

ආතර් කොනන් ඩොයිල්ගේ

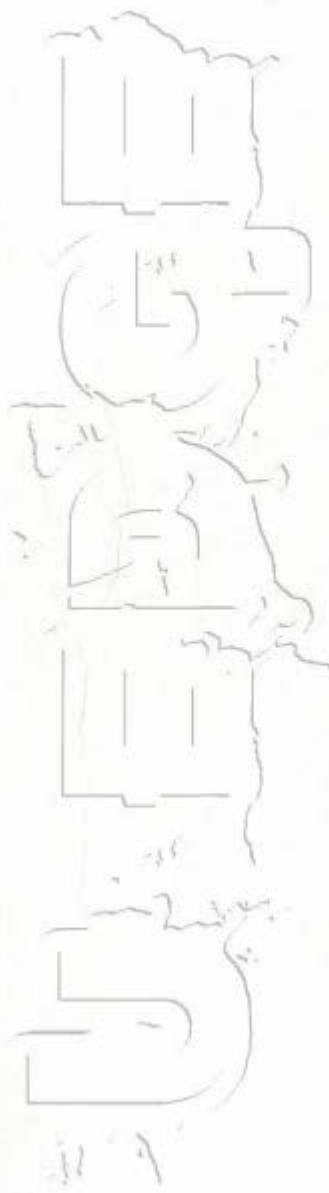
අර්ලොක් හෝමිස් අන්තරාය අඩවියක

චන්දන මෙනඩිස්

<http://thetrickofholmesinvestigation.blogspot.com>

Reading Purpose Only.. Not For Print.

ශ්‍රීමත් ආතර් කොනන් ඩොයිල්ගේ
මර්ලොක් හෝම්ස්
අන්තරාය අඩවියක

පරිවර්තකයේ නිර්මාණ

යොදුන් නවකථා

- * අඛිරහස් දූපතේ නිධානය
- * නිල් දියමන්ති අඛිරහස්

පරිවර්තන

- * සැහවුණු ලොවේ සචාර්යයන්
- * ලෝකය වටේ අසු දවසකින්
- * සිව්වරහස් සලකුණ හා නවත්. අර්ලොක් හෝම්ස් කථා
- * සුනඛ ගාපය හා හොඳම අර්ලොක් හෝම්ස් කථා
- * බිහිසුණු නිමිනය (අර්ලොක් හෝම්ස් පරීක්ෂණ)
- * මලේය ඇත්තෝ සෑකැති දෙති
- * ඇලන් ක්වාට්මෙන්ගේ වීර වාර්තාව
- * ලේ සලකුණ සහ වෙනත් අර්ලොක් හෝම්ස් කථා
- * අර්ලොක් හෝම්ස් අන්තරාය අඩවියක
- * විසරු විද්‍යාඥයා
- * මහ රෑ ආ මාරයා - අර්ලොක් හෝම්ස් කථා
- * ඉන්දුනීල මානික්‍යය (අර්ලොක් හෝම්ස්ගේ වික්‍රමානවිත පරීක්ෂණ i)

ක්‍රීඩා

- * ඔලිම්පික් ක්‍රීඩා සියවසක කථාව

ජර්ලොක් හෝම්ස් අන්තරාය අඩවියක

ශ්‍රීමත් ආතර් කොනන් ඩොයිල්ගේ
MEMOIRS OF SHERLOCK HOLMES හි

අපරාධ පරීක්ෂණ හතක් අසංස්කරණය

පරිවර්තනය

චන්දන මෙනඩිස්

ප්‍රකාශක

චන්දන මෙනඩිස්

141/2, දුටු පාර,

බැඳ්දගාන,

කෝට්ටේ.

ෂර්ලොක් හෝම්ස් අන්තරාය අඩවියක

පාසල් පුස්තකාල පොතක් වශයෙන් අධ්‍යාපන ග්‍රන්ථ ප්‍රකාශන
උපදේශක මණ්ඩලයේ අනුමැතිය

1952 පෙබරවාරි මස 29 දින නිකුත් කරන ලද ලංකාණ්ඩුවේ
ගැසට් පත්‍රයෙහි පළවූ උපකෘත ස්වභාෂා, ද්විභාෂා හා ඉංග්‍රීසි
පාඨශාලාවන් පිළිබඳ ව්‍යවස්ථා සංග්‍රහයේ 19/ඒ ඡේදය යටතේ
අධ්‍යාපන අධ්‍යක්ෂක ජනරාල්තුමන් විසින් ෂර්ලොක් හෝම්ස්
අන්තරාය අඩවියක පාසල් පුස්තකාල පොතක් වශයෙන් අනුමත
කරන ලදී.

ටී.එල්.ඩී. භානුසේකර,

ලේකම්,

අධ්‍යාපන ග්‍රන්ථ ප්‍රකාශන උපදේශක මණ්ඩලය.

2001.04.27 වන දින

අධ්‍යාපන හා උසස් අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශය,
'ඉසුරුපාය'
බත්තරමුල්ල.

යොමු අංකය

අග්‍රම/2/6645

පටුන

1. රතු කවයේ අභිරහස	6
2. රහස් පරීක්ෂකයාගේ මරණ මංචකය	46
3. නේවාසික රෝගියා	77
4. අමනුෂ්‍ය මුහුණ	104
5. ගාභා පරිවර්තකයා	140
6. ගල් පාළමේ බේදවාචකය	174
7. අවසන් ගැටළුව	222

Reading Purpose Only. Not For Print.

රතු කවියේ අභිරහස

රතු කවයේ අභිරහස්

"මට නම් තේරෙන්නෙ නෑ වොරන් නෝනා ඔබට ඔය හැටි කලබල වෙන්න තියෙන කාරණාව මොකක්ද කියලා. ඒ වගේ ම මට හිතන්න බෑ, මගේ වටිනා කාලය නාස්ති කරන්න තරම් ප්‍රශ්නයක් මෙතැන තියනවද කියලත්"

යයි පැවසූ ෂර්ලොක් හෝම්ස්, යළිත් වරක් තමා තිරත වූ කාර්යය වෙත සිත යොමු කළේය.

ඔහු කළ අපරාධ පරීක්ෂණ පිළිබඳ විස්තර හා ඒ සම්බන්ධයෙන් පුවත්පත් වල පළ වූ තොරතුරු, ක්‍රමානුකූලව පොතක අලවා තැබීමට හෝම්ස් අමතක නොකළේය. එදින ඔහු කාලය ගතකළේ, මෑතකදී ඔහු විසින් කරන ලද පරීක්ෂණ පිළිබඳව සුවිසක් පිළියෙළ කිරීම සඳහායි.

අපේ අනුග්‍රහය පතා පැමිණ සිටියේ මැදිවියේ කාන්තාවකි. නිවසේ කොටසක් බදු දී, ඒ ලැබෙන මුදලින් ජීවත් වූ ඇ, හෝම්ස්ගේ ප්‍රකාශයෙන් අධෛර්යය වූ බවක් නොපෙනිණ. කාන්තාවන් සතු උපායශීලී සටකපට ස්වභාවය යොදවා, ඇය පැමිණි කටයුත්ත කෙසේ හෝ ඉටුකරවා ගැනීමට වොරන් මහත්මිය උත්සාහ කළාය.

"මගේ ගෙදර නැවතිලා ඉඳහු ගොඩේල් හොබිස් මහත්මයාගේ මහා ගැටලුවක් ඔබතුමා විසඳලා දුන්නා හිය අවුරුද්දේ."

"ආ. . . . ඒක බොහොම සුළු කාරණාවක්."

"ඒ වුණාට ඒ මහත්මයා නම් ඒක සුළුවට ගණන් ගත්තේ නැහැ. ඔහු හැමදාමත් ඔබේ දක්ෂකම ගැන කථා කළා. තේරුම් ගන්න බැරි අදහස ගැටලුවක්ව තිබුණු ඒ සිද්ධිය ඔබ එළිකර දුන් හැටි ගැන, හොබිස් මහත්මයාගේ කට්ත් පිටවුණු වචන පවා මට තවම මතකයි. කිසි දෙයක් තේරුම් ගන්න බැරි තත්ත්වයට පත්වුණාම

මට එක්වරම මතක් වුණේ ඔබතුමාව. මේ කාරණය ගැන ටිකක් අවධානය යොමුකරන්න හෝමිස් මහත්මයා. හැම දෙයක්ම ඔබට පැහැදිලිව දකින්න පුළුවන් වෙනවා කිසිම සැකයක් නෑ."

මේ ගුණ වර්ණනාව නිසා මෙන්ම, ඔහු සතු සහජ කාරුණික ස්වභාවය නිසා ද, චොරන් මහත්මියට සවන්දීමට හෝමිස් අවසානයේ තීරණය කළේය. අතේ තිබූ මැළියම් බුරුසුව පැත්තකට දැමූ ඔහු, පුටුවේ පිටුපසට හේත්තු වී හරිබර් ගැසී හිඳ ගත්තේය.

"හොඳයි හොඳයි චොරන් නෝනා. එහෙනම් අහමු බලන්න ඔබේ ගැටලුව. ඔබ දැන් කිව්ව කාරණාවල හැටියට, ඔබට ඇතිවෙලා තියෙන ප්‍රශ්නය මේකයි. ඔබේ නිවසට අලුතෙන් පැමිණි තෝවාසිකයා, කාමරය ඇතුළටම වෙලා ඉන්නවා, ඔබට දකින්න ලැබෙන්නේ නෑ. ඇයි චොරන් නෝනා මං ඔබේ ගෙදර නවාතැන් ගත්තොත්, එක දිගට සති ගණන් ඔබට මාව දකින්න ලැබෙන එකක් නෑ."

"ඒක ඇත්ත වෙන්න පුළුවන් හෝමිස් මහත්මයා. නමුත් මෙතැන වෙනසක් තිබෙනවා. දැන් මගේ හිතට මහා භයක් ඇතිවෙලයි තියෙන්නේ. ඒ භය නිසා මට රැට නින්ද යන්නෙන් නෑ. මහ රැදෙගොඩ හරි ජාමෙක්, පාන්දරව ඵළුවෙන ජාමෙක් ඔහු කාමරයේ ඇතුළේ එහා මෙහා ඇවිදිනවා. ඇවිදිනවා, ඇවිදිනවා කෙළවරක් නෑ. ඒත් මගේ ඇහැට පෙනෙන්න එන්නේ නෑ. මේක මට තවත් ඉවසන්න බෑ. මං වගේම මගේ මහත්තයක් මේකෙන් හොඳටම භය වෙලයි ඉන්නේ. මගේ මහත්තයා උදේ පාන්දරින් රස්සාවට ගිහින් හැන්දෑවෙයි ගෙදර එන්නේ. දවල් දවසට ගේ හරියට ඉන්නේ මමයි, වැඩට ඉන්න ගැහැනු ළමයයි ටිකරයි. ඉතින් මේ තත්ත්වය මට තවත් කොහොමවත් විඳ දරාගන්න හැකියාවක් නෑ."

ඉදිරියට නැමුණු හෝමිස්, ඔහුගේ සිහින් ඇඟිලි චොරන් මහත්මියගේ උරහිස මත තැබීය. අවශ්‍ය වූ විටෙක කෙනෙකුගේ සිතේ ඇතිවන බිය පහ කිරීමට සමත්, මෝහනය කිරීමට සමාන බලයක් හෝමිස් සතුවිය. හිතියට පත් ලකුණු වැඩිහිටි කාන්තාවගේ මුහුණෙන් ඉවත් විය. හෝමිස් විසින් පෙන් වූ අයුරෙන් ඇය හිඳගත්තාය.

"මේ ගැටලුව විසඳන්න භාරගන්න නම් මේක ගැන හැම තොරතුරක්ම මං දැන හිටින්න ඕන. ටිකක් වෙලා අරගෙන ඔක්කොම මතක් කරගන්න බලන්න. ඉතාම සුළු දෙයක් වුණත්, මට වැදගත්

ආරංචියක් වෙන්න පුළුවන්. ඔබ කිව්වා-මේ පුද්ගලයා ඔබේ නිවසට ආවේ දින දහයකට කලින් කියලා. ඊළඟට ඔහු සති දෙකකට කෑම සහ නවාතැන් ගාස්තු අත්තිකාරම් වශයෙන් ගෙව්වා කියල?"

"ඔහු මුලින්ම මගෙන් ඇහුවා, අපි අයකරන ගාස්තු මොනවද කියල. මං කිව්වා සතියකට පවුම් දෙකහමාරයි කියල. අපේ නවාතැන උඩ තට්ටුවේ නිදන කාමරයයි, කුඩා විසිත්ත කාමරයක් සහ අනෙක් සියලු දෙයින් සම්පූර්ණයි."

"ඉතින්?"

"ඔහු කිව්වා, මං ඔබට සතියකට ඒ වගේ දෙගුණයක්, ඒ කියන්නේ පවුම් පහක් ගෙවන්නම්; හැබැයි මං කියන පිළිවෙලට කැමති නම්, කියල. මං බොහොම දුප්පත් ගැහැනියක් හෝමිස් මහත්මයා. චොරන් මහත්මයාට හම්බ වෙන්නෙන් සුළු පඩියක්. වැඩිපුර සල්ලි විකක් ලැබෙනවා කියන්නේ අපට ලොකු දෙයක්. මං ඉතින් ඔහුගේ කොන්දේසි වලට කැමැති වුණා. ඉතින් ඒ මනුස්සයා එවේලේම පවුම් දහයේ හෝට්ටුවක් ඇදලා අරගෙන, මට සුමාන දෙකක නැවතීමේ ගාස්තු ගෙව්වා. ඔහු කිව්වා

"සති දෙකකට වරක්, මේ විධියට සැහෙන කාලයකට මං ඔබට මුදල් ගෙවනවා. හැබැයි මගේ මේ කොන්දේසි වලට එකඟ වෙනවා නම්. එහෙම බැරි නම් අපේ මේ ගනුදෙනුව ඉවරවෙනවා."

"මොනවද ඔහුගේ කොන්දේසි?"

"නිවසට ඇතුළුවන දොරට කියෙන අමතර යතුරක් ඔහුට මිනූවුණා. ඒකෙ ඉතින් ප්‍රශ්නයක් නෑ. තේවාසිකව ඉන්න හුඟක් අය, එහෙම අමතර යතුරක් ඉල්ලනවා. ඊළඟට ඉල්ලුවා ඔහුට සම්පූර්ණයෙන්ම තමන්ගේ පාඩුවේ ඉන්න ඉඩ හරින්න. කොයි වෙලාවකටත්, මොනම හේතුවක් නිසාවත් බාධා නොකරන්න, කියලා."

"ඒකෙන් ඉතින් වැරද්දක් නෑ?"

"බලාගෙන ගියාම ඒකෙ වැරද්දක් නෑ නමයි. නමුත් මේතැන තත්ත්වය ඊට වෙනස්. ඔහු ඇවිත් දැන් දවස් දහයක් වෙනවා. මගේ මහත්තයවත්, මමවත්, මගේ වැඩට ඉන්න ගැහැනු ළමයවත් එදාට පස්සෙ ඔහුව ඇස් දෙකට දැකල නෑ. උදේ, දවල්, රැ,

හැමකිස්සේම ඔහු ඉහළ පහළ, ඉහළ පහළ ඇවිදින අඩි ශබ්දය අපට නොකඩවා ඇහෙනවා. පළමුවෙනි දවසේ රැ ගෙයින් පිටවෙලා ගිහිං ආවට පස්සේ ඔහු තවමත් ගෙයින් එළියට බැස්සේ නෑ."

"පළමුවෙනි දවසේ රැ එහෙනම් ඔහු ගෙයින් එළියට ගියා?"

"ඔව් මහත්මයා. ඒ ගිහින්, ආවේ හොඳටම රැ වෙලා. අපි නිදාගන්න ගියාටත් පස්සේ. කාමරය ගන්න කොටම ඔහු මට කිව්වා, ඒ වගේ රැ වුණු වෙලාවට ගෙයින් එළියට ගිහිං එනවා; ඒ හින්දා ඇතුළෙන් දොර අගුළු දමන්න එපා; යතුරෙන් පමණක් වහල තියන්න කියලා. එදා රැ ඔහු ආපසු එන ශබ්දය මට ඇහෙනකොට දෙගොඩහරි ජාමෙත් පහුවෙලා."

"එතකොට ඔහු කෑම ගන්නේ කොහොමද?"

"ඔහු ඒ ගැන උපදෙස් දුන්නේ මෙහෙමයි. ඔහු සීනුව නාද කළාම, අපි කෑම ගෙණත් කාමරය ඉදිරිපිට පුටුවක් මත තබා යා යුතුයි. ඊළඟට ඔහු කෑම කාල අවසන් කළාම ආයෙත් සීනුව නාද කරනවා. එතකොට අර පුටුව උඩ තිබෙන පිහත් හා හිස් භාජන අපි අරගෙන එනවා. ඔහුට වෙනත් මොනවා හරි අවශ්‍ය නම්, කඩදාසියක ලොකු අකුරෙන් පැහැදිලිව ලියලා පුටුව උඩ තියනවා."

"ලොකු අකුරෙන්?"

"ඔව් මහත්මයා. ඒ අවශ්‍ය දේට අදාළ වචනය පමණක්, පැත්සලෙන්, බොහොම පැහැදිලි අකුරෙන් ලියනවා. මෙන්න මං අරගෙන ආවා ඔබට පෙන්වන්න. SOAP - (සබන්) මේ තව එකක් MATCH - (ගිනිකුර). පළමුවෙනි දවසේ ඔහු තැබුවා මෙන්න මේ කඩදාසිය DAILY GAZETTE - (දේලි ගැසට්). ඊට පස්සේ හැමදාම ඔහුගේ උදේ ආහාරය සමග මම ඩේලි ගැසට් පුවත්පත ගෙනිහින් තියනවා."

"මේ බලන්න වොට්සන්" හෝමස් පැවසුවේ කාන්තාව ඔහු අතට දුන් හුල්ස්කැප් කඩදාසිය මහත් උනන්දුවෙන් නිරීක්ෂණය කරමිනි.

"මේක ටිකක් අසාමාන්‍ය වූවක්. කාගෙණත් වෙන්වෙලා තනියම ඉඳීම මට තේරුම් ගන්න පුළුවනි. නමුත් ඇයි මේ විධියට

ලොකු කැපිටල් අතුරෙන් ලියන්නේ? මේ ගැන ඔබේ අදහස මොකක් ද වොට්සන්?"

"මං හිතන්නේ ඔහුට ඕන වෙලා තියෙනවා ඔහුගේ සාමාන්‍ය අත් අකුරු සහවන්න."

"ඒකෙන් ඇති ප්‍රයෝජනය මොකක්ද? මේ වොරන් තෝනා ඔහුගේ අත් අකුරු වචනයක් දෙකක් දැකීමෙන් ඔහුට ඇතිවෙන හිරිහැරය මොකක්ද? සමහරවිට ඔබ කියන දේත් ඇත්ත වෙන්න පුළුවනි. ඒ වුණත් ඇයි පණිවුඩය මේ තරම් කෙටියෙන්, එක වචනයෙන්?"

"මට නම් හිතාගන්න බෑ."

"අපට නොයෙකුත් දේ උපකල්පනය කළ හැකි ක්ෂේත්‍රයක් මේකෙන් විවෘත වෙනවා. ලිවීම සඳහා භාවිත කරල තියෙන්නේ දම් පැහැය මිශ්‍ර පළල් තුඩක් ඇති පැන්සලක්. ඒකෙ ඒතරම් අසාමාන්‍ය බවක් නෑහැ. ඔබට පෙනෙනවා ඇති අකුරු ලිව්වාට පස්සෙ, කඩදාසිය මේ පැන්තෙන් ඉරා ඇති බව. SOAP කියන වචනයේ S අකුරේ පැන්තක් ඉරී ගිහිනි. ඒකෙන් ඔබට හිතාගන්න පුළුවන් මොකක්ද?"

"කරුණු සැහවීමට කළ උත්සාහයක්?"

"හරියට හරි. එතැන, මේ ලියන්නා හඳුනාගත හැකි මොනවා හරි සලකුණක් තියෙන්න ඇති. සමහර විට මහපටුහිලි සලකුණක් භූත්තම් වෙනත් යමක්. වොරන් මහත්මිය ඔබට කිව්වා, ඔබේ හේවාසිකයා, මධ්‍යම ප්‍රමාණයේ ශරීරයක් ඇති, තරමක් දුඹුරු පැහැති සමක් ඇති, මුහුණ පුරා රැවුලක් වැටුණු කෙනෙක් කියල. ඔහුගේ වයස කීයක් විතරද?"

"ලාබාලයි මහත්මයා. අවුරුදු තිහක් වත් නැතුව ඇති."

"වෙන මොනවද ඔබට ඔහු ගැන කියන්න පුළුවන්?"

"ඔහු හොඳට ඉංග්‍රීසි කථා කලා. ඒ වුණත් මට හිතුණා. ඔහු විදේශිකයෙක්ද කියලා. ඔහුගේ උච්චාරණයෙන් මට ඒ බවක් තේරුණා. "

"හොඳට හැඳ-පැළැඳගෙන සිටියා?"

"නියම මහත්මයෙකු විධියට හොඳට ඇඳුමෙන් පැළඳුමෙන් සම්පූර්ණව සිටියා."

"ඔහු නමක් සඳහන් කළේ නෑ?"

"නැහැ මහත්මයා."

"ඔහුට යොමු කළයුතු ලියුම් කිසිවක් ලැබුණෙත් නෑ?"

"නැහැ මහත්මයා"

"ඔහුට හොයාගෙන, කවුරුවත් ඔහු හමුවෙන්න ආවෙත් නෑ?"

"නැහැ."

"නමුත් ඔබ හරි, සේවිකාව හරි, උදෙට ඔහුගේ කාමරයට යනව ඇති එය පිරිසිදු කරන්න?"

"නැහැ මහත්මයා. ඒ වැඩකටයුතු හැම දෙයක්ම ඔහු තනියෙන් කරගන්නවා."

"හැබැට? ඒක නම් හරි පුද්ගලික කර්මයක්. ඔහු එතකොට අරගෙන ආව ගමන් බඩු මොනවද?"

"ඔහු දුම්රුවට විශාල බෑගයක් ගෙන ආවා. එපමණයි."

"නිගමන වලට ඒමට තරම් තවමත් අපට කාරණා මදි. ඔබ කියන්නේ ඔහු කාමරයට ඇතුළු වුණාට පස්සේ කිසිම දෙයක්, කාමරයෙන් එළියට ආවේ නැහැ කියලා?"

වොරන් මහත්මිය සිය අත්බෑගයෙන් කුඩා කවරයක් එළියට ගත්තාය. ඒ තුළින් ඇය දැවී ගිය ගිනිකුරු දෙකක් හා සිගරට් කොටයක් අතට ගත්තාය.

"අද උදේ හිස් කෑම බන්දේසිය මත මේ දේවල් තබා තිබුණා මහත්මයා. මං මේවා අරගෙන ආවේ මට අහන්න ලැබීලා තියෙනවා ඔබතුමාට මේ වගේ සුළු දේවල් වලින් කාරණා හුඟක් වටහා ගන්න පුළුවන් කියලා."

දෙවුර හකුළා අවිනිශ්චිත භාවය පළ කළ හෝමිස්, ඒවා අතට ගෙන පරීක්ෂා කළේය.

"මේකෙන් නම් ආකූණ කියන්න අමාරුයි. ගිනිකුරෙන් දල්වලා තියෙන්නේ සිගරට් බව කිව හැකියි. එහි දැවී ගොස් තිබෙන්නේ

කුඩා ප්‍රමාණයක් නිසා ඒ බව පැහැදිලියි. පයිප්පයක් හෝ සුරුවිටුවක් දල්වද්දී ගිනිකුරෙන් භාගයක් පමණ දැවී යනවා. ආ හරි පුදුමයි! මේ සිගරට් කොටයේ විශේෂත්වයක් තිබෙනවා. වොරන් තෝනා ඔබ කිව්වා මේ පුද්ගලයා මුහුණ පුරා රැවුළ වැවු කෙනෙක් කියලා?"

"ඔව් මහත්මයා."

"සිගරට් කොටයේ හැටියට නම් එහෙම හිතන්න අමාරුයි. මේ දුම්වැටිය උරලා තියෙන්නේ සම්පූර්ණයෙන්ම රැවුළ මුඩුකළ කෙනෙක් විය යුතුයි. ඇයි වොට්සන් ඔබේ කෙටි උඩු රැවුළ වුවත් සිගරට්ටුව උරද්දී ස්වල්ප වශයෙන් දැවී යනවා නේ?"

"ඔහු සිගරට් හෝල්ඩරයක රඳවා සිගරට්ටුව ඉරුවා ද දන්නේ නැහැ?"

"නෑ නෑ. සිගරට්ටුවේ කෙළවර දෙකොලෙන් තද කිරීම නිසා පළුදු වෙලා. වොරන් තෝනා ඔබට හොඳටම විශ්වාසද කාමරයේ පුද්ගලයින් දෙදෙනෙක් නැහැ කියලා?"

". . . . මම නම් හිතන්නේ නැහැ. පුද්ගලයින් දෙදෙනෙක් ඇති කියලා. ඔහු කෑම කන්නෙන් ඉතා ස්වල්පයයි. මට වෙලාවකට හිතෙනවා මේ තරම් ටිකක් කාලා මනුස්සයෙක් කොහොමද ජීවත් වෙන්නේ කියල."

"හොඳයි. මං හිතන්නේ තවත් තොරතුරු ලැබෙන තුරු අපට බලා ඉන්න සිදුවෙනවා. ඔබට මොකක් පාඩුවක් සිද්ධවෙලා නැහැ. ඔබේ නේවාසික ගාස්තු ලැබුණා. ටිකක් අමුතු පිළිවෙළක කෙනෙක් වුණත් ඔහුගෙන් ඔබට කරදරයක් නැහැ. ඔහු ඔබට හොඳට මුදල් ගෙවනවා. ඔහු වඩා කැමැති සැඟවී ඉන්න නම්, ඒකට ඔබට කළ හැකි දෙයක් නැහැ. ඔහු යම්කිසි අපරාධයකට සම්බන්ධ බවට කාරණා හොයාගත්තොත් අපට කාමරයට ඇතුළුවෙන්න ක්‍රමයක් හොයාගන්න පුළුවනි. එහෙම නැතුව අපට ගිහිං බලෙන් කාමරයට ඇතුළුවෙලා ඔහුට බාධා කරන්න විධියක් නැහැ. මං ඔබේ පැමිණිල්ල භාරගත්තා. මං මේ පරීක්ෂණය අත්හැර දමන්නේ නෑ. අලුතෙන් යම්කිසි සිද්ධිමයයක් වහාම මට දැනුම් දෙන්න. ඔබට මගෙන් උදව් අවශ්‍ය වෙනවා නම් එය ඕනෑම මොහොතක ඉටුකරන්න මම සූදානම්."

වොරන් මහත්මිය අපෙන් සමුඟෙන් පිටත්ව ගියාය.

"මේ සිද්ධියේ කුතුහලය උපදවන කාරණා කිහිපයක්ම තියෙනවා වොට්සන්. බාගවේලාවට මෙය, කිසිම අහිරහසක් නැති, අමුතු විධියට හැසිරෙන පුද්ගලයෙකුට අදාළ සිදුවීමක් වෙන්නක් පුළුවන්. එහෙමත් නැත්නම් මකුපිරීන් පෙනෙනවාට වඩා, ගැඹුරට මුල් විහිදුණු අහිරහසක් වෙන්නක් පුළුවන්. මට මෙතැන හඳුනාගන්න පුළුවන් ප්‍රධානම කරුණ මං කියන්නද? ඒ තමා දැන් කාමරයේ ජීවත්වෙන්නේ මුලින් කාමරය කුලියට ගත් පුද්ගලයාට වඩා සම්පූර්ණයෙන්ම වෙනස් පුද්ගලයෙක්!"

"ඇයි ඔබ එහෙම හිතන්නේ?"

"සිගරට් කොට්ටේ වෙනස පැත්තකින් තියමු. බලන්න ඔහු නිවසෙන් පිටවෙලා ගිය එකම වතාව, කාමරය කුලියට ගත් වහාම පමණයි. ඊට පස්සේ ඔහු ආපහු ආවේ - නැත්නම් වෙනි. කෙනෙක් ආපහු ආවේ ගෙදර කිසිවෙකුටත් නොපෙනෙන වෙලාවක, නොපෙනෙන විධියට. ආපසු කාමරයට ආව පුද්ගලයා, පිටවී ගිය පුද්ගලයාමද? ඒ බව පැහැදිලිව ඔප්පු වෙන කිසිම කරුණක් අපට පෙනෙන්න නෑ. ඊළඟට කාමරය කුලියට ගත් තැනැත්තා හොඳට ඉංග්‍රීසි කථා කළා. නමුත් දැන් ඉන්න තැනැත්තා ගිනිකුරු ඉල්ලුවේ කොහොමද?"

ඔහු ලිව්වා **MATCH** කියලා, ඒක වචනයෙන්. නමුත් නියම වචනය විය යුත්තේ **MATCHES**. මම හිතන්නේ මේ තැනැත්තා ශබ්ද කෝෂයක් පෙරළා බලලා ඒකෙ කිවුණු වචනය ලියුවා. ශබ්ද කෝෂ වල ඒක වචනය මිසක් ඔහු වචනය දෙන්නේ නැහැනේ.

ඔහුට උවමනා කරන දේ පිළිබඳව දිග වාක්‍ය නොලියා, බොහොම කෙටියෙන් සඳහන් කරන්නේ ඇයි? පැහැදිලිවම ඔහු සතු ඉංග්‍රීසි දැනුම දුර්වල නිසා, ඒක සහවන්න. මේ කාමරයේ දැන් පදිංචි වෙලා ඉන්නේ එය මුලින් කුලියට ගන්න තැනැත්තා නොවෙන බව ඔප්පු වෙන කරුණු සෑහෙන ගණනක් තියෙනවා වොට්සන්!

"නමුත් එහෙම දෙයක් කරන්න ඇත්තේ මොන අදහසකින්ද?"

15. "..... මේක ගැඹුරට මල් පිහිදුණ අහිරහසක් වෙන්න පුළුවන්"

"අන්න ඒක තමයි අපේ ගැටලුව වෙලා තියෙන්නෙ. අපේ පරීක්ෂණය තව දුරටත් ඉදිරියට ගෙන යා යුක්තේ කුමන පැත්තකට ද කියන එක දැන් පැහැදිලියි."

ලන්ඩනයේ පුවත්පත්වල 'පොද්ගලික' තීරය යටතේ පළවන දැන්වීම් හෝම්ස් නිතිපතා එකතු කළේය. ඔහු සිරිතක් වශයෙන් ඒවා විශාල පොතක පිළිවෙළින් අලවා තැබුවේය. එම පොත අතට ගත් මගේ මිත්‍රයා වොරන් මහත්මිය සඳහන් කළ වකවානුවට අදාළ පිටු පරීක්ෂා කළේය.

"මේ පුද්ගලයා වොරන් මහත්මියගේ නේවාසිකාගාරයේ ඉන්නේ තනියම. ඔහු බලාපොරොත්තුවෙන රහසිගත භාවයක් ආරක්ෂා කරගෙන, ඔහුට ලියුම් ගනුදෙනු කරන්න හැකියාවක් නෑ. එහෙම නම් පිටතින් දෙන පණිවුඩයක් හෝ ආරංචියක් කොහොමද ඔහුට ලඟාවෙන්නේ? පැහැදිලිවම පුවත්පතේ පළවන දැන්වීමකින්. ඒ මිස වෙන ක්‍රමයක් නෑ. වාසනාවකට වගේ අපට හැම පුවත්පතකම 'පොද්ගලික' තීරුව පරීක්ෂා කරන්න වෙන්නෙ නෑ. මේ තියෙන්නේ පහුගිය දෙසතියක කාලයේ 'ඩේලි ගැසට්' පුවත්පතේ එම තීරුවෙන් කපාගත් කොටස්. අපි ඒවා පරීක්ෂා කරලා බලමු.

"කළු පැහැති මල්ලරයක් පැළඳූ පුත්සන් හිමි ක්‍රිඩා සමාජයේ සිටි කාන්තාව"

. . . . ඒක අපට අත්හරින්න පුළුවනි.

"පිම් ඔබේ අම්මාගේ හඳවත වේදනාවෙන් පාරක්කේ තැහිට"

ඒකත් අදාළ නැහැ.

"මුත්ස්ටන් ඔස්ට්‍රේලී ක්ලාන්ත වූ තරුණ මෙහෙවිය"

ඇයගෙනුත් අපට වැඩක් නෑ.

ආ මෙන්න මේක තරමක් දුරට වෙන්ත පුළුවනි. මේ අහන්න:

"ඉවසා සිටින්න. පණිවුඩ හුවමාරු කර ගැනීමට වඩාත් හොඳ ක්‍රමයක් සොයා ගන්නමි. එහෙත් මේ තීරුව බලන්න.

පි"

ඒ වොරන් මහත්මියගේ නේවාසිකයා ඇවිත් දවස් දෙකකට පස්සේ, මේ අදහන පුද්ගලයාට වැඩිදුර ලියන්න බැරි වුණත් ඉංග්‍රීසි තේරුම් ගන්න පුළුවනි. අපි බලමු තව මොනවා හරි හෝඩුවාවක් හොයාගන්න පුළුවන් ද කියලා. ආ . . . මෙන්න තියෙනවා, දවස් තුනකට පස්සේ.

"කාර්ටත වැඩ පිළිවෙලක් සුදානම් කරමින් සිටිමි. ඉවසීමෙන් මුද්ධිමත්ව. හරක කාලය ඉක්මනින් ගෙවී යාහි.

"B"

රිලහට සතියක් ගතවෙන තුරු මොකුත් පණිවුඩයක් නැහැ. මෙන්න රිලහට වඩාත් පැහැදිලි එකක් තියෙනවා.

"බාධක ඉවත් වී මහ පහසුවේගෙන යනවා. මට තැකිවුණොත් සංඝා මගින් පණිවුඩයක් දෙන්නමි. ක්‍රමය, කරාකරගත් පිළිවෙළයි. එකක් A, දෙකක් B වශයෙන්. ඉක්මනින් සිබට ආරංචි ලැබෙවි.

"B"

ඒ ටික තියෙන්නේ ඊයෙ පත්තරේ. අද පත්තරේ මොකුත් නැහැ. මේ පණිවුඩ බොහොම දුරට වොරන් මහත්මියගේ නේවාසිකයාට අදාළයි කියල අපට හිතන්න පුළුවනි. වොට්සන් අපි තව ටිකක් ඉවසුවොත් මේ කටයුත්ත මොකක්ද කියලා අපට තේරුම් ගන්න පුළුවන් තත්ත්වයකට පත්වෙනවා. ඒ ගැන මට කිසිම සැකයක් නැ."

එය එසේම විය. පසුවදා උදේ මගේ මිත්‍රයා, ගිනිඋදුනට පිටුපා වාඩිවී සිටියේ කෘෂිකිමත් සිතහටකින් මුළු සරසාගෙනයි.

"බලන්න වොට්සන් මේක කොහොමද කියලා." ඔහු උදෑසන පුවත්පත මා අත තැබීය.

"ඉදිරි ඩික්තිසේ සුදුසාව ගල් ඇල්ලූ, රතුසාව උස ගොඩනැගිල්ල. තුන්වැනි තට්ටුව. එමි පැත්තේ සිට දෙවැනි ජනේලය. ඇඳිරි වැටුණු පසු.

"B"

මේකෙ කිසිම සැකයක් නෑ. උදේට කෑම ටිකක් කාලා අපි යමු, වොරන් මහත්මියගෙ නිවස සහ අවට ප්‍රදේශය තරමිල එන්න.

මොනවා! මෙන්න වොරන් තෝනා! මොනවද තෝනා ඔබ උදේ පාන්දරම අපට ගෙනෙන ආරංචි?"

අපේ අනුග්‍රාහිකාව කිසිදු දැනුම් දීමකින් තොරව අපේ කාමරයට කඩා වැදුණේ කෝපයෙන් පිපිරෙමිනි.

"මේක පොලීසි යන්න වෙන වැඩක් හෝමිස් මහත්මයා! දැන් ඉවසපු හරිය හොඳටම ඇති. මං හඳුන්නෙ එයාට බෑග් එකක් අරගන වහාම කාමරයෙන් එළියට බහින්න කියන්නයි. මං ඒ වෙලාවෙම ඒ වැඩේ කරනවා. නමුත් ආයෙ මට හිතූණ මේ ගැන ඔබෙන් අහල ඉන්න එක වඩා හොඳයි කියල. කොහොම වුණත් මහත්මයා දැන් මගේ ඉවසීමේ සීමාව පැනලයි කියෙන්නේ. මගේ නාකි මනුස්සයාටත් අඩන්නේට්ටම් කරන්න පටන් ගත්තාම . . ."

". . . . වොරන් මහත්මයාට අඩන්නේට්ටම් කරන්න?"

"ඒ කිව්වේ එයාට බොහොම රළු විදියට සැලකුවා."

"කවුද මේ රළු විදියට සැලකුවේ?"

"අන්න ඒක කමා අපටත් දැනගන්න ඕන වෙලා කියෙන්නේ. මේ දේ සිද්ධ වුණේ අද උදේ පාන්දරයි හෝමිස් මහත්මයා. අපේ මනුස්සයා වොටන්හැම් කොට් පාරේ, මෝටන් සහ ඩේලයිට් සමාගමේ ටයිම් කීපර් කෙනෙක් හැටියට වැඩ කරනවා. ඔහු උදේ පාන්දරින්ම රස්සාවට යා යූතුයි. ඔහු ගෙදරින් එළියට බහින්නෙ උදේ හතටත් කලින්. අද උදේ ගෙදරින් දොරට බැහැලා ඔහුට අඩි දහයක් යන්න හම්බවුණේ නෑ. මිනිස්සු දෙන්නෙක් ඔහුගේ පිටිපස්සෙන් ඇවිත්, ඔහුගේ මුහුණ ඔක්කොම වැහෙන්න කබායක් දාලා, මහත්තයාට ඔසවලා ලහ තිබුණු අශ්ව කරත්තයකට දමාගන්නා. පැයක් තිස්සේ කරත්තයෙන් එහෙ මෙහෙ ගෙනිහි. මෙන්න ඒ ගමන ඔහුට එළියට විසිකරලා. ඔහු පාර අසින් වැටිල හිටියේ හොඳටම භය වෙලා. භයවුණු පාර, අර අශ්ව කරත්තයට මොකද වුණේ කියන්නවත් ඔහු දන්නේ නෑ. තව ටිකක් භායාලු බලනකොට ඔහුට දමලා ගිහි කියෙන්නේ හැමිස්ට්ට් හිත් පැත්තේ. ඉතින් බස් එකක නැගලා ගෙදර ඇවිත් ඔන්න සැටියේ වැහිරිලා ඉන්නවා. මං මේ වහාම ආවේ ඔබට වෙච්ච සිද්ධිය කියල යන්න."

19. "... මහත්තයව් මසවලා අශ්වකර්ත්තයකට දමාගන්නා."

"හරි පුදුමාකාර සිදුවීමක් හේ. වොරන් මහත්මයා දැකල තියෙනවද මේ මිනිස්සුන්ගේ පෙනුම කොහොමද කියලා? ඔවුන් කරපු කතාබහ ඔහුට ඇහිල තියෙනවද?"

"නෑ ඔහු අප්‍රමාණ හයට පත්වෙලා. ඔහු දත්තේ ඇස්බැන්දුමකින් වගේ ඔහුව දස්සලා කරත්තයට දමාගනිපු බවත්, ඇස්බැන්දුමකින් වගේ එළියට විසිකරපු බවත් විතරයි. මය වැඩේට දෙන්නෙක් වත් හවුල් වෙන්න ඇති. බාග වෙලාවට තුන් දෙනෙක් වෙන්නත් පුළුවන්."

"මබ හිතන්නේ මේකට ඔබේ නේවාසිකයා සම්බන්ධ ඇති කියලයි?"

"ඇයි හෝමස් මහත්තයෝ අපි මේ ගෙදර අවුරුදු පහළොවක් ජීවත්වුණා. මෙව්වර කාලෙකට ඔහොම දෙයක් සිදුවෙලා නෑ. මට දැන් ඒ මිනිහව ඇතිවෙලයි ඉන්නේ. සල්ලි හම්බවෙනව කියල මෙහෙම කරදර වෙන්න පුළුවන්ද? අද කළුවර වැටෙන්න කලින්, මං ඔහුට යන්න කියනවා."

"විකක් ඉවසන්න වොරන් කෝනා. ඔහොම කලබල වෙලා මොකක් කරන්න බෑ. මට දැන් හිතෙනවා මේ-සිදුවීම අපට මුලින් පෙනුණාට වඩා බොහොම බරපතල, බොහොම වැදගත් කාරණයකට සම්බන්ධයි කියල. ඔබේ නේවාසිකයා මොකක් හෝ අන්තරායදායක තත්ත්වයකට මුහුණපාලා ඉන්න බව දැන් පැහැදිලියි."

ඒ වගේම අපට පැහැදිලියි, වොරන් මහත්තයාට මේ දේ වුණේ මොකද කියලත්. උදේ පාන්දර, අවට මීදුමෙන් වැහිල තියෙන වෙලාවේ ඔහු ගෙයින් එළියට බැස්සා. ගෙදර දොරටුව ලහ ඔබේ නේවාසිකයාගේ හතුරෝ හැංගිලා තිටියා. ඔවුන් හිතුවා ගෙයින් එළියට ආවේ නේවාසිකයා කියල. ඔබේ මහත්තයාට කරත්තයට දමා ගත්තේ එහෙම හිතලා. ඊළඟට ඔහුව කරත්තයේ ගෙන ගියාට පස්සෙයි ඔවුන් තමන්ට වුණු වැරදීම වටහා ගත්තේ. ඒ නිසයි ඔවුන් ඔහුව නිදහස් කළේ. මෙහෙම වැරදීමක් සිදුනොවුණා නම් ඔවුන් මොනවා කරන්න ඉඩ තිබුණෙද? ඒක අපට අනුමාන කරන්න පුළුවනි."

"මට දැන් මොකක් කරන්න කියලද හෝමස් මහත්මයා කියන්නේ?"

"ඔබේ මේ නේවාසිකයා හොඳට දැක බලාගන්න මං කැමතියි වොරන් නෝනා."

"දොර කඩන්නේ නැතුව ඒක කොහොම කරන්නද කියල මට නම් තේරෙන්නේ නෑ මහත්තයා. මං කැම බන්දේසිය පුටුව උඩ තියලා පිටවෙලා ගිහිං, කරප්පු පෙළ බහිද්දී ඔහු දොර අරින ගබ්දය මට නිතරම ඇහෙනවා."

"කැම බන්දේසිය ඇතුළට ගන්න ඔහු දොර විවෘත කළ යුතුයි නේ. ඔහු ඒක කරන හැටි අපි හැගිලා බලා ඉඳිමු."

වොරන් මහත්මිය මඳ වෙලාවක් කල්පනා කළාය.

"මහත්මිය, ඔහුගේ දොර ඉස්සරහම බරාදය අනෙක් පැත්තේ තිබෙනවා ගබඩා කාමරයක්. ඔබට ඒක ඇතුළට වෙලා, දොර පිටුපස හැගිලා ඉන්න පුළුවන් නම් වැඩේ හරි. මං ඒ කාමරය ඇතුළත ලොකු කණ්ණාඩියක් තියන්නම්. ඒකෙන් බලාගත හැකියි."

විශිෂ්ටයි! ඔහු දවල් කැම ගන්නේ කියවද?"

"දවල් එකට විතර."

"එහෙනම් අපි දෙන්න ඒ වෙලාව කිට්ටු කරල එන්නම්. ඔබට ආයුබෝවන්."

දහවල් දොළහමාර වෙද්දී අපි, වොරන් මහත්මියගේ 'බ්ලූමිස්බර්' නම් නිවස අසලට පැමිණියෙමු. බ්‍රිතාන්‍ය කෞතුකාගාරයට ඊසාන දිගින් පිහිටි ග්‍රේට් ඕම් වීථියේ ඇගේ නිවස පිහිටා තිබිණි. කහපාට ගඩොලෙන් තනා තිබූ එය, උස් ගොඩනැගිල්ලක් විය. වීථියේ කෙළවර පිහිටි නිසා, මෙම නිවසේ සිට, වඩාත් හොඳ නිවාස හා ගොඩනැගිලි වලින් සමන්විත වූ 'හෝට්' වීථිය හොඳින් දැකගත හැකිවිය. එහි පිහිටා තිබූ තට්ටු නිවාස පේළියක් හෝමිස් මට පෙනුවා දුන්නේ සිනාවක් තහමිනි.

"බලන්න වොට්සන් අරා! සුදුපාට ගල් ඇල්ලූ බිත්තියක් සහිත රතුපාට උස් ගොඩනැගිල්ල. සංඥා නිකුත් කරන්න පටන් ගන්නා තැන ඔන්න ඔතැනයි. දැන් අපි තැන දන්නවා. සංඥා වල රහස් සූත්‍රය දන්නවා. එහෙම නම් අපට කරන්න තියෙන රාජකාරිය ඒ කරම් අමාරු වෙන්න බෑ. ජනේලයේ තිබෙනවා 'බ්ලූ ඩීමට ඇත'

කියලා බෝඩ් එකක්. පෙනෙන හැටියට මේ තට්ටු නිවාසය හිස් එකක්. නමුත් උදව්කාරයා කොහොම හරි ඒක ඇතුළට රිංගාගෙන තියෙනවා.

හොඳයි වොරන් තෝනා කොහොමද දැන් තත්ත්වය?"

"මං හැමදේම සුදානම් කරල තැබුවා මහත්මයා. ඔබ දෙදෙනාගේ පාවහන් ඉවත් කරලා ශබ්දයක් නොකර උඩට නගින්න."

සැහව් සිටීම සඳහා අනගි තැනක් වොරන් මහත්මිය විසින් සුදානම් කර තිබිණි. ගබඩා කාමරයේ දොර පිහිටා තිබුණේ තේවාසිකයාගේ දොරට හරි කෙළින්, ඉදිරියෙනි. ගබඩා කාමරය තුළ ලොකු කණ්ණාඩි මේසයක් තබා තිබිණි. එම කාමරයේ දොර මුල්ලට වී සැහවුණු කළ, ඉදිරිපස කාමරයේ හොඳින් අලෝකමත් වූ දොර අවට පැහැදිලිව දැකගත හැකි විය.

අප දොර මුල්ලේ සැහව් ගන්නා සමඟ, සිනුවක් නාදවෙන ශබ්දයක් ඇසින් ඇසිණි. තම අදහෂ තේවාසිකයා සිනුව නාද කළ බව කියමින් වොරන් මහත්මිය අප සිටි තැනින් පිටවී ගියාය. ස්වල්ප වේලාවකට පසු ඇය ආපසු පැමිණියේ දහවල් ආහාරය ද සහිත බන්දේසිය රැගෙනයි. දොර අසල වූ පුටුවක් මත ඇය එය තැබුවාය. මිළඟට වොරන් මහත්මිය පාවහන් වලින් වඩාත් තියුණු ශබ්දයක් නැගෙන සේ දෙපා තබමින්, කරප්පු පෙළ බැස පිටවී ගියාය. දොර මුල්ලේ වකුටු වී අපි කැඩපත දෙස නෙත් යොමු කරගෙන සිටියෙමු. ගෙහිමී කාන්තාවගේ අඩි ශබ්දය ක්‍රමයෙන් අඩුවී ගොස් මොහොතක් ගතවිය. ඉදිරිපස කාමරයේ දොර අගුළු විවෘත කිරීම සඳහා යතුරක් ක්‍රියාත්මක වන ශබ්දය අපට ඇසිණි. දොර විවෘත විය. කෙටිවූ දැනක්, විවරය තුළින් එළියට ආවේය. පුටුව මත තබා තිබූ කෑම බන්දේසිය ඇතුළට ගෙන, වහාම දොර වසන ලදී. මොහොතකට පසු විවෘත වූ දොරෙන් හිස් බන්දේසිය, කලබලයෙන් ආපසු නැගිණ. භීතියට පත්, එහෙත් රුමත් තරුණියකගේ මුහුණක්, අඩක් විවෘත දොර දෙස මව්නයෙන් බලා සිටිනු අපි දුටුවෙමු. එක්වරම තම දොර වේගයෙන් වසා දමා අගුළු දමන හඬ මිළඟට අපට ඇසිණි. යළිත් වරක් සියල්ල සන්සුන් විය. හෝමස් මගේ කබා අතෙන් ඇද සංඥා කළේය. අපි ශබ්දයක් නොනඟා කරප්පු පෙළ බැස ආවෙමු.

23. ගිහියාට පත් රුමත් තරුණියකගේ මුහුණත් අපි දුටුවෙමු.

"වොරන් නෝනා. අද හැන්දෑවට අපි ආයෙ එන්නම්."

අප බලාපොරොත්තුවෙන් සිටි ගෙහිමි කාන්තාවට පැවසූ හෝමස්, ආපසු ඒම සඳහා පාරට බැස්සේය.

"මං හිතන්නේ මේ ගැන වැඩිදුර සාකච්ඡා කරන එක ගෙදර ගිහිනම කරන එක වඩා පහසුයි."

"මං කරපු නිගමනය නිවැරදි බව ඔබ දැක්ක නේද? නේවාසිකයාගේ මාරුවීමක් සිදුවුණා. මට කලින් නොපෙනුණු එක දෙයක් තිබුණා වොට්සන්. මං බලාපොරොත්තු වුණේ තැහැ කාන්තාවක් දකින්න; කාන්තාවක් පමණක් නෙමෙයි රුමක් කරුණියක්."

"ඇය අපව දුටුවා."

"ඇය තැනිගැන්මකට පත් කළ යමක් ඇය දුටුවා. ඒක ස්ථිරයි. කාරණා එකින් එක සිදුවී ඇති පිළිවෙළ දැන් පැහැදිලියි. එහෙම නේද වොට්සන්? කරුණු යුවළක් ලන්ඩනයේ සැඟවෙන්න තැනක් හොයනවා. කුමකින්ද සැඟවෙන්නේ? බොහොම අත්තරායදායක බිහිසුණු උවදුරකින්. ඔවුන් ප්‍රවේශම් වෙන ආකාරයෙන්ම තේරෙනවා ඒක මොන තරම් හයානක, අත්තරායදායක තත්ත්වයක්ද කියලා. කරුණයාට සිදුවෙලා තියෙනවා මොනවා හරි භාරදුර කටයුත්තක යෙදෙන්න. තමන් ඒකෙ යෙදෙන අතරේ කරුණිය ඉතාම ආරක්ෂා සහිත තැනක සඟවලා යාමයි ඔහුගේ අරමුණ. ඒක බොහොම අමාරු වූවක්. නමුත් ඒක ඔහු සාර්ථකව ඉටුකරගන්නවා. කවුරුත් නොකරපු, නොහිතන විධියේ ක්‍රමයකින්, ඔහු ඒ අරමුණ සම්පූර්ණ කරගන්නවා. නේවාසිකයාට කෑම සපයන ගෙහිමි කාන්තාව එහි දත්තේ නෑ නේවාසිකයා කාන්තාවක් බව. උවමනා කරන දේවල් ලොකු අකුරෙන් ලියලා තියෙන්නේ, අත්අතුරු වලින් කාන්තාවක් කියලා හඳුනාගැනීම වැළැක්වීමට වෙන්න පුළුවනි. කරුණිය හමුවීමට කරුණයාට එන්න හැටියක් නෑ. ඒ මොකද ඒ මගින් ඔවුන්ගේ සතුරන් ඇය සිටින තැන සොයාගැනීමට ඉඩ තියෙන නිසා. ලිපියක් යවන්නක් ක්‍රමයක් නැති නිසා ඔහුට සිදුවෙනවා පුවත්පතේ 'පෞද්ගලික' තීරය යටතේ පණිවුඩ යවන්න. ඒ තරම් දුරට ඔක්කොම පැහැදිලියි. එහෙම නේද?"

"ඔව්. නමුත් මේකෙ ආරම්භය මොකක්ද? මුල කොනේ සැඟවලා තියෙන්නේ මොකක්ද?"

"ආ. . . . ඔව්. මොකක්ද මේකෙ මුල් කෙළවර? මට මෙන්ම මේ ටික කියන්න පුළුවනි වොට්සන්. මේ දෙන්නා, සාමාන්‍යයෙන් දකින්න ලැබෙන, හොරෙන් පැනලා ගිය පෙම්වතුන් යුවළක් වෙන්න තැම්බූ. ඔබ දැක්කා නේද ඇගේ මුහුණේ මතුපිණු හිතිය? වොරන් මහත්මයා කොල්ලකාගෙන ගිය සිද්ධියත් අපට අහන්න ලැබුණා. ඒකත් නේවාසිකයා එල්ල කරගෙන කළ හිඟණයක්. ඒ ගැන කිසිම සැකයක් නෑ. ඒ සිදුවීමෙන්, සියල්ල රහසිගතව තබා ගන්න දරන දැඩි උත්සාහයෙනුත් පෙනෙන්නේ, මේක ජීවිතයත් මරණයත් අතර සටනක් බව. රිළුඟට වොරන් මහත්මයා බලෙන් රියට පටවාගෙන ගිය මිනිස්සු දන්නෙ නෑ, මෙතැනට ආ නේවාසිකයාගෙ මාරුවීමක් සිදුවී ඇති බව. මේක මහා පුද්ගලිකයා, ඒ වගේම සංකීර්ණ ගැටලුවක් වොට්සන්."

"ඉතින් මොනවටද ඔබ මේ පරීක්ෂණය දිගටම කරගෙන යන්නේ? මේකෙන් මොකක්ද ඇතිවෙන ලාභ ප්‍රයෝජනය?"

"ලාභ ප්‍රයෝජනය? මේ ගැටලුව ඒකදීමෙන් මට ලැබෙන තෑගිකියම ඇති වොට්සන්. මං හිතන්නේ ඔබ වෛද්‍යවරයෙක් හැටියට සමර්ප් ට්‍රිණාට පස්සේ, ඔබට සමහර විට හමුවෙන්න ඇති, රෝගය කොහොමවත් හඳුනාගන්න බැරි රෝගීන්. ඔවුන්ගෙන් ඔබට ශාස්ත්‍රවත් නොලැබුණත් ඔබ ඒ රෝගීන් ගැන හොඳින් අධ්‍යයනය කරමින්, රෝගය සුවකිරීමට හැකි උත්සාහයක් දැරුවා?"

"ඔව් හෝමස්. මගේ දැනුම වැඩිකර ගැනීමට, ඒ ලෙඩ රෝග ගැන ඉගෙන ගැනීමේ අරමුණෙනි."

"අන්න හරි. ඉගෙනීම කියන එක කවදාවත් අවසන් වෙන්නෙ නෑ වොට්සන්. අපි දිගින් දිගටම හැමදාමත් පාඩම් ඉගෙන ගන්නවා. අඹාරු පාඩම් අපට දකින්න ලැබෙන්නේ ජීවිතේ අවසාන කාලය දී වෙනකොට."

මේක අපට හුඟක් කාරණා ඉගෙනගන්න පුළුවන් සුවිශේෂ පාඩමක්. මේකෙන් අපට මුදල් ලැබෙන්නේ නැති බව ඇත්තයි. ඒ වගේම අපට ලොකු අලාභ හානියක් වෙන්නෙත් නෑ. අනික මේ වගේ දේකට අතගැහුවාම කෙනෙකුට හිතෙනවා, ඒකෙ කෙළවරක්

වෙනතැරු ඒකට සහභාගි වෙන්න. බලමු අපි ඇදිරි වැටෙනතැරු. එතකොට අපට හැකිවේවි මේ පරීක්ෂණයේ තව අඩියක් ඉදිරියට යන්න."

එදා හැන්දුවේ ඇදිරි වැටීගෙන එද්දී අපි වොරන් මහත්මියගේ නිවස වෙත යළි ගමන් ගත්තෙමු. ඔහු සෘතුට වූ බැවින් ලන්ඩන් නගරය හරහා ගලා ආවේ අළු පැහැති සන මිදුමකි. එය අවට දර්ශන පථය ක්‍රමක්‍රමයෙන් ආවරණය කිරීමට පටන් ගත්තේ තිර රෙද්දක් දිග හරින්නාක් මෙනි. අන්ධකාරය මැද තැනින් තැන කහ පැහැති හතරැස් කොටු ලෙස අප දුටුවේ, උස් ගොඩනැගිලි වල ආලෝකමත් වූ කාමරයි. මාර්ගය දෙපස තැනින් තැන ගෑස් ලාම්පු වලින් මද ආලෝකයක් විහිදිණි. වොරන් මහත්මියගේ නිවසේ විසිත්ත කාමරයේ සිට, විටියේ අනෙක් පැත්තේ ගොඩනැගිලි දෙස, අපි තෙත් යොමුකරගෙන සිටියෙමු. අපේ අවධානය යොමු වූයේ, මා කලින් සඳහන් කළ සුදු ගල් සහිත රතු උස් ගොඩනැගිල්ල වෙතයි. එක්වරම අඳුර මැදින් එහි තවත් කොටුවක් ආලෝකමත් විය. එය එතරම් දීප්තිමත් නොවූවත්, කිසිවකු එම කාමරයේ සිටිනා බව දැකීමට එළිය ප්‍රමාණවත් විය.

"කවුරු හරි අර කාමරය ඇතුළේ එනා මෙහා යනවා. අර බලන්න හෙවනැල්ල. ඔහුගේ අතේ තිබෙනවා දැල්වූ ඉටිපන්දමක්. ඔහු මේ පැත්ත බලාගෙනයි ඉන්නේ. ඔහු බලනවා ඇත්තේ ඇය සුදානම්නද කියල. ඔන්න ඔහු ඉටිපන්දම ජනේලයට ළං කරලා එළිය කරනවා. වොටියත් ඔබත් පණිවුඩය ලියාගන්න. ඊට පස්සේ බලමු අපි දෙන්නාම හරියට පණිවුඩය ලබාගත්තාද කියල.

ඉටිපන්දම් දැල්ල එක්වරක් - තිහැකවම A අකුර. ඊළඟට කීවරක්ද? විස්සයි. විස්ස කියන්නේ T අකුර. ඊළඟට තවත් T එකක්. හරි ඊළඟට E, N. තවත් T එකක්; ආයෙත් A එම වචනය සම්පූර්ණයි. මොනවද ඔබ ලියා ගන්නේ?

ATTENTA

මේක තේරුමක් නැති වචනයක් නේ වොටියන්. සමහර විට AT TEN TA කියල වචන තුනක් ද? ආ ඔන්න යළිත් ඒ වචනයම. ඒ මොකද ඒ පණිවුඩයම යළිත් වරක්? සුදුමයි වොටියන්

සුදුමයි. ඔහු ඒක තුන්වෙනි සැරේටත් සංඥා කළා. ATTENT A තුන් වරක්. ඔන්න ඔහු ජනේලය ලිහිත් ඉවත්වුණා. මේකෙන් ඔබ තේරුම් ගන්නෙ මොකක්ද වොට්සන්?"

"රහස් සුත්‍රයක ආකාරයට සකස් කළ සංඥාවක්ද?"

"රහසිගත එකක් නම් තමයි. නමුත් තේරුම් කරන්න ඒ තරම් අපහසු එකක් නෙමෙයි වගේ. ඇයි වොට්සන්, මේ ඉතාලි භාෂාව නේ. මුලින්ම සඳහන් කළ A අකුරෙන් කියන්නෙ මේක භාන්තාවකට කරන ඇමතීමක් බව. එතකොට.

ATTENTA ATTENTA ATTENTA

කියන්නෙ ප්‍රවේශම්වෙන්න, ප්‍රවේශම්වෙන්න, ප්‍රවේශම්වෙන්න.

"මං හිතන්නේ ඔබට අනුවුණා පොට්."

"ඒ ගැන කිසිම සැකයක් නෑ වොට්සන්. බොහොම හදිසි අණවුඩයක්. එකම වචනය තුන්වරක් කීමෙන් පෙන්වන්නේ, ඒක ඉතාම වැදගත් කියන එකයි. නමුත් මොනවායින්ද ප්‍රවේශම් විය යුත්තේ? හරි ඔන්න ඔහු ආයෙමත් ජනේලය ලිහට එනවා.

ජනේලය අසල හැකිළි සිටි මිනිසෙකුගේ ඡායාව යළිත් වරක් අපට දකින්නට ලැබිණි. ඉට්පන්දමේ දැල්ල එහා මෙහා ගෙන යමින්, දර්ශනය කරමින්, ආවරණය කරමින්, ඔහු පණිවුඩයක් දීම යළිත් ඇරඹුවේය. මෙවර සංඥාව නිකුත්වූයේ ඉතා වේගයෙනි. ඒ ඉතා ඵය තේරුම් ගැනීම පවා කරමක් අපහසු විය.

"PERICOLO"

මොකක්ද වොට්සන් ඒ වචනෙ තේරුම? PERICOLO කියන්නේ අත්තරායදායකයි කියන එක නේද? දෙයියෝ සාක්කි!! ඒ වචනෙන් දෙවරක්ම සංඥා කළා. මෙන්න තුන්වෙනි සැරේ. බලමු. . . .

"PERI. . . ."

"ඒ ගමන මොකද වුණේ? පණිවුඩ එවීම එකවරම නැවතුණා. සංඥා එවූ තැන සම්පූර්ණයෙන්ම අඳුරු වුණා."

අවදානම් තත්ත්වය පිළිබඳව එවු-ආඥාව අතරමග නතරවූයේ ඇයි? කිසිවෙකු ඊට බාධා කළාවිත්ද? එසේ නම් ඒ කවුද? අප දෙදෙනාගේම සිත්වල එක්වරම මේ අදහස පහළ විය.

"මේක බොහොම බරපතල කාරණයක් වොට්සන්. . . ."

හෝමිස්ගේ කට්ටි පිටවූයේ උස් හඬින්.

"එතැන මොනවා හරි දරුණු දෙයක් සිදුවෙන බවට කිසිම සැකයක් නෑ. අන්තරාය පිළිබඳව එවු පණිවුඩය එක්වරම අතරමග නැවතුණා. එහෙම වෙන්න කිසිම හේතුවක් නෑ. මේ වැඩේ වහාම ස්කොට්ලන්තයාඩ් පොලීසියට භාරදෙන්න මින. නමුත් මේ වෙලාවේ අපි දෙන්නට මේ සියල්ල අත්හැර දාල මෙතනින් යන්න හැටියකුත් නැහැ. . . ."

"එහෙනම් මං පොලීසියට යන්නද? ඔබ දිගටම මෙතැන ඉන්න."

"මෙතැන ඇතිවී තිබෙන තත්ත්වය තවදුරටත් තේරුම් ගන්න බලමු වොට්සන්. සමහර විට සඳහා තැවතුණේ කාගෙ හරි දරුණු බලපෑමකින් නොවෙන්නක් පුළුවනි. අපි එතැනට ගිහිං බලමු. සිද්ධ වෙලා තියෙන්නේ මොකක්ද කියලා අපට පුළුවන් තරමින් නොයල බලමු."

අපි ඉක්මනින් "හෝව්" වීරියේ ඉදිරියට ගමන් කළෙමු. මද දුරක් යද්දී වොරන් මහත්මියගේ නිවස පිහිටි ගොඩනැගිල්ල දෙස මම ආපසු හැරී බැලුවෙමි. ඉහළ මාලයේ ජනෙල් වීදුරුවේ කාන්තාවකගේ හිසෙහි ඡායාව මට යත්තමින් දක්නට ලැබිණි.

හෝව් වීරියේ තවදුර නිවාසයට ඇතුළුවන තැන, ආලින්දයේ යකඩ වැටට හේත්තු වී සිටි කිසියම් පුද්ගලයෙකි. විශාල කබායකින් සිරුර වසාගෙන, ඔහු කරලේන්සුවක් බෙල්ල වටා ඔතාගෙන සිටියේය. ආලින්දයේ පහත්වල තිබූ ආලෝකය අපේ මුහුණුවලට වැටෙද්දී මේ මිනිසා කලබලයට පත්වූ බව අපි දුටුවෙමු.

"හෝමිස්" ඔහු කැගුසුවේය.

"දෙයියෝ සාක්කි මේ ග්‍රෙග්සන් නෙ." හෝමිස් ස්කොට්-ලන්තයාඩ් රහස් පොලීසියේ මිත්‍රයාගේ සුරත ගෙන සෙලවූයේය.

"ඔබ මොනවද ග්‍රෙග්සන් මෙහේ කරන්නෙ?"

"මං ආවෙත් ඔබ මෙහේ ආව කාරණයටමයි. ඒත් ඔබ මේකට යොමුවුණේ කොහොමද කියන එක මට හිතාගන්න වත් බෑ."

"නුල් කෙළවර වල් වෙනස් වුණාට, ඒව යොමුවෙන්නෙ තුල දැවළුලා, ගැටගැසී ඇති තැනට. මං සංඥා නිරීක්ෂණය කරමිනුයි හිටියෙ."

"සංඥා?"

"ඔව් අර ජනේලයෙන් සංඥා වගයක් තිකුත් වුණා. ඒත් හදිසියේම ඒවා අතරමග නැවතුණා. ඒකට හේතුව මොකක්ද කියල හොයල බලන්නයි අපි මේ ආවෙ. නමුත් මට පෙනෙන හැටියට ඔබ දැනටම නිල වශයෙන් මේ වැඩේට අතගහල. ඒ නිසා මට දැන් මේක අත්හැරදාන්න පුළුවනි."

"ඔහොම ටිකක් ඉන්න හෝම්ස් මහත්මයා. මාව අත්ඇරල යන්න එපා." ග්‍රෙග්සන් ආයාචනය කළේය.

"ඇත්ත කියනව නම් හෝම්ස් මහත්මයා, ඔබත් මගේ පැත්තට ඉන්නවා නම් ඒක හිතට ලොකු හදියක්. වෙන කවරදාටත් වඩා අද ඒක මගේ හිතට දැනෙනවා හෝම්ස් මහත්මයා. මේ ගොඩනැගිල්ලෙන් පිටවෙන්න තිබෙන එකම දොරටුව මේකයි. ඒ නිසා ඔහුට අපෙන් ගැලවීමක් නෑ."

"කාටද? කවුද මේ ඔහු?"

"ඔන්න, ඔන්න. ජීවිතේ පළමුවැනි වතාවට ඔබට වඩා අපට ලකුණු වැටෙන අවස්ථාවක්, ඒ නිසා ඔබේ සම්පූර්ණ සහයෝගයම අපට දෙන්න."

එසේ පැවසූ ග්‍රෙග්සන් තම අත තිබූ සැරයටිය ගබ්ද නඟා පොළොවේ ඇත්තේය. විටියේ අනෙක් පැත්තේ නවතා තිබූ ලොකු අශ්ව කරත්තයකින්, එහි රියැදුරා බිමට බැස්සේය. අත තිබූ කසය රැගෙනම ඔහු අප වෙතට පැමිණියේය.

"මේ ෂර්ලොක් හෝම්ස් මහත්මයා."

පැවසූ ග්‍රෙග්සන් අශ්වයා රියැදුරා ලෙස පෙනී සිටි තැනැත්තා අපට හඳුන්වා දුන්නේය.

"මේ ඇමරිකාවේ පින්කටන් අපරාධ පරීක්ෂණ ආයතනයේ ලිවර්ටන් මහත්මයා."

"ලෝ අයිලන්ඩ් ගල්ගුහාවේ අහිරහස් සාර්ථක ලෙස විසඳු රහස් පරීක්ෂකයා ඔබ නේද?" හෝමස් ඇසීය. "මහත්මයා ඔබ හමුවීමට ලැබීම සතුටක්."

හෝමස්ගේ වාන ඇසු රහස් පරීක්ෂකයාගේ මුහුණ සොම්නසින් රතු විය.

"මගේ ජීවිතේටම මා මුහුණ දුන් ඉතාම සංකීර්ණ පරීක්ෂණයේ අපරාධකරුවා පසුපසයි මං එළවන්නේන, හෝමස් මහත්මයා. ගෝගියානෝව් අල්ලා ගැනීමට මට හැකි වුණෙත්"

"මොනවා? රතු කවියේ ගෝගියානෝ ද?" හෝමස් ඇසීය.

"ඔහෝ! මිනිසා යුරෝපයෙන් ජනප්‍රියයි එහෙනම්. ඔහු ඇමරිකාවේ කර තිබෙන අපරාධ හැම එකක් ගැනම තොරතුරු අපි අන්තයටම දන්නවා. මිනීමැරුම් පනහක් පිටුපස සිටින්නේ ගෝගියානෝ. ඒත් ඔහු ඒවාට කෙළින්ම සම්බන්ධයි කියල මප්පු කරන්න විධියක් නැති කමෙන්, ඔහුව අපට අත්අඩංගුවට ගන්න ක්‍රමයක් නෑ."

මං නිව්යෝක් නගරයේ ඉඳන් ඔහු පස්සෙන්ම ආවා. දැන් සතියක් තිස්සේ මං ලන්ඩනයේ ජීවත්වෙන්නවා. ගෝගියානෝ කරන හැම වැඩක් ගැනම අවධානය යොමු කරගෙන, ඔහු දිනා බලාගෙනමයි මං පහුගිය සතිය ගෙව්වෙ. ඔහුව අත්අඩංගුවට ගන්න කොයි මොහොතේ අවස්ථාවක් ලැබේද කියල දැඩි සූදානමකින්මයි මං බලා හිටියෙ."

ග්‍රෙග්සන්ඩ් මායි ඔහුව වටකරගෙන, ඔහු පස්සෙන් පන්නාගෙන ආවා. ඔහු මේ රතුපාට විශාල ගොඩනැගිල්ලට රිංගා ගත්තා. මේකට තියෙන්නෙ එකම දොරවුවයි. ඒ නිසා ඔහුව අපෙන් බේරලා පැනගන්න ක්‍රමයක් නෑ. ඔහු ඇතුළට ගියාට පස්සේ මේකෙන් එළියට ආවෙ තුන්දෙනයි. ඒත් ගෝගියානෝ නම් එතැන නොහිටි බවට මට දිවුරන්න පුළුවනි."

"හෝමස් මහත්මයා මොනවද සංඥා වගයක් ගැන කිව්වෝ කිසිම සැකයක් නෑ. හැමදාමත් වගේ ඔබ දන්නවා ඇති අපි නොදන්න කාරණා බොහොමයක්."

මෙම සිද්ධිය පිළිබඳව අප නිරීක්ෂණය කළ කරුණුත්, අප ඒවා තේරුම් ගත් අයුරුත් හෝමිස් කෙටියෙන් පැහැදිලි කළේය. ඇමරිකන් රහස් පරීක්ෂකයා දකුණෙන් මීට මොළවා වම් අත්ලට ගසා ගත්තේ බලාපොරොත්තු කඩවූ අයුරෙනි.

"ඔහු අප ගැන දැනගෙන."

"ඇයි ඔබ එහෙම හිතන්නේ?"

"ඒ වගේ තේද පෙනෙන්නේ? ඔහු මෙහෙන් සංඥා මගින් පණිවුඩ යවනවා. කාටද? ඔහුගේ සගයෙකුට. ලන්ඩනයේ ඉන්නවා ඔහුගේ කල්ලියේ අය සැහෙන ගණනක්. ඊළඟට ඔබ අර කිව්ව වගේ මිනිසා අවදානම් තත්ත්වය ගැන සංඥා මගින් පණිවුඩ යවනව ඇති. ජනේලය ළඟ සිටි ඔහු එක්කෝ දකින්න ඇති පහළ වීථියේ අප සිටින අයුරු. එහෙමත් නැත්නම් අන්තරායක් අතළහ බව කොහොම හරි තේරුම් ගන්න ඇති. ඒකෙන් ගැළවෙන්න ක්ෂණිකව ක්‍රියාත්මක වූ හැටියි ඔබ දුටුවේ. හෝමිස් මහත්මයා ඔබේ යෝජනාව මොකක්ද?"

"මං කියන්නෙ අපි වහාම ගොඩනැගිල්ලට ඇතුළුවෙලා උඩ තට්ටුවට ගිහි බලමු."

"ඒත් ඔහු අත්අඩංගුවට ගන්න අප ළඟ වරෙන්තුවක් නෑ."

"ඔහු ඉන්නේ පාඨ නිවසක. ඊට අමතරව සෑක සහිත විධියට හැසිරෙමින්." ග්‍රෙග්සන් පැවසීය. "දැනට ඒ කාරණාව හොඳටම ඇති. ඔහු අත්අඩංගුවට අරගෙන ඊට පස්සේ බලමු, ඔහු සිරභාරයේ තබාගන්න, නිව්යෝක් අපරාධ පරීක්ෂණ අංශයෙන් උදව්වක් ලැබෙන්නේ නැද්ද කියල. දැන් ඔහු සිරභාරයට ගැනීම ගැන සම්පූර්ණ විගණීම මං බාරගන්නවා."

බුද්ධිමත්ව කටයුතු කිරීම අතින් නම් ස්කොට්ලන්ඩ්‍යාඩ් නිලධාරීන් අතින් නොයෙකුත් අවුලුහුඬුකම් හා වැරදිම් සිදුවන බව සැබෑය. එහෙත් ධෛර්යය හා නිර්භීත භාවය අතින් ඔවුහු කවදත් පෙරමුණ ගනිති.

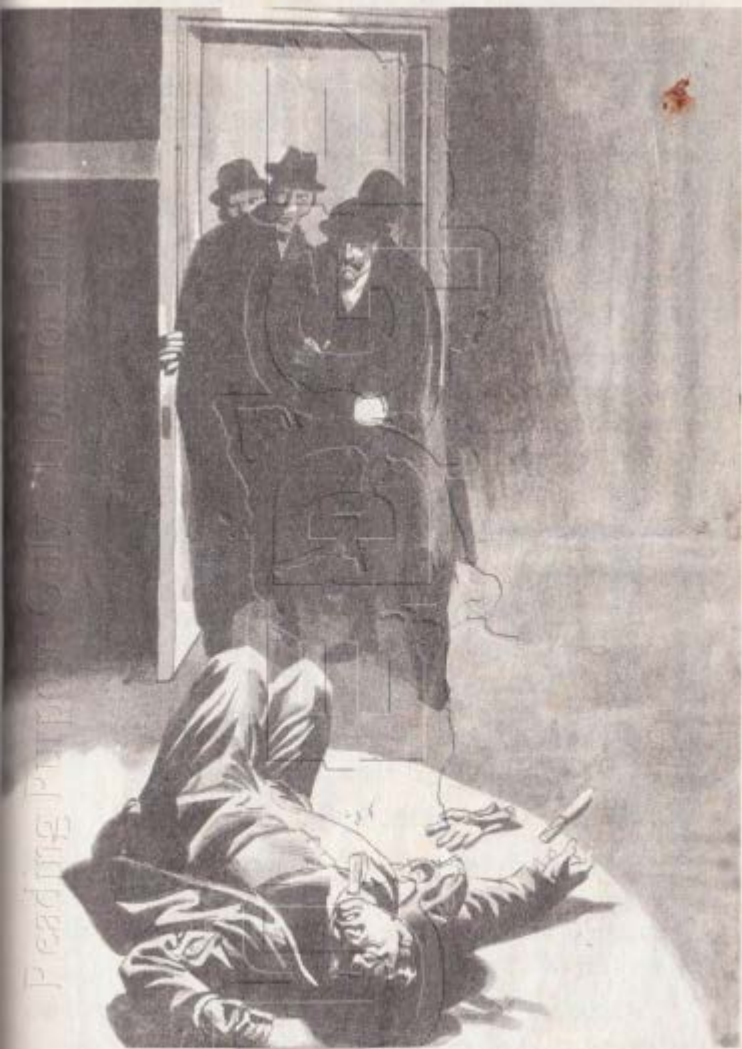
ග්‍රෙග්සන් කිසිදු පැකිලීමකින් තොරව තට්ටු නිවාසයේ පියගැට පෙළ නැගීමට පටන් ගත්තේය. ඔහු අඩියෙන් අඩිය ඉහළට නැඟුණේ, තමාට සුපුරුදු පොලිස් මූලස්ථානයේ පියගැට පෙළ තහින්නාක්

මෙන් නිහඩ සන්සුන් අයුරෙනි. පිත්තවත් රහස් පරීක්ෂකයා ඉදිරියට යෑමට තැත් කළත් ග්‍රේස්සන් ඊට ඉඩ නොදුන්නේය. ලන්ඩනයේ ඇති හිඟණයට මුහුණ දීම ලන්ඩන් පොලිස් හමුදාවේ වගකීමක් යයි ඔහුට සිතෙන්නට ඇත.

තුන්වැනි තට්ටුවේ එම්. පැත්තේ පිහිටි නිවසේ ප්‍රධාන දොර අඩවල්ව තිබිණි. දොර තල්ලු කළ ග්‍රේස්සන් එය හොඳින් විවෘත කළේය. ඇතුළත පැවැතියේ සෑන් අන්ධකාරයක් මෙන්ම දැඩි නිහඩතාවයකි. මම ගිනිකුරක් දල්වා එයින් හෝමිස්ගේ ලන්තෑරුම දැල්වූයෙමි. ගිනිකුරේ ආලෝකයෙන් දක්නට ලැබුණේ අප බලාපොරොත්තු නොවූ දර්ශනයකි. එයින් තැනිගත් අප ඉහළට හුස්මක් ඇල්ලුවේ මහත් යේ විස්මයට පත්විය.

බුමුතුරුණු කිසිවක් නොතිබූ විසිත්ත කාමරයේ, ලෑලි පොළොව හරහා ගලා ගියේ රතු පැහැති ලේ ගංගාවකි. ඇතුළත කාමරයේ දොරට යටින් ගලා ආ එය, මේ දැන් කාගේ හෝ ගර්ථයකින් පිට වූ රුධිරය බව හඳුනාගැනීමට අපහසු නොවීය. ඇතුළත කාමරයේ සිට, අප සිටි විසිත්ත කාමරය දෙසට ආ කිසිවෙකුගේ සපත්තු අඩි සටහන්, රතු පැහැයෙන් බිම සලකුණු වී තිබිණි. එම කාමරයේ දොර වසා ඇති බැව් අපි දුටුවෙමු. ඉදිරියට ගිය ග්‍රේස්සන් ඇතුළත කාමරයේ දොර විවෘත කොට, ලන්තෑරුමේ එළිය වැඩි කළේය.

ලී බඩු කිසිවක් නොතිබුණු කාමරයේ මැද වැටි සිටියේ දැවැන්ත සිරුරක් තිබූ මිනිසෙකි. සම්පූර්ණයෙන්ම රළු මුඩු කළ ඔහුගේ මුහුණ, විදීමට සිදුවූ වේදනාව නිසා විරූපි වී තිබිණ. ඉන් පැවසුණේ ඔහුට මුහුණ දීමට සිදුවූ බේදජනක ඉරණමේ කථාන්තරයයි. ඔහුගේ හිස අවට ප්‍රදේශය රතු පැහැති ලේ වලක් බවට පත්ව තිබිණ. මඳක් ඉහළට ඊසාන දිශාවට පිහිටි පැහැති උගුර මත, තලය සිරුරට ඇතුළු වූ පිහියක, සුදු මිට පමණක් දක්නට ලැබිණි. යෝධයකු මෙන් විශාල මේ පුරුෂයා, මාරාන්තික පිහිපාර නිසා කපා හෙළී ගසක් මෙන් බිම ඇද වැටෙන්නට ඇති බැව් නිසැකය. ඔහුගේ දකුණු අතට සම්පව බිම වැටී තිබුණේ දිගු තලයක් සහිත කිහිපයකි. සත්ත්ව අභකින් තැනූ මිටක් සහ දෙපැත්ත කැපෙන තලයක් සහිත මේ කිහිපය සමග කළුපැහැති අත්මේස් එකක් ද විය.

11. කාමරයේ මැද වැවී සිටියේ දැවැන්ත සිරුරක් තිබූ මිනිසෙකි.

"දෙයියෝ සාක්කි මේ සැරේ මැරුම් කාල කියෙන්නේ මිනීමරු ගෝතියානෝම නේ. මේ පාර ඔහුට කලින් වෙන කවුරු හරි ක්‍රියාත්මක වෙලා තිබෙනවා."

ඇමරිකානු රහස් පරීක්ෂකයාට කැගුණි.

"මේ බලන්න හෝමස් මහත්මයා. ජනේලයේ ගහල තිබුණු ඉටිපන්දම අරගෙන ඒ ගමන ඔබ මොකක්ද මේ කරන්න හදන්නේ?" ශ්‍රේෂ්ඨන් ඇසුවේය.

ජනේල් වීදුරුව අසලට ගිය හෝමස්, ඉටිපන්දම දල්වා, එය ඉදිරියට හා පිටුපසටත්, ඉහළ පහළත් ගෙනයමින් මිනිත්තු කිහිපයක් ගත කළේය. ඉන්පසු අඳුර දෙසට නෙත් යොමා සිටි ඔහු, ඉටිපන්දම නිවා බිමට දැමීමේය.

"මට හිතෙනවා ඒක වඩාත් ප්‍රයෝජනවත් වේවි කියල." හෝමස් පැවසුවේ මළසිරුර පරීක්ෂා කරමින් සිටි රහස් පරීක්ෂකයා වෙත පැමිණෙමිනි.

"ඔබ කිව්ව මේ තට්ටු නිවාසයේ ඉඳල තුන් දෙනෙක් පිටවෙලා යනව දැක්ක කියල. ඔබ ඔවුන්ව හොඳින් ළඟටම දැක්කද?"

"ඔව් මං දැක්කා."

"ඒ අතරෙ හිටියද මධ්‍යම ප්‍රමාණයේ සිරුරක් තිබුණු, මුහුණ පුරා රැවුල වටා ගත් අවුරුදු තිහක පමණ කෙනෙක්?"

"හරි. ඔහු තමයි අන්තිමටම මාව පහු කරල ගියේ."

"මං හිතන්නේ ඔහු තමයි අපට මිනකරන මිනිසා. මං ඔහුගේ පෙනුම ගැන විස්තරයක් දෙන්නම්. ඔහුගේ සපත්තු අඩියේ හොඳ ලාංඡනයකුත් මෙන්ම තිබෙනවා. මිනිසාට අල්ලා ගැනීම සඳහා ඒ ටික ඔබට සැහැව්" හෝමස් කීය.

"ලන්ඩනයේ ඉන්න මිලියන ගණනක් සෙනග අතරේ ඔය ටික ප්‍රමාණවත් වෙන්නෙ නෑ හෝමස් මහත්මයා."

"බාග වෙලාවට ඒ තොරතුරු මිදි වෙන්නත් පුළුවන්. අන්න ඒ නිසයි ඔබට උදව් කිරීම සඳහා මේ තරුණ තෝතාට කැඳවන එක වැඩිය හොඳයි. කියල මං හිතුවෙ."

ඔහුගේ වදන් ඇසූ අපි දොර වෙත හැර බැලුවෙමු. දොරටුව අසල සිටගෙන සිටියේ රුමන් කාන්තාවකි. බිලුම්ස්බර් නිවසේ අදහන නේවාසිකයා ඇයයි.

ඇද වැටී තිබුණු මළසිරුර වෙතින් දෑස් ඉවතට නොගත් ඇය, සෙමින් ඉදිරියට ආවාය. ඇයගේ මුහුණ සුදුමැලි වී තිබිණ; මුහුණෙන් පළවූයේ හිතියයි. මළසිරුර දෙස ඇසිපිය නොහෙළා බලාසිටී ඇය, මඳ අඳුරේ ඉදිරියට ඇදුණේ ඉමහත් කැළැඹීමෙනි.

"ඔබ ඔහුව මරා දමලා" ඇය කොඳු මැකිරුවාය.

"අනේ දෙවියනේ ඔබ ඔහුව මරා දැමීමාද?"

මළසිරුර දෙස තිබුණේ බලා සිටී ඇයගේ ස්වභාවය එක්වරම වෙනස්විය. සැනසුම් සුසුම් ක් හෙරු ඇගේ මුවෙන් නිකුත් වූයේ ප්‍රීතිය පළකෙරෙන හඬකි. සතුව ඉවසාගත නොහැකි ඇය අත්පොළසන් දීමට පටන් ගත්තාය. අනතුරුව හී ගෙමින් කාමරය පුරා තැටීමට පටන් ගත්තාය. ඇගේ මුවෙන් විවිධ ඉතාලි ගීත දහසක් ගලා එන්නට ඇත. බේදජනක මරණයක් දැක, මෙවැනි බොළඳ තරුණියක් ප්‍රීති ප්‍රමෝදයෙන් රංඟනයේ යෙදෙනු දැකීම පුදුම සහගතය. නැටුම් ගැයුම් එක්වරම නැවැත්වූ ඇ අප වෙත හෙළුවේ ප්‍රශ්නාර්ථ බැල්මකි.

"ඔබ? ඔබ හැමදෙනාම පොලිසියෙන්. එහෙම නේද? ඔබ ගයිසෙස් ගෝගියානෝව මරා දැමීමා. එහෙම නේද?"

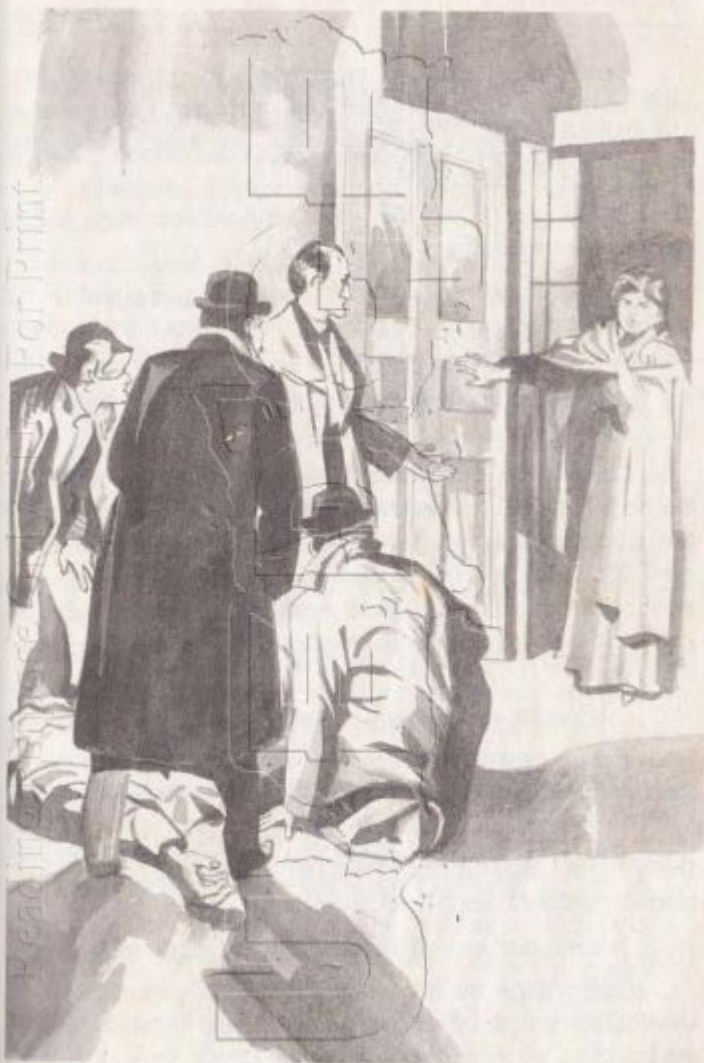
"ඔව්. අපි පොලිස් නිලධරයන් තමයි නෝනා."

මිළඟට කාමරයේ අඳුරුව තිබූ අහුමුළු දෙස ඇය විමසිලිමත්ව බැලුවාය.

"එහෙනම් කෝ ගෙනාරෝ? ඔහු නමයි මගේ ස්වාමිපුරුෂයා - ගෙනාරෝ ලුකා. මම එමිලියා ලුකා. අපි දෙන්නම නිව්යෝක් වල අය. කෝ ගෙනාරෝ කොහෙද ගියේ? දැන් මොහොතකට කලින් මේ ජනේලයෙන් ඔහු මාව මෙහි කැඳව්වා. මං පුළුවන් ඉක්මනින් දුවගෙන ආවා."

"නෝනා මමයි ඔබව මෙහි කැඳවුවේ." හෝම්ස් කීය.

"ඔබ? ඔබ කොහොම කරන්නද ඒක?"

"ඔබේ සංඥා ක්‍රමය ඒ තරම් අමාරු එකක් නෙවෙයි. ඔබ මෙහි කැඳවීම ඉතාම වැදගත් බව මට පෙනුණා. මට තියෙන්නේ VIENNI කියලා සංඥා කිරීම පමණයි. ඔබ නොවරදවාම මෙහි දුව එන බව මං දැන තිටියා."

සුරුපි ඉතාලි තරුණිය මගේ මිත්‍රයා දෙස බලා සිටියේ සුදුමයට පත් අයුරෙනි.

"ඔබ මේ දේවල් දැනගත්තේ කොහොමද කියලා මට නම් තේරුම් ගන්න බැහැ. . . . ගයිසෙස් ගෝනියානෝ ඔහුට කොහොමද මේ වගේ ඉරණමක්"

ඇය කථාව නැමැත්වුවාය. එක්වරම ඇගේ මුහුණ ප්‍රීතියෙන් ඔප වැටිණ.

"ආ දැන් මට තේරුම් ගන්න පුළුවනි. මගේ ගෙනාරෝ; මගේ අති දක්ෂ කඩවසම් ගෙනාරෝ; කරදර හිරිහැර වලින් හැමදාමත් මාව ආරක්ෂා කරපු මගේ ආදරණීය ගෙනාරෝ. ඔහුගේ ශක්තිමත් දැන් වලින් ඔහු තමයි මේ හයානක යක්ෂයා මරන්න ඇත්තෙ. අනා! ගෙනාරෝ ඔබ මොන තරම් ශ්‍රේෂ්ඨ සුද්ගලයෙක්ද? ඔබ වැනි උතුම් පුරුෂයෙකුට සුදුසු කාන්තාවක් මේ ලෝකයේ කොහෙන් සොයන්නද?"

"බොහොම හොඳයි දුකා මහත්මිය."

පැවසු ග්‍රෙග්සන්, ඇගේ ගවොම් අතෙන් අල්ලා ගත්තේ නොට්-හිල්හි පාතාල ලෝකයේ මැරවරයෙකු අල්ලා ගන්නා අයුරෙනි.

"මට තවමත් හරියට පැහැදිලි නෑ ඔබ කවුද කියලා. ඒ වුණත් දැන් ඔබේ කටෙන් පිටවුණු දේවල් වික ඇති ඔබව ස්කොට්ලන්ඩ්‍යාඩ් පොලීසියට කැඳවාගෙන යන්න."

"මොහොතක් ඉන්න ග්‍රෙග්සන්." හෝම්ස් ඔහුට බාධා කළේය.

"අපි මෙතැන කාරණා හොයාගන්න බලා ඉන්නෙ බොහොම නොඉවසිල්ලෙන් නේද? මට හිතෙනවා අපට උවමනා කරුණු හෙළිකරන්න, මේ කාන්තාව ඉන්නේ ඒ වගේම නොඉවසිල්ලෙන්.

නෝනා; ඔබ තේරුම්ගත යුතුයි, ඔබේ ස්වාමියා මේ මිනීමැරුම සම්බන්ධයෙන් අත්අඩංගුවට අරගෙන ඔහුට විරුද්ධව මිනීමැරුමේ

වෝදනාවට නඩු පැවරේවි. ඔබ පවසන දේ ඔහුට විරුද්ධව සාක්ෂි හැටියට යොදාගන්න ඉඩ තියෙනවා. නමුත් ඔබේ ස්වාමියා ක්‍රියාකරල තියෙන්නේ, අපරාධයක් කිරීමේ චේතනාවෙන් නොවෙයි නම්, ඔහු චෝදනාවෙන් කරන්න තිබෙන හොඳම දේ සම්පූර්ණ කථාව අපට කියන එකයි.”

“ගෝඨියානෝ මැරුණු පස්සේ අපි කිසිදේකට හය නෑ. ඔහු තමා මේ ලෝකෙ ඉඳපු හයානකම තීරයනා; බිහිසුණුම යක්ෂයා. ඔහු මරාදැමුවට මේ ලෝකෙ කිසිම විනිශ්චයකාරයෙක් මගේ සැමියම දඩුවම් කරන එකක් නෑ.” ලුකා මහත්මිය පැවසුවාය.

“එහෙම නම් අප කළ යුත්තේ මෙයයි. මෙතැන දොරවල් අගුරු දමල වහල, අපි යළි මේ කාන්තාවගේ කාමරයට. ඊළඟට ඇයට කියන්න තිබෙන දෙයට හොඳින් සවන්දීම අපට තීරණයකට එන්න පුළුවනි.” හෝමස් යෝජනා කළේය.

පැය භාගයකට පසු අපි සිව්දෙනා ලුකා මහත්මියගේ කුඩා විසින් කාමරයේ අසුන්ගෙන සිටියෙමු. ඇය තම කථාන්තරය ආරම්භ කළාය.

“මං උපන්නේ ඉතාලියේ නාපොලියට කුදුරු පොසිලිපෝහි. මගේ තාත්තා ඔගස්ටෝ බරෙලි. ඔහු කාලයක් ඒ පළාතේ නීතිපති වෙලා හිටියා. කාලයක් නියෝජ්‍ය ආණ්ඩුකාර තනතුරක් දැරුවා. ගෙනාරෝ මගේ තාත්තා යටතේ වැඩකළ කෙනෙක්. මගේ හිතේ ගෙනාරෝ ගැන ආදරයක් ඇතිවුණා. ඔහු දුප්පතෙක්. ඔහුට හොඳ රැකියාවක් තිබුණෙක් නෑ. ඔහුට තිබුණේ කඩවසම් පෙනුමක්, ගසනිමක් සිරුරක් සහ දැඩි අධිජ්‍යානයක් පමණයි. මං ගෙනාරෝ හමු වෙලා විවාහ වෙතුවට මගේ තාත්තා කැමති වුණේ නෑ. ඒ නිසා අපි ගෙදරින් පැනලා ඇවිත් වෙනත් නගරයකට ගිහිං විවාහ වුණා. ඊළඟට මගේ රන් ආභරණ සියල්ල විකුණලා ඒ සල්ලි රැසින් ඇමරිකාවට ආවා. ඒක සිද්ධ වුණේ මීට අවුරුදු හතරකට කලින්. ඇමරිකාවට ආව දවසේ ඉඳලා අප ජීවත්වුණේ නිව්යෝක් නගරයේ.

මුල් කාලයේ දී අපේ ජීවිතේ බොහොම වාසනාවන්ත වුණා. ඉතාලි ජාතික මහත්මයාක් වංශචිත්තේ ග්‍රහණයෙන් ගළවාගන්න ගෙනාරෝට අවස්ථාවක් ලැබුණා. ඒකෙන් ඒ මහත්මිය මගේ

සැමියාගේ හොඳ මිත්‍රයෙක් බවට පත්වුණා. මේ මහත්මියගේ නම විටේ කැස්ටෙලෝ. ඔහු, නිව්යෝක් නගරයට පලතුරු ආනයනය කරන කැස්ටෙලෝ සහ සැමියා නම් ප්‍රසිද්ධ සමාගමේ අධ්‍යක්ෂක වරයෙක්. සමාගමේ පරිපාලන කටයුතු හැම එකක්ම කළේ කැස්ටෙලෝ මහත්මිය. මේක සේවකයන් තුන්සියයකට වැඩි ගණනක් සේවය කළ විශාල සමාගමක්. ඉතින් ඔහු මගේ ගෙනාරෝට එහි රැකියාවක් දුන්නා. රැකියාවක් පමණක් නොවෙයි, ගෙනාරෝට එක් අංශයක ප්‍රධානියා හැටියට පත් කළා.

කැස්ටෙලෝ මහත්මිය ගෙනාරෝට දැක්වූයේ දැඩි හිතවත් කමක්. මේ මහත්මිය අවිවාහක, ටිකක් වයස්ගත කෙනෙක්. ඔහුට හිතෙන්න ඇත්තේ ගෙනාරෝ ඔහුගේ පුතා කියලයි. ගෙනාරෝත් මමත් කැස්ටෙලෝ මහත්මියට ආදරය කළේ අපේ පියෙකුට වගේ.

අපි බෲක්ලීන් ප්‍රදේශයෙන් නිවසක් අරගෙන, ඒක බඩුබාහිරාදියෙන් සම්පූර්ණ කරගෙන එහි සතුටින් පදිංචි වුණා. අපේ අනාගතය බොහොම සතුටුදායක විධියට සකස්වුණා කියල අපි සැනසුම් සුසුම් හෙළුවා. එහෙම හිතලා වැඩි දවසක් ගතවුණේ නෑ, ඔන්න අපට මහා අවාසනාවන්ත කාලයක් එළඹුණා.

එක දවසක් රෑ ගෙනාරෝ වැඩ ඇරිල ගෙදර එද්දී, ඔහු තවත් ඉතාලි ජාතිකයෙක් අපේ නිවසට කැඳවාගෙන ආවා. ඔහුගේ නම ගෝගියානෝ. ඔහුත් අපේ ගම් ප්‍රදේශය වන පොයිලිපෝහි කෙනෙක්. ඔබ දකින්න ඇති ඔහු යෝධයෙක් වගේ දැවැන්ත පුද්ගලයෙක්. ශරීර ප්‍රමාණයෙන් පමණක් නොවෙයි අනෙක් හැම දෙයින්ම ඔහු හැඩදැඩි, බිහිසුණු කෙනෙක්. අහස ගොරවන්නාක් වැනි ඔහුගේ රොදු කටහඬින් අපේ පුංචි නිවස දෙදරුම් කෑවා. ඔහු කථා කරද්දී එහාට මෙහාට විසිවෙන අතපයට අපේ ගෙදර ඉඩකඩ තිබුණේ නැතිනරම්. ඔහුගේ සිතූම් පැතුම් වගේම ක්‍රියාවනුත් බොහොම රොදු වුණා. ඔහු සිටින තැනක වෙන කිසිකෙනෙකුට කථාකරන්න ඉඩක් තැබුවේ නෑ. ඔහු කථාකරගෙන යද්දී අනෙක් අයට සිදුවුණේ නිහඬව ඔහුගේ කට දිහා බලා සිටීමටයි. ඔහු බොහොම හයානක, පුදුමාකාර මිනිසෙක්. ඔහුගේ මරණය ගැන මම යළිත් වරක් දෙවියන්ට ස්තූති කරනවා.

ඔහු අපේ ගෙදර නිතර නීතර එන්න පටන් ගත්තා. ගෝගියානෝගේ පැමිණීම ගැන මං වගේම මගේ සැමියන් කැමැත්තක් දැක්වුවේ නෑ. අපේ අමුත්තා සමාජ ප්‍රශ්න හා දේශපාලනය තොරතෝටියක් නැතුව කථාකරද්දී, මගේ අභිසන්ධ ගෙනාරෝට පිළිවූණේ නිහඩව ඒ කථා වලට සවන්දීමට පමණයි. ඔහු අමුත්තාට වීරුද්ධව කිසිවක් කිව්වේ නැහැ. මගේ ගෙනාරෝගේ හැටි මං හොඳින් දැනගිටියා. ඒ වූණත් ඒ දිනවල ඔහුගේ මුහුණෙන් ප්‍රකාශ වුණු හැඟීම් මට හරිහැටි තේරුම් ගන්න අමාරු වුණා. මං මුලදී හිතුවේ ඔහුගේ හිතේ ගෝගියානෝ ගැන තිබුණේ පිළිකුලක් පමණක් කියලයි. නමුත් පස්සෙ මට තේරුණා ඔහුගේ හිතේ තිබුණේ භීතියක් බව. එදා රැ. මං ගෙනාරෝගෙන් ඇහුවා ඔහු මේ මිනිහට මේ හැටි හය ඇයි කියලා. අපේ නිදහස් ජීවිතේට කරදර වෙන විධියට ඇයි මේ මිනිහට ගෙදරට එන්න ඉඩ අරින්නේ කියල. ඔහු ඒකට හේතුව කියද්දී මගේ ඇඟ හයෙන් සීතල වුණා.

"ඔයා මේ කිසිදෙයක් දන්නෙ නෑ එම්ලියා. ජීවිතේ ගැන කිසිදෙයක් නොදන්න තරුණ කාලේ, අතට මුදල් නැතිව මං හරියට දුක් වින්දා. ඒ නිසාම ධනවත් අය සමග මගේ හිතේ ඇතිවුණේ හරි වෙරයක්. දුප්පත් අපට පෙනුණේ මේ මුළු ලෝකයම අපට වීරුද්ධ වගෙයි. මං වගේ යමක් කමක් නැති, දැන උගත්කමක් නැති, ඒ නිසාම රැකියාවකුත් නැති තරුණයෝ, කල්ලියකට එකතුවුණා. ඒ කල්ලියේ නම රතු කවය. රහසිගතව පවත්වාගෙන යිය මේ ව්‍යාපාරය "කාබොනාරි" නම් ප්‍රස්තවාදී සංවිධානයට හම්බන්ටයි. මේකෙ තිබුණු දිවුරුම් හා රහස් බොහොම හයානක ඒවා, නමුත් ඒකට බැඳුනාට පස්සේ කිසිවෙකුට ඒකෙන් ගැළවීමක් තිබුණෙ නෑ.

අපි දෙන්නා ඇමරිකාවට පැන ආවාම මං හිතුවා මේ රතු කවයෙන් සදහටම ගැළවුණා කියල. නමුත් එක දවසක් හැන්දෑවේ වැඩ ඇරිලා එද්දී කවුද-මට හමුවුණේ, මිනීමරු ගෝගියානෝ! ඔහු ඉස්සරහට හම්බවුණාම මගේ හිතේ ඇතිවුණු හය ඔයාට තේරුම් ගන්න පුළුවන්ද? ඔහු තමයි නාපොලියේදී මාව රතු කවයට බඳවා ගත්තේ. ගෝගියානෝට දකුණු ඉතාලියේ "මරණය" නමින් වීරුද්වලියක් ලැබී තිබුණා. මිනීමරුම් වලට ඔහුගේ සහභාගිත්වය කොතරම්ද කිව්වොත් ගෝගියානෝගේ දැන් වැළඹීටි ළඟට යනකං

ලේ වලින් වැහිලා රතුපාට වෙලා කිසිලයි මිනිස්සු කිව්වේ. ඔහු පොලීසියෙන් බේරෙන්න ඉතාලියෙන් පැනලා තිවියෝක් වලට ඇවිත්. ඒ මදිවාට ඔහුගේ මිනීමරු සංවිධානයේ ශාඛාවක් දැනටම මෙහෙත් ඇරලා. මෙන්න බලන්න මට ලැබුණු කැඳවීම්. ඉදිරි කාලයේ දවසක පැවැත්වෙන රතු කවයේ රැස්වීමට මගේ පැමිණීම අනිවාර්ය බව ඒකෙ සඳහන් වෙනවා."

ගෙනාරෝගේ මේ කථාව අහලා, මම බොහොම කම්පාවුණා. නමුත් තරක හරිය එකැනින් ඉවර වුණේ නැහැ. ගෝගියානෝ අපේ ගෙදර ඇවිත් නොනවත්වාම කථා කළත් ඔහුගේ තිරිසන් ඇස්දෙක හැරිලා තිබුණේ මා දිහාවටයි. එක දවසක් හැන්දෑවේ ඔහු අපේ ගෙදර එනකොට මගේ සැමියා රැකියාව ඉවරවෙලා ගෙදර ඇවිත් තිවියේ නැහැ.

ගෝගියානෝ ඔහු සමග පැනල යන්න එන්න කියල මට යෝජනා කළා; මට ආයාචනා කළා. මං එය ප්‍රතික්ෂේප කළාම ඔහු මාව බලෙන් අරගෙන යන්නයි හැදුවේ. මං විලාප තහමිත් ඔහුගේ ග්‍රහණයෙන් බේරෙන්න උත්සාහ කළා. වාසනාවකට වගේ මගේ ස්වාමියා ඒ වෙලාවේ ගෙදර ආවා. ඔහු ගෝගියානෝට පහර දුන්නා. නමුත් ගෝගියානෝ තිරිසනා, මගේ සැමියාට සිහි නැතිවෙනතුරු පහරදීලා, ගෙදරින් යන්න ගියා. ඔහු ඊට පස්සේ කවදාවත් අපේ ගෙදර ආවේ නැහැ. ඒත් එදා රාත්‍රී අප දැනගත්තා අප හදාගත්තේ මහා භයානක සතුරෙකු බව.

දින කිහිපයකට පස්සේ රතු කවයේ රැස්වීමක් පැවැත්වුණා. ගෙනාරෝත් ඊට සහභාගි වුණා. එය අවසන් වෙලා ගෙදර ආව ගෙනාරෝගේ මුහුණ දැක්කාම, මොකවා හරි බරපතල දෙයක් සිදුවී ඇතිබව මට වැටහුණා. මේ සංගමයට මුදල් සොයා ගත්තේ ධනවත් ඉතාලි ජාතික ව්‍යාපාරිකයන්ගෙන් කප්පම් ගැනීමෙන්. කප්පම් ඉල්ලලා, නොදන්නොක් ඔවුන් මරා දමන බවට තර්ජනය කරමින් කප්පම් එකතු කළේ.

"මේ අහන්න එමිලියා. ඔවුන් අපේ කැස්ටෙලෝ මහත්මයාගෙන් විශාල කප්පමක් ඉල්ලා එව්ලා. අපේ මහත්මයා ඒක ගෙවීම ප්‍රතික්ෂේප කළාදු. එපමණක් නොවෙයි ඔහු ඒ ලියුම පොලීසියට භාර දීලා. මේ ගැන රතු කවයේ අය තදින්ම කෝපයට පත්වෙලයි

ඉන්නේ. අනෙක් ව්‍යාපාරිකයෙක් මේ මිනියට කප්පම් දීම ප්‍රතික්ෂේප කරලා, පොලීසියට දන්වන්න ගියොත් රතු කවය විනාශ වෙනවා. කැස්ටෙලෝ දිල තියෙන්නේ තරක පුර්වාදර්ශයක්. ඒ නිසා ඔහුට මරණ දඩුවම දිය යුතු යයි රතු කවයේ අය තීරණය කළා. කැස්ටෙලෝ මහත්මිය ගෙදර ඉන්න වෙලාවක, ඔහුගේ නිවස භීෂිතමයිට වලින් පුපුරවා දමන්නයි ඔවුන් තීරණය කළේ.

අපරාධය කිරීම සඳහා යැවිය යුතු පුද්ගලයා ඔවුන් තෝරා ගත්තේ තුණ්ඩු ඇදීම මගින්. ඒකට සුදානම් වෙද්දී අපේ හතුරා ගෝතියානෝගේ කෲර මුහුණේ තිබුණු දුෂ්ඨ සිතාව මං හොඳට දැක්කා. ඔහු මොනවා හරි ප්‍රයෝගයක් කරලා රතු කවයක් ඇඳ තිබු තුණ්ඩුව, මගේ අතට ලැබෙන්න සැලැස්සුවා. මං කොහොමද මගේ හොඳම හිතවතා මරන්නේ? ඒකෙන් ඒක ඉටු නොකොළොත් උන් සියාවක් මාවත් මරා දමාවි.”

මේ හයානක අපරාධය කිරීම භාරවුණාම ගෙනාරෝට පිස්සු හොහාදුණා විතරයි. එදා මුළු රැම අපි සාකච්ඡා කළා අප ඉදිරියේ තිබෙන මේ හයානක අවුලෙන් බේරෙන්න කොහොමද? කැස්ටෙලෝ මහත්මිය මරා දැමීමට රතු කවය තීරණය කරල තිබුණේ ඊළඟ දවසෙ හැන්දෑවෙයි.

එදා දහවල් වෙනකොට මගේ සැමියාත් මමත් ලන්ඩන් බලා ගොස් අරමුණෙන් නිව්යෝක් නගරයෙන් පැනගත්තා. නමුත් ඊට කලින් ගෙනාරෝ ගිහින් කැස්ටෙලෝ මහත්මිය හමුවෙලා, ඔහුට සිය දමන්න සැලසුම් කර ඇති හැටිත්, ඉදිරි කාලයේදී ඔහුගේ ජීවිතයට එල්ල විය හැකි අත්තරායදායක තත්ත්වයක් සම්පූර්ණයෙන්ම දැනුම් දුන්නා. කැස්ටෙලෝ මහත්මියගේ ජීවිතය මත් ඉදිරියට ආරක්ෂා කරගැනීම සඳහා පොලීසිය විසින් ගතයුතු ක්‍රියාමාර්ග පිළිබඳව සියලු විස්තර මගේ සැමියා දැනුම් දුන්නා.

මහත්වරුනි. කරාවේ ඉතුරු හරිය සියල්ලක්ම වගේ ඔබ දන්නවා. අපේ හතුරෝ අපට මරා දමන්න අප පිටුපසින් එන බව අප හොඳින් දැන හිටියා. මට හිරිහැර කළ එකටයි, ඔහුට දරුණු ලෙස හහර දුන් එකටයි දෙකටම මගේ ස්වාමියා දැඩි කෝපයෙනුයි හිටියේ. ඔහු ඒවාට මිනීමරු ගෝතියානෝගෙන් පළිගන්න බවට ඉදිරිපත් හිටියේ. ඒ වුණත් මේ අපරාධකාරයා සැහෙන කපටියෙක්.

ඒ වගේම තමාගේ උවමනාව ඉටුමන තෙක් අප ලුහුබැඳීම අත්නොහරින බව අප දැන හිටියා, ඉතාලියේ හා ඇමරිකාවේ ඔහු හිමණය පතුරුවපු හැටි ගැන කථා අපට අහන්න ලැබිල තිබුණා. ඒ නිසයි අපි ලන්ඩනයට එන්න තීරණය කළේ. අපට ලැබුණු දින කීපය ඇතුළත මට සම්පූර්ණ ආරක්ෂාව සලස්වා ගත හැකි ක්‍රමයක් මගේ සැමියා සැලසුම් කළා. ඔහු මා සමග රැඳී නොසිට වෙනම තැනක නැවතී සිටියේ, 'සතුරන්ට අහුනොවී ඔවුන් ගැන තොරතුරු ඉතාලි හා ඇමරිකන් පොලීසිවලට දැනුම් දෙන්නයි. ඔහු ජීවත්වුණේ කොහේද, කැවෙ බිට්ටේ කොහොමද කියා කිසිම දෙයක් මම අද වනතුරුත් දන්නෙ නෑ. මට යමක් දැනගන්න ලැබුණේ ඔහු පුවත්පත් වල පළකළ දැන්වීම් මගින්.

නමුත් එක සැරයක් මම ජනේලයෙන් බලා ඉඳිද්දී මං දැක්කා ඉතාලි ජාතිකයන් දෙදෙනෙක් මා සැඟවී සිටී නිවස දෙස බලාගෙන ඉන්න හැටි. අපි හැංගුණු තැන ගෝගියානෝ කොහොම හරි හොයාගෙන ඇති බව ඒකෙන් මට වැටහුණා. ඊට පස්සේ අවසන් වශයෙන් ගෙනාරෝ මට පුවත්පත මගින් දැනුම් දුන්නේ, එක් කට්ටු නිවාසයක ජනෙල් විදුරුව තුළින් මට සංඥා කරන බවයි. නමුත් සංඥා වලින් කියැවුණේ මට ප්‍රවේශම් වෙන්න කියලයි. ඒවත් එක්වරම අතරමග නැවතුණා. ගෙනාරෝ මට දැනුම් දුන්නේ ගෝගියානෝ තමන් පසුපස ලුහුබැඳ ඇවිත් හොඳටම ලංවෙලා කියන එක බව පැහැදිලියි. දෙවියන්ට ස්තූති වේවා! අපරාධකාරයා එන මග ඔහු සුදානම්ත් සිටියා. ඉතින් මහත්වරුනි දැන් මං ඔබෙන් අහන්න කැමැතියි අප තිනියට හය විය යුත්තේ මොන හේතුවකටද කියලා? මෙලොව කිසිම විනිශ්චයකාරයෙක් මගේ ගෙනාරෝ කර තිබෙන දෙයට ඔහුට දඩුවම් කරාවිද?

"ග්‍රෙග් සන් මහත්මයා" ඇමරිකානු රහස් පරීක්ෂකයා කථාව ඇරඹුවේය.

"මං දන්නෙ නෑ බ්‍රිතාන්‍ය අධිකරණය මේ සිද්ධිය පිළිබඳව බලන්නෙ මොන ආකාරයකින්ද කියලා. නමුත් මට හිතෙන හැටියට නිව්යෝක් නගරයේ නම්, මේ කාන්තාවගේ ස්වාමීපුරුෂයාට, මහජනතාවගෙන් ගෞරව පූර්ව ස්තූතියක් හිමිවේවි."

ඊට පිළිතුරු ලැබුණේ ග්‍රෙග් සන් ගෙනි.

"ඇය මා සමග පැමිණ පොලිස් මූලස්ථානයේ ප්‍රධානියා හමුවිය යුතුයි. ඇය පැවසූ දේවල් සත්‍ය බව ඔප්පු වෙනවා නම් ඇයට හෝ ඇගේ සැමියාට හයවෙන්න කිසිම හේතුවක් නැහැ. ඔවුන් මෙතැන මට කොහොමටවත් තේරුම් ගන්න බැරි එක කුරුණක් තියෙනවා. ඔර්ලොක් හෝමිස් මහත්මයා මොන ලේකෙන්නද මේ ප්‍රශ්න මැද්දට කඩා වැටුණේ? ඇයි මේකට පටලැවුණේ?"

"ඉගෙන ගැනීම සඳහා ග්‍රෙග් සන්; ඉගෙන ගැනීම සඳහා. මේ තවමත් දැනුම වැඩිකර ගැනීමේ අරමුණෙන් පරණ විශ්ව විද්‍යාලයෙන් මේ විධියට අධ්‍යාපනය ලබනවා. ඔන්න වොට්සන් ඔබේ සටහන් පෙන්ව. ඉතා අසාමාන්‍ය වගේම බේදජනක කථාන්තරයක් ලැබුණා.

එක නෙමෙයි. තවමත් ඊ අට වූණේ නැහැ නොවැ. කොවෙන්ට් ලද්දානගේ රහහලේ චේග්නර්ගේ සංගීත ප්‍රසංගය තරමින්න අපි තවමත් ප්‍රමාද නැහැ. වොට්සන් ඉක්මන් කළොත් දෙවැනි ජවනිකාව පටන් ගන්න කලින් අපට එතැනට යාගන්න හැකිවේවි."

ප්‍රකාශන පමණක් පමණි. ප්‍රකාශන පමණක්.

රහස් පරීක්ෂකයාගේ මරණ මංචනය

රහස් පරීක්ෂකයාගේ මරණ මංචකය

බේකර් විච්ඡේ අපගේ නිවහන වූ අංක 221B දරන නිවස බිම්කාරිය, හඩසන් මහත්මිය බව ඔබට මතක ඇතුළුවා තිබුණය. ඇය දීර්ඝ කාලයක සිට බොහෝ කරදර කම්කටොළු වලට මුහුණ දුන් තැනැත්තියකි. ඊ දවල් නොබලා නිවසට කඩා වැදී උඩ තට්ටුව ආක්‍රමණය කළ, සමාජයේ විවිධ තරාතිරම වල පුද්ගලයන්ගෙන් ඇයගේ නිහඩ ජීවිතයට නිතර බාධා සිදුවිය. ඔවුන්ගෙන් පමණක් නොවේ. ඇයගේ එකම හේවාසිකයා වූ ෂර්ලොක් හෝම්ස්ගේ අරුම පුදුම ගති පැවැත්ම නිසා ද හඩසන් මහත්මියට විදින්නට සිදුවූ දුක් ගැහැට අපමණය. මේ කථාවට අදාළ කාලය වන විට මා විවාහ වී වසර දෙකක් පමණ ගතවී තිබිණි. මා බේකර් විච්ඡේගේ ඉවත්ව ගිය පසු, හෝම්ස් උඩුමහලේ ජීවත් වූයේ ඔහුටමයි.

මගේ මිත්‍රයා කිසිවිටෙකත් උඩුමහල ඉතා පිරිසිදුවට හෝ සුදුසුකමට තබාගත් අයෙකු නොවීය. සංගීතයට දැඩි ඇල්මක් ඇති ඔහුට වයලීන වාදනයේ යෙදීම සඳහා නියමිත වේලාවක් හොඳිබිණි. සමහර විට මධ්‍යම රාත්‍රියේදී හෝ අලුයම් කාලයේ ඔහුගේ සංගීත වාදනයක් මේ නිවසේදී අසන්නට ලැබුණොත් එය අමුතමයක් නොවේ. හෝම්ස් රිවෝල්වරයෙන් වෙඩි තැබීම පුහුණු වූයේ ද නිවස තුළමය. ඒ ඔහුගේ වෙඩි උණ්ඩ කාමරයේ බිත්තියට එල්ල කරමිනි!

රසායන විද්‍යාත්මක පරීක්ෂණ වල නිරතවීමට ද මගේ මිත්‍රයා බෙහෙවින් ඇළුම් කළේය. ඔහුගේ මෙම පර්යේෂණ වලදී නිකුත් වූ පරිහානිය හමන ප්‍රබල වායු හා විෂ දූම ද හඩසන් මහත්මිය අනභයවෙන් විඳ දරා ගත්තාය.

මේ හැමටම වඩා හයානක වූයේ, හෝමිස් හා වේරයෙන් සිටි ලන්ඩන් පාතල ලෝකයේ මැරවිරයන් නිසා, මෙහි නිවැසියන් මුහුණ දුන් අවදානම් තත්ත්වයයි. එබැවින් ෂර්ලොක් හෝමිස්, ලන්ඩනයේ සිටි අයහපත්ම කුලී නිවැසියා බව පැවසීම සත්‍යයකි. අනෙක් අතට ඔහු මෙහි නේවාසික ගාස්තු වශයෙන් ඉතා විශාල මුදලක් හඬසන් මහත්මියට ගෙවීවේය. හෝමිස් මා සමග එහි ගත කළ දීර්ඝ කාලය තුළ ඔහු ගෙවූ මුදලට, එම නිවස සම්පූර්ණයෙන්ම මිලට ගැනීමට හැකිව තිබූ බවට කිසිදු සැකයක් නැත.

ශර්ලොක් හෝමිස් එම නිවසේ කුමන ආකාරයකට කළ දවස ගෙවුවත්, හඬසන් මහත්මිය කිසිවිටෙකත් ඔහුට බාධා නොකළාය. ඔහු වෙත ඇය දැක්වූයේ, ගෞරව සම්ප්‍රයුක්ත හයකි. කාන්තාවන් කෙරෙහි වැඩි විශ්වාසයක් නොදැක්වූ හෝමිස්, ඔවුනට දැක්වූයේ ආචාරශීලී කරුණාවන්ත ස්වභාවයකි. එබැවින් හඬසන් මහත්මිය හෝමිස් වෙත ප්‍රිය මනාප බවක් දැක්වූවාය. මේ නිසා එක් දිනක් මගේ නිවසට පැමිණි හඬසන් මහත්මිය දුක් ගැනවිල්ලක් ඉදිරිපත් කිරීමට පටන් ගත් කළ, මම ඊට උනන්දුවෙන් සවන් දුනිමි.

"ඔහු මරණාසන්න වෙලා වොට්සන් මහත්මයා. හෝමිස් මහත්මයා බරපතල ලෙස අසනීපවෙලා දැන් දවස් තුනක් වෙනවා. අද වෙනකොට ඔහුගේ අසනීප තත්ත්වය හොඳටම උග්‍රයි. මං දන්නේ නෑ ඔහු හෙට වෙනතුරු ජීවත්වේද කියලවත්. මේ වෙනතුරුත් වෛද්‍යවරයෙක් කැඳවාගෙන එන්න, ඔහු මට කොයි වෙලාවකවත් ඉඩ දුන්නේ නෑ. අද උදේ පාන්දර ඔහුගේ හැටි දැක්කම මට මේක තවදුරටත් ඉවසාගෙන ඉන්න පුළුවන් කමක් තිබුණේ නෑ. මුහුණේ ඇටකටු ඔක්කොම උඩට මතු වෙලා. දෑස් මලානික වෙලා තියෙන හැටි බලන්නත් හයයි. බැරිම තැන මං කිව්වා,

"හෝමිස් මහත්මයා. ඔබ්බෙන් අවසර ලැබුණත් එකයි; නැතත් එකයි. මං මේ මොහොතෙම යනවා දොස්තර මහත්මයෙක් එක්ක එන්න. මට මේක තවත් බලාගෙන ඉන්න බෑ."

"හොඳයි එහෙම නම් වොට්සන්ට එක්ක එන්න." අන්තිමේදී ඔහු කිව්වා.

"පමාවෙන්න එපා වොට්සන් මහත්මයා. තව එක පැයක් ගතවුණොත් ඔබට ඔහුට පණිවිටින් දකින්න ලැබෙන එකක් නෑ."

හඬයත් මහත්මියගෙන් මෙම ආරංචිය අසා, මම මහත් හිතියටත් කම්පාවටත් පත්වුයෙමි. හෝමස් මේ තරම් බරපතල ලෙස නොව, යන්නමින් හෝ අසනීප වූ බවක් මම දැන නොසිටියෙමි. හිස්වැස්ම හා කබාය අතට ගත් මම කුලීරියක නැඟී, හඬයත් මහත්මිය සමග වහා බේකර් වීජිය බලා පිටත්වුයෙමි. හෝමස් ගැන වැඩිදුර තොරතුරු මා ඇයගෙන් ඇසුවේ අශ්ව කරත්තය තුළ දී යි.

"මහත්මයා මම දන්නේ කාරණා බොහොම ටිකයි. තේමස් ගඟ අයිනෙන් වැටීලා තිබෙන පටුමගක - රොදර්හයිත් පැත්තෙ, ඔහු මොනවද පරීක්ෂණයක යෙදිල හිටියා. මේ අසනීපය ඔහු අරගෙන ආවේ අන්න ඒ මුඩුක්කුවෙන් තමා. ගිය බදාදා හවස අසනීපයෙන් ඇදට වැටුණා. අද වෙනතුරු ඇඳෙන් බැස්සෙ නෑ. මේ දවස් තුනට හෝමස් මහත්තයා කෑම කටක් කෑවෙ නෑ; චතුර උතුරක් බිවෙ නෑ."

"දෙයියෝ සාක්කි! ඇයි ඉතින් ඔබ වෛද්‍යවරයෙක් කැඳවාගෙන ආවෙ නැත්තේ?"

"ඔහු ඒකට මට කොහොමටවත් ඉඩ දුන්නෙ නැහැ මහත්මයා. ඔබ දන්නවනේ ඔහුගේ සැර පරුෂ, ඒකාධිපති ස්වභාවය. මං කොහොමද හය නැතුව ඔහුගේ අණට අකීකරු වෙන්නේ? කොයි ඊකටුණක් ඔහු වැඩි දවසක් මෙලොව ජීවත්වේවි කියල මං හිතන්නෙ නෑ. ඔබට ඒ බව, ඔහු දිහා බැලූ ගමන්ම පෙනේවි."

ඒය ඇත්තෙන්ම ඉතා දුක්ඛිත දර්ශනයක් විය. නොවැම්බර් මාසයේ මිහිදුමින් පිරුණු ඒ අන්ධකාර දිනයේ, හෝමස්ගේ කාමරයට ඇතුළුවෙද්දී මට මහත් සංවේගයක් දැනිණි. වැහැරී ගිය ඔහුගේ ජිහුගේ සම, හිස් කබල-දෙයට ඇකිළී ඇති අයුරක් මම දුටුවෙමි. දරුණු උණ රෝගයක් නිසා ඇතිවන රෝග ලක්ෂණ ඇස්වලින් දිස්විය. කම්මුල් සම්පූර්ණයෙන්ම රත්පැහැ ගැන්වී තිබිණ. දෙකොල් වියළී, තැනින් තැන පුපුරා ගොස්, ගලා ගිය ලේ වලින් සැදුණු ආබෝර් මුටු වටා දක්නට ලැබිණි. සිහින් කෝටු ලෙස දිරාපත් වූ දෑත්, පොරෝනය මත තිගැස්සෙන හැටි ද, වේදනාව නිසා උගුරෙන්

නිකුත් වූ කෙදිරිළි හඬ ද මගේ අවධානයට ලක්විය. කාමරයට ඇතුළුවෙද්දී මා හඳුනා ගැනීමට හෝමිස් සමත් විය. එයින්ම ඔහුගේ දෑස් ප්‍රාණවත් වූ බව මම දිවිමි.

"වොට්සන්. අපට මහා අවාසනාවන්ත කාලයකට මුහුණ දෙන්න වෙලා වගෙයි."

"අනේ මගේ මිත්‍රයා" ඔහු දෙසට ලංවෙමින් මම කීවෙමි.

"එන්න එපා! ලහට එන්න එපා! ඇතට වෙලා ඔහොමම ඉන්න. ඔබ මගේ ලහට ආවොත් මට අණ කරන්න සිද්ධ වෙනවා, ඔබට ගෙයින් පිටවෙලා යන්න කියලා!"

හෝමිස් මා වෙත කඩා පැන්නේ අනුකම්පා විරහිත අයුරෙනි.

"ඒ මොකද මට ලහට එන්න එපා කියන්නේ?"

"මට ඕන නිසා. ඒ ටික දැනගත්තම මදිද?"

හඬසන් මහත්මිය පැවසුවා නිවැරදිය. ඔහු දැන් කවදාටත් වඩා සැරපරුෂ, හිතුවක්කාර පුද්ගලයෙකු බවට පත්වී ඇත. එහෙත් ඔහුගේ ක්ෂය වී ගිය සිරුර දුටු මගේ සිතට ඇතිවූයේ දැඩි සංවේගයකි.

"මට ඕනෙ වුණේ ඔබට උදව් කරන්නයි හෝමිස්."

"හරි. හරි. කරන ලොකුම උදව්ව තමයි ටිකක් ඇතට වෙලා ඉන්න එක." ඔහු පිළිතුරු දුන්නේ ගහෙත් ගෙඩි එන්නාක් මෙනි.

"ඔබට කැමැති හැටියක් හෝමිස්." මා කීවේ පරාජය භාරගනිමිනි.

"ඔබ මාත් එක්ක තරහ නැහැ නේද වොට්සන්?" ඔහු පැවසුවේ අමාරුවෙන් හුස්ම අල්ලමිනි.

මරණාසන්නව සිටින මගේ මිතුරා සමග අමනාප විය හැක්කේ කෙසේද?

"මං එහෙම කිව්වේ ඔබේ යහපතටයි වොට්සන්."

"මගේ යහපතට?"

"මට මේ හැදිලා තියෙන අසනීපේ මොකක්ද කියලා මම දන්නවා. මේක සුමාත්‍රා දූපත්වල, මුඩුක්කු වල ජීවත්වෙන දූපත් මිනිස්සුන්ට හැදෙන රෝගයක්. ඔලන්ද ජාතිකයෝ අපට වඩා මේ අසනීපය ගැන දන්නවා. ඒත් ඒ ගැන පර්යේෂණ කරලවත් හරි ප්‍රතිකාරයක් නොයාගෙනවත් නැහැ. නමුත් එක දෙයක් ස්ථිරයි. මේ රෝගය ඉතාම පහසුවෙන් බෝවෙන සුලුයි. අනික මෙය නිසැකවම මරාතනිකයි!"

අධික උණෙන් පෙළෙන්නෙකු මෙන් හෝම්ස් කථා කළේ වේදිලන ස්වරයෙනි. සෑම වචනයක් පාසාම ඔහුගේ දෑත් අපස්මාර රෝගියෙකුගේ මෙන් කම්පනය වූ අයුරු මම දුටුවෙමි.

"මේක බෝවෙන්නෙ ස්පර්ශයෙන් වොට්සන්. මගෙන් ඇත්වෙලා, මගේ ඇත් ගැවෙන්නෙ නැතුව ඉන්න. එතකොට ඔබට ප්‍රශ්නයක් වෙන්නෙ නෑ."

"දෙයියන්ට ඔප්පු වෙච්චාවෝ! මොකක්ද හෝම්ස් ඔබේ මේ කථාව? ඔබ හිතනවාද ඔහොඹ කිව්වාම මං ඇත්වෙලා ඉඳිව් කියලා? කොහොමටවත් නොහඳුනන ලෙඩෙක් වුණත් මං ඇත්වෙලා ඉන්නෙ නෑ, මට හැකි ප්‍රතිකාරයක් නොකර්. ඔබ හිතනවද මගේ භූතයකු වෙනුවෙන් මගේ යුතුකම් ඉටු නොකර මං ඇත්වෙලා ඉඳිව් කියලා?"

යළිත් වරක් මම ඔහුගේ ඇඳ වෙත ළං වුයෙමි. හෝම්ස් මා රිදවා දැමීමේ දැඩි කෝපයට පත් බැලමක් හෙළමිනි.

"වොට්සන් ඇතට වෙලා ඉඳගෙන මා එක්ක කථා කරනවා ඔබ කථා කරන්න. නැත්නම් වහාම මේ කාමරයෙන් පිටවෙලා යන්න!" ඔහු හිගුරුවිය.

හෝම්ස් සතු ඔහුටම සුවිශේෂ ගතිගුණ වලට මම සැමවිටකම ගරු කළෙමි. හේතු සාධක තේරුම් ගැනීමට අපහසු වූ අවස්ථාවක ආවා ඔහුගේ අණසකට කිකරු වුයෙමි. එහෙත් වෛද්‍යවරයෙකු ලෙස මා කටයුතු කළ යුත්තේ රෝගියාගේ සිතැති පරිදි නොවේ. දෑත් ඊට අවස්ථාව එළඹ ඇත.

"හෝම්ස්, ඔබ පත්වෙලා ඉන්න බරපතල රෝග තත්ත්වය ගැන ඔබට වැටහීමක් නෑ. අසනීපයෙන් පෙළෙන ඔබ පුංචි ළමයෙක්

වගෙයි. ඒ නිසා මං ඔබේ රෝගයට ප්‍රතිකාර කරන්නම්. ඔබ කැමැති වුණත්, අකමැති වුණත් මං ඔබට පරීක්ෂා කර බලල ප්‍රතිකාර කරනවා කරනවාමයි."

ඔහු මා වෙත හෙළුවේ කෝපාවිෂ්ට බැල්මකි.

"හරි මට අසනීපයි නෙ. එහෙනම් ගෙන්වන්න මට විශ්වාසය කියන්න පුළුවන් වෛද්‍යවරයෙක්."

"ඒ කියන්නෙ මගේ වෛද්‍ය දැනුම පිළිබඳව ඔබට කිසිම විශ්වාසයක් නෑ?"

"මිත්‍රයෙක් හැටියට ඔබ හොඳ විශ්වාස කටයුතු කෙනෙක්. ඒක සහතිකයි. නමුත් වෛද්‍යවරයෙක් හැටියට ඔබට තිබෙන්නේ පුළුල් දැනුමක් හේ වොට්සන්. ඔබ මේ කැස්සට හෙමිබිරිස්සාවට බෙහෙත් දෙන, පුංචි ඩිස්පැන්සරියක් පවත්වාගෙන යන, සාමාන්‍ය වෛද්‍යවරයෙක් පමණයි. බරපතල රෝග ගැන ඔබ මොනවද දන්නෙ? මේම කියන්න මට හිතට අමාරුයි. ඒත් මොනවා කරන්නද? ඇත්ත ඒකයි."

මගේ හිතේ දැඩි වේදනාවක් මෙන්ම කලකිරීමක් ද ඇතිවිය.

"ඔබ ඔය විධියට කථා කරන ඒක වැරදියි හෝමිස්. ඔය කතා වලින්ම පෙනෙනවා, රෝගය නිසා ඔබේ සිහි කල්පනාව පත් වී ඇති තත්ත්වය. ඔබේ කැමැත්තක් නැත්නම් මං බලෙන්ම ඔබට ප්‍රතිකාර කරන්න හදන්නෙ නෑ. එහෙම නම් ලන්ඩනයේ ඉන්න හොඳම විශේෂඥයෙක් මං කැඳවා ගෙන එන්නම්. වෛද්‍ය විශේෂඥ පෙත්රෝස් ෆිෂර් හරි ශ්‍රීමත් ජැස්පර් මීක් හරි? කවුරු හරි වෛද්‍යවරයෙකුට ප්‍රතිකාර කරන්න, ඔබ ඉඩදිය යුතුමයි. ඒකෙ වචන දෙකක් නෑ. ඔබ හිතනවද ඔබට ඔහේ මැරෙන්න ඉඩ දීල මං මෙනත නිකං බලා ඉඳිව් කියලා? එහෙනම් ඔබ මං ගැන තේරුම් අරගෙන තියෙන හැටි වැරදියි මිත්‍රයා!"

"ඔබ ඔහොම කියන්නේ යහපත් චේතනාවෙන් බව ඇත්තයි වොට්සන්." හෝමිස් කෙඳිරි ගුවේ හැඩුම්බර ස්වරයෙනි.

"ඔබ මේවා ගැන මොකුත් දන්නෙ නැති බව මං ඔප්පු කරන්නද? හොඳයි කියන්න බලන්න ටපානුලි උණ ගැන ඔබ මොනවද දන්නෙ? එතකොට ෆෝමෝසා ව්‍යාධිය ගැන?"

"මං ඒ එකක්වත් අහල වත් නෑ."

"ඒක නේ. පෙරදිග රටවල බොහොම හයානක, බරපතල රෝග තියෙනවා වොට්සන්. මේව ගැන අපේ රටවල අය කිසිදෙයක් දන්නෙ නෑ." හෝමස් පැවසුවේ වචනයෙන් වචනය ඉතා අපහසුවෙන් ගලපමිනි.

"අපරාධ වෛද්‍ය විද්‍යාවට අදාළ මේ කරුණු මට දැනගන්න ලැබුණේ මැනකදී, මං කළ පර්යේෂණ වලදීයි. මට මේ රෝගය වැළඳුණෙත් අන්න ඒ පර්යේෂණය කරන්න ගිහිං. මේක සනීප කරන්න ඔබට කළ හැකි කිසිවක් නෑ."

"මට බැරි චේන්න පුළුවන්. ඒත් එහෙම කියල මං නිකං ඉන්නෙ නෑ. මට දැනගන්න ලැබුණා සර්ම කලාපිය රෝග ගැන ලෝකයේ ඉන්න ඉහළම පෙළේ විශේෂඥයා වන වෛද්‍ය එයින්ස්ට්‍රි මේ දිනවල ලන්ඩනයට ඇවිත් ඉන්න වග. මං මේ මොහොතෙම යනවා ඔහුව කැඳවාගෙන එන්න."

මම දොර වෙතට හැරුණෙමි.

මා කිසිදිනෙක එතරම් පුදුමයට පත්වී නැත. ප්‍රබල දුන්නකින් ක්‍රියා කරන්නාක් මෙන් මගේ මරණාසන්න මිත්‍රයා විදුලි වේගයෙන් දොර දෙසට පැත්තේය. ඔහු එක් ක්ෂණයකින් දොර යතුරු දැමීමේ ද එවැනිම වේගයකිනි. ඊළඟ මොහොතේ යතුර අතට ගෙන ඔහු හති දමමින් යළිත් වරක් ඇදේ වැකිරුණේය.

"දොරේ යතුර මගෙන් බලෙන් ගන්න උත්සාහ කරන්න එපා වොට්සන්. මං ඒක ඔබට කොහොමටවත් දෙන්නෙ නෑ. මං කියන තුරු ඔබ මෙහේ රැඳී සිටිය යුතුමයි. තවම වෙලාව හතරයි. (මේ සියල්ල ඔහු පැවසුවේ අපහසුවෙන් හුස්ම ගනිමින්, හතිදමමිනි) හබ්ස හයට ඔබට යන්න පුළුවනි."

"මේ මොන පිස්සු කතාවක්ද හෝමස්?"

"පැය දෙකයි වොට්සන්. තව පැය දෙකයි. මං පොරොන්දු වෙනවා. ඔබට හබ්ස හයට යන්න පුළුවනි. කැමතියි නේද එතෙක් ඉන්න?"

"වෙන මොනවා කරන්න ද?"

54. විදුලි වේගයෙන් දොර මදසට පැන දොර යතුරු දම්මෙය.

"අන්න හරි. බොහොම ස්තූතියි. අමතක කරන්න එපා; ඇතට වෙලා ඉන්න. මං ඔබෙන් තවත් එක ඉල්ලීමක් කරන්න කැමැතියි. වෛද්‍ය ප්‍රතිකාර සඳහා කැඳවාගෙන ආ යුත්තේ ඔබ කැමැති පුද්ගලයා නෙමෙයි. මට මින කරන තැනැත්තා."

"ඔබට කැමැති පිළිවෙළකට."

"අන්න හරි. මේ කාමරයට ඇතුළුවුණාට පස්සේ, මට එකහ වෙන්න පුළුවන් විධියට ඔබ කිව්වේ එව්වරයි. මට හරිම මහත්සියි. ආභට දැනෙනවා හරි කෙඩෙන්තු ගතියක්. කුසින්නායකයකට විදුලිය සැපයුවාම, බැටරියකට දැනෙන්නේ මොන වගේද කියල දැන් මට හිතාගන්න පුළුවනි. ඔබ කියවන්න කැමැති නම් අන්න අතන හිසෙනවා පොත් කිහිපයක්. හවස හයට අපේ කථාව යළිත් පටන් ගනු."

එහෙත් නොසිතූ ලෙස කතාබහ ඊට කලින් ඇරඹිණ. එය පිළිවෙළේ යළිත් මා තිගැස්සීමට පත්කරමිනි.

ඇදේ වැතිර සිටි මගේ මිත්‍රයාගේ නිසල සිරුර දෙස බලමින් මම මිනිත්තු කිහිපයක් ගත කළෙමි. ඔහුගේ මුහුණ බොහෝ දුරට පොරොත්තාවෙන් වැසී තිබිණ. ඔහුට නින්ද යන්නට ඇතැයි මම සිතුවෙමි. පොත් කියවීම කෙරෙහි සිත යොමු කිරීමට මට හැකියාවක් නොවීය. බිත්තියේ එල්ලා තිබූ අපරාධකරුවන්ගේ ඡායාරූප දෙස බලමින් මම කාමරයේ එතා මෙතා ඇවිදීමට පටන් ගනිමි. අරමුණක් නොමැතිව ඇවිදීමත් සිටි මා අත්තිමේදී පැමිණියේ, ගිනි උදුනට ඉහළින් වූ බිත්ති කණ්ඩිය වෙතටයි.

හෝමස් සතු භාණ්ඩ රාශියක් එහි තැනින් තැන තබා තිබිණි. ප්‍රතිකාල අසුරා තබන පසුමිබ් කිහිපයක්, නොයෙක් ප්‍රමාණයේ හා හැඩයේ දුම්පයිප්ප, සිරිත්ප, පෑන පිහි, රිවෝල්වරයට යොදන දණ්ඩ ආදී විවිධ දේවල් ඒ අතර විය. කළුවර ලියෙන් තනා, ආත්දත් වලින් කැටයම් යෙදූ, අලංකාර කුඩා පෙට්ටියක් ද ඒ සමග තිබෙනු මම දුටුවෙමි. විවෘත කිරීම සඳහා ඉවතට තල්ලු කළ හැකි පියනක් තිබූ එය, මා මීට පෙර දැක නොතිබූ එකකි. සිත් අඳහාසුළු මේ භාණ්ඩය වඩාත් හොඳින් පරීක්ෂා කිරීම සඳහා අතට ගැනීමේ අවශ්‍යෙන් මම ඒ දෙසට අත දිගු කළෙමි.

මා එය අතට ගන්නා පමණි. එක්වරම හෝම්ස්ගේ කටින් හයානක විලාප හඬක් නිකුත් විය. මහමහට වුව ද ඇසෙන්තට ඇති එම බියකරු, බිහිසුණු හඬත් මගේ ඇඟ කිළිපොළා ගියේය. හෝම්ස් දෙසට හැරුණු මා දුටුවේ වියරු වැටුණු පුද්ගලයෙකුගේ මෙන් විරූපී වී ගිය මගේ ඡිත්‍රයාගේ මුහුණයි. කුඩා පෙට්ටිය අතේ තබාගෙන මම හිතියෙන් ගල්ගැසී බලා සිටියෙමි.

"මික ආපහු දමන්න! මේ මොහොතෙම! වහාම මික තිබුණු තැනට දමන්න!! ඉක්මනට!!" ඔහු ගිගුරුවීය.

එම පෙට්ටිය වහාම මම කලින් තිබූ තැන තැබීමි. සැනසුම් සුසුම් හෙළමින් හෝම්ස් සළුක් කොට්ටය මතට ඇද වැටුණේය.

"මට අයිති දේවල් අතපත ගාන එක මට පෙන්වන්න බැරි වැඩක් වොටියන්. ඔබ දන්නව නේ ම. මීට්ට කැමැති නැති බව? ඔබ මට මේ කරන කරදර වල කෙළවරක් නැද්ද වොටියන්? මට ඉවසන්න පුළුවන් සීමාවන් ඔහෝ ඉක්මවා යනවා. ඒ වුණට මොකද වෙද්දාවරයෙන්! හොඳට ඉන්න මිනිහෙක් පිස්සන් කොටුවට යවන්න පුළුවන් විධියට නේ ඔබ හැසිරෙන්නේ. ඔය පුටුවෙන් වාඩිවෙනව මනුස්සයෝ. වාඩිවෙලා මට ටිකක් විවේකව ඉන්න දෙනවා!"

මේ සිද්ධිය නිසා මගේ සිහි ඇතිවුයේ බලවත් ශෝකයකි. සුළු දෙයින් පවා කලබලයට හා කෝපයට පත්වීමත්, මෙවැනි දරුණු වචන පාවිච්චි කිරීමත් හෝම්ස්ගේ සාමාන්‍ය ස්වභාවය නොවේ. අසනීපය ඔහුගේ මනසට බලපා ඇති හැටි මෙයින් පිළිබිඹු වේ. උතුම් වූ මනසක් මෙසේ විකෘතියට පත්වීම, කායික රෝග පීඩා හැම එකකටම වඩා බරපතල බව අමුතුවෙන් කිවයුතු නොවේ. සවස හය භොවෙන තුරු පුටුවක වාඩිවී මා නිහඬව කාලය ගත කළේ, සිහි ඇතිවූ බලවත් කලකිරීමෙන් සහ වේදනාවෙනි.

"හොඳයි වොටියන්. ඔබේ සාක්ෂුවේ තියෙනවද මාරු සල්ලි?"

"ඔව්."

"රිදී කාසින් තියෙනවද?"

"ඔව්. හුඟක් තියෙනවා."

"ත්‍රවුන් බාගේ කාසි කීයක් තියෙනවද?"

17. කුඩා පෙට්ටිය අතේ තබාගෙන මම හිතියෙන් ගල්ගැසි බලා
 සිටියෙමි.

"කායි පහක් තියෙනවා."

"මදි මදි! හොඳටම මදි! මොන තරම් අවාසනාවන්ත තත්ත්වයක්ද වොට්සන්? කමක් නෑ. ඒ කායි ටික ඔරලෝසුව දමන සාක්ෂුවට දමාගන්න. අනෙක් ඔක්කොම කායි වම් පැත්තේ කලිසම් සාක්ෂුවට දමාගන්න. අන්න හරි. දැන් ඔබ හොඳට සම්බරයි."

දැන් නම් තවත් ඉවසා, බලා සිටීමට නොහැකි තරමට පර්ලොක් හෝම්ස්ට පිස්සු තද වීගෙන එන සැටියකි. ඔහු මුවෙන් යම් ශබ්දයක් ද පිට කළේය. එය කැස්සක්ද, ඉකිගැසීමක්ද ඒ දෙක අතර ශබ්දයක්ද යන්න මට හඳුනාගැනීමට නොහැකි විය.

"හොඳයි දැන් ගැස් ලාම්පුව දල්වන්න වොට්සන්. හොඳට මකක තියාගන්න. ලාම්පුවේ දෑල්ල බාගෙටයි තියන්නේ. එක මොහොතකට වත් එළිය ඊට වඩා වැඩි කරන්න එපා. ජනෙල් තිරය දමන්න එපා. දැන් කරුණාකරලා අර ලිපි කිහිපය සහ කඩදාසි මට ගන්න පුළුවන් හරියෙන් මේසය උඩින් තියන්න. ඊළඟට අර ගිනි උදුන් පඩිය මත තිබෙන බඩු වලින් ටිකක්. බොහොම හොඳයි වොට්සන්! අර සිනි කුට්ටි අල්ලන්න යොදා ගන්නා අඩුව තිබෙනවා නේද. කරුණාකරලා ඒකෙන් අල්ලලා පුංචි ඇත්දත් කැටයම් පෙට්ටිය මේසය උඩට ගන්න. ඒක කඩදාසි අතරින් තියන්න. අන්න හරි. දැන් ඔබට යන්න පුළුවනි. ගිහින් කුඳවාගෙන එන්න පහළ බර්ක් වීරියේ, අංක 13 දරන තැන පදිංචි කල්වර්ටන් ස්මිත්."

හෝම්ස්ගේ මනසේ ඇතිව තිබූ සිහිවිකල් ගතිය ක්‍රම ක්‍රමයෙන් වැඩිවී තිබීම නිසා ඔහු හැර දමා නිවසෙන් පිටවී යාමට, ඇත්තෙන්ම මගේ සිතේ කැමැත්තක් නොතිබිණි. එය ඉතා අවදානම් ක්‍රියාවක් බව පැහැදිලිය. එහෙත් හෝම්ස් ඔහුගේ කැමැත්තෙන්ම වෛද්‍යවරයෙකු මුත් ගැසීමට සූදානම් වන විට එය ප්‍රතික්ෂේප කිරීම ද සුදුසු ක්‍රියාවක් නොවේ.

"ජීවිතේට මං අහල නෑ එහෙම නමක් තියෙන වෛද්‍යවරයෙක් ගැන" මම කීවෙමි.

"ඔව්. බොහොම බෙලාවට ඔබ ඒ නම අහල නැතුවා වෙන්න පුළුවනි. නමුත් මගේ හිතවත් මිත්‍රයා, මේ රෝගය ගැන මෙලොව

ඉන්න ඉතාමත් ඉහළ විශේෂඥයා නමා කල්වටත් ස්මිත්. ඔහු වැටිලිකරුවෙකු මිස වෛද්‍යවරයෙකු නොවන බව අහලා ඔබ විස්මයට පත්වෙව්. ඔහු සුමාත්‍රාවේ අදි-විව ඉන්නා සුප්‍රසිද්ධ පුද්ගලයෙක්. මේ දිනවල නම් ඔහු ලන්ඩනයට ඇවිත් ඉන්නේ. සුමාත්‍රාවේ ඔහුගේ වතුයාය පිහිටලා තියෙන්නේ බොහෝම දුෂ්කර වනාන්තර ප්‍රදේශයක. ඒ පළාතට වෛද්‍යවරුන්ගේ සේවයක් පවා ලබාගැනීමට අපහසුයි. මේ මඬ වැළඳුණු රෝගය, ඔහුගේ වතුයායේ මිනිසුන්ට වැළැදිලා වසංගතයක් ලෙස පැතිරී ගියා. ඒකෙන් මේ රෝගය ගැන ගැඹුරට හැදෑරීමට ඔහුට අවස්ථාව සැලසුණා. එයින් ඔහුට ලොකු ප්‍රයෝජනයක් අත්වුණා.

කල්වටත් ස්මිත් බොහෝම ක්‍රමානුකූලව වැඩ කරන පුද්ගලයෙක්. අන්න ඒ නිසයි තවස හයට කලින් ඔබව එහි යවන්න මං කැමැති වුණේ නැත්තෙ. ඔබ ගිහිත් ස්මිත් මහත්මයාට කොහොම හරි මෙතේ කැඳවා ගෙන එන්න. සැකයක් නෑ ඔහුට පුළුවනි මට උදව් කරන්න. මේ රෝගය පිළිබඳව අත්තයටම හදාරා, ඒ පිළිබඳ පර්යේෂණ කිරීම තම විනෝදාංශය කරගත් කල්වටත් ස්මිත්ට බැරි නම් වෙන කවුරු මට උදව් කරන්නද?"

හෝමස් මේ කථාව කරගෙන යද්දී වෛද්‍යාට නිසා එය වරින්වර අත්හිටවූ අයුරුත්, අපහසුවෙන් හුස්මගත් අයුරුත් මම ඔබට සඳහන් නොකෙළෙමි. මා මෙහි පැමිණ ගතකළ දෙපැය තුළ ඔහුගේ රෝගී තත්ත්වය වඩාත් උත්සන්න වී ඇති බැව් මට පෙනී ගියේය. අඳුරු කුහර තුළ ගිවිණු දෑසේ, යම්කිසි දීප්තියක් තවමත් ඇත. ඔහුට තවත් ඉතිරිවී තිබුණේ කතාබහ කිරීමේ හැකියාව පමණි.

"ඔබ මෙතැනින් පිටත් වෙලා එනකොට මගේ හැටි කොහොමද කියලා ඔහුට විස්තර කරලා කියන්න. මා ගැන ඔබේ සිතේ මැවී ඇති චිත්‍රය හරියටම ඔහුට විස්තර කරන්න වොට්සන්; මැරෙන්න පණ අදිනා මිනිහෙක්! අසනීපයේ උග්‍ර භාවය නිසා සිහිවිකල් වූ මරණාසන්න මිනිහෙක්. මට තේරුම් ගන්න බැරි මහා සාගරයේ මෙව්වර මුහුදු බෙල්ලො ඉඳලත්, මුහුදු පතුල උන්ගෙන්ම සැදුණේ නැත්තෙ ඇයි කියල. අයි යෝ මොනවද මං මේ දොඩවන්නෙ? මගේ සිහිය විකල්වෙලා නෙද? මං මොකක් ගැනද කිය කිය හිටියෙ වොට්සන්?"

"කල්වටත් සමීන් හමුවී මා කළයුතු කාර්යය ගැන."

"ආ මව්, මට දැන් මතක් වුණා. මගේ ජීවිතය රැඳී තිබෙන්නේ ඔහු අතෙයි වොට්සන්, ඔහුට බැගුපත්ව ආයාචනය කරන්න වොට්සන්. ඔහු මා සමග විකාන් අමනාප වෙලයි ඉන්නේ. ඔහුගේ බෑනා මව්. . . . ඔහුගේ බෑනා ඉතාම කෲර විධියට මරා දැමුණා. මගේ හිතේ ඒ ගැන සැකයක් ඇතිවුණා. ඒ බව මං කල්වටත් සමීන්ට දැනගන්න ඉඩ හැරියා. දැන් ඔහු මා සමග වෙරයෙන් ඉන්නේ. මං වෙනුවෙන් ඔහුගෙන් සමාව ඉල්ලා, ඔහුගේ හිත හරිගස්සන්න වොට්සන්. ඔහුට යාච්ඤා කරන්න. ඔහුට වැද වැටෙන්න. කොහොම හරි ඔහුට මෙතේ කැඳවාගෙන එන්න. මගේ ජීවිතය මගේ ජීවිතය බේරාගන්න පුළුවන් ඔහුට පමණයි!"

"මං සමීන් මහත්තයාව කුලී රියක කැඳවාගෙන එන්නම්. ඔහු කැමැත්තෙන් එන්නේ නැත්නම්, ඔසවලා කරේ කියාගෙන ඇවිත් කුලී රියකට බලෙන් හරි දමාගෙන එන්නම්."

"නෑ නෑ. ඒ වගේ වැඩක් කරන්න හදන්න එපා. මේනාට එන්න ඔහුට කොහොම හරි කැමති කරව් ගන්න. ඊට පස්සේ ඔහුට කලින් ඔබ පිටත් වී එන්න. මොනවා හරි කාරණයක් කියලා, ඔහු සමග නෑවිත් ඔබ කලින් එන්න ඕනෑ. මං දන්නවා ඔබ අසාර්ථක වෙන්නේ නෑ. මං භාරදුන් වැඩක් ඔබ කටදාවත් නිසිලෙස නොකර හිටියේ නෑ. ජීවිතයේ වැඩිවීම පාලනය වෙන්නේ, ස්වභාවයෙන්ම බිහිවූ සතුරුන්ගෙන්. වොට්සන් ඔබත් මමත් අපට පැවරී තිබුණු රාජකාරිය ඉටු කර අවසන් කළා. එහෙම වුණොත් ලෝකයේ පාලනය මුහුදු බෙල්ලත් භාරගනිවිද? ඒක මහා භයානක දෙයක් වොට්සන්. ඔබේ හිතේ ඇතිවුණු හැම හැඟීමක්ම ඔහුට දැනුම් දෙන්න."

මෙතෙක් වෙලා ඔහු ළඟ තබාගත් කාමරයේ යතුර හෝම්ස් මට දුන්නේය. ඔහු මන්ද බුද්ධිකයෙකු මෙන් නොනවත්වාම දෙඩවීමට පටන් ගත්තේය. මම විහාම කාමරයෙන් පිටවුණෙමි. දොර වසා යතුරු දමා, යතුර මගේ සාක්කුවට දමාගත්තෙමි. නැතහොත් ඔහු ඇතුළතින් දොර යතුරු දමාගැනීමට ඉඩ තිබිණ.

බරාදයේ රැඳී සිටී හඩස්ත් මහත්මිය මට දකින්නට ලැබිණි. ඇය හිතියෙන් වෙවුලමින් මෙන්ම ශෝකය නිසා වැළපෙමින් ද

සිටියාය. මා මහමහට පිටියෙදී, හෝමිස් මනෝ විකාරයෙන් මෙන් විලාප නඟනු මට අසන්නට ලැබිණි. මිදුමින් වැසි තිබූ විටියේ කුළු රියක් කැඳවා ගැනීමට මම උත්සාහ දරමින් සිටියෙමි. යම් කිසිවෙකු මා අසලට පැමිණියේය.

"හෝමිස් මහත්මයාට දැන් කොහොමද මහත්මයා?"

ඒ අප කලක සිට හඳුනාන ස්කොට්ලන්ඩියාඩ් රහස් පොලිසියේ පරීක්ෂක මෝටන්ය. ඔහු සැරසී සිටියේ සාමාන්‍ය ටීට්ඩ් ඇඳුම් කට්ටලයකිනි.

"ඔහුගේ අසනීපය දැන් බොහොම බරපතලයි."

මෝටන් මා වෙත හෙරවේ සුවිශේෂ බැල්මකි. එහි තිබුණේ කුරිරු දුෂ්ට ස්වභාවයක් සමග මුසු වූ සන්තෝෂයක් දැයි මට හරියටම කිව නොහැක.

"මටත් ඒ බඩ ආරංචි වුණා."

කුළු රිය පැමිණියෙන් එයට නැගී මම වහා පිටත් වී ගියෙමි. නොට්-හිල් හා කෙන්සිංටන් අතර ප්‍රදේශයේ පිහිටි පහළ බර්ක් විටිය සුබෝපහෝගී නිවාස වලින් අලංකාර වූ එකක් විය. මට අවශ්‍ය වූ අංක 13 නිවස අසල කුළු රථය නවත්වන ලදී.

එම නිවස පැරැණි ගෘහ නිර්මාණ ශිල්පය අනුව ඉදිකළ සුවිසල් මන්දිරයක් බව මම දුටුවෙමි. යකඩකුරු වලින් නිමවූ ආරක්ෂක වැටක් ද, ඇකිලිය හැකි දොරවල්, දිලියෙන පිත්තල ආරුක්කු වලින් ද, නිවස අලංකාර වී තිබිණ. රෝස පැහැති විදුලි ආලෝකය විහිදූ විදුලි පහනක් පසුකරගෙන, ගෘහ පාලකයා ඉදිරියට පැමිණියේය.

"ඔව්. කල්ටටන් ස්මිත් මහත්මයා ගෙදර ඉන්නවා. ඔබ දොස්තර වොට්සන්? හොඳයි මහත්මයා මම ඔබේ කාඩ්පත රැගෙන යන්නමි."

මගේ වෛද්‍ය නනතුර හෝ නම නිසා කල්ටටන් ස්මිත්ට මා හමුවීමට උනන්දුවක් ඇති නොවීය. දොර අඩක් විවෘතව තිබිණි. ගැඹුරු කටහඬක් තිබූ ඔහු නොරිස්සුම් ස්වරයකින් කෑගසනු මට අසන්නට ලැබිණි.

"කවුද මේ මිනිසා? මොනවද ඔහුට ඕන වෙලා තියෙන්නේ? ඇයි ස්ටේපල්ස් තමුසෙට මං කී සැරයක් කියල තියෙනවද මම

පර්යේෂණ කටයුතු වල යෙදිල ඉන්න කොට බාධා කරන්න එපා කියලා.”

ගහ පාලකයා තම ස්වාමියා සැනසීමට වචන කිහිපයක් මුමුණු ඇසිණ.

“ඒ වුණට මට ඔහුට හමුවෙන්න බෑ. මේ විධියට මගේ වැඩ කටයුතු වලට බාධා කරගන්න බෑ. කියනව මං ගෙදර නැහැ කියල. ඔහුට මාව හමුවෙන්නම් ඕනෙ නම් හෙට උදේ එන්න කියනවා.”

සේවකයාගේ මිමිණීම යළිත් ඇසිණි.

“ඇහි. ඇහි. මගේ පණිවුඩය ගිහින් කියනවා. ඔහුට හෙට උදේට ඇවිත් මාව හමුවෙන්න පිළිවන්. බැරි නම් නැවත්ම ඉන්න එකයි ඇත්තෙ. මගේ වැඩ මේ විධියට නතර කරන්න බෑ.”

එකවරම මගේ සිතට මැඩි පෙනුණේ සිහි විකල්ව, වේදනාවෙන් කැගසමින් හෝම්ස් ඇඳේ ඒ මේ අත පෙරළුණු ආකාරයයි. ඔහු බරපතල ලෙස අසනීප වී ඇති මේ මොහොතේ එක් මිනිත්තුවක් හෝ අපතේ හැරීමට නොහැක. සිරිත් විරිත් වලට අනුකූලව ගත කිරීමට කාලයක් නොමැත. හෝම්ස්ගේ ජීවිතය රඳා පවතින්නේ මගේ ක්ෂණික ක්‍රියාකාරිත්වය මතයි.

ගහපාලකයා පැමිණ සමාව අයැදිමින් යමක් පැවසීය. මම ඔහුට පසෙකට තල්ලු කර දමා, නිවසට බලෙන් ඇතුළු වුයෙමි.

“මේ මොකද මේ? මොකක්ද මනුස්සයෝ මේ වැඩේ තේරුම?” කල්වටත් සමත් කෝපයෙන් ගිහුරුවිය.

“මං කිව්ව තේද හෙට උදේ මුහුණට හමුවෙන්නම් කියලා.”

“ඔබට කරදර කරන්න සිදුවීම හැක මට කණගාටුයි සමත් මහත්මයා. මේක තවත් ප්‍රමාද කරන්න පුළුවන් කාරණයක් නෙමෙයි. ෂර්ලොක් හෝම්ස් මහත්මයා. . . .”

මගේ මිත්‍රයාගේ නම සඳහන් කළ පමණිත්ම සමත්ගේ යථභාවය වෙනස් විය. කෝපයේ සලකුණු ඔහුගේ මුහුණෙන් අතුරුදන් විය. ඒ වෙනුවට දිස්වුයේ දැඩි උදෙසාගයකි.

“ඔබ ආවෙ හෝම්ස් හෙ ඉඳලද?”

63. "මොකක්ද මනුෂ්‍යයෝ මේ වැඩේ තේරුම?"

"මං ඔහු ලිහිල් ආව විතරයි."

"ඇයි මොකක්ද ප්‍රශ්න? කොහොමද හෝමිස්ගේ සැප සනීප?"

"ඔහු බරපතල ලෙස අසනීපයි මහත්මයා. ඒ නිසයි මං ඔබට හොයාගෙන ආවෙ."

මට පුටුවක හිඳ ගැනීමට සංඥා කොට ඔහු ද හිඳගත්තේය. ගිනිඋදුනට ඉහළින් වූ කැටපතක් යමින්ගේ මුහුණ පිළිබිඹු වූ අයුරු මට යන්නමින් දැක ගන්නට ලැබිණි. ඔහුගේ මුට්ටු එක්වරම තැඟුණු සිතාට දුෂ්ට, කුරිරු එකක් බව මට දිව්‍යා කිව හැක. එහෙත් ඒ, මා පැවසූ දෙයින් එක්වරම ඇතිවූ කම්පනය නිසා සිදුවූවක් විය යුතුය. එය එම ආරංචිය නිසා ඇතිවූ හදිසි මාංශ පේශි සංකෝචනයක් ලෙස මම සිතාගත්තෙමි.

"අහන්නත් කණගාටු ආරංචියක්. මට හෝමිස් මහත්මයා දැන හඳුනාගන්න ලැබුණේ යම් ව්‍යාපාර කටයුත්තක් නිසා. ඔහුගේ අතිදක්ෂකම ගැනත්, බුද්ධිය ගැනත්, මගේ නියතවා ලොකු ගෞරවයක්. ඔහු විනෝදාංශය ලෙස අපරාධ විද්‍යාව හදාරන්නෙක්; මම වසංගත රෝග ගැන හදාරන්නෙක්. ඔහු අපරාධකාරයා ගැන දකින විධියට තමයි, මම ක්ෂුද්‍ර ජීවීන් ගැන දකින්නෙ. අර තියෙන්නේ මං පවත්වාගෙන යන හිරගෙවල්."

ඔහු මේසයක් මත තැබූ නොයෙක් හැඩයේ චිද්‍ර රූ බෝතල් හා දිසි කිහිපයක් පෙන්වමින් පැවසීය.

"ඔතන තියෙන සමහර බෝතල් ඇතුළේ ජෙලටින් මාධ්‍යය මත වැටෙනවා, ලෝකයේ තිබෙන හයානකම රෝග වලට වග කීවයුතු බැක්ටීරියා සහ වයිරස."

"මේ රෝග සහ ක්ෂුද්‍ර ජීවීන් ගැන ඔබට තිබෙන විශේෂඥ දැනුම නිසාමයි, හෝමිස් මහත්මයා මට කිව්වේ ඇවිත් ඔබට හමුවෙන්න කියල. ඔහුගේ අසනීපය යුච් කළ හැකි, ලත්ඛනයේ ඉන්න එකම පුද්ගලයා ඔබයි කියලයි ඔහු විශ්වාස කරන්නෙ."

කල්වටත් යමක් එක්වරම නිගැස්සුණේය. ඔහුගේ හිසේ තිබූ කැප් තොප්පිය බිමට වැටිණි.

"මොනවා? ඔහුගේ අසනීපය හොඳ කරන්න මට පුළුවන් වේවි කියල ඇයි ඔහු හිතන්නෙ?"

"ඒ මොකද ඔබට පෙරදිග රටවල රෝග ගැන විශේෂඥ දැනුමක් තියෙන නිසා."

"ඔහුට හැදිල තියෙන අසනීත්‍ය පෙරදිග එකක් කියල ඔහුට හිතූණ ඇයි?"

"මොනවා හරි පර්යේෂණ කටයුතුකට ඔහු ගත්තේ නොවුණොත් අසල ගැවසිලා තියෙනවා. එහි සිටි ඒක ආවිකයන්ගෙන් මේ රෝගය බෝවෙන්න ඇති කියලයි හෝමස් හිතන්නේ."

කල්වටන් සමීක්ගේ මුහුණට සිතා රැළිලක් නැහිණ. ඔහු බිම වැටුණු හිස්වැස්ම අහුලා ගත්තේය.

"ඔහෝ! ඒකයි මේ හැදිලා තියෙන්නෙ එහෙනම්. මං හිතන්නෙ නෑ තත්ත්වය, ඔය කියන තරම් බරපතල ඇති කියලා. ඔහු දැන් දවස් කීයක් අසනීපෙන්ද?"

"තුන් දවසක් වෙනවා."

"සිහිකල්පනාව අඩුවෙලා වගේ විකාර දොඩවනවද?"

"ඔව් සමහර වෙලාවට."

"ආ! ආ! මේක බොහොම හයානකයි. ඔහු මාව කැඳව්වා නම් නොහිනින් ඉන්න එක අම්බසය වැඩක්. මගේ වැඩකටයුතු අතර මග නවතා දමන එක නම් මං හරිම අකමැති වැඩක් වොට්සන් මහත්මයා. ඒ වුණත් මේක විශේෂ අවස්ථාවක්. මං එන්නම් ඔබ සමග යන්න."

හෝමස් මට දුන් උපදෙස් මේ අවස්ථාවේ මට සිහිවිය.

"මහත්මයා, මට තවත් කටයුත්තක් සඳහා වහාම යන්න සිදුවෙලා තියෙනවා."

"ආ. . . . ඒකට කමක් නෑ. මම තනියෙන් යන්නම්. මං ලෙ තියෙනවා හෝමස් මහත්මයාගෙ ලිපිනය. මං නොවැරදීම එනවා. මට ගතවෙව් වැඩිම උණොත් තව පැය හාගයක්."

හැකි ඉක්මනින් ආපසු පැමිණි මා හෝමස්ගේ කාමරයට ඇතුළු වුයේ බලවත් සංවේගයෙනි. මා නැති අතර හෝමස්ගේ ප්‍රාණය මරුවා සහවාගන්තව ඇත්දැයි මගේ හිතේ සැකයක් ඇතිවිය. එහෙත් මා නැති අතරේ ඔහු සැහෙන තරම් සුවය ලබා සිටිනු දැක

මම ඉමහත් සොම්නසට පත්වුයෙමි. හෝමිස්ගේ දුක්ඛිත, බාහිර පෙනුම නම් තවමත් එසේමය. එහෙත් සිහිවිකල් වූ ස්වභාවය සම්පූර්ණයෙන්ම අතුරුදන් වී ගොසිනි. ඔහු ඉතා දුර්වල ස්වරයෙන් කථා කළ බව සැබෑය. එහෙත් පැවසූ දෙය වෙනදාටත් වඩා පැහැදිලිය.

"ඉතින් වොටියන්, ඔබට ඔහුට හමුවුණාද?"

"ඔව්. ඔහු එනවා."

"විශිෂ්ටයි වොටියන් විශිෂ්ටයි. ඔබ තමයි පණිවුඩකරුවෙක් හැටියට යවන්න දක්ෂම පුද්ගලයා."

"ඔහුට උවමනා වුණා මාත් එක්ක ආපසු එන්න."

"ඒක කරන්න බැහැනේ. පැහැදිලිවම ඒක කළ නොහැකි දෙයක් වොටියන්. ඔහු ඇහුවද මට කියෙන අමාරුව මොකක්ද කියල?"

"මං කිව්වා නැගෙනහිර ලන්ඩනයේ චීන ජාතිකයන්ගෙන් රෝගයක් බෝවුණා කියල විශ්වාස කරනවා කියල."

"හරියට හරි. හොඳයි වොටියන්. යහපත් මිතුරෙකුට කරන්න පුළුවන් හැම දෙයක්ම ඔබ කරල කියෙනවා. දැන් ඔබට මේ ජවනිකාවෙන් ඉවත් වෙන්න පුළුවනි."

"ඔබේ අසනීපය ගැන ඔහු පළ කරන අදහස් මොනවාද කියල මාත් දැනගන්න ඕනෑ හෝමිස්."

"ඔබත් දැනගන්න ඕනෑ කමයි. ඒ වුණත් ඔහුගේ අදහස් අවංකව, නිර්භයව පවසන්නේ එක් තත්ත්වයක් උඩ පමණක් බව කියන එක මට විශ්වාසයි. ඒ කියන්නේ මේ කාමරේ මං ඉන්නේ තනිවම කියල ඔහු හිතුවොත් ඔක්කොම අදහස් අවංකව කියාපි. මගේ ඇඳේ හිස පැත්තේ කෙළවරටයි කිත්තියටයි අතරේ තරමක ඉඩක් තියෙනවා. ඔබට කැමැති නම් එතැන හැංගෙන්න පුළුවනි."

"මොනවා හෝමිස්?"

"වෙන කිසිම විකල්පයක් නෑ වොටියන්. මේ කාමරයේ හැංගෙන්න වෙන කිසිම තැනක් නෑ. එක අතකින් ඒක හොඳයි. එතකොට ඔහුගේ හිතේ සැකයක් ඇතිවෙන්නේ නෑ. ඔබට රැඳී

සිටීමට යන්නට ඉඩක් තියෙනවා." හෝමස් එක්වරම ඇඳ මත වාඩිවිය.

"අන්න අය්ට කරන්නයක් ඇවිත් නැවැත්තුවා. ඉක්මන් කරන්න වොට්සන්, ඉක්මන් කරන්න. මං ගැන ආදරයක් තියෙනවා නම් ඉක්මන් කරනවා මනුස්සයෝ. මතක තියාගන්න. මොනවා සිද්ධ වුණත් ඔතැනින් ඔලුව උස්සන්න එපා. මතක තේද? මොනවා වුණත් නැගිටල එන්න එපා. කිසිම ශබ්දයක් කරන්න එපා. හෙල්ලෙන්තෙ නැතුව එන්නම් ඉන්න. හොඳට ඔබේ සවන් යොමු කරගෙන, සිදුවෙන කතාබහ අහගෙන ඉන්න."

මිළහට හෝමස්ගේ ශක්තිමත් ප්‍රාණවත් ස්වභාවය එක්වරම අතුරුදන් විය. ඇඳේ වැතිරුණු හෝමස්ගේ මුඛෙන් යළිත් නැඟුණේ සිහි විකල් වූ මිනිසෙකුගේ මරණාසන්න කෙඳිරියකි.

මා සැඟවී ගතවූයේ මොහොතකි. කිසිවෙකු තරප්පු පෙළ නැග එන හඩත්, අපේ කාමරයේ දොර විවෘතකරන හා දොර වසන හඩත් මට ඇසිණ. මා පුදුමයට පත්කරමින් මිනිත්තු කිහිපයක් යනතුරු පැවැතියේ නිහඬතාවයකි. අතරින් පතර හෝමස් අමාරුවෙන් හුස්ම ගන්නා හඬ සහ කෙඳිරිගාන් හඬ ඇසිණි. කාමරයට ඇතුළු වූ අමුත්තා, ඇඳ අසල සිටගෙන හෝමස් දෙස බලා සිටින අයුරු මට සිතාගත හැකි විය.

"හෝමස්! හෝමස්!" නිදා සිටින්නෙකු අවදි කිරීමට මෙන් ඔහු උස් හඬින් කථා කළේය.

"මං කියන දේවල් ඔහේට ඇහෙනවද හෝමස්?"

"මේ ඇවිත් ඉන්නේ සමත් මහත්මියයාද? මං හිතුවේ නෑ ඔබ මාව බලන්න ඒවි කියල" හෝමස් කෙඳිරි ගැවේ ඉතා අපහසුවෙනි. සමත් හඬනගා සිනාසුණේය.

"මට නොඑන්නයි කිබුණේ. ඒ වුණත් මෙන්න මං ආවා. ඔබේ අතින් මට හිරිහැර සිදුවුණත් මං ඒ හැම එකක්ම අමතක කර දාලා ඔබ බලන්න ආවා."

"ඔබ ආව එක බොහොම හොඳයි. ඔබට මේ අසනිපෙ ගැන හොඳ දැනුමක් තියනවා නොවු?"

"ඇත්තෙන්ම ඔව්. වාසනාවකට වගේ ලන්ඩනයේ ඒ බව දන්න එකම මිනිහත් ඔබයි. ඔබ දන්නවාද හෝමස් ඔබට ඇතිවෙලා තිබෙන ආබාධය මොකක්ද කියලා."

"අර අසනිපෙමයි."

"අහා? රෝග ලක්ෂණ වලින් ඔබට හැකිවුණා ඒක හඳුනාගන්න?"

"පහසුවෙන්ම හැකිවුණා."

"ඔව්. ඒ ගැන එමත් පුදුම වෙන්නෙ නෑ. මේත් එම අසනිපයම වීම පුදුමයට කරුණක් නෙමෙයි. එහෙත්ම ඉතින් ඔබට මේකෙන් ගොඩ ඒමක් නෑ. බොහොම ශක්තිමත් තිරෝගී පුද්ගලයෙක්ව හිටි අසරණ වික්ටර් හතරවැනි දවසේ මේ අසනිපෙන් මරණයට පත්වුණා. ඔබ කිව්වා නේද, ආසියාවේ පමණක් තිබෙන මේ වගේ හයානක රෝගයක් ලන්ඩන් නගරයේ ජීවත්වුණු වික්ටර්ට බෝවුණු එක හරිම පුදුමයි කියල? ඒක සම්පූර්ණ ඇත්ත. මං මේ රෝගය ගැන ගැඹුරටම අධ්‍යයනය කළ කෙනෙක්. එම එකම අසනිපය වික්ටර්ට හා ඔබට වැළැඳීම හරිම විස්මයජනක දෙවෝපගත සිදුවීමක්. ඒ බව ඉතාම නිවැරදිව සොයාගැනීම ඔබේ හපන්කමක්."

"ස්මිත් මහත්තයා. මං දැනගන්නා මේ දෙකම ඔබේ වැඩ බව."

"හැබැටම? ඔබට ඒ බවත් දැනගන්න පුළුවන් වුණාද? ඒ වුණත් ඔබට එය ඔප්පු කළ හැකි ක්‍රමයක් නම් නෑ. මං මේ දේවල් කළ බවට ප්‍රචාරය කරමින් මට විරුද්ධව ඔබ පැමිණිලි කළා. දැන් තමුසෙටත් අසනිප වෙලා අමාරු වුණාම, එතව මං ලඟට බඩගාගෙන. මොකක්ද මිනිහො ඒ වැඩේ තේරුම?"

හෝමස් ඉතා අපහසුවෙන් හුස්ම ගන්නා හඩත්, වේදනාවෙන් කෙඳිරිගාන හඩත් මට අසන්නට ලැබිණි.

"අනේ. . . . මට. . . . වතුර ටීකක්. . . ." හෝමස් කියනු ඇසුණේ ඉතා දුර්වල හඩකිනි.

"මිත්‍රයා. ඔහේ දැන් මරණය පෙනී පෙනී පණ අදිමිනුයි ඉන්නේ. තමුසෙ මැරෙන්න ඉස්සර වෙලා මට කියන්න තියෙනවා කාරණා කිහිපයක්. අන්න ඒ නිසයි මං ඔහේට වතුර ටීකක්

දෙන්නෙ, ඔය! චතුර ටික හලාගන්න එහෝ! අන්න හරි, තමුසෙට තේරුම් ගන්න පුළුවන්ද මං කියන දේවල්?"

හෝමස් කෙදිරිගාන හඬ යළිත් ඇසිණි.

"ගිය දේ ගියාවේ ස්මිත් මහත්තයා. . . . මාව මරණයෙන් බේරගන්න. . . . ඔබට පුළුවන් දෙයක් කරන්න. අනේ මං දිවුරලා පොරොන්දු වෙන්නම්, ඔබට විරුද්ධව ඇති කාරණා මගේ ඔපුවෙන් අයිත්ත කර දමන බවට. දෙසියනේ! මං හැම දෙයක්ම අමතක කර දමන්නම්. . . . ඔව්. . . . මාව බේරාගන්න."

"අමතක කර දමනවා? මොනවද?"

"ඇයි අර වික්ටර් ඇවෙස් මරණයට පත්වුණු හැටි ගැන. . . ඔබ දැන් බොහොම දුරට පිළිගන්නා ඒ මරණයත් ඔබේ හපන්කමක් බව. මං ඒක අමතක කර දමන්නම්."

"ඔහේට ඕනේ නම් ඒක අමතක කර දානවා, ඕනේ නම් ඒක හොඳට මතක තියාගන්නවා. ඔට විරුද්ධව සාක්ෂි දෙන්න, අර පෙට්ටියක් හැඩේට හදපු සාක්ෂි කුඩුවට එන්න තමුසෙට ඉඩක් ලැබෙන්නේ නෑ. තමුසෙට යන්න වෙන්නේ වෙනත් හැඩේක පෙට්ටියකට. මගේ හොඳ මිත්‍රයා, ඔට ඒ ගැන සහතික වෙන්න පුළුවන්. මගේ බෑනා මැරුණේ කොහොමද කියලා තමුසෙ දැන ගත්තත් එකයි, නෑතත් එකයි. අපි දැන් කපා කරන්නේ ඔහු ගැන නෙමෙයි, තමුසෙ ගැන."

"හරි හරි."

"මාව හම්බවෙන්න ආපු මිනිසා කිව්වා. . . . ඔහුගේ නම් මොකක්ද. . . . ඔට ඒක අමතකයි දැන්. . . . ඔහු කිව්වා තමුසෙට මේක හැදුණේ නැගෙනහිර ලන්ඩනයේ නාවිකයෝ අතර ගුවයිලා කියලා."

"වෙන හේතුවක් ඔට හිතාගන්න බෑ

"ඔහේගෙ බුද්ධිය ගැන ඔහේ බොහොම ආඩම්බර වෙනවා හේද හෝමස්? ඔහේ හිතන්නේ ඔහේ බොහොම දක්ෂයෙක් කියලා. මේ සැරේ නම් ඔහේට මුහුණ දෙන්න සිද්ධවුණේ ඔහේට වඩා දක්ෂයෙකුට. දැන් ටිකක් පහුගිය කාලෙ ගැන ආපහු කල්පනා

කරල බලන්න. ඔය අසනීපෙ ඔහේටා වැළඳුණේ කොහොමද කියලා හිතාගන්න බැරිද?"

"මට මොකුත් හිතන්න බෑ. මගේ මොළය, සිහි විකල් වෙලා. අනේ දෙවියන්ගෙ නාමෙන් මගේ අසනීපෙ හොඳ කරලා මාව බේරාගන්න. මට උදව් කරන්න."

"ඔව් මං උදව් කරන්නම්, තමුසෙ මැරෙන්න ඉස්සර වෙලා තමුසෙට ඔය අසනීපෙ හැදුණේ කොහොමද කියල තේරුම් ගන්න මං උදව් කරන්නම්."

"මේ වේදනාව තවත් ඉවසන්න බෑ. මේ වේදනාව නැතිවෙන්න මොනවා හරි බෙහෙතක් දෙන්න."

"වේදනාවයි? මුඩුක්කු වල මිනිස්සු ඔය අසනීපෙන් මැරෙන්න පණ අදිද්දී ඔය වගේ කෑගහනවා. මං හිතන්නේ ඔබට දැනෙනවා ඇත්තේ මස්පිඩුවල කොරවීමක් වගේ වෙන්න ඇති?"

"ඔව්. ඔව්. මුළු ඇඟම කොරවෙලා වගෙයි."

"ඒකෙන් කමක් නෑ. මං කියන දේ අහගත ඉන්නවා. ඔය රෝග ලක්ෂණ මතු වෙන්න කලින් ඔහේටා මොකුත් අසාමාන්‍ය සිදුවීමකට මුහුණ දෙන්න සිදුවුණොද?"

"නෑ. නෑ."

"ආයෙන් කල්පනා කරල බලන්න."

"කල්පනා කරන්න තරම් මගේ ඇඟට ශක්තියක් නෑ."

"හොඳයි මං උදව් කරන්නම්. ඔහේටා තැපෑලෙන් මොකුත් පාර්සලයක් ආවද?"

"තැපෑලෙන්?"

"ඔව් පෙට්ටියක්?"

"මට ක්ලාන්තෙ වගේ. අනේ මං මැරෙන්නයි යන්නෙ."

"මේක අහගෙන ඉන්නවා හොමස්. තමුසෙ මේ වික හොඳට අසාගත යුතුයි. තමුසෙට හිය බදාදා තැපෑලෙන් ලැබුණ තේද ඇත්දත් කැටයම් සහිත ලී පෙට්ටියක්? තමුසෙ ඒක ඇරල බැලුවා. දැන් මතකද?"

"ඔව්. ඔව්. මං ඒක ඇරල බැලුවා. ඒකෙ දුන්නක් හිර කරල තිබුණා. කාගෙද විහිථවක්. . . ."

"ඒක විහිථවක් නෙමෙයි මෝඩයා. අන්න ඒකෙන් තමයි තමුසෙට ඔය තැන්ග ලැබුණේ. තමුසෙට කවුද අවසර දුන්නෙ මගේ වැඩ වලට ඇහිලි ගන්නක? මර මගේ පාඩුවේ ඉන්න ඇරිය නම් මං තමුසෙට කරදරයක් කරන්නෙ නෑ."

"හරි දැන් මට මතකයි. ඒ පෙට්ටිය ඇරිය ගමන් දිග ඇරුණු දුන්නෙන් මට තුවාලයක් සිදුවුණා. ඔන්න ඔය මේසය උඩ තියනවා පෙට්ටිය."

"දෙයියම්පා! අන්න ඒක තමා පෙට්ටිය. ඊළඟට ඔය පෙට්ටිය මගේ සාක්කුවෙන් මගේ ගෙදරට යනවා. මට විරුද්ධව තිබෙන අන්නිම සාක්කියත් එතනින් ඉවරයි. ඒ වුණත් හෝමිස්, තමුසෙ දන්නවා ඇත්ත. තමුසෙ මැරෙන්නෙ මගේ අතින්. ඒ ටිකක් හිතේ තියාගෙන මැරෙනවා හෝමිස්. විස්ටර් සැවේජ්ට මගෙන් ලැබුණු දඩුවම ගැන, ඔහු මිනිවලට හිස් හැටි ගැන තමුසෙ දැන හිරිය ප්‍රමාණය ඕනෙවට වඩා වැඩියි. ඒ හින්දා තමුසෙට ඒකෙන් කොටසක් භාරගන්න සිද්ධ වෙනවා හෝමිස්, තමුසෙ ඉන්නේ තමුසෙගෙ මරණ මංගල්ලයේ. මං මෙහෙත් වාඩිවෙලා, තමුසෙ මරුවා සමග පණ අදින හැටි බලාගෙන ඉන්නම්."

හෝමිස් කෙඳිරිලි හඬින් යමක් කීවේය.

"මොකක්? ගැස් ලාම්පුවේ එළිය වැඩිකරන්න කිව්වා? හරි හරි මං ඒක කරන්නම්. තමුසෙ මැරෙන හැටි මට වඩාත් හොඳට බලාගන්න පුළුවනි."

කාමරය හරහා ගමන් කළ කිලිට්ටන් ස්මිත් ගැස් ලාම්පුවේ ආලෝකය වැඩි කළේය.

"ඔහේ වෙනුවෙන් මට කළ හැකි තවත් යමක් තියෙනවද මිත්‍රයා?"

"සිගරට්ටුවකුයි ගිනිකුරකුයි දෙන්න."

ප්‍රීතිය ඉවසාගත නොහැකිව තව මොහොතකින් මා එළියට ඒමට ඉඩ තිබිණ. හෝමිස්ගේ කටහඬට එක්වරම ප්‍රාණවත් හා නිසිවැනි බවක් ලැබී ඇත. මම සැඟවී සිටි තැන එලෙසම සිටියෙමි.

මද නිහඬතාවයකි. කල්වටන් සමීක් ඉමහත් විස්මයට පත්වීමෙන් මිත්‍රයා දෙස බලා සිටියා විය යුතු යයි මට සිතියි.

"මොකක්ද මිනිසෝ මේ වැඩේ තේරුම?"

"ඒ තමයි මට කරන්න තිබුණු භූමිකාව ඉතා සාර්ථක ලෙස රහස්‍යම, පහුගිය දවස් තුනේම මං කෑමක් බීමක් කටේ තැබුවේ නැහැ. ඇත්තමයි. මේ දැන් ඔබ දිවු වතුර තමයි, දවස් තුනකට පස්සේ බිටු පළවුණේ වතුර උතුර, හ හා මට ඇහෙනවා තරස්පුටි නැග එන කෙනෙකුගේ අඩි ගිලිදයක්. ඒ මගේ මිත්‍රයෙක් වෙන්න පුළුවන්."

දොර විවෘත විය. එයින් ඇතුළු වූයේ පොලිස් පරීක්ෂක මෝටන්ය.

"ඔක්කොම හරි මෝටන්. මෙන්න ඉන්නවා ඔබේ මිනිසා."

"වික්ටර් සැවේජ් මරා දැමීම සම්බන්ධයෙන් මං ඔබට අත් අඩංගුවට ගන්නවා." පොලිස් නිලධාරියා කියනු ඇසිණ.

"මර්ලොක් හෝමස් කියල කෙනෙක්ම මරා දැමීමට තැත්කිරීම කියන වෝදනාවක් මොහුට විරුද්ධව එල්ල කරන්න පුළුවනි."

මගේ මිත්‍රයා පැවසුවේ සිනාසෙමිනි.

"මං අසනිප කාරයානෙ මෝටන්. ඉතින් ඔබ කැඳවන වැඩේට මට මහත්සි වෙන්න ඉඩ නොදී, ඒ වැඩෙන් මේ කල්වටන් සමීක් මහත්තයා භාර ගන්නා. ඔහු හරිම කරුණාවත්තයි. ගැස් ලාම්පුට් හොඳින් එළිය වැඩි කරලා ඔබ පැමිණිය යුතු වෙලාව සංඥා කළා නොවු."

ඒක නෙමෙයි. ඔහුගේ කඬායේ දකුණු පැත්තේ සාක්කුවේ කුඩා පෙට්ටියක් තියෙනවා. ඒක ඉවත් කළොත් හොඳයි. බොහොම ස්කූනියි. ඔක බොහොම ප්‍රවේශමෙන් අල්ලා ඉවතින් තියන්න. ඔක තඩුවේදී ඕනෑ වෙනවා."

ඒ සමගම කිසිවෙකු පැන දිවීමට තැත්කරන හඬත්, පොර බදන හඬත් සහ යකඩ දම්වැල් එකට ගැටෙන හඬක් ඇසිණි. ඒ සමගම කිසිවෙකු වේදනාවෙන් නැඟ හඬක් ද අසන්නට ලැබිණ.

"දැනුවොත් වෙන්නෙ ඔහේට තුවාල සිදුවෙන එක විතරයි. හෙලවෙන්නෙ නැතුව ඔහොම ඉන්නවා."

73. "දැනටමත් වෙන්වන ඔහේට කුමාල සිදුවෙන එක විතරයි."

පොලිස් නිලධාරියාගේ සැරපරුෂ-කඩහඩ ඇසිණි. ඒ සමගම මාංවු කුට්ටමේ අගල ක්‍රියාත්මක වූයේ 'ක්ලික්' හඬක් නගමිනි.

"මේක යකාගෙ උගුලක් නේ!" කල්වටන් ස්මිත් කෝපයෙන් කැගුණි.

"චිත්ති කුඩුවට නගින්න වෙන්නෙ ඔහේටයි හෝමිස්. මට නොවෙයි. හෝමිස්ට අසනීප වෙලා කිසිල ප්‍රතිකාර කරන්න මට එන්න කිව්වා. මට දුක හිනිලා මං ආවා. කිසිම සැකයක් නෑ ඔහු ගොතාවී ලොකු බොරුවක්. ඔහුගේ හිතේ තිබුණු සැක ඔප්පුවෙන විධියේ, මොකක් හරි බොරුවක් ගොතලා කියාවි. කියාවි ඒක මගේ කටෙන් පිටවුණා කියල. ඔහෙට ඕනෙ තරම් බොරු ගොතන්න පුළුවන් හෝමිස්. ඒත් ඔබේ වචනය-විශේෂ, මගේ වචනයත් උසාවිය පිළිගනිවි."

"දෙයියෝ සාක්කි!" හෝමිස් කැගසනු ඇසිණි.

"මට මගේ මිත්‍රයා ගැන සම්පූර්ණයෙන්ම අමතක වුණා නේ. මගේ ආදරණීය මිත්‍රයා වොට්සන්! මං ඔබෙන් දහස් වාරයක් සමාව අයැද සිටිනවා වොට්සන්. බලන්නකො මට ඔබව අමතක වුණු හැටි. ඔබට මේ කල්වටන් ස්මිත් මහත්මයා හඳුන්වා දෙන්න අවශ්‍ය නෑ මං හිතන්නෙ. අද හැන්දෑවේ ඔබ දෙදෙනා හමුවුණා නේ."

මා සැඟවී සිටි තැනින් එළියට එද්දී හෝමිස් කීය.

"ස්මිත් මහත්මයා. ඔබේ කට්ටේ පිටවුණු සෑම වචනයක්ම මේ වොට්සන් මහත්මයාටත් හොඳට ඇහෙන්න ඇති.

පහළ කුලී රියක් තිබෙනවාද මෝටන්? හරි ඔබ ඒකෙන් යන්නකො. මම හොඳ ඇඳුමක් දාගෙන වෙනත් රියකින් එන්නම්. අවශ්‍ය තොරතුරු පොලීසියට උවමනා වේවි මගෙන් දැනගන්න."

පොලිස් නිලධාරියා සිරකරුවා සමග පිටත් වී ගියේය.

"කවදාවත් දැනුණො නෑ කෑම බීමෙ අවශ්‍යතාවයක් මේ වගේ." හෝමිස් කීවේ විස්කෝතු කමින්, වයින් ස්වල්පයක් පානය කරමිනි.

"මම මගේ වැඩ කටයුතු කරන්නේ බොහොම අවිධිමත් ආකාරයකට බව ඔබ දන්නවානේ වොට්සන්. මට උවමනා වුණා

මං මරණාසන්නව ඉන්නා බව හඬසින් මහත්මියට ඒත්තු ගන්වන්න. ඒක අතාවශ්‍ය වුණා. ඒ මොකද ඇයයි ඒ පණිවුඩය ඔබට ගෙනයන්නෙ. ඊළඟට ඒ පණිවුඩය ඔබ ලවා ස්මිත් වෙත යවන්න. ඔබ මා සමග අමනාප නෑහැ නේද වොට්සන්? ඔබ මේ රහස දැනගෙන හිටියා නම්, ඔබ කොහොමටවත් සමත් වෙන්නෙ නෑ ස්මිත් මෙහි කැඳවාගෙන එන්න. ඔහු මෙහි කැඳවාගෙන ඒම තමා මේ පරීක්ෂණයේ වැදගත්ම සිදුවීම. ඔහුගේ ස්වභාවය මං හොඳහැටි දැන හිටියා. ඒ නිසා මං දැනගන්නා තමන්ගේ හපන්කම් බලන්න ඔහු මෙහි එන බව."

"ඒ වුණත් හෝමස්, ඔබේ මුහුණේ බරපතල රෝගී පෙනුම ලබා ගත්තේ කොහොමද?"

"මං දවස් තුනක් කෑම බීම කිසිවක් නෑතුව සම්පූර්ණයෙන්ම නිරාහාරව සිටියා. ඒකෙන් රූප ශෝභාව නම් කොහොමටවත් යහපත් බවට හැරෙන්නෙ නෑ වොට්සන්. ඉතිරි හරිය ඔක්කොම කෙමිපු මුදු හතු කැල්ලකින් සුවකරගත හැකි ඒවා. තළලේ වැස්ලින් ඊකක්, ඇහැ වට්ට බැලඬෙන්නා ආලේපය, කම්මුල්වල රතු පැහැති සායම්, නොල් වටා මී ඉටි. මේවායින් පුළුවන් බොහොම සතුටුදායක විධියේ වෙස්ගැන්වීමක් කරන්න. බරපතල රෝගයකින් පෙළෙන බව බොරුවට රහපෑමත් එක්තරා කලාවක් වොට්සන්. මට සමහර අවස්ථාවල හිතෙනවා ඒ ගැන කුඩා පොතක් ලියන්න. කතාබහ කරන අතරට කුඩුත් හාගේ කායි, මුහුදු බෙල්ලො ගැන වචනයක් දෙකක් දැමීමාම මරණාසන්න සිහිවිකලෙන් කරන කතාබහ සාර්ථක වෙනවා."

"ඒ වුණත් ඇත්තටම ඔබට අසනීප ගතියක් නොතිබුණා නම් ඇයි මට ඔබ ළඟට එන්න ඉඩ නොදුන්නෙ?"

"වෛද්‍යවරයෙක් හැටියට ඔබේ තිබෙන දක්ෂතාවය ගැන මං දන්නෙ නෑ කියලද වොට්සන් හිතන්නෙ? මේ තරම් බරපතල අසනීපයකින් මරණාසන්න වුණු කෙනෙකුගේ හෘදය ස්ථන්දනයේ සහ ශරීර උෂ්ණත්වයේ කිසිම වෙනසක් නොතිබුණොත් ඔබ පුදුමයට පත්වෙන බව ඒකාන්තයි. නමුත් යාර හතරක් ඇතිත් ඔබව තබාගත්තාම මට ඔබව රවටන්න පුළුවනි. මම එහෙම සමාසක් ප්‍රයෝගයක් නොකොළොත් කවුද කල්ටවත් ස්මිත් මා ළඟට

කැඳවාගෙන එන්නේ? ඒ කොහොම වුණත් ඔබට අර පෙට්ටිය අල්ලන්න ඉඩදෙන්න මට හැකියාවක් තිබුණේ නෑ.

ඔබ ඒ පෙට්ටිය දෙපැත්තෙන් බැලුවොත් පෙනේවි කුඩා සිදුරු දෙකක්. පෙට්ටිය ඇතුළේ සවිකරල තියෙන දුන්න ක්‍රියාත්මක වෙන්නේ අන්න ඒ තැන්වලින්. දුන්නට සම්බන්ධ කරල තියෙනවා පොළොඟෙකුගේ විෂදළ වගේ කියුණු උල් දෙකක්. මේ අපරාධකාර යක්ෂයා, වික්ටර් සැවේජ් මරා දමන්න යොදා ගන්න ඇත්තේ මේ වගේ උපකරණයක් වෙන්න ඇති. සැවේජ්ට උරුම දේපොළ වංචාකර ගැනීමේ අදහසින් තමා ඔහු තමන්ගේ බෑණාව මරා දැමීමේ. මට තැපෑලෙන් එන ලියුම්, පාර්සල් ආදිය ගැන මං බොහොම ප්‍රවේශම් වෙන බව ඔබ දන්නවා නේ. ඔහුගේ උපක්‍රමයට ධාවිලා, ඒ දරුණු රෝගයෙන් මරණාසන්න වුණා කියල ඇහෙව්වොත්, තමා කළ අපරාධය ගැන ඔහු භය නැතුව පුරසාරම් දෙසීමට පෙළඹෙන බව මං දැන තිටියා. සැබෑ නව්වෙක් පීඩියට ඒ රහපෑම කරන්න මං සමත් වුණා. මං ඔබටත් කෘතඥ වෙනවා වොට්සන්. දැන් ඉතින් කබාය හැඳගන්න මට ටිකක් උදව් වෙන්න. පොලීසියේ රාජකාරී අවසන් කළාට පස්සේ සිම්සන්ගේ අවන්හලට ගිහිං පෝෂ්‍යදායක කෑම වේලක් ගත්තොත් වරදක් නෑ කියලයි මට හිතේ."

නේවාසික රෝගියා

නේවාසික රෝගියා

එදා ඔක්තෝබර් මාසයේ වැසි සහිත දිනයකි. සෝපාවේ වැතිර, එහි වකුටු වී සිටි හෝමස්, එදින උදේ තැපෑලෙන් ලැබුණු ලිපියක් කියවමින් සිටියේය. කලක් ඉන්දියාවේ සේවය කිරීම නිසා මට සිතලටත් වඩා උණුසුම විඳද්වාගැනීමේ හැකියාවක් තිබිණ. පාර්ලිමේන්තු මන්ත්‍රීවරුන්ට ද නිවාඩු කාලය වූ නිසා, පුවත්පත්වල ද කියවීමට යමක් නොවීය. ලන්ඩන් නගර වාසීහු බොහෝ දෙනෙක් විවේකය සඳහා නගරයෙන් බැහැර ගොස් සිටියහ. නිව්පොර්ස්ට් නම් වනගත ප්‍රදේශයට හෝ සවුත්ස් ප්‍රදේශයේ මුහුදු වෙරළට ගොස් නිවාඩු කාලය ගත කිරීමට, බොහෝ කාලයක සිට මගේ සිතේ ආශාවක් පැවැතිණි. එහෙත් අතමට භික්ෂම නිසා එය ද කල්දැමීමට සිදුවිය.

මගේ මිතුරා ෂර්ලොක් හෝමස් නම් මුහුදු වෙරළක හෝ වනගත පෙදෙසක සිත්ගන්නා බවක් කිසිදිනෙක නොදුටුවේය. ඔහු වඩාත් කැමැති වූයේ ලන්ඩන් නගරයේ ලක්ෂ පනහක ජනතාව මධ්‍යයට වී, නොවිසඳුණු අපරාධ හා දූෂමාන ආරංචි භාරා අවුස්සමින් කාලය ගත කිරීමටයි. සොබාදහමේ සොළුරු බව අගය කිරීමේ කුසලතාවය ඔහු සතු නොවීය. හෝමස් නගරයෙන් පිටවී ගමකට ගියා නම් ඒ, නගරයේ හොර කක්කඩියකු වෙනුවට ගම්බද කක්කඩියකු අල්ලා ගැනීම සඳහා අවධානය යොමු කිරීමට සිදුවූ විටෙක පමණි.

"අද හැන්දෑවේ නම් සිසිල් සුළං රැල්ලක් හමා ආවා. ලන්ඩන් නගරයේ විකක් ඇවිදල එන්න, යන්න මං කල්පනා කළා. ඔබ මොකද කියන්නේ වොට්සන්?"

විසිත්ත කාමරය තුළට වී මුළු දවසම ගතකොට මම හෙමිබත් වී සිටියෙමි. එහෙයින් හෝමස්ගේ යෝජනාවට මම එක්වරම කැමැති

වූයේමි. පැය තුනක් පුරා අපේ ගමන්-මග වූයේ ජලිටි විටිය හා ස්ටිටන්ඩ් පෙදෙසයි. ලන්ඩන් නගරයේ විටිටල නිරතුරුවම වෙනස් වන ජන ජීවිතය තරමිමින් අපි ඇවිද ගියෙමු. තමා මගේ නිරීක්ෂණය කළ දේවල් හා ඒවායින් නිගමනයන්ට එළැඹුණු හැටි, ඇවිද යන අතරේ හෝමස් විස්තර කළේය. සියුණු බුද්ධිය මෙහෙයවා සියුම් නිගමනයන්ට එළැඹීමට හෝමස් සතු වූ දක්ෂතාවයෙන්, මම අපමණ විස්මයට පත්විමි. අප ආපසු ඩේකර් විලියේ නිවහන වෙත ළඟා වෙද්දී රාත්‍රි දහය පමණ වී තිබිණි. තනි අශ්වයකු විසින් අදිනු ලැබූ, ආවරණය කළ හැකි වර්ගයේ සුබෝපහෝගී අශ්ව කරත්තයක් නිවසේ දොරකඩ තවතා ඇති අයුරු අපි දුටුවෙමු.

"හම්! වෛද්‍යවරයෙක් - පෞද්ගලික වෛද්‍ය වෘත්තිකයෙක් කියලයි මට හැඟෙන්නේ. නමුත් බොහෝ කාලයක් තිස්සේ වෙදකමේ යෙදී හිටි පාටක් නැහැ. ඒ වුණත් සැඟෙන්නා ධනවතෙක්, මොකක් හරි ගැටලුවකට අපව හම්බවෙන්න ඇවිත් වගෙයි. හොඳ වෙලාවට අපි ආපසු ආවේ."

කරුණු නිර්ණය කිරීමට හෝමස් අනුහමනය කළ ක්‍රම පිළිබඳව මට ද තරමක අවබෝධයක් විය. එහෙයින් ඔහු ක්ෂණිකව ඒ නිගමයන්ට පැමිණි අයුරු මම ද වටහාගනිමි. අශ්ව කරත්තයේ ආලෝකය ලැබීම සඳහා විවෘතව තිබූ කවුළුව අසල වේවැල් කුඩයක් එල්ලා තිබිණි. එහි විවිධ වෛද්‍ය උපකරණ රැසක් විය. අප නිවසේ උඩුමහලේ ජනේලය අසල පහන දල්වා තිබූ බැවින්, අමුත්තා පැමිණ ඇත්තේ අප හමුවීමට බව තේරුම් ගතහැකි විය. රාත්‍රි කාලය නොසලකා, සොහොයුරු වෛද්‍යවරයෙකුට හෝමස්ගෙන් උපදෙස් ලබාගැනීමට සිදුවී ඇත්තේ කුමන ගැටලුවකටදැයි මගේ සිතේ කුතුහලයක් ඇති විය. ඒ ගැන සිතමින් මම මතුරා පසුපස උඩුමහලට නැඟුනෙමි.

කෙටිවූ මුහුණක් තිබූ සුදුමැළි තැනැත්තෙක් අසුනෙන් නැගිට අපට ආචාර කළේය. ඔහුගේ මුහුණ, රතට හුරු කහ පැහැයක් ගත් රැවුකින් වැසී තිබිණ. වයස අවුරුදු තිස්තුනක් හෝ තිස්හතරක් වියයුතු යයි මා අනුමාන කළ ඔහුගේ සිරුරේ තිබුණේ, එතරම් නිරෝගි පෙනුමක් නොවේ. එය, ගැටවර කාලයේ විදීමට සිදුවූ අනේක කරදර කම්කටොළු ආදිය නිසා ඇතිවූවක් බව, මට

සිතාගැනීමට හැකිවිය. ඔහුගේ මුහුණෙන් දිස්වූයේ ලැජ්ජාහීන පෙනුමකි. සිහින් ඇඟිලි සහිත කෙටිපු අත්, වෛද්‍යවරයෙකුට වඩා, විත්‍රයිල්පියෙකුට උරුම ඒවා විය.

"සුභ සන්ධ්‍යාවක් දොස්තර මහත්මයා, මට පෙනෙනවා ඔබට මෙහේ ඇවිත් රැඳී සිටින්නට වුණේ මිනිස්කු කිහිපයක් පමණක් බව."

"එහෙනම් ඔබ මගේ රියදුරා සමග කථා කරන්න ඇති?"

"නැහැ. ඔය මේසෙ උඩ දල්වා තිබෙන්න ඉවිපත්දමෙහුයි මං ඒ බව කිව්වෙ. කරුණාකර ඔහොම වාඩිවෙන්න. ඔබ වෙනුවෙන් මගේ සේවය ලබාදිය හැක්කේ කුමන ආකාරයකට දැයි කියන්න."

"මගේ නම පර්සි ට්‍රෙවෙල්යන්. මං පදිංචි ඉන්නේ බෲක් විරියේ අංක 403 දරන ස්ථානයේ . . ."

". . . . දුර්ලභ සනායු ආබාධ යනුවෙන් කුඩා පොතක් ලියූ වෛද්‍යවරයා ඔබ හේද?" මම ඇසුවෙමි.

ඔහුගේ කෘතිය ගැන මා දැනසිටීම පිළිබඳව වෛද්‍යවරයා මහත් සතුටට පත්විය. ඔහුගේ සුදුමැලිව තිබූ දෙකම්මුල් රෝස පැහැ ගත්තේය.

"මං හිතුවා ඒක හැමෝටම අමතක වෙලා කියලා. ඒ මොකද පොත ගැන කෙනෙක් කතාකරනවා අහන්න ලැබෙන්නේ බොහොමත් කලාතුරකින්. පොතේ ප්‍රකාශකයින් නම් පොතේ අලෙවිය බොහොම අසතුටුදායක බවයි කිව්වෙ. ඔබත් වෛද්‍යවරයෙක් වෙන්න ඇති මට හිතෙන්නේ?"

"හමුදා සේවයෙන් විශ්‍රාම ගත් ශල්‍ය වෛද්‍යවරයෙක්."

යළිත් ඔහු තම කථාන්තරය කිව්වනට පටන් ගත්තේය.

"මහත්මයා. හැමදාමත් මම ඉතාම ප්‍රිය කළ විෂයය වුණේ සනායු රෝග. ඒ සම්බන්ධයෙන් ඉතාම ඉහළ විශේෂඥයකු වීමයි මගේ එකම අරමුණ. නමුත් ඉතින් ඉහළ යෑමක් ගැන හිතන්න කලින් මුලදී අපට පුළුවන් හැටියකට, යම් තත්ත්වයකට ජීවත්වෙලා ඉන්න එපායැ. මේවා මගේ ප්‍රශ්නයට නම් අදාළ නැහැ. මට කේරෙනවා ෂර්ලොක් හෝම්ස් මහත්මයා කාලය ඔබට බොහොම

වටිනා දෙයක් බව. ප්‍රශ්නය වෙලා තියෙන්නේ බහක් විටියේ මගේ නිවසේ, මෑතක සිට සිදුවෙන්නට පටන් අරගෙන තිබෙන සිදුවීම් මාලාව. අද ඒවා, තව පැයකින් ඉවසාගෙන ඉන්න බැරි තත්ත්වයට පත්වුණො. ඒ නිසයි ඔබෙන් උපදෙස් සහ උදව් ලබාගන්නා අරමුණෙන් මම මේ දුටගෙන ආවේ.”

ෂර්ලොක් හෝම්ස් සුවච්ඡාදන පුටුවක වාඩිවී තම පයිප්පය දල්වා ගත්තේය.

“ඒ දෙකම ඔබට ලබාදෙන්න අපි බොහොම සතුටුයි මහත්මියයා. ඔබට මුහුණ පාන්නට සිදුවෙලා තිබෙන ගැටලුව මොකක්ද කියලා විස්තර සහිතව මට කියන්න.”

මෙතැනට අදාළ කරුණක් හෝ දෙකක් ඉතාම සුළු ඒවා. ඒ ගැන ඔබට සඳහන් කරන්නත් මට ලැජ්ජයි. නමුත් මේ ප්‍රශ්නය බොහොම බැරැරුම්, විසඳාගන්න බැරි විටියේ එකක්. මෑතකදී ඒක තවත් උග්‍ර අතට හැරුණා. ඒ නිසා කරුණු සියල්ලම මං ඔබට හෙළිකරන්නම්. එයින් අන්තර්ගත වෙනවද, තැත්තෙ මොනවද කියලා කරුණාකරල ඔබම තීරණය කරන්න.”

“මගේ කථාව මට පටන්ගන්න වෙන්නේ මම විශ්ව විද්‍යාලයේ ඉගෙනුම ලැබූ කාලයේ ඉඳලා. මං ඉගෙනුම ලැබුවේ ලන්ඩන් විශ්ව විද්‍යාලයේ වෛද්‍ය පීඨයේ. මං විශ්වාස කරනවා, මෙහෙම කියද්දි මම ආත්ම චරිතභාවක් කරනවා කියල ඔබ හිතන එකක් නැහැ කියලා. වෛද්‍ය පීඨයේ ඉගෙන ගන්න කාලෙ මා දැක්වූ දක්ෂකම් මහාචාර්යවරු බොහොම අගය කළා. වෛද්‍ය උපාධිය ලැබුවායින් පස්සේ මං පර්යේෂණාත්මක භූතනව යොමුවුණො. රැකියාවක් හැටියට “කිංස්” ශික්ෂණ රෝහලේ සුධා තුනතුරක් දරමින්, මගේ කාලයෙන් වැඩිකොටසක් ස්නායු රෝග පිළිබඳ පර්යේෂණ වලට කැප කළා. මං ඉතාම ප්‍රිය කළ ක්ෂේත්‍රය වුණේ අපස්මාර රෝගයේම තවත් ප්‍රභේදයක් වන කැටලෙප්සි රෝගයයි. මං මගේ අවධානය යොමු කළේ එහි ව්‍යාධි විද්‍යාත්මක පැත්ත ගැනයි. එහි අවසන් ප්‍රතිඵලය වශයෙන් මට හැකිවුණා, ඔබේ මිත්‍රයා දැන් සඳහන් කළ පොත ලිවීමට. එම කෘතිය සඳහා මට බිරුස් පින්කටත් මුද්‍රිතාව සහ ත්‍යාගය හිමිවුණා. ඒ නිසා ස්නායු ආබාධ පිළිබඳ ක්ෂේත්‍රයේ මට දීප්තිමත් අනාගතයක් ඇති බවයි කාගේත් පිළිගැනීම වුණේ.

නමුත් මේ අරමුණ මුදුන්පත් කර ගැනීමට මට තිබුණු ශ්‍රාක්‍රම බාධාව තමයි ලොකු මුදලක් - අරමුදලක් අතට නැතිකම. ඔබ දන්නවා ඇති වෛද්‍ය විශේෂඥයෙක් ලෙස ඉහළ මට්ටමකට එන්න බලාපොරොත්තු වෙන කෙනෙක්, කැවෙන්ඩිෂ් චතුරශ්‍රය අවට විථියක පොද්ගලික වෙදකම ආරම්භ කළ යුතුමයි. නමුත් මේ කියන පැත්තේ නිවාසයක් කුලියට ගැනීම, එයට අවශ්‍ය බඩුබාහිරාදිය සපයාගැනීම ආදියට ඉතාම ඒශාල මුදලක් වැයවෙනවා. ඊට අමතරව සැහෙන රෝගීන් සංඛ්‍යාවක් ප්‍රතිකාර ගන්න පුරුදු වෙනතුරු, තමන්ට ජීවත්වෙන්න මුදලක් උවමනා වෙනවා. සතුටුදායක පෙනුමක් ඇති අශ්ව කර්මයක් සහ අශ්වයෙක් බද්දට ගැනීමට සිදුවෙනවා. මට ලැබුණු ආදායමේ හැටියට මේ තරම් දෙවල් කරන්න ශක්තියක් තිබුණෙ නෑ. අවුරුදු දහයක් තිස්සේ ඉතිරි කළොත් නම්, මට ඒ කිව් විටියට පොද්ගලික වෙදකම පටන්ගන්න තිබුණා. ඒ වුණත් හදිසියේම මං බලාපොරොත්තු නොවුණු ආකාරයට මගේ අරමුණ මුදුන්පත් කරගැනීමේ අවස්ථාවක් පැදුණා.

එක දවසක් උදේ, මං කිසිසේත් නොහඳුනන මිනිහෙක් මා හමුවෙන්න මගේ කාමරයට ආවා. ඔහුගේ නම බ්ලෙසිංටන්. ඔහු ආව ගමන් කෙළින්ම ඒ ගැන කථාව පටන් ගත්තා.

"අර මෑතකදී උසස් තැන්ගත් ලැබු, වෛද්‍ය පර්යේෂණ ගැන තම ප්‍රසිද්ධියට පත්වුණු පර්සි ට්‍රෙවෙල්යන් දොස්තර මහත්මයා ඔබද?"

මං ඔහුට හිස නමා ආචාර කොට ඒ බව පිළිගත්තා.

"මං අහන දේට අවංකව පිළිතුරු දෙන්න. ඒකෙන් ඔබට සිදුවෙන්නේ වාසියක්. අනාගතයේදී බොහොම සාර්ථක මිනිහෙක් වීමේ දක්ෂතාවය ඔබට තිබෙනවා. නමුත් එතැනට යන්න ඕන කොහොමද කියල ඔබ දන්නවද?"

ඔහු කෙළින්ම ප්‍රශ්න අහපු පිළිවෙළට මට හිතාම නවත්වාගන්න බැරිවුණා.

"ඔබ මොනවා හරි තරක පුරුදු වලට ඇබ්බැහි වෙලාද? මත්පැන් බොනවද?" ඔහු ඇසුවා.

"මොකක්ද මහත්මයා මේ කතාවේ කේරුම?" මම තරමක් උස් හඩින් ඇසුවේ කේන්ති ගිහින්.

"හරි හරි. ඒකට කමක් නැහැ. මං එය අසා දැනගත යුතුයි. හොඳයි මය තරම් දක්ෂයෙකු වන ඔබ, හොඳ ගති පැවතුම් තිබීමත් ඇයි පෞද්ගලික විකිත්සාගාරයක් පටන් ගන්නෙ නැත්තේ?"

මම දෙවුර හැසිල්වා මියක් ඔහුට පිළිතුරක් දුන්නෙ නැ.

"කියන්න, කියන්න. හැමදාමත් අතන්ත ලැබෙන්නෙ මේ පරණ කථාවමයි. මොළයේ හුඟක් දැනුම පිරිලා තිබුණට සාක්කුවේ මොකක් නැ. එහෙම නේද? හොඳයි. ඔබට බෑක් වීථියේ පෞද්ගලික විකිත්සාගාරයක් දමලා, වෙදකමක් පටන්ගන්න මම සලස්වන්නම්. මොකද කියන්නේ?"

මං ඔහු දිහා බලාගෙන හිමියේ මේ කථාව විශ්වාස කරන්න පුළුවන පුදුමයෙන්.

"ඒ මගේ වාසිය තකා; ඔබගේ යහපත බලාගෙන තෙමෙයි." ඔහු යළිත් කිව්වා.

"මං ඔබට අවංකව ඇත්තම කියන්නම්. මේ පිළිවෙළ ඔබට ගැළපෙනවා නම් මටත් හොඳයි. මං ලග තියෙනවා රත්පවුම් භත්තට දාහක්. මං කැමතියි ඒක ආයෝජනය කරන්න. තේරෙනව නේද? මං කැමතියි ඔබට පෞද්ගලික වෙදකමක් පටන් ගැනීම සඳහා මුදල් ආයෝජනය කරන්න."

"නමුත් ඇයි ඔබට එහෙම කරන්න හිතුවේ? මොකක්ද උවමනාව?" මං ඇහුවා.

"ඒ මොකද, මෙහෙම මුදල් යෙදවීමත් අනෙක් ව්‍යාපාරයකට මුදල් ආයෝජනය කිරීමක් වගෙයි. සමහර බංකොලොත් වෙන ව්‍යාපාර වලට වඩා මේක ආරක්ෂා සහිතයි."

"හොඳයි මගෙන් මොනවද ඔබ බලාපොරොත්තු වෙන්නේ?"

"මං ඒ ටික කියල දෙන්නම්, මං ගෙයක් ගන්නවා. සේවක සේවිකාවන්ට පඩි ගෙවීම මං කරන්නම්. විකිත්සාගාරය පවත්වාගෙන යෑමේ වගකීම මං භාරගන්නම්. ඔබට තියෙන්නේ රෝගීන් පරීක්ෂා කරන කාමරයට වෙලා ඒ රාජකාරියේ නිරත වීම පමණයි. මුලදී රෝගීන් නැති කාලෙට ඔබට වියදමට මුදලක් මම දෙන්නම්. අනෙක් ඕනෑ එපාකම් ගැන බලන්නම්. නමුත් ඊට පස්සේ ඔබේ

ආදායමෙන් තුන් කාලක් මට දෙන්න ඕන. ඉතිරි කාල ඔබට තියාගන්න පුළුවනි."

හෝමස් මහත්තයා. බිලෙයිටන් කියන මනුස්සයා කළ යෝජනාව ඔන්න ඕනයි. මුදල් බෙදාගත යුතු ආකාරය ගැන අප කළ සාකච්ඡා බොහොමයි. නමුත් ඒවා ගැන කියලා මං ඔබට වෙහෙසට පත් කරන්නේ නැහැ.

ආගමික නිවාඩු දිනයක් වැඩුණු මාර්තු 25 වැනිදාටත් මං ඒ නිවසේ පදිංචියට ගියා. ඔහුත් මා සමග පදිංචියට ආවා. ඔහු නවතින්න ආවේ, නෙවායිකට ඉන්නා රෝගියෙක් හැටියට, මගෙන් ප්‍රතිකාර ලබාගැනීමේ අරමුණක් ඇතුළයි. හෘදය වස්තුවේ දුර්වල කමක් තිබුණු නිසා, බිලෙයිටන් මහත්මයාට නිතර වෛද්‍යවරයෙකුගේ පරීක්ෂාව යටතේ පිහිටීමට අවශ්‍ය බව කිව්වා.

ගොඩනැගිල්ලේ පළමුවැනි තට්ටුව මගේ විකිත්සාගාරය සඳහා ලැබුණා. නමුත් දෙවැනි තට්ටුවේ හොඳම කාමර දෙක ඔහු කමන්ගේ පාවිච්චිය සඳහා වෙන්කර ගත්තා. එකක් ඔහුගේ විසිත්ත කාමරය ලෙස. අනෙක ඔහුගේ නිදන කාමරය ලෙස.

බිලෙයිටන් අමුතුවම ගතිපැවතුම් තිබුණු පුද්ගලයෙක්. කිසිවිටෙකත් කිසි කෙනෙක් සමග ආශ්‍රයට ගියේ නැහැ. දවසකට එක් වරක් කරන ඇවිදීම හැරෙන්න, වෙනත් හේතුවකට එළියට ගියා නම් ඒ බොහොම කලාතුරකින්. ඔහුගේ දින වර්‍යාවේ නියමිත පිළිවෙළක් තිබුණේ නැහැ, එක් අවස්ථාවකදී හැරෙන්න. ඒ, හැමදාම රෑ වෙද්දි මං රෝගීන් පරීක්ෂා කරන කාමරයට ඔහු ආවා. ඇවිත් මුදල් ගනුදෙනු ලියූ පොත් පරීක්ෂා කරල බැලුවා. මට ලැබී තිබුණු හැම සිළිං විසි එකකින්ම-හරියට හඳුරෙන් ප-ගුවක් වන සිළිං පහයි පැත්ත තුනක් බැගින් මට ඉතිරි කරලා, ඉතිරි හතරෙන් තුන ඔහු අරගෙන ගියා. ඒ මුදල් ඔහු හෙන ගියේ ඔහු කාමරයේ තබාගෙන හිටී යකඩ සේප්පුවේ තැන්පත් කරන්න.

විශ්වාස කරන්න මහත්මයා, මේ මුදල් ආයෝජනයෙන් ඔහුට කිසිම පාඩුවක් සිදුවුණේ නැහැ. මුල ඉඳලම මගෙන් ප්‍රතිකාර ගන්න රෝගීන් ආවා. රෝගීන් කිහිප දෙනෙකුට මා මුලින් ලබා දුන් ප්‍රතිකාර හුඟක් සාර්ථක වීම නිසාත් රෝහල් සේවයෙන් මට ලැබී තිබුණු ප්‍රසිද්ධිය නිසාත්, වෛද්‍ය විශේෂඥයන් අතර ඉදිරියට

එම මට පහසු වුණා. පහුගිය අවුරුදු කිහිපය ඇතුළත මං බිලෙසිංටන් මහත්තයාට විශාල ධනවත්කමක් කළා.

මගේ ඉතිහාසයත්, බිලෙසිංටන් සමග ඇතිවූ සම්බන්ධය ගැනත් මට කියන්න තිබෙන්නේ එපමණයි, හෝමස් මහත්තයා. මේ මහ රැම මබ හමුවෙන්න එන්න සිදුවුණේ ඇයි කියන එකයි දැන් කියන්න ඉතිරි වෙලා තියෙන්නේ.

සති කිහිපයකට කලින් දිනක, මහ කැමැලිණු ගතියෙන් බිලෙසිංටන් මා හමුවෙන්න අවවා. ලන්ඩනයේ බටහිර කෙළවරේ සිදුවෙලා තිබෙන ගෙවල් බිදුමක් ගැන සඳහන් කළ ඔහු, අපේ අගරු ජනෙල් හා දොරවල් වලට අමතර අතුරු සවිකරන්න ඕනෑ බව කිව්වා. ඒ වැඩේ එක දවසකින් හෝ පමාකරන්න ඔහු කැමැති වුණේ නැහැ. අප සිටි පැත්තට බොහොම ඇතින් පෙදෙසක වුණු මේ හොරකම ගැන, ඔහු අනවශ්‍ය විධියට හිත කලබල කරගෙන ඇති බවයි මට තම් පෙනුණේ. සතියක් විතර යනතුරු ඔහු කාලය ආකකළේ, පුදුමාකාර විධියේ නොසන්සුන් ගතියකින්. තිතර තිතර ජනෙල් වලින් එබී බලන්න පටන්ගත් ඔහු, හැන්දෑවේ ඇවිදින්න ගිය සුපුරුදු පා ගමන අත්හැර දැමීමා. ඔහු සිටියේ හරි හයකින් කියලයි මට හිතුණේ. මං ඒ ගැන බිලෙසිංටන්ගෙන් ඇහුව්වා. අසන්න ඔහු කොයිතරම් කෝපයට පත්වෙලා මට දොස් කියන්න පටන් ගත්තාද කිව්වොත්, ඒ ගැන කතාකිරීම මට නවත්වන්න සිදුවුණා.

කාලය ගතවෙලා යද්දි, හිතියට පත්වුණු හැසිරීම ඔහු වෙනත් අභ්‍යාර්ථ ගියා. යළිත් හැන්දෑවේ ඇවිදින්න යන්න පටන් ගත්තා. මෙන්ම මේ අතරේ වුණු අලුත් සිදුවීමකින් තමයි බිලෙසිංටන්ගේ අවභාවය යළිත් වෙනස්වුණේ.

දවස් දෙකකට කලින් මම ලිපියක් ලැබුණා. ආපසු ලිපිනයක් ආර් දිනයක් ඒකෙ සඳහන්ව තිබුණේ නැහැ. මං ඒ ලිපිය ඔබට හිමිවන්නම්.

"එංගලන්තයට පැමිණ සිටින රුසියානු ප්‍රභූවරයෙක් වෛද්‍ය පර්සි ට්‍රෙවෙල්යන්ගෙන් වෛද්‍ය උපදෙස් ලබාගැනීමට කැමැත්තෙන් සිටී. මේ රෝගියා අවුරුදු ගණනාවක සිට කැටලෙප්සි රෝගයෙන් පීඩා විඳියි. වෛද්‍ය ට්‍රෙවෙල්යන් මෙම

රෝගය පිළිබඳ ප්‍රමුඛ පෙළේ විශේෂඥයකු නිසා, හෙට සවස හයයි කාලට පමණ නිවසට පැමිණ, එතුමා හමුවීමට රෝගියා අපේක්ෂා කරයි. වෛද්‍යාචාර්යතුමාට මෙම වේලාවට නිවසේ රැඳී සිටිය හැකිවේ යයි විශ්වාස කරමු."

මේ ලිපිය දැක්කාම මගේ හිතට ලොකු සතුටක් උනන්දුවක් ඇතිවුණා. ඒ මොකද කැටලෙප්ස්, රෝගය ගැනුරට හැදෑරීමට ඇති ලොකුම බාධාව, මේ රෝගයෙන් පෙළෙන රෝගීන්ගේ හිඟකමයි. ඉතින් මම රෝගියා එතතුරු බලා හිටියා. නියමිත වේලාවට සේවක ළමයා රෝගියාව ඇතුළට කැඳවාගෙන ආවා.

ඔහු වයස්ගත කෙටිවූ පුද්ගලයෙක්, තරමක උඩඟු ස්වභාවයක් පෙන්වූ ඔහුගේ තිබුණේ සාමාන්‍ය, එදිනෙදා දකින්න ලැබෙන මිනිසෙකුගේ පෙනුමක්. රුසියානු ප්‍රභවයකුගේ මං දකින්න බලාපොරොත්තුවුණු පෙනුමක් ඔහුට තිබුණේ නැහැ. ඔහු සමග පැමිණි අනෙක් තැනැත්තා උස කඩවසම් තරුණයෙක්. අත්, පා සහ පපුවේ මාංශ පේශි හැඩ දැඩිව තිබූ ඔහු, හර්කියුලිස් නම් යෝධයා සිහිගන්වන කෙනෙක්. තරුණයා, මේ වයසක තැනැත්තාට අතින් අල්ලාගෙන කැඳවාගෙන ඇවිත් පුටුවේ වාඩිකෙරෙව්වේ බොහොම ආදරයෙන්.

"මං ඇතුළට ආවට සමාවෙන්න දොස්තර මහත්මයා," ඉංග්‍රීසියෙන් ඔහු කථාකළේ වචන උච්චාරණයේ තරමක පටලැවිලි ගතියක් ඇතිව.

"මේ මගේ තාත්තා. ඔහුගේ සෞඛ්‍ය තත්ත්වය යහපත් අයුරින් තබාගැනීම මං හුඟක් අගය කරන දෙයක්."

තරුණයාගේ මේ ගතිය ගැන මගේ සිතේ පැහැදීමක් ඇතිවුණා.

"හොඳයි බාග වේලාවට ඔබ කැමැති ඇති මං ඔහුට පරීක්ෂා කරන අතරේ මේ කාමරයේ රැඳී සිටින්න?"

"අපොයි නැහැ. මුළු ලෝකෙම දෙනවා කිව්වත් ඒකට නම් මම කැමති නැහැ." තරුණයා කීවේ අප්‍රමාණ හිනියකින්.

තාත්තාට මේ රෝගය නිසා වලිප්පුව හැදුනාම ඔහු දුක්විඳින හැටි මට බලාගෙන ඉන්න බැහැ. මට ඒක වචනයෙන් විස්තර කරන්න බැරි තරම් දුකක්. මගේ ස්නායු හරිම සංවේදීයි මහත්මයා,

භාත්තා මේ රෝගයෙන් විදින දුක බලාගෙන හිටියොත් ඒ හයටම මං මැරෙයි කියලයි මට හිතෙන්නෙ. ඔබතුමා අවසර දෙනවා නම් භාත්තාට පරීක්ෂාකරන තුරු මං එළියෙම රැඳී ඉන්නම්."

මං එයට එකඟවුණාම තරුණයා මගේ කාමරයෙන් පිටවුණා. ඊළඟට රෝගියා පරීක්ෂා කිරීමට පටන්ගත් මම, ඔහු සමග අසනීපය භූත සාකච්ඡා කළා. මට අවශ්‍ය තොරතුරු ඉතාම දීර්ඝ වශයෙන් සටහන් කර ගැනීමට සිදුවුණා. රෝගියා ඒ තරම් බුද්ධිමත් සුද්ගලයෙක් බව මට නම් පෙනුණේ නැහැ. මං ඇසූ ප්‍රශ්න වලට ඔහු දුන්නු සමහරක් පිළිතුරු නොපැහැදිලියි. අහපු දේට නෙමේ එක්තරා දුන්නේ. ඒකට හේතුව හැටියට මං හිතුවේ, ඔහු රුසියානු ආකිකයෙක් නිසා ඉංග්‍රීසි දැනුමේ දුර්වලතාවය කියලයි. මෙහෙම සටහන් ලියා ගනිමින් ඉන්න අතරේ, මං අහපු ප්‍රශ්න කිහිපයකටම පිළිතුරු දීම ඔහු නැවැත්කුවා. ඔහු දෙස හැරී බැලූ මම, පුදුමයෙන් බැලුණා. පුටුවේ වාඩිවෙලා, දැස් ලොකු කරගෙන, හිස් බැල්මකින් ඔහු බලා හිටියේ මුළු ශරීරයම දරදරු වෙලා වගේ. ඔහුට කැටලෙප්සි රෝගයේ වලිප්පු ගතිය වැළැඳී ඇති බව මම තේරුම් ගත්තා.

එක්වරම තරමක් හයට පත්වුණත්, ඊළඟට මම රෝගියාගේ හෘද ස්පන්දනය හා ශරීර උෂ්ණත්වය පරීක්ෂා කළා. ඒ ගැන සටහන් කරගත්තා. ඔහුගේ මාංශ පේශිවල දැඩිවූ ස්වභාවයක් සිබුණු නිසා, ඒවායේ ප්‍රතික ක්‍රියාවන් ද පරීක්ෂා කර බැලුවා.

නමුත් මා මීට පෙර කැටලෙප්සි රෝගීන්ගේ දැකල තිබුණු ශරීර ලක්ෂණ කිසිවක් මොහුගේ තිබුණේ නැහැ. මෙවැනි රෝගීන්ට, අගයිල් නයිට්‍රයිට් ආක්‍රාණය කිරීමට සැලැස්වීමෙන් මං හොඳ ප්‍රතිඵල ප්‍රතිල කියෙනවා. ඒ නිසා ඒ බෙහෙමේ ගුණදායක බව අත්හදා බලන්න, මේක හොඳ අවස්ථාවක් බව මට වැටහුණා. නමුත් අගයිල් නයිට්‍රයිට් බෝතලය මං තබා තිබුණේ බිම් මහලේ තිබූ අගේ රසායනාගාරයේ. ඒ නිසා රෝගියා මගේ මේසය අසල හිඳගෙන සිටියදී, මං ඉක්මනින් පහළ තට්ටුවට දිවගියා.

බෙහෙත් බෝතලය හොයාගන්න මට ටිකක් වෙලා ගියා. මිහිත්තු පහක් කියමුකො. ඊට පස්සෙ මං ආපසු උඩට ආවා. මගේ සිතේ ඇතිවුණු පුදුමය ඔබට හිතාගන්න පුළුවන්ද මහත්මයා? මං ආපසු එනකොට කාමරය හිස්. රෝගියා පිටවෙලා ගිහි!"

මං වහාම අමුත්තන් රැඳී සිටින කාමරයට ගිහිං බැලුවා. ඔහුගේ පුතන් පිටවෙලා ගිහිං. කාමරයේ පිටවෙන දොර වසා තිබුණා. නමුත් අතුළු ලා තිබුණේ නැහැ. රෝගීන් ඇතුළට කැඳවාගෙන එන මගේ සේවක ළමයා අලුත් කෙනෙක්. ඔහුගේ වැඩ බොහොම හෙමිත්. ඔහු සාමාන්‍යයෙන් පහළ තට්ටුවේ රැඳී ඉඳලා, මං සිතුව තාද කළාම උඩ තට්ටුවට දුවගෙන එනවා. ඔහු තමයි රෝගීන් නිවසෙන් පිටතට ඇරලවන්නේ. ඔහුට කිසිම ශබ්දයක් ඇහිලා නැහැ. ඉතින් අපේ රෝගියාට සහ ඔහුගේ පුතාට මොකද වුණේ යන්න අහිරහසක් වුණා.

සවස් වරුවේ ඇවිදින්න ගිහිං හිටී බ්ලෙසිංටන් මහත්මයා, මෙයට ටික වෙලාවකට පස්සෙ ආහු භූතදර ආවා. සිද්ධ වුණු දේ ගැන මං ඔහුට කිසිම දෙයක් කිව්වේ නැහැ. ඇත්තම කියනවා නම් මැනක සිට මං ඔහු සමග කතාබහ කළේ හැකිතරම් අඩුවෙන්.

අර රුසියන් ජාතිකයා හෝ ඔහුගේ පුතා යළිත් දකින්න ලැබේවි කියල මම නම් හිතුවේ නැහැ. ඉතින් ඊළඟ දවසෙන් අර කළින් වෙලාවටම ඔවුන් දෙදෙනා මගේ රෝගීන් පරීක්ෂා කරන කාමරයට ආවාම, මගේ හිතේ ඇතිවුණු පුද්ගලයා ඔබට හිතාගන්න පුළුවන්ද?

"අනේ දොස්තර මහත්මයා, ඊයෙ ඔබටත් දැනුම් නොදී හිටිමත් මෙහෙන් පිටවී යාම ගැන මට සමාවෙන්න." මගේ රෝගියා කිව්වා.

"ඇත්තෙන්ම ඒ ගැන මං හරි පුද්ගලයට පත්වුණා." මං කිව්වා.

"මේකයි සිද්ධවුණේ. අර අසනීපයෙන් පීඩාවට පත්වෙලා හොඳවුණු ගමන්, මම ඉන්නේ කොහේද, කරන්නෙ මොකක්ද කියන හැම දෙයක්ම මට අමතක වෙලා යනවා. මම නුපුරුදු කාමරයක ඉන්න බව දුටුවාම, මං අඩ සිහියෙන් වගේ පාරට බැස්සා. ඒ වෙලාවේ ඔබ කාමරේ හිටියෙන් නෑ."

ඊළඟට ඔහුගේ පුතා කථාව පටන් ගත්තා.

"තාත්තා එළියට එනවා දැක්කාම, මං හිතුවා රෝග පරීක්ෂාව, ප්‍රතිකාර කිරීම ඉවරවෙලා ඔහු එනවා වෙන්න ඇති කියලා. ගෙදරටත් ගියාට පස්සෙයි මං දැනගත්තෙ ඇත්ත තත්ත්වය."

"හරි හරි ඒකට කමක් නෑ." මං ඔවුනට සිනාසෙමින් පිළිතුරු දුන්නා.

"මට මොකුත් කරදරයක් වුණේ නෑහැනේ, තේරුම් ගන්න බැරි ප්‍රහේළිකාවකට මුහුණ දුන්නා ඇරෙන්න. ඉතින් මහත්මයා ඔබ ටිකක් වාඩිවෙන්න. තදිසියේ අත්හැර දමන්න වුණු රෝග පරීක්ෂාව යළිත් ඇරඹීමට මම සූදානම්."

පැය හාගයක පමණ කාලයක් මම ඵයසක පුද්ගලයාගේ රෝග ලක්ෂණ සහ, ඔහුට විදින්නා සිදුවී ඇති දුෂ්කරතා ගැන කථා කළා. ඊට පස්සේ ඔහුට සුදුසු බෙහෙත් නියම කළා. මීළඟට මං දැක්කා ඔහු තම පුතාගේ උදව්වෙන් විකිත්සාගාරයෙන් පිටවෙලා යන හැටි.

මං ඔබට කිව්වා බිලෙසිංටන් මහත්මයා ව්‍යායාම පිණිස, සාමාන්‍යයෙන් ඇවිදින්න යන්න යොදා ගන්නේ මේ වෙලාව කියල.

රෝගියා පිටවෙලා ගිහිත් ටික වෙලාවකට පස්සේ බිලෙසිංටන් ආපහු ඇවිත් උඩතට්ටුවේ ඔහුගේ කාමරයට ගියා. ඊළඟට එක් ක්ෂණයකින් ඔහු තරප්පුව දිගේ පහළට දුවගෙන එන හඩ මට ඇහුණා. ඔහු මගේ කාමරයට කඩා වැදුණේ පිස්සෙක් වගේ.

"කවුද මගේ කාමරයට ගියේ?" ඔහු මහ හඬින් කැගැසුවා.

"කවුරුත් ගියේ නෑහැ."

"ඒක අමුලික බොරුවක්. ඔහේම උඩට ඇවිත් බලනවා."

ඔහු ගිහියෙන් සිහි විකල් වෙලා වගේ කැගැසුවා. මං උඩතට්ටුවේ ඔහුගේ කාමරය බලන්න ගියා. එහි ලා පැහැති බුමුතුරුණු මත පා සටහන් කීපයක්ම, පැහැදිලිව දැකගන්න හැකිවුණා.

"ඔහේ කියන්නේ මේ අඩි සටහන් මගෙයි කියලද?" ඔහු යළිත් කැගැසුවා.

එම සටහන් බිලෙසිංටන්ගේ පාදයට වඩා හුඟක් ලොකු පාදයක සටහන්. ඒ වගේම මීට ස්වල්ප වෙලාවකට පෙර තැබුණු ඒවා. අද හවස්වරුවේම බොහොම තදින් වැස්සක් කඩා හැරිණා. ඒ නිසා මගේ විකිත්සාගාරයට ආ රෝගීන්, අර රුසියන් ජාතිකයා සහ ඔහුගේ පුතා පමණයි. වෙන්න පුළුවන් එකම දේ මම රෝගියා

සමග කථා කරමින් ඉන්න අතරේ, ඔහුගේ පුතා බිලෙසිංටන්ගේ කාමරයට යන්න ඇති. ඔහු එහෙම ගියේ මොන අරමුණකින්ද කියල මට හිතාගන්න බැහැ. කාමරයේ කිසිම දෙයක් අරගෙන ගිහිත්වත්, බඩු එහෙ මෙහෙ ඇදල දාලවත් කිවුණේ නැහැ. නමුත් පා සටහන් වලින් කිසිවෙකු ඇතුළු වූ බව තමී පැහැදිලිව ඔප්පු වුණා.

මේවැනි දෙයක් සිදුවුණාම ඕනෙම කෙනෙකුගේ මතයේ ලොකු කැළැඹීමක් ඇතිවීම ස්වාභාවිකයි. නමුත් බිලෙසිංටන් මහත්මයා පත්වුණු කැළැඹීම සාමාන්‍ය තත්ත්වයට වඩා බොහොම වැඩියි කියලයි මට හිතුවේ. ඔහු පුටුවක වාඩිවෙලා අඩන්න පටන් ගත්තා. ඔහුට එහෙම වුණේ ඇයි කියල අහගන්න ම- උත්සාහ කළා. හඬන අතරේම ඔහු නොයෙකුත් වාක්‍ය කොටස් කොටස් කිව්වා. නමුත් ඒවායින් හරිහැටි යමක් වටහා ගැනීම අපහසු වුණා. ෂර්ලොක් හෝම්ස් මහත්මයා හම්බවෙන්න ගිහිං මේ ගැන කියන්න කියලා යෝජනා කළෙන් ඔහුමයි. මේක හරි අසාමාන්‍ය සිදුවීමක් නිසා, ඒ යෝජනාව හොඳයි කියලා මටත් හිතුවා. ඔබට මගේ අශ්ව කරත්තයේ නැගිලා මා සමග යන්න, එන්න පුළුවන් තමී ලොකු උදව්වක්. මේ අදහස සිදුවීම පහදලා දෙන්න ඔබට හැකියාවක් නොලැබුණත් බිලෙසිංටන්ගේ හිතට යම්කිසි සහනයක් ලබාදෙන්න ඔබට හැකිවේවි."

ශර්ලොක් හෝම්ස් මෙම කථාන්තරයට සවන් දීගෙන සිටියේ දැඩි උනන්දුවකින් බව මම දුටුවෙමි. දැස් අඩවත් කරගෙන, පයිප්පයෙන් දුම් රළු නංවමින් ඔහු වෛද්‍යවරයාගේ කථාව අසාගෙන සිටියේය. එය අවසන් වූ වහාම වචනයකුදු කථා නොකොට හෝම්ස් අසුනෙන් නැගිටිවේය. මගේ හිස්වැස්ම මා අතට දී, තම හිස්වැස්ම ද අතට ගෙන ඔහු වෛද්‍ය ච්‍රිවෙල්යන් පසුපස ගියේය.

පැය කාලක් ගතවෙද්දී අපි බෲක් ටීදියේ පිහිටි විකිත්සාගාරය පවත්වාගෙන ගිය නිවස වෙත පැමිණියෙමු. සේවක ළමයෙක් අප වෙනුවෙන් දොර විවෘත කළේය. හොඳ බුමුතුරුණු යොදා අලංකාර කළ පියගැට පෙළ දිගේ අපි ඉහළ නැගීමට පටන් ගත්තෙමු.

එහෙත් එක්වරම අප වෙත එල්ල වුණු බාධාවක් නිසා සිටී නැත වහාම නැවතීමට අපට සිදුවිය. උඩ තට්ටුවේ ආලෝකය

සම්පූර්ණයෙන්ම නිවී ගියේය. ගොරෝසු කටහඬකින්, වෙවුලන ආවරයකින් කිසිවෙකු කෑගසන හඬ අපට ඇසිණි.

"මං ළඟ තියෙනවා පිස්තෝලයක්. තොපි තව අඩියක් ඉස්සරහට ආවොත්, දෙයියම්පා මං වෙඩිතියනවා!"

"මේක මහ ලැජ්ජා නෑති වැඩක් නේ බ්ලෙසිංටන් මහත්මයා." අවදානමට පිළිතුරු වශයෙන් කෑගැසුවේය.

"ආ මය දොස්තර මහත්තයද?"

ගොරෝසු කටහඬ මඳක් සැනසීමට ඔත් අයුරින් ඇසිණ.

"ඒ වුණත් කවුද මය මහත්තුරු වගේ ඉන්න අතික් දෙන්නා? ඒ ගොල්ලො හැබෑවටම මහත්තුරුද?"

අඳුර දෙසින් අස වෙන ආලෝකයක් එල්ල වූ අතර ප්‍රශ්න කිරීමක් ද පැන නැගිණ. පැමිණියේ කවුද යන්න වෛද්‍යවරයා හඬ දුන්නේය. අඳුරු කාමරයේ සිටි පුද්ගලයා සැනීමට පත්වුවා විය යුතුය. අපට ඉහළ මාලයට නැගීමට අවසර ලැබිණි.

"හරි හරි. ප්‍රශ්නයක් නෑ. උඩට නගින්න. මගේ මේ වැඩ ආදිය නිසා ඔබට කරදරයක් වුණා නම් මට කණගාටුයි."

පියගැට පෙළේ ගැස් ලාම්පුව යළි දල්වන ලදී. අපට දක්නට ලැබුණේ ඉතාම අසාමාන්‍ය පෙනුමක් තිබූ පුද්ගලයෙකි. ඔහු අසිහිනීම හිතියට පත්වී සිටි අයුරු මුහුණෙන් පිළිබිඹු විය. ඔහුට පිටුපස තරබාරු ශරීරයකි. එහෙත් කලකට පෙර ඔහු මීටත් වඩා කොහෝ සෙයින් තරබාරුව සිටි අයෙකු බව පැහැදිලිය. ඒ මන්ද යත් මුහුණේ සහ බෙල්ලේ තැනින් තැන මහලු සුනඛයෙකුගේ මෙන් හඬ ඇදී එල්ලා වැටෙමින් තිබිණ. හම්, රෝගියෙකුගේ මෙන් දුර්වර්ණ වී තිබූ අතර හිසේ බොහෝ දුරට තට්ටය පැදී තිබිණ. අප ඉදිරියට ඇදී තම අතේ තිබූ පිස්තෝලය ඔහු සාක්කුවට දමා ගත්තේය.

"සුභ සන්ධ්‍යාවක් හෝමිස් මහත්මයා." බ්ලෙසිංටන් කීය.

"ඔබ මෙහේ එන්න කැමැති වීම ගැන මං ඔබට ණයගැනිමි. මේ වෙලාවේ මට ඔබේ උපදෙස් අවශ්‍ය වෙලා තියෙන තරම්, ආවරණ කිසිදිනක ඒවා උවමනා වෙන්න නැහැ. මගේ කාමරයට පිවිසීම හරි අවසරයක් නැතිව ඇතුළුවීමේ කථාව ගැන දොස්තර මහත්මයා මෙලහකටත් ඔබට කියල ඇති මං හිතන්නේ."

"ඔව් කිව්වා. ඔබට හිරිහැර කරන්න උත්සාහ දරන මේ පුද්ගලයන් දෙන්නා කවුරු කියලද ඔබ හිතන්නේ?"

"ඒ ප්‍රශ්නට මට පිළිතුරු දෙන්න අමාරුයි හෝමිස් මහත්මයා."

"ඒ කියන්නේ ඔවුන් කවුද කියන එක ඔබ දන්නේ නැහැ?"

"කරුණාකරල එන්න මගේ කාමරයට. අපි එතැනදි කථා කරමු."

ඔහු තම කාමරයට අප කැඳවා ගෙන ගියේය. ඉතා විශාල කාමරයක් වූ එය, ගෘහභාණ්ඩ වලින් පුරවා සුබෝපහෝගී ලෙස සකසා තිබිණි.

"ඔබට පෙනෙනවා නේද අන්න අරක"

බ්ලෙයිංටන් කථාව ඇරඹුවේ ඔහුගේ ඇඳේ හිස කෙළවර තබා තිබූ කළු පැහැති යකඩ සේප්පුවක් පෙන්වමිනි.

"මං කවදාවත් ලොකු පොහොසතෙක්ව හිටියේ නැහැ හෝමිස් මහත්මයා. මං ජීවිතේටම මුදල් ආයෝජනය කළේත් එකම ව්‍යාපාරයකටයි. ඒ ගැන මේ දොස්තර මහත්තයා ඔබට කියන්න ඇති. ඔය බැංකුකාරයෝ ගැන මගේ කිසිම විශ්වාසයක් නැහැ. මට කොහොමවත් බැංකු ගැන විශ්වාසයක් තබන්න බැහැ. මගේ අතේ තිබෙන සුළු මුදල මං පරෙස්සමට කියාගත්තෙ ඔය පෙට්ටියේ. ඉතින් නාඳුනන මිනිස්සු මගේ කාමරයට අනවසරයෙන් ඇතුළු වුණාම, මගේ හිතේ ඇතිවුණු චිකිත්සා-ඔබට තේරුම් ගන්න පුළුවන් නේද?"

හෝමිස් බ්ලෙයිංටන් දෙස හෙළුවේ ප්‍රශ්නාර්ථ බැල්මකි. ඔහුගේ කීමට තමා එකඟ නොවන බව පැවසීමට හෝමිස් හිස සෙලවීවිය.

"ඔබ මට සත්‍යය වසන් කරන්න හදනවා නම්, ඔබට උපදෙස් දෙන්න මට බෑ."

"ඇයි මං හැම දෙයක්ම ඔබට කිව්ව නේ?"

හෝමිස් ආපසු හැරුණේ කලකිරුණු ස්වභාවයෙනි.

"ඔබට ශුභ රාත්‍රියක් ට්‍රේවෙල්යන් මහත්මයා." හෝමිස් කීය.

"මට මොකුත් උපදෙසක් දෙන්නේ නැද්ද?" බ්ලෙයිංටන් ඇසුවේ කෝපයට මෙන්ම කැළැඹීමට ද පත්වයි.

"මහත්මයා මං ඔබට දෙන උපදේශය, ඇත්ත කරා කරන්න."

මිනිත්තුවක් ගතවෙද්දී අපි පහළට බැස විථිය දිගේ ආපසු ඇවිද ආවෙමු. කෝපයට පත්ව සිටි හෝමස්ගේ මුඛෙන් වචනයකුදු පිට නොවීය. ඔහු කතාබහ පටන් ගත්තේ ඔක්ස්ෆර්ඩ් විථිය පසුකර අවුත් හාර්ලි විථියේ ද මඳ දුරක් ගමන් කළ පසුය.

"මේ වගේ නිශ්චල ගමනකට ඔබට කැඳවාගෙන යාමට සිදුවීම ගැන මට කණ්ඞාටුයි වොට්සන්. මේකෙ අඩියේ සැඟවිලා තියෙන්නේ, බොහොම සිත් ඇදගන්නාසුලු, කුහුල දනවන පරීක්ෂණයක්."

"මට නම් ඒ හැටි දෙයක් තේරුම් ගන්න අමාරුයි."

"දැනට අපට පැහැදිලිවම පෙනෙනවා මේකට මිනිස්සු දෙදෙනෙක් සම්බන්ධයි. බාගවෙලාවට ඊට වැඩියත් ඇති. නමුත් අඩුම වශයෙන් දෙදෙනයි. ඔවුන් මේ බ්ලෙසිංටන්ට් අල්ලා ගන්න දැඩි අධීෂ්ඨානයකින් ඉන්නේ."

දොස්තර මහත්මයා හමුවෙන්න ආ අවස්ථා දෙකේදීම තරුණ පුතා බ්ලෙසිංටන්ගේ කාමරයට රිංගවා වැඩිහිටි තැනැත්තා බොහොම දක්ෂ විධියට, තරුණයාගේ කටයුතු වලට බාධා නොවෙන්න, වෛද්‍යවරයා රඳවා තබා ගන්නා. ඒ ගැන මගේ හිතේ කිසිම සැකයක් නෑ."

"එතකොට අර කැටලෙප්සි රෝගියා?"

"ඒක බොහොම දක්ෂ රහපෑමක් වොට්සන්. මං ඒ බව අපේ විශේෂඥ වෛද්‍යවරයාට අඟවන්නවත් කැමති නැහැ. ඔය මීමැස්මොර රෝගියා, වලිප්පුව ආදිය ඇත්ත විධියටම පෙනෙන්න ව්‍යාප්ත ලෙස රහදක්වන්න හරිම පහසුයි. මාත් ඒක කරල තියෙනවා."

"ඉතින් ඊළඟට?"

"අවස්ථා දෙකේදීම බ්ලෙසිංටන් නිවසෙන් පිටවෙලා සිටි එක අහම්බෙන් චුණු සිදුවීම. ඔවුන් මේ වැඩේ සඳහා, මේ අසාමාන්‍ය වෙලාවට යොදා ගන්නෙ ඇයි? ඒ මොකද විකිත්සාගාරයේ විවේක කාමරයේ ඒ වෙලාවේ කිසිවෙකු නොසිටිය යුතු නිසා. බ්ලෙසිංටන් ඉවත යන්න පුරුදුව හිටි වෙලාවෙම ඒක යෙදුණේ අහම්බෙන්. ඒකෙන් තේරෙනවා බ්ලෙසිංටන්ගේ දින වර්ෂාව ගැන ඔවුන් දෙදෙනාට

හරි වැටහීමක් නැහැ. ඔවුන්ගේ අරමුණ කිබුණේ මොනවා හරි දෙයක් හොරකම් කරගැනීමට හෝ පැහැර ගැනීමට නම් ඔවුන් අඩු වශයෙන් ඒ ගැන හොයා බැලීමක්වත් කරනවා. එහෙම දෙයක් කරපු බවක් පෙනෙන්න නැහැ.

මිනිසෙකුගේ සිතේ ඇතිවෙලා තියෙන්නේ ප්‍රාණ හය කියන එක, ඔහුගේ දැස් දිහා බැලුවාම මට කියන්න පුළුවනි. බිලෙසි-ටන් ඔවුන් ගැන කිසිම දෙයක් නොදන්න, ඔහුට විරුද්ධව මේ වගේ දරුණු සතුරන් බිහිවුණා කියල හිතන්න අමාරුයි. ඒ නිසා මට නිගමනය කරන්න පුළුවන්, මේ දෙන්නා කවුද කියන එක බිලෙසි-ටන් දන්නවා. මොනවා හරි හේතුවක් නිසා ඔහු ඒක එළිකරන්න කැමැති නැහැ. නමුත් බාග වෙලාවට හෙට වෙනකොට, කාරණා විකස් එළිවන විධියට ඔහුගේ ස්වභාවය වෙනස්වන්න ඉඩ තිබෙනවා."

"මේකට වෙනත් විකල්ප පැහැදිලි කිරීමක් තියෙන්න බැරිද හෝමස්? මේක සිදුවෙන්න බොහොම අමාරු තමා. නමුත් මෙහෙම හිතන්න. තමන්ගේ යම්කිසි අවශ්‍යතාවයක් සඳහා වෛද්‍ය ට්‍රෙවෙල්යන් බිලෙසි-ටන්ගේ කාමරයට ගියා. මේ රුසියන් ප්‍රභූවරයෙක් සහ ඔහුගේ පුතා ගැන කථාව තමාගේම ශල්‍යවිම සඳහා ඔහු ගෙනුවා වෙන්න බැරිද?"

මගේ හිතට පිළිවෙතේ යම් වෙනස්වීමක් දක්වමින්, මා ද නිගමන ඉදිරිපත් කිරීම ගැන හෝමස්ගේ මුහුණේ මතුපිටින් විස්මයට පත් සිතාපිනි.

"මගේ හිතවත් මිත්‍රයා. ඒ වෙලාවේ ඔය විසඳීම මගේ හිතටත් ඇතුළුවුණා. නමුත් වෛද්‍යවරයාගේ කථාව සත්‍ය බව ඔප්පු වෙන යාකම් මට අප්‍රමාදව දකින්න ලැබුණා. තරප්පු පෙළේ සවිකර තිබූ වටිනා බුමුතුරුණ මත, අර තරුණයාගේ පා සටහන් මං පැහැදිලිවම දුටුවා. ඒ නිසා බිලෙසි-ටන්ගේ කාමරයේ තිබුණා යයි කිව් පා සලකුණ පරීක්ෂා කරන්න මට උවමනාවක් තිබුණේ නැහැ. ඒ පා සටහන්, කකුලේ ඉදිරිපස හතරැස් මෝස්තරයේ පාවහන් වලින් ඇතිවූ ඒවා. බිලෙසි-ටන්ගේ පා සටහන් වල ඇත්තේ ඉදිරියට උල් වූ ආකාරයක්. ඊළඟට මේ අමුතු පා සටහන්, වෛද්‍යවරයාගේ ඒවාට වඩා අභලකුත් තුනෙන් එකක් පමණ දිගෙන් වැඩි ඒවා. එතකොට මේ පා සටහන් කාගෙද කියන එක ගැන කිසිම සැකයක්

තැහැ. ප්‍රශ්නය එහෙමම තිබියදී නින්දට යන්නයි අපට සිදුවෙලා තියෙන්නෙ. නමුත් බෲක් විච්ඡේදන හෙට උදේ පාන්දරට අලුත් තොරතුරුක් නොලැබුණොත් ඒක පුදුමයට කරුණක්."

* * *

ෂර්ලොක් හෝම්ස් පැවසූ අනාවැකිය ඇත්තක් බවට පත්විය. පසුවදා උදේ හතයි තිහට, එළිය වැටිගෙන එද්දී හෝම්ස් මගෙ ඇඳ අසල තැහිට සිටිනු මම දුටුවෙමි.

"වොච්සන් අපව කැඳවාගෙන යන්න අශ්ව කරත්තයක් ඇවිත්." ඔහු කීය.

"ඇයි මොකක්ද ප්‍රශ්න?"

"අර බෲක් විච්ඡේදන සිද්ධිය ගැන. . . ."

"මොනවා හරි අලුතෙන් සිද්ධ වෙලාද?"

"මට හිතෙන්නේ බේරජනක් සිදුවීමක්. ඒත් හරියටම පැහැදිලි නැහැ. මේ බලන්න සටහන් පොතකින් ඉරාගත් කඩදාසි කැබැල්ලක ලියල එවල තියෙන්නේ."

"දෙවියන්ගේ නාමයෙන් වහාම එන්න.

පී. ටී."

එහි පැත්සලෙන් ලියා තිබිණි.

"අපි ඉක්මනට යමු වොච්සන්. මේක ලොකු හදිසියක්."

පැය කාලක් ගත වෙද්දී අපි වෛද්‍යවරයාගේ නිවස වෙත ළඟාවීමු. ඔහු අප වෙත දුව එද්දී ඕනියෙන් තැනිගෙන සිටි අයුරු අපි දුටුවෙමු.

"දෙයියෝ සාක්කි! වෙලා තියෙන වැඩක්!" ඔහු කීවේය.

"ඇයි මොකක්ද?"

"බ්ලෙස්ට්ටන් සිය දිවි හානිකරගෙන!"

හෝම්ස්ගේ මුවෙන් සිවුරුහන් හඩක් නිකුත් විය.

"ඔව්. ඊයේ රාත්‍රි ඔහු එල්ලිලා මැරලා!"

නිවසට ඇතුළු වී, රෝගීන්ට රැඳී සිටීම සඳහා වෙන්වුණු විවේක කාමරය වෙත පා නැඟුවේ.

"මං මොනවා කරන්නද කියල, මටම හිතාගන්න බැහැ හෝමස් මහත්මයා. පොලීසියෙන් ආවා, ඔවුන් උඩුමහලේ පරීක්ෂා කරනවා. මහත්මයා මේකෙන් මං හරිම කම්පනයකට පත්වෙලයි ඉන්නේ."

"ඔබට දැනගන්න ලැබුණේ කොයි වෙලාවෙද?"

"හැමදාම උදේ පාන්දරට සේවිකාවක් ඔහුට තේ කෝප්පයක් අරගෙන යනවා. ඇය කාමරයට ඇතුළු වෙලා තියෙන්නේ උදේ හතට විතර. කාමරය මැදම ඔහු එල්ලී සිටින හැටි ඇය දැක තිබෙනවා. බර ලාම්පුවක් එල්ලා තැබීම සඳහා වහලට සවිකළ යකඩ කොක්කක් තිබෙනවා. ඒ මනුෂ්‍යයා ලණුව ගැටගහල තියෙන්නේ ඒ කොක්කේ. අපට පෙන්වූ අර යකඩ සේප්පුව උඩ ඉදලයි ඔහු බිමට පැතල තියෙන්නේ."

තම තලල රැළි කරමින් හෝමස් මොහොතක් කල්පනා කළේය.

"ඔබ අවසර දෙනවා නම් මම කැමතියි උඩ තට්ටුවට ගිහිං පරීක්ෂා කරල බලන්න."

අපි දෙදෙනා වෛද්‍යවරයා පසුපස ඉහළ තට්ටුවට නැඟනෙමු. නිදන කාමරයේ දොරෙන් ඇතුළුවෙද්දීම අපට දක්නට ලැබුණේ බිහිසුණු දර්ශනයකි. බිලෙසිංටන්ගේ මුහුණේ හා බෙල්ලේ එල්ලා වැටෙන මස්පිඩු හා විශාල රැළි ගැසුණු හම ගැන මම කලින් ද සඳහන් කළෙමි. ඒවා විඩාත් කැපී පෙනෙන සේ සිරුර විරූපී ස්වභාවයකට පත්ව තිබිණ. ඔහුගේ ගෙල ඉදිරියට දික්වී තිබුණේ පිහාටු ඉවත් කළ කුකුළෙකු විලසිනි. සටහන් පොතක් අතින් ගත් පොලීස් පරීක්ෂකවරයෙක් ඒ අසල සිටගෙන සිටියේය.

"ආ. . . හෝමස් මහත්මයා. ඔබට දකින්නත් සන්තෝෂයි."

"සුභ උදාසනක් ලැබේ. මං මේවට අතදාන්න එනව කියල ඔබ අමනාප වෙන්නේ නැහැ නේද? මේ කාරණය සම්බන්ධයෙන් කලින් ඇතිවුණු සිද්ධීම් ගැන ඔබට අහන්න ලැබුණ ද?"

"ඔව් කාරණා කිහිපයක් මවා දැක්වෙන්න ලැබුණා."

"ඔබ මොකක් හරි නිගමනයකට ආවද?"

"මම නම් හිතන්නේ ඔහු මහා භයකට පත්වෙලා. ඒ නිසා සිහි විකල්වෙලා, මේ දේ කරගන්න ඇති. ඔහු හොඳින් නිදාගෙන තිබෙන බවට ඇදේ සලකුණු තිබෙනවා. ඔබ දන්නවාද, සියදිවි නසාගැනීම් හුඟක්ම සිද්ධ වෙන්නෙ උදේ අහට පමණ. මේ පුද්ගලයන් එල්ලෙන්න ඇත්තෙ ඒ වෙලාවට. මේක ඔහු හිතාමතා කරගනිපු වැඩක්."

"මට හිතෙන හැටියට ඔහු මිය ගිහින අඩුම ගණනේ පැය තුනක් වත් ගතවෙන්න ඇති. එ-එහෙම කියන්නේ මෑත ශරීරයේ පේශි දරදඩු වී ඇති ආකාරය අනුව." මම කීවෙමි.

"කාමරයේ ඇතුළත මොනවා හරි වැදගත් යමක් ඔබට දකින්න ලැබුණාද?" හෝමස් ඇසීය.

"ඉස්කුරුප්පු නියතක් සහ ඉස්කුරුප්පු ඇණ කිහිපයක්, අත සෝදන බේසම තැබූ මේසය උග තිබී හමුවුණා. ඊයේ රාත්‍රි ඔහු සැහෙන්න දුම්පානය කර තිබෙනවා මිනි උදුන අසල තිබී මට මේ සුරුවිටු කොට හතර හමුවුණා." ලැනර් පැවසීය.

"හම්. සුරුවිටු බීමේදී එය රඳවාගන්න සුරුවිටු හෝල්ඩරයක් ඔබට හමුවුණාද?"

"නැහැ. එහෙම එකක් මට දකින්න ලැබුණේ නැහැ."

"එහෙනම් සුරුවිටු අසුරන් කොපුව?"

"ඔව් ඒක තිබුණා ඔහුගේ කබා සාක්කුවේ."

සුරුවිටු අසුරන් කොපුව විවෘත කළ හෝමස්, එය විවෘත කොට එහි ඉතිරිව තිබූ සුරුවිටුවේ සුවිද ආශ්‍රාණය කළේය.

"ආ. . . . මේක හවානා සුරුවිටුවක්. නමුත් අනෙක් හතර වෙනස් වර්ගයක සුරුවිටු. මේවා ඉන්දියාවෙන් හා අවට ජනපද වලින් මිලන්ද ජාතිකයන් විසින් ආනයනය කරන ඒවා. ඔබට පෙනෙනවා ඇති වෙන කිසිම සුරුවිටුවක දකින්න නොලැබෙන විටියේ පෙනුමක් මේවාට තියෙන්නෙ. දිගේ හැටියට ඒවා ඉතාම

සිහිත්. වර්ණය වෙනස්. සාමාන්‍යයෙන් පිදුරු වැනි ද්‍රව්‍යයකින් ඔතලා තිබෙන්නේ."

තම උත්තල කාචය අතට ගත් හෝම්ස් සුරුවිටු කොට හතර පරීක්ෂා කිරීමට පටන් ගත්තේය.

"මෙයින් දෙකක් දුම්පානය සඳහා යොදා ගනිද්දී සුරුවිටු හෝල්ඩරයකට සවිකරලා උරල තියෙන්නේ. අනෙක් දෙක කෙළින්ම කටේ තබා උරපු ඒවා. දෙකක කෙළවර මුඩුහන අඩු පිහියකින් කපල තියෙනවා. අනෙක් දෙකේ කෙළවර හොඳ ගත්තිමක් දත්වලින් හපා, කඩා දමලා. මේක සියදිව් භානිකර ගැනීමක් නෙමෙයි ලෑනර් මහත්මයා. මේක හොඳට සැලසුම් කරලා, අමු අමුවේ කළ මිනීමැරීමක්!"

"වෙනත් බෑ?" පොලිස් නිලධරයා කීවේය.

"ඒ ඇයි?"

"අරමුණ මිනිසෙක් මරා දැමීම නම්, කවුරු හරි ඒ තරම් කරදර සහිත විධියට එල්ලා මරන්නෙ ඇයි?"

"අන්න ඒක තමා අපට හොයාගන්න වෙලා තියෙන්නෙ."

"මිනීමරුවෝ කොහොමද හේ ඇතුළට ආවෝ?"

"ඉස්සරහ දොරෙන්."

"අද උදේ බලද්දී ඉස්සරහ දොර අගුළු දාල වහලයි තිබුණේ."

"එහෙම නම් ඔවුන් පිටවී ගියාට සස්සේ අගුළු දාන්න ඇති."

"ඔබ කොහොමද දන්නෝ?"

"මං දැක්කා ඔවුන් විසින් ඉතිරි කර ගොස් තිබූ සලකුණු ස්වල්පයක්. මොහොතක් මට ඉඩ දෙන්න. ඒ ගැන තවත් විස්තර මං ඔබට ලබා දෙන්නම්."

දොර වෙත ගිය හෝම්ස් එහි අගුළු හොඳින් පරීක්ෂා කළේය. ඉන්පසු, ඇතුළු පැත්තේ තිබූ යතුර ඉවත් කොට, එය ද, ඇඳ, බුමුතුරුණ, ගිනිඋදුන, පඩිය, මළසිරුර හා කම්ප ද ඔහුටම සුපුරුදු ආකාරයට පරීක්ෂාවට ලක් කළේය. එයින් සැනීමට පත්වූ හෝම්ස් අපගේ උදව් ඇතිව කම්ප කපා සිරුර පහළට ගෙන රෙද්දකින් වසා දැමීමේය.

"මේ කමය කොහෙන් ලැබුණු එකක්ද?" ඒ ඇසුවේ හෝමිස්ය.

"ඒක කපාගන්න ඇත්තෙ මෙන්න මේකෙන්."

වෛද්‍ය ට්‍රේවෙල්යන් ඇඳ යට තිබූ කැරළි ගැසුණු දිග කමයක් එළියට ඇද්දේය.

"බ්ලෙසිංටන් මහත්මයා ගින්නක් ගැන මහා භයකින් අවිහ්වණේ. ගින්නක් ඇතිවෙලා තරපප්‍රච්ච ගිනි ඇවිල්ලොත්, පහළයෙන් පහළට කමයක් දිගේ ගිහිං බේරෙන්න කියලා මේ කමය ලග තබාගන්නා."

"ඒක අපරාධකාරයින්ට පහසුවක් වුණා. ඔව්. සිද්ධිය වුණු අකාරය නම් බොහොම පැහැදිලියි. හැන්දෑවෙන්න කලින් මේ අපරාධයට හේතුව මං ඔබට කියන්නම්. එහෙම කියන්න බැරිවුණොත් කමයි පුදුමේ. බ්ලෙසිංටන්ගේ මෙන්න මේ ඡායාරූපය මං අරගෙන යන්නම්. මගේ ඉදිරි පරීක්ෂණ සඳහා ඒක වැදගත් වෙනවා."

"ඒ වුණත් ඔබ මේ අපරාධය ගැන කිසිම දෙයක් අපට කතරුම් කරලා දුන්නේ නැහැ." වෛද්‍යවරයා පැවසුවේ චෝදනා ලබයෙනි.

"සිද්ධීන් වුණු අනු පිළිවෙළ ගැන නම් මගේ හිතට සැකයක් නැහැ." හෝමිස් කථාව ඇරඹීය.

"මේ වැඩේට තුන්දෙනෙක් සම්බන්ධයි. තරුණයා, වයසක විසිහයා සහ තුන්වැන්නෙක්. ඔහු කොයි වගේ කෙනෙක්ද කියන විට, නම් මට කියන්න අමාරුයි. මුලින් කිව්ව දෙන්නා නම් අර ගැහියානු ප්‍රභවරයා සහ ඔහුගේ පුතා ලෙස පෙනී හිටපු දෙන්නා. ඒ හිසා ඔවුන්ගේ පෙනුම අපි දන්නවා. ඔවුනට ගේ ඇතුළට ඇඳි දොර විවෘත කළේ ගේ ඇතුළේ හිටපු වෙනත් කෙනෙක්. ඔහු මහත්මයා මං ඔබට පොඩි උපදෙස් දෙන්නම්. මේ දොස්තර මහත්මයාගේ ලහදී සේවයට බැඳුණු සේවක ළමයා අත්අඩංගුවට ගන්න."

"ඒ යක්ෂ කොල්ලා කොහේ ගියාද කියල නෑ. සේවිකාවයි කෝකියයි දැන් සැහෙනවා වෙලාවක් තිස්සේ ඔහුව හොයනවා."

හෝමිස් සිතාවක් පාමින් උරහිස් සෙලෙව්වීය.

"මේ ප්‍රාසන්නක නාට්‍යයේ ඒ යක්ෂ කොල්ලාත් වැදගත් භූමිකාවක් රහසාල කියෙනවා. ඔහු දොර විවෘත කළාට පස්සේ අපරාධකාරයින් තුන්දෙනාම ශබ්ද නොනැඟන්න තරප්පු පෙළේ ඉහළට නැගල කියෙනවා. මුලින්ම වයසක පුද්ගලයා. ඊළඟට ශක්තිමත් තරුණයා. ඊළඟට තුන්වැන්නා. ඒ පිළිවෙළින්."

"හෝමස් මගේ මිත්‍රයා! කොහොමද ඒක කියන්නේ?"

"ආ ඒකෙ මොකුත් ගැටලුවක් නැහැ. එක් අයෙකු නැබු අඩි සටහන් මත අනෙකාගේ අඩි සටහන් වැදී තිබෙනවා. වාසනාවකට වගේ ඒව සමහරක අයිතිකරුවා කවුද කියල ඊයෙ රාත්‍රීම මට හඳුනාගන්න හැකිවුණා. ඔවුන්-ශියේ බ්ලෙයිංටන්ගේ කාමරය වෙතට. එහි දොර ඇතුළතින් අගුළු දමා තිබුණා. යකඩ කම්බියක ආධාරයෙන් යතුර කරකවා, දොර ඇරගැනීමට ඔවුන් සමත් වුණා. මේ පැත්තේ යතුරු කට අසල තිබෙන සිරිම් ඔබට කාවයක් නැතිව වුණත් බලාගන්න පුළුවනි."

කාමරයට ඇතුළුවුණු විහාම ඔවුන් කරන්න ඇත්තේ බ්ලෙයිංටන්ව අල්ලා ඔහුට කෑගසන්න බැරවෙන විධියට ඔහුගේ කට බඳින එක. ඔවුන් එද්දී බ්ලෙයිංටන්ට කදින නින්ද ගිහිත් කියෙන්න ඇති. නැත්නම් ඔහු අප්‍රමාණ භීතියට පත්වෙලා, ඒ නිසා කෑගහන්න බැරවෙන්න ඇති. මේ ඒකිනි හුඟක් සනකමයි. ඒ නිසා ඔහු පොඩි ශබ්දයක් නැගුවත් ඒක පිටට නොඇසී යනවා.

ඔහුව බැඳ තබාගෙන, මොන ආකාරයක හරි සාකච්ඡාවක් මෙතැන පැවැත්වුණු බව මට කියන්න පුළුවනි. මං හිතන්නේ ඒක සමහර විට නඩු විභාගයක් වාගේ එකක්. ඒකට තරමක් වෙලා ගතවෙන්න ඇති. ඒ අතරේදී උරපු සුරුට්ටුවල කොට තමයි ඔබට දකින්න ලැබුණේ. වයසක තැනැත්තා හිඳගෙන සිටියේ අර වේවැල් පුටුවේ. ඔහු තමයි සුරුට්ටුව හෝල්ඩරයක රඳවලා ඉරුවේ. තරුණයා අන්න අතන. ඔහුගේ සුරුට්ටුවේ අළු අර ලාවිවු මේසය මතට දැමීමා. තුන්වැන්නා ඉහළ පහළ ඇවිද්දා. බ්ලෙයිංටන් මේ වෙලාවේ ඇඳේ වාඩිවෙලා හිටිය කියලයි මං හිතන්නේ. නමුත් ඒ ගැන තමා මට සහතික වෙන්න බැහැ.

මේ රැස්වීම අවසන් වුණේ ඔවුන් බ්ලෙයිංටන්ව එල්ලා දැමීමෙන්. මේ පිළිබඳව ඔවුන් කලින් තීරණයක් අරගෙන ආවා කියලයි මට

හිතෙන්තේ. මට හිතෙනවා එල්ලුම් ගහ ක්‍රියාත්මක කරන්න, ඔවුන් යම් ආකාරයක කප්පියක් අරගෙන එන්න ඇති කියලා. ඉස්කුරුප්පු හියන සහ ඇණ රැගෙන එන්න ඇත්තේ ඒ සඳහා. වහලේ තිබෙන කොක්ක දුටුවාම, අම්බර වෙහෙසක් වේන්න උවමනා නැති බව ඔවුනට පෙනෙන්න ඇති. ඔවුන් කරන්න ආව වැඩේ අවසන් කරලා, දොරෙන් පිටව ගියාට පසු, අත් උදව්කාරයා දොර ගේ ඇතුළෙන් වියා අගුළු දැමීමා."

හිරික්සණය කිරීමට ලැබුණු ඉතා සියුම් දෙයින් පවා හිමිමනයන්ට පැමිණෙමින් හෝමස් මෙම සිද්ධිය විස්තර කළ ආකාරය අපි ඉමහත් උනන්දුවෙන් අසා සිටියෙමු. පැනගිය මිනීමරුවන්ගේ ආධාරකාරයා ගැන සොයා බැලීමට පොලිස් ආයතනය පිටත්ව ගියේය. හෝමස් සහ මම උදේ ආහාරය සඳහා බේකර් වීජියට පැමිණියෙමු.

උදේ ආහාරයෙන් පසු වැඩිදුරටත් මේ ගැන සොයා බැලීමට ආමට හෝමස් සූදානම් විය.

"මං තව සතුන වෙද්දී ආපසු එනවා. පොලිස් ඉරික්කවරයාටත්, වෛද්‍යවරයාටත් ඒ වෙලාවට මෙහාට එන්න කියලා මං කිව්වා. මං හිතන්නේ ඒ වෙලාව වෙනකොට තවමත් ආපැහැදිලි තැන් පැහැදිලි කරගන්න අපට හැකිවේවි."

අපේ අමුත්තෝ නියමිත වෙලාවට අපේ නිවහනට පැමිණියහ. ඔහුන් මගේ මිත්‍රයා එහි උසාවන විට වෙලාව සවස හතරට ආලක් විය. සියල්ල සාර්ථක වී ඇති බව ඔහුගේ මුහුණෙන් මම අවහ්‍යා ගනිමි.

"මොනවද ලැනර් මහත්මයා ආරංචි?"

"අපි අර කොල්ලාට අල්ල ගන්නා හෝමස් මහත්මයා."

"විශිෂ්ටයි. මට පුළුවන් වුණා මිනිසුන්ව හොයාගන්න."

"ඔබ උන් අත්අඩංගුවට ගන්නාද?"

අපි තිදෙනා පුදුමයෙන් කැගුසිමු.

"අඩු ගණනේ උන් කවුද කියලා හඳුනාගන්න හැකිවුණා. මේ මොහොතටත් කියන මිනිහා සහ ඔහුගේ හතරන් තුන්දෙනා

ස්කොට්ලන්ඩයාඩි අපරාධ පරීක්ෂණ අංශය හොඳට හඳුනන තුන්දෙනෙක්. ඔවුන්ගේ නම් බීඩ්ල්, හේවඩ් සහ මොෆට්."

"වර්තමාන බැංකුව මංකොල්ල කාපු හොර කල්ලියද?"

"හරියට හරි."

"එහෙනම් බිලෙසිංටන්ගේ නියම නම් සටන්ද?"

"ඒකත් නිවැරදියි."

"එහෙම නම් ඉතින් ඔක්කොම සක්සුදක් සේ පැහැදිලියි."

කිසිවක් තේරුම් ගැනීමට නොහැකිව ට්‍රේවෙල්යන් සහ මම මුහුණට මුහුණ බැලීමු. හෝම්ස් අපට සියල්ල පහදා දුන්නේය.

"වර්තමාන බැංකුව බිඳලා මුදල් හොරකම් කළ සිද්ධිය ඔබට මතක ඇති මං හිතන්නේ. හොර කල්ලියට හිටියා පස්දෙනෙක්. මේ හතර දෙනා සහ කාට්ටයිට් නම් පස් වැන්නෙක්. ටෝබිත් නම් වූ බැංකුවේ මුරකාරයා මරා දමලා, හොරු රන්පවුම් හත්දාහක් හොරකම් කරගෙන පැන ගියා. මේක කළේ 1875 දී. උන් පස්දෙනාම පොලීසියට අහුවුණා. ඒ වුණට ඔවුනට විරුද්ධව කිවුණු සාක්ෂි, ඒ තරම් පැහැදිලි තත්ත්වයක කිවුණේ නැහැ. බිලෙසිංටන් හෙවත් සටන් තමයි ඔහු හිටි තරකම් පුද්ගලයා. නමුත් ඔහු මොකද කළේ; කොන්දේසි සහිත සමාවක් අරගෙන රජයේ සාක්ෂිකරුවකු වුණා; පැමිණිල්ල පැත්තට සාක්ෂි දුන්නා. ඔහුගේ සාක්ෂි මත කාට්ටයිට් එල්ලුම් ගස් ගියා. අනෙක් තුන්දෙනාට අවුරුදු පහළොව බැගින් හිර දඬුවම් නියම වුණා.

ඔවුන් සැහෙන කාලයක් හිර දඬුවම් විඳලා, නියම කාලයට අවුරුදු කිහිපයකට කලින් හිරෙන් නිදහස් වුණා. ඊට පස්සේ ඔවුන්ගේ අරමුණ වෙන්න ඇත්තේ එකට අපරාධ කරලා, පස්සේ තමන්ට විරුද්ධ සාක්ෂි දීලා, තමන් පාවා දුන් ද්‍රෝහියාව සොයා ගැනීම සහ ඔහුගෙන් පළිගැනීම. ඔවුන් දෙවරක් උත්සාහ කළා. ඒක අසාර්ථක වුණා. නමුත් තුන්වැනි වාරයේ හරිගියා. ඔබට තවත් නොපැහැදිලි තැනක් කියෙනවද ට්‍රේවෙල්යන් මහත්මයා?"

"නැ. මං හිතන්නේ හැමදෙයක්ම වගේ ඔබ හොඳින් පැහැදිලි කළා. මං හිතන්නේ ඔහු අධික ලෙස භයට පත්වුණේ ඔහුගේ සතුරන් හිරෙන් නිදහස් වූ බව පුවත්පතෙන් දැකලා වෙන්න ඇති?"

"අන්න හරි - අර ගෙවල් බිදුමක් ගැන ඔහු කියන්න ඇත්තේ බොරුවක්."

"නමුත් ඔහු මේ බව ඔබට නොකිව්වේ ඇයි?"

"මගේ හිතවත් දොස්තර මහත්මයා, ඔහුගේ මිතුරන් කොයිතරම් දරුණු පුද්ගලයන්ද යන්න බිලේසිටත් කොටත් සටන් හොඳින් දැන තිටියා. ඒ නිසා තමන්ගේ අනන්‍යතාවය හැකිතරම් කාලයක් හැමදෙනාටම වසන් කර තබා ගැනීම ඔහුගේ අරමුණ වුණා. ඔහුගේ ඉතිහාසය රහසිගතව තිබියාගත්තේ ඒක ලැජ්ජා සහගත එකක් නිසා. ඒ නිසා ඒක හෙළිකරන්න ඔහු මැළිවුණා. ඔහු දරුණු අපරාධයකට හවුල් වෙලා, මිතුරන් පාවාදීපු කෙනෙක් වුණත් ජීවත්වුණේ මේ රටේ නීතියේ ආරක්ෂාව යටතේ. ඒ නිසා ඔහු මරා දැමූ අය අල්ලාගෙන අධිකරණය ඉදිරියට ගෙන ඒමට ඔබ සම්පූර්ණ උත්සාහය යොදනවා නේද ලැකර් මහත්මයා? ඔබ එය කරන බව මට විශ්වාසයි."

බෲක් විච්ඡේ මොදොවරයා සහ ඔහුගේ නේවාසික රෝගියා පිළිබඳ කථාන්තරය එයයි. මිනීමරුවන් කිදෙනා පිළිබඳව එම රාත්‍රියෙන් පසු අසන්නට නොලැබිණි. එහෙත් අවුරුදු කිහිපයකට පෙර "නෝරා ක්‍රෙයිනා" නම් නැවක් පෘතුගාලයට තුදුරුව මුහුදේ ගිලී එහි ගමන් කළ සියල්ලෝම මරණයට පත්වුහ. මෙම නැවේ මගින් අතර, ඉහත සඳහන් කළ අපරාධකරුවන් කිදෙනා ද සිටි බවට ස්කොට්ලන්ඩයාහි පොලීසියට දැනගන්නට ලැබිණි. සාක්ෂි නොමැතිවීම නිසා සේවක ළමයාට එරෙහිව නඩුව අසාර්ථක විය. මෙම කථාන්තරය මූලික ප්‍රසිද්ධියට පත්වුයේ බෲක් විච්ඡේ අහිරහස යන නමිනි. මා මෙසේ එය හෙළිදරව් කරන තුරු ඒ පිළිබඳ සියලු තොරතුරු කිසිදු පුවත්පතක පළවුයේ නැත.

අමනුෂ්‍ය මුහුණ

අමනුෂ්‍ය මුහුණ

වසන්ත සෘතුවේ එක් දිනෙක ෂර්ලොක් හෝම්ස් බොහෝ විවේකීව සිටි බව මම දුටුවෙමි. එදා අපි උද්‍යානයේ ඇවිදීමට යාමට තීරණය කළෙමු. මේ එල්ම් රිකිලි වලින් කොළ පැහැති ළා දළු මතුපිට සමයයි. වෙස්ටින්ට් පැළෑටිවල විහිදුණු පත්‍ර, හිරු එළිය දෙසට හිස ඔසවන්නට තැත්කරන අයුරු නරඹමින් අපි දෙපැයක් පමණ උද්‍යානයේ කාලය ගත කළෙමු. අප බේකර් වීථියේ නිවහන කරා ආපසු පැමිණෙන විට සවස පහ පමණ වී තිබිණි.

"සමාවෙන් මහත්මයා." සේවක ළමයා දොර විවෘත කරගෙන අපේ විසිත්ත කාමරය තුළට ආවේය.

"හෝම්ස් මහත්මයා හම්බවෙන්න කියල කවුදෝ මහත්තයෙක් ආවා. ටික වෙලාවක් බලාගෙන ඉඳල යන්න ගියා."

හෝම්ස් මා දෙස හෙළුවේ බලාපොරොත්තු කඩවූ බැල්මකි.

"මදැයි වොට්සන් හවස් වරුවේ ඇවිදින්න ගියා! කෝ ඒ මහත්තය යන්න ගියාද?"

"ඔව් මහත්මයා"

"බිලි ඔහුව අපේ විසිත්ත කාමරයට එක්ක ඇවිත් වාඩිවෙලා ඉන්න කිව්වේ නැද්ද?"

"ඔහු ඇතුළට ආව මහත්මයා"

"කොයි තරම් වෙලා බලාගෙන හිටියද?"

"පැය භාගයයි. ඒ මහත්තයා හිටියේ හරිම නොඉවසිල්ලෙන්. ඉඳු ටික වෙලාවක් මොහොතක් නිකං හිටියේ නෑ. අරහෙට

ඇවිදිනවා, මෙහෙට ඇවිදිනවා. අඩි පොළොවේ හප්පනවා. මං මේ දොරෙන් එහා පැත්තට වෙලා ඔක්කොම අහගෙන හිටියේ. අත්තිමට ඔහු බරාදයට ඇවිත් කෑගහල මගෙන් අහනවා,

"අර මිනිසා ගියේ ආපසු නොඑන්නමද කියලා? විශ්වාස කරන්න මහත්තයා. ඔහු ඒ විධියටමයි ඇහුවේ. ඉතින් මං කිව්වා,

"ඔබ තව ටික වෙලාවක් හිටියොත් හෝමිස් මහත්තයා හම්බවෙන්න පුළුවන්."

"එහෙම නම් මං එළියෙන් ඉන්නම්. මේ කාමරේ ඇතුළෙ හිටියොත් මගේ හුස්ම තිරවෙලා බාගෙට මැරේවි. වැඩිවෙලා යන්න කලින් මං ආපසු එන්නම්."

එහෙම කිව් ඔහු පිටවෙලා ගියා. මං කිව්ව කිසිදෙකින් ඔහු ව නවත්වාගන්න බැරිවුණා."

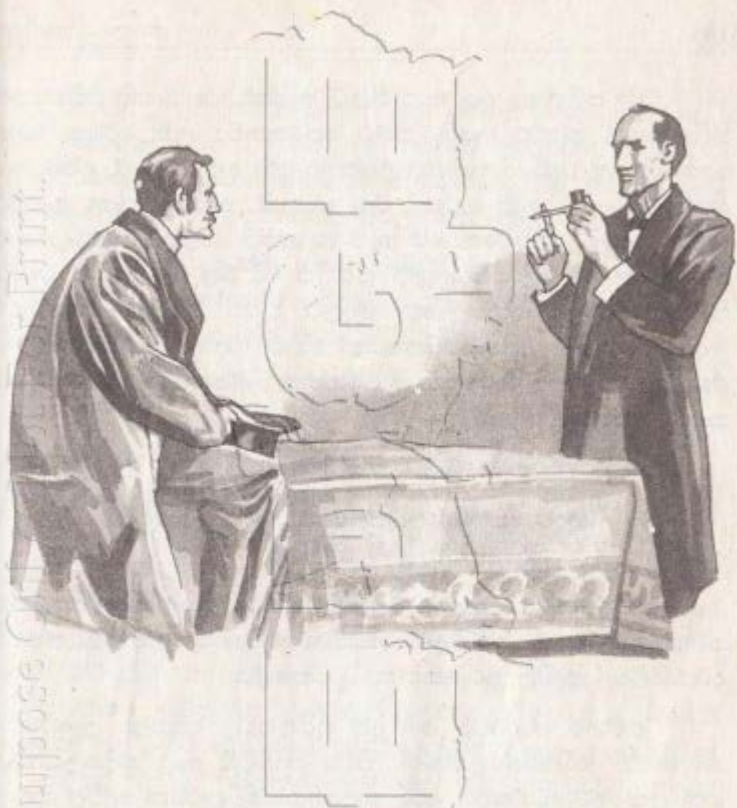
"හොඳයි බිලී. ඔබට හැකිතරමින් ඔබ උත්සාහ කරල තියෙනවා." හෝමිස් පැවසුවේ අප විසින්ම කාමරයට ඇතුළු වෙද්දීයි.

"කොහොම වුණත් මගේ හිතට හරි නෑ වොට්සන්. මටත් පරීක්ෂණයක් උවමනා වෙලා හිටියේ. මේ මනුස්සයට තිබුණු නොඉවසිල්ලේ හැටියට මේක වැදගත් කාරණයක් වගෙයි පෙනෙන්නේ. අහා! අර මේසය උඩ තිබෙන්නේ ඔබේ පයිප්පය තෙමෙයි නේද? ඔහුට මේක අමතක වෙලා ගිහිත්."

හෝමිස් එම පයිප්පය අතට ගත්තේය.

"දිග බටයක් සහිත, හොඳ හුරුබුහුටි, බිරයර් ලියෙන් තැනු දුම් පයිප්පයක්. දුම්කොළ හා පයිප්ප වෙළෙන්දෝ මේ වර්ගයේ පයිප්ප වලට කියන්නේ ඇම්බර් පයිප්ප කියලා. කවේ තබා උරන කොටස හදල තියෙන්නේ ඇම්බර් වලින්. මං දන්නේ නෑ, නියම ඇම්බර්ම යොදලා හැදූ මේ වගේ පයිප්ප කියක් ලන්ඩනයේ තියෙනවද කියලා. ඔහු බොහොම අගය කරන මේ පයිප්පය මෙතේ අමතක කර දාල යන්න නම්, මේ පුද්ගලයා ඉන්න ඇත්තේ සෑහෙන මානසික අසහනයකට පත් වෙලා."

"ඔබ කොහොමද දන්නේ මේ පයිප්පය ඔහු බොහොම අගය කරන එකක් බව?"

107. "මෙ වර්ගයේ පයිප්ප වලට කියන්නේ ඇම්බර් පයිප්ප කියලා."

"මේ පයිප්පය අලුතෙන් මිලට ගන්නවා නම් එහි වටිනාකම සිලිං හතයි පැන්ස හයයි. ඔබට පෙනෙනවා ඇති මේක තැන් දෙකක් අලුත් වැඩියා කරන්න උත්සාහ දරා ඇති බව. ඒ, දුම්බටයේ බිරයර් ලියෙන් තැනු හරියේ එක් තැනක්. අනෙක් තැන ඇම්බර් වලින් තැනුණු කොටසේ. මේ හැම කෑනක්ම වෙළෙන්ත යොදාගෙන තිබෙන්නේ රිදී ලෝහමය තුනි පටි. ඒ රිදී වල වටිනාකම වැඩියි පයිප්පය මිලට ගන්න යන මුදලට වඩා. ඒ තැනැත්තා සුළු මුදලක් ගෙවලා අලුත් පයිප්පයක් මිලට ගත්තේ නැතිව, පරණ එක අලුත්වැඩියා කරගෙන තිබෙන්නේ, මේක ඔහු හුඟක් අගය කරන වස්තුවක් නිසා."

"වෙන මොනවද ඔබට කියන්න පුළුවන්?"

මා ඇසුවේ හෝමස් පයිප්පය ඒ මේ අත හරවමින් ඊට දැඩි අවධානයක් යොමු කරමින් සිටි නිසයි.

පයිප්පය උඩ අතට හරවා නිරීක්ෂණය කළ ඔහු, අස්ථියක් පරීක්ෂා කරන වෛද්‍ය විද්‍යා මහාචාර්යවරයෙකු මෙන්, පයිප්පයට දබරැහිල්ලේ ඇහිලි පුරුකෙන් තට්ටු කළේය.

"සමහර වෙලාවට මේ දුම් පයිප්පවල දකින්න ලැබෙනවා බොහොම සුවිශේෂ ලක්ෂණ. ඒවා පාවිච්චි කළ පුද්ගලයන්ගේ ගති ලක්ෂණ බොහොම දුරට හඳුනාගන්න පුළුවන් දේවල් තමයි, පයිප්පය, ඔරලෝසුව සහ සපුන්තු ලේස්. ඔහු බොහොම ශක්තිමත් මාංශ පේශි සහිත ශරීරයක් ඇති, වමන් කාරයෙක්. ඔහුගේ දත් දෙපෙළ නිරෝගි ශක්තිමත් ඒවා. නොසැලකිලිමත් ලෙස කටයුතු කරන අයෙක්. අර පරෙස්සමෙන් ජීවත්වීම අවශ්‍ය නැති, හොඳට සල්ලි බාගෙ තියෙන කෙනෙක්."

මගේ මිත්‍රයා මෙම දේවල් පැවසුවේ එතරම් ආයාසයක් දරා නොවේ. එහෙත් එම නිගමනවලට පැමිණීමට ඔහු කළ නිරීක්ෂණ මගේ අවධානයට ද හසුද්‍රව්‍යා දැයි බැලීමට හෝමස් මා දෙස බැලුවේය.

"හෝමස් ඔබ කියන්නේ සිලිං හතයි පැන්ස හයේ පයිප්පයක් බොන මිනිසෙක් සල්ලි කාරයෙක් කියලද?"

"නැහැ. මං එහෙම කියන්නේ ඔහු දුමිනීම සඳහා පයිප්පයට දමන දුම්කොළ වර්ගය නිසයි. ඔහු පාවිච්චි කරන්නේ ග්‍රොවින් මිශ්‍රණය. එක අවුත්සයක් පැත්ත අවක් වෙනවා." හෝමස් පැවසුවේ පයිප්පයේ ඉතිරිව තිබූ දුම්කොළ ස්වල්පයක් අත්ලට හලා බලමිනි.

"අවුත්සයක් පැත්ත හතර බැගින් ඉතාම හොඳ වර්ගයේ පයිප්ප දුම්කොළ පහසුවෙන් මිලට ගන්න පුළුවනි. එහෙම තිබියදී ඔහු මිලට ගන්නේ පැත්ත අවක් වෙන මිශ්‍රණය."

"එතකොට අනෙක් කරුණු?"

"ඔහු මේ පයිප්පය දල්වා ගැනීම සඳහා ගැස් ජෙට් හා ලාම්පු යොදා ගන්නා කෙනෙක්. ඔබට පෙනෙනවා ඇති, මේක කෝටේ එක් පැත්තක් පිළිස්සී අතුරු වී ඇති හැටි. ගිනිකුරකින් පයිප්පය දල්වද්දී කොහොමටවත් එක වෙන්න විධියක් නැහැ. මිනිහෙක් මොකටද පයිප්පයේ පැත්තකට ගිනිකුර අල්ලන්නේ? තමුත් ලාම්පුවකින් දල්වන්න යද්දී අනිවාර්යයෙන්ම කෝටේ පැත්තක් පිළිස්සෙනවා. එහෙම වෙලා තියෙන්නේ පයිප්පයේ දකුණු පැත්ත. එකෙන් මට කියන්න පුළුවනි ඔහු වමක් කාරයෙක් කියලා. බලන්න ඔබේ පයිප්පය ලාම්පුවෙන් දල්වන්න උත්සාහ කරලා. ඔබ දකුණත් කාරයෙක් නිසා, ඔබ හරවන්නේ පයිප්පයේ වම් පැත්ත. කලාතුරකින් ඔබ අනෙක් අතට පයිප්පය අල්ලන්න ඉඩ තියෙනවා. තමුත් පුරුද්දක් වශයෙන් එහෙම කරන්නේ නැහැ."

රිඳහට බලන්න ඔහු පයිප්පයේ කටින් අල්ලන්න තියෙන ඇම්බර් කොටස තදින් හපලා තියෙනවා. හොඳ නිරෝගී දත් දෙපෙළක් ඇති ශක්තිමත් සුද්ගලයෙකුට විතරයි එහෙම කරන්න පුළුවන්. තරප්පුවේ අඩි ශබ්දයක් ඇහෙන්නවා. මට වැරදිලා නැත්නම් මේ එන්නේ ඔහු. පයිප්පයට වඩා සිත්ගන්නා සුළු යමක් තියේවි අපට සවන් යොමු කරන්න."

මොහොතකට පසු දොර විවෘත කරගෙන උස තරුණයෙක් අපේ විසිත්ත කාමරයට ඇතුළුවිය. තද කළු පැහැති ඇඳුම් කට්ටලයකින් අලංකාර ලෙස සැරසී සිටී ඔහුගේ අතේ, පුළුල් වාටියක් සහිත තොප්පියක් ද විය. ඔහුගේ වයස අවුරුදු තිහක් යයි මා මුලින් සිතුවත්, ඊට මඳක් වැඩි බව පසුව දැනගන්නට ලැබිණි.

"මට සමාවෙන්න මහත්මයා, මං ඇතුළු වෙන්න කලින් දොරටු තට්ටු කළයුතුව තිබුණා. ඇත්තෙන්ම ඔව්. මට ඒක අමතක වුණා. ඒකට හේතුව මේ දවස්වල මගේ මොළේ ටිකක් අවුල් වෙලයි මං ඉන්නේ."

අඩ සිහියෙන් සිටිනා අයෙකු මෙන් තළල් තලය අතින් පිරිමැදි ඔහු, පුටුවක් මත වාඩිවුවා නොව, ඒ මතට ඇදවැටුණේය.

"මට පෙනෙනවා ඔබට රාත්‍රියක් හෝ රැ දෙකක් හරියට නිදාගන්න ලැබී නැති බව." හෝමස් පැවසීය.

"ඒකෙන් මිනිහෙකුගේ ස්නායු ලොකු විඩාවකට පත්වෙනවා. වෙහෙස මහත්සි වෙලා වැඩක් කිරීමෙන් වත් ස්නායු වලට ඒ තරම් විඩාවක් ඇතිවෙන්නේ නෑ. මං කොහොමද ඔබට උදව් කළ යුත්තේ?"

"මට ඔබෙන් උපදෙස් උවමනායි මහත්තයා. මං දන්නේ නෑ මං කළ යුත්තේ මොකක්ද කියලා. මට තේරෙන්නේ මගේ මුළු ජීවිතයම සී සී කඩ ගිහින්න වගෙයි."

"ඔබට උවමනා කරන්නේ මා උපදෙසක රහස් පරීක්ෂකයෙකු ලෙස යොදා ගැනීමටද?"

"ඵව්වර විතරක් නෙමෙයි. මේ ලෝක ස්වභාවය හොඳින් දන්නා කෙනෙක් හැටියට මට අවශ්‍යයි, ඔබෙන් අදහස් හා උපදෙස්. මං ඊළඟට කරන්න ඕනේ මොනවද කියලා මට ඔබෙන් දැනගන්න ඕනෑ. ඒක මට කියලා දෙන්න ඔබට හැකියාව ලබාදෙන්න කියල මං දෙවියන් වහන්සේගෙන් ඉල්ලුවා."

ඔහු මේ දේවල් පැවසුවේ ඩාක්කයන්, කඩින් කඩ තවත්වමින්, කොටස් වශයෙනි. කථා කිරීම පවා ඔහුට වේදනාවක් වූ බව මට පෙනී ගියේය.

"මේක බොහොම සංවේදී කරුණක්. තමන්ගේ පෞද්ගලික කාරණා නාදුන්න අයට හෙළිකිරීමට කවුද කැමැති. තමන්ගේ බිරිඳගේ හැසිරීම ගැන, කිසිදාක දැකල නැති මිනිස්සු දෙන්නෙක් එක්ක සාකච්ඡා කරන්නෙ කොහොමද? ඒක කරන්න බොහොම වේදනා සහගත එකක්. නමුත් මං මගේ ඉවසීමේ සීමාවටම ඇවිත්. මං මොකක් හරි උපදෙසක් ලබාගන්න ඕන."

III. "මේ දවස්වල මගේ මොළේ අවුල්වෙලයි ම. ඉන්නෙ."

"මගේ හිතවත් ශ්‍රාන්ති මුත්තේ මහත්මයා. . . ." හෝමස් කථාව පටන් ගත්තේය.

දුන්නකින් ඉහළට එසවූවාක් මෙන් අපේ අමුත්තා එක්වරම පුටුවෙන් ඉහළට එසවුණේය.

"මොනවා? ඔබ දන්නවිද මගේ නම?"

"ඔබේ අනන්‍යතාවය අනෙක් අයට හංගලා තියාගන්න මිනෙ නම්, තොප්පියේ වාටිය දිගේ ඔබේ නම ලියා තබන්න එපා. එහෙමත් නැත්නම් ඔබ කථාබහ කරන තැනැත්තා දෙසට තොප්පියේ අනෙක් පැත්ත හරවන්න.

මං මේ කියන්න හැදුවේ මගේ මේ මිත්‍රයාත් මමත් අතීතය රහසිගත පුදුම විධියේ කාරණා රැසකට, මේ කාමරේ ඇතුළේදී කන් දීල තියෙනවා. බලවත් ප්‍රශ්න වලට මුහුණ දීලා, කැළැඹීමට පත්වුණු ඒ මනුෂ්‍යයින්ගේ සිත්වලට සැනසීමක් ගෙන එන්නත් අපට බොහෝවිට හැකියාව ලැබුණා. ඔබටත් එහෙම සැනසීමක් ලබාදෙන්න පුළුවන් බව මට විශ්වාසයි. ඒ නිසා මං ඔබෙන් ඉල්ලා හිටිනවා තවත් ප්‍රමාද නොකර ඔබේ ගැටලුව අපට දැනුම් දෙන්න කියලා."

අමුත්තා තම නළල් තලය තවත් වරක් පිරිමැද්දේය. ගැටලුව හෙළිකිරීම සඳහා එළියට ගැනීමට අපහසු කරුණු, හිස තුළ තදව ඇතැයි ඔහුට සිතූණා විය යුතුය. පෙනුමෙන් පිළිබිඹු වූයේ ඔහු තම ප්‍රශ්න හිස ඇතුළේම හංගා ගන්නවා මිස, පිටතට නොපෙන්වන තාලේ කෙනෙකු බවයි. ඔහු අනෙක් අය සමග සුහදශීලී ආශ්‍රයක් නොමැති, තරමක ආඩම්බරකාරයෙකු යයි මට සිතියි.

"හෝමස් මහත්මයා. කාරණා ටික මෙන්න මෙහෙමයි. මං විවාහකයෙක්. මං විවාහ වෙලා දැන් අවුරුදු තුනක් වෙනවා. ඒ කාලය තුළදී මමත් මගේ බිරිඳත් ඉතාම ආදරයෙන් සාමදානයෙන් ජීවත්වුණා. අපි දෙන්නා අතරේ කවදාවත් කිසිම ගැටලුවක් ඇතිවුණේ නැහැ. ක්‍රියාවෙන් වත්, වචනයෙන් වත් නෙමෙයි, සිතුවිල්ලකින් වත් අප දෙදෙනා අතරේ ප්‍රශ්නයක් ඇතිවුණේ නැහැ. නමුත් ගිය සඳුදා ඉඳල තත්ත්වය සම්පූර්ණයෙන්ම වෙනස් වෙලා. අපි දෙන්නා දෙපැත්තට වෙන් කරන මහා බැම්මක් බැඳිලා වගෙයි. මහපාරේ

දකින්න ලැබෙන නාදුන්න ගැහැනියකගේ සිතුවිලි මොන වගේද කියල මට හිතාගන්න බැහැ නේද? ඒ වගේ මගේ බිරිඳගේ සිතුවිලි මොන වගේද කියල මට හිතාගන්න බැරි තත්ත්වයක් දැන් මතු වෙලා අපි දෙන්නා දැන් දෙපැත්තට වෙලා, මට දැනගන්න ඕන කරන්නේ අන්න ඒකට හේතුව මොකක්ද කියන එකයි.

හෝමස් මහත්මයා. අපි මේ ගැන වැඩිපුර කථා කරන්න කලින් මං ඔබට එකක් කියන්නම්. එහි මට ආදරෙයි. ඒ ගැන නම් මට කිසිම සැකයක් නෑ. ඒ ගැන නම් ඔබේ හිතෙන් සැකයක් තියාගන්න එපා. ඇය ඇගේ මුළු හදවතින්ම, ඇගේ මුළු ආත්මයෙන්ම මට ආදරෙයි. වෙන කවරදාවක් වඩා ඒ ආදරය නොවෙනස්ව තියෙනවා. ඒක මට හොඳ හැටි හේරෙනවා. ඒ ගැන තර්ක කරන්න මට කොහෙත්ම උවමනාවක් නැහැ. ගැහැනියක් තමන්ට ආදරය කරනවා නම් මිනිසෙකුට ඒක බොහොම පහසුවෙන් වැටහෙනවා. නමුත් දැන් වෙලා තියෙන්නේ අපි දෙදෙනා අතරට අහිරහසක් ඇවිත්. ඒක විසඳාගන්න තුරු අපට කොහොමටවත් කලින් වගේ ඉන්න බැහැ."

"කරුණාකරල කරුණා එකින් එක කියන්න මුත්තරෝ මහත්මයා." හෝමස් කීවේ තරමක් තොරුවසිල්ලෙනි.

"එහිගේ ඉතිහාසය ගැන මං දන්න කරුණු, මං ඔබට මුලින්ම කියන්නම්. මට මුල්වරට ඇය හමුවෙද්දී ඇය වැන්දඹුවක්. එහෙම තත්ත්වයකට පත්වෙලා හිටියත්, ඒ වන විටත් ඇය තරුණ කාන්තාවක් - වයස යන්නම් විසිපහයි. ඇය එතකොට හෙබ්රොන් මහත්මිය. ඇගේ උපන් රට එංගලන්තය වුණත් ලාබාල කාලෙදී ඇය සහ දෙමාපියන් ඇමරිකාව එක්සත් ජනපදයට සංක්‍රමණය වෙලා. එහිදී ඇට්ලන්ටා හි සාර්ථක ලෙස නිකිඳු වෘත්තියේ යෙදුණු හෙබ්රොන් නම් මහත්මයකු සමග ඇය විවාහ වුණාලු. ඔවුනට සිටියේ එකම මෙයයි. ඇට්ලන්ටා හි කහ උණ වසංගතයක් පැතිරී ගිහින් ඇගේ සැමියාත් දරුවාත් එයින් මරණයට පත් වෙලා තිබෙනවා. මට ඔහුගේ මරණ සහතිකය දකින්න ලැබුණා. මෙයින් පස්සේ ඇමරිකාව ගැන කලකිරුණු ඇය, එහෙත් පිටවෙලා එංගලන්තයේ පදිංචියට ආවා. මිඩ්ල්සෙක්ස් ප්‍රාන්තයේ පිතර් නගරයේ සිටි ඇගේ අවිවාහක නෑන්දා කෙනෙකු සමග ඇය ජීවත් වුණා.

එහිගේ මියගිය ස්වාමීපුරුෂයා සැහෙන ධනවතෙකුට හිඳ තිබෙනවා. ඔහු එම මුදල් බුද්ධිමත්ව ආයෝජනය කර ඇති බවත් මට දැනගන්න ලැබුණා. ඇය සතු වත්කම් පවුම් භාරදහස් පත්සියක් පමණ වෙනවා. එයින් සියයට හතක පොළියක් ලැබුණු නිසා, අගහිඟකම් නැතුව ජීවත්වීමට ඇයට හැකියාව ලැබුණා. මට හමුවෙන කොට, එහි එංගලන්තයේ පදිංචියට ඇවිත් මාස හයක් ගතවුණා විතරයි. අප දෙදෙනා අතර ඇතිවුණු ආදර සම්බන්ධයේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස, සති කිහිපයක් ගතවෙද්දී අප විවාහ වුණා.

මං වෘත්තියෙන් බීර කම්හල්වලට හොප් අලෙවි කරන වෙළෙන්දෙක්. මට පවුම් හත් අට සියක ආදායමක් තියෙනවා. ඇයගේත් මගේත් ආදායම එකතු වුණාම, අපට මුදල් ඕනෙවටත් වඩා වැඩිතරම්. අවුරුදු පතා ගෙවීමේ ක්‍රමයට නිවසක් මිලට ගෙන, අපි තෝබරි ප්‍රදේශයේ පදිංචි වුණා.

නගරයට සැහෙන තරම් ළංව පිහිටියත්, මේ ප්‍රදේශයේ තිබෙන්නේ පිටිසර ගතියක්. අපේ නිවස පසුකරගෙන ටිකක් ඉදිරියට ගියාම, තානායමක් සහ ගෙවල් දෙකක් හමුවෙනවා. අපේ නිවස මුහුණ දාලා තියෙන්නේ කුඩා කුඹුරකට. ඒකට එහා පැත්තේ තට්ටු දෙකේ පුංචි ගෙයක් තිබෙනවා. ඒ හැරුණාම දුම්රියපොළට යන තෙක්ම වෙනත් ගෙවල් නැහැ.

මගේ රක්ෂාවේ හැටියට, මට සමහර කාලවල නිතර නගරයට එන්න සිදුවෙනවා. නමුත් ශ්‍රීෂ්ම සෘතුවේදී මට රාජකාරි අඩුයි. ඒ නිසා ඒ කාලයට මං බිරිඳත් සමග බොහොම සතුටින් නිදහසේ කාලය ගත කළා. මේ අවාසනාවත්ත තත්ත්වය උදාවෙන තුරු අපේ ඒ නිදහස් ජීවිතයට හෙවතුල්ලකින් වත් කරදරයක් වුණේ නැහැ මහත්මයා.

මේ කතාව වැඩිදුර යන්න කලින් මා ඔබට කිවයුතු තවත් කරුණක් තිබෙනවා. අපි විවාහ වෙද්දී මගේ බිරිඳ ඇය සතු සියලුම දේපොල මගේ නමට පැවරුවා. මේක සිදුවුණේ මගේ කැමැත්තට විරුද්ධවයි. ඒ මොකද මගේ ව්‍යාපාර බංකොලොත් වුණොත්, ඇය මට පවරන ධනය පවා විනාශ වෙනවා. කොහොම වුණත් ඇයට ඕනෑ වුණේ ඒ පිළිවෙලටයි. ඉතින් ඒක ඒ විධියට

සිදු කළා. මන්න දැනට සහිත බවට පත් කර ඇතැයි කිව්වා.

"ඡා. ඔබට මතකද මගේ මුදල් ඔබට භාරදීම දවස? එදා ඔබ කිව්ව නේද, මට කොයිම වෙලාවක හරි මුදලක් ඕනෑ වුණොත් ඔබෙන් ඉල්ලන්න කියලා?"

"ඇත්තෙන්ම ඔව්. ඒ මුදල් ඔක්කොම තවමත් ඔබේමයි."

"හොඳයි එහෙනම් මට පවුම් සියක් දෙන්න."

"මොකටද දෙවියනේ ඒ. . . ?"

"අනේ අනේ. . . " ඇය කිව්වේ විහිළුවට වගේ.

"ඔබ එදා කිව්ව, ඔබ මගේ බැංකුකාරයා පමණක් කියල. අපි බැංකුවෙන් සල්ලි ආපහු ගන්න වෙලාවට, බැංකුකාරයා කවදාවත් අහන්නෙ නෑ නේද මේ සල්ලි මොනවටද කියලා?"

"ඒකත් හැබෑව. ඔබ සල්ලි ඉල්ලුවේ ඇත්තටමද? එහෙනම් ඒ මුදල මම දෙන්නම්."

"අනේ ඔව්. මට උවමනාවකට තමයි ඒ මුදල ඉල්ලුවේ."

"ඒ උවමනාව මොකක්ද කියලා ඔබ මට කියන්නෙ නැද්ද එහි?"

"පස්සෙ දවසක කියන්නම් ඡා. අද හෙටම නෙමෙයි."

ඉතින් ඒ පිළිතුරෙන් සැහිමකට පත්වෙන්න මට සිදුවුණා. අප දෙන්නා අතරේ හෙළි නොකළ රහස්‍යක් ඇතිවුණු පළමුවෙනි වතාව මේකයි. මං ඉල්ලූ මුදලට ඇයට වෙක්පතක් දුන්නා. එව්වරයි. මං ඒ ගැන තවදුරටත් හිතුවේ නැහැ. පස්සේ ඇතිවුණු දේ වලට මේක සම්බන්ධයක් නැතුවා වෙනත් පුළුවනි. නමුත් මට හිතූණා ඒ ගැනත් ඔබට සඳහන් කරන එක වඩා හොඳයි කියලා.

මං දැන් ඔබට කිව්වා, අපේ නිවසට තුදුරින් තවත් කුඩා ගෙයක් ඇති බව. ඒ ගෙවල් දෙක අතරේ, මං කලින් කිව්ව විධියට තිරිඟු වැටු කුඹුරක් තිබෙනවා. නමුත් අපේ ගෙදර ඉඳලා, අප කුඩා ගෙදරට යනවා නම් මහපාර දිගේ ගිහින හැරී, තවත් හරස් පාරක්

දිගේ යන්න සිදුවෙනවා. ඒ හරස් පාර දිගේ ගිහින්, කුඩා ගෙයක් පහුකරගෙන තවත් ඉදිරියට ගියොත් හමුවෙන්නේ, උර් ගස් වලින් සෑදුණු ඉතාම රමණීය කැළ රොදක්. මේ කැළ රොදේ ඇවිදින්න යන එක මං බොහොම ප්‍රියකරන දෙයක්. ඒ මොකද මං හිතනවා ගස් කියන්නේ අපේ අසල්වාසීන් ලෙස ලං කරගත යුතු, ලං විය හැකි දෙයක් කියලා. මං කිව් අර තව්ටු දෙකේ කුඩා ගෙදර, කිසිම පදිංචිකරුවෙකු නැතිව, පහුගිය මාස අට තිස්සේම වහල දමලයි තිබුණේ. මට හිතූණා ඒක හරි අපරාධයක් කියලා. ඒ මොකද, ලස්සන මල් සහිත හනිසක්ල් මල් වැල් කිහිපයකින් අලංකාරවුණු, පරණ තාලේ ඉස්තෝප්පුවක් සහිත මේ නිවස, ඉතාම හුරුබුහුටි එකක්. මං ඇවිදින්න යද්දි සමහර වෙලාවට මග ගෙදර ඉස්සරහ නැවතිලා ඒකෙ ලස්සන බලාගෙන ඉඳල තියෙනවා. ඒක ජීවත්වෙන්න කොයිතරම් සුන්දර තැනක්ද කියලා මට හිතූණු වාර අනන්තයි.

ගිය සළඳා හැන්දෑවේ මං ඒ පාර දිගේ ඇවිදින්න යද්දි, බඩු ප්‍රවාහණය කරන වර්ගයේ හිස් අයව කරත්තයක් මගේ ඉස්සරහට හමුවුණා. ඊට පස්සේ ඉදිරියට ගිය මට අකින්න ලැබුණේ අර නිවසේ මිදුලේ බුමුතුරුණු කිහිපයක් දමා තිබෙන හැටි. එයින් මට පැහැදිලි වුණේ, කොහොම හරි අත්තිමට කවුරු හරි ඒකෙ පදිංචියට ඇවිත් ඇති බවයි.

නිවස පහුකරගෙන යද්දි මට නිකමට හිතූණා ටිකක් එතැන නැවතිලා බලන්න. මද වෙලාවක් ඒ දිහා බලාගෙන ඉඳපු මම කල්පනා කළා අපේ අසල්වාසීන් ලෙස මේ ගෙදර පදිංචියට ඇවිත් ඉන්න මිනිස්සු, කොයි වගේ අයද දන්නෙ නැහැ කියලා. මෙහෙම බලාගෙන ඉන්න අතරෙදි මට තේරුණා, උඩ තව්ටුවේ ජනේලයකින් කිසිවෙකුගේ මුහුණක් මා දෙසට බැල්මක් හෙළාගෙන ඉන්න බව.

මේ මුහුණ මට හරිහැටි දැකගන්න ලැබුණද කියලවත් මට කියන්න බැහැ. නමුත් එක්වරම මගේ ඇඟ කිළිපොළා ගිය ස්වභාවයක් දැනුණා හෝමිස් මහත්මයා. මං හිටියේ නිවසට තරමක් දුරින්. ඒ නිසා මුහුණේ පෙනුම පැහැදිලිවම බලාගන්න හැකියාවක් තිබුණේ නැහැ. ඒ වුණත් මට එක්වරම හිතූණා ඒ මුහුණේ, මනුෂ්‍ය නොවන, අස්වාභාවික ගතියක් තිබුණාදෝ කියලා. මට එක සැරේම ඇතිවුණු හැඟීම ඒකයි. මං දිහා බලාගෙන හිටි මේ පුද්ගලයා

වඩාත් හොඳින් දැකගැනීමේ අරමුණෙන් මම ඉක්මනින් අපි කිහිපයක් ඉදිරියට ගියා. නමුත් ඒ අතරෙහි අර මුහුණ එක්වරම අතුරුදන් වුණා. හරියට මේ මුහුණ කාට හරි පෙනෙන එක වලක්වන්න, ඒ පුද්ගලයාට කවුරුත් හෝ විසින් කාමරයක් ඇතුළට ඇදගෙන ගියා වගේ. මං මේ ගැන කල්පනා කර කර මිනිත්තු පහක් එතැන රැඳී හිටියා. මට දකින්න ලැබුණු දෙයින් ගන්න පුළුවන් නිගමනය මොකක්ද? ඒක මට හිතාගන්න අමාරුයි.

මං හිටියේ තරමක් ඇතින්. ඒ නිසා ඒ මුහුණ ගැහැනියකගේද පිරිමියෙකුගේද කියන්න වත් මට බැහැ. නමුත් මා මව්තයට පත් කළ දේ තමා ඒ මුහුණේ වර්ණය. ඒක හරිම අසාමාන්‍ය, හුණු වගේ සුදු නැත්නම් කහ පැහැයක්. ඒ වගේම බොහොම දරුදඬු අස්වාභාවික ගතියකුත් ඒ මුහුණෙන් ප්‍රකාශ වුණා කියලයි මට හිතෙන්නේ. මේකෙන් මගේ සිතේ ලොකු සැකයක් ඇතිවුණා. මේ ගෙදර මිනිස්සු කවුද කියලා විමසලා බලන්න මං එවේලේම තීරණය කළා. මං ඉස්සරහ දොරට තට්ටු කළා විතරයි එය විවෘත වුණා. රළු අප්‍රසන්න පෙනුමක් සහ උස කෙටිවු ගර්භයක් තිබූ කාන්තාවක් එළියට ආවා.

"මොනවද ඔහේට ඕන කරන්නේ?" ඇය ඇහුවා.

"මං ඔබේ අසල්වැසියෙක්. ඔහේ ගේ නියෙන්නේ අන්න අතන."

මං ඒ දෙසට අත දිගු කරමින් කිව්වා.

"මට පෙනෙන්නේ ඔබ මේ ගෙදර පදිංචියට ආවා විතරයි. ඉතින් මං හිතුවා ඔබට මගෙන් උපකාරයක් එහෙම උවමනා නම්"

". . . . එහෙම උපකාර උවමනා නම් ඔහේට කතාකරල අපි උපකාර ඉල්ලන්නම්කෝ" කිව් ඒ ගැහැනිය එකපාරටම මගේ මුහුණ ඉදිරිපිටම දොර වැහැව්වා.

මේකෙන් මගේ හිතට තරමක කෝපයක් ඇතිවුණත් කිසිවක් නොකියා මං යන්න ගියා. එදා හැන්දෑවේ කිසිම වැඩකට හිත යොමුකරන්න මට බැරිවුණා. ජනේලය ලහ සිටිනවා දුටු අමනුෂ්‍ය මුහුණත්, අර ගැනිගේ නපුරු පිළිවෙලත් නැවත නැවතත් මගේ මතකයට ආවා. මං තැකිගත් ඒ මුහුණ පිළිබඳ කිසිවක් මගේ බිරිඳට නොකියන්න මං තීරණය කරගත්තා. ඒ මොකද ඇය ඉතා

118. "එහෙම උපකාර ඕනෙ නම් ඔතේට කතා කරල අපි
 ඉල්ලන්නමකෝ." <http://holmesinvestigations.blogspot.com>

සුළු දේකට වුණත් කැළැඹීමට පත්වන, බොහොම සංවේදී තැනැත්තියක්. මට මුහුණ දෙන්න සිදුවුණු අප්‍රසන්න සිදුවීම ගැන ඇයට නොකියන එක වඩා හොඳයි කියලයි මට හිතුවේ. කොහොම වුණත් අර නිවසට අලුතෙන් කවුරු හරි පදිංචියට ඇවිත් කියන ආරංචිය, නින්දට යන්න කලින් මම මගේ බිරිඳට පැවසුවා. ඇය එකට පිළිතුරක් දුන්නේ නැහැ.

මම සාමාන්‍යයෙන් බොහොම තදින් නින්ද යන කෙනෙක්. ඒ වගේම අවදි කරවන්න අමාරුයි. ඊට ඇහෙන මොන තරම් තියුණු හඬකින් වත්, මොනම සිදුවීමකින් වත් මාව අවදිවෙන්නෙ නැහැ කියන එක, අපේ පවුලේ අය අතර තියුණු විහිළුවක්. මොන කාරණයක් නිසාද මං දන්නෙ නෑ එදා ඊ නම් මට තදින් නින්ද ගියේ නැහැ. සමහර විට මා මුහුණ දුන්නු කුඩා සිදුවීම නිසා වෙන්න ඇති, සාමාන්‍ය විධියට නිදාගැනීම මට අපහසු වුණා. පැය ගණනක් සිහින දකිමින් සිටි මට, අඩ නින්දෙන් වගේ මතකයි කාමරය ඇතුළත යම් දෙයක් සිදුවන බව. ටික වේලාවක් ගතවෙද්දි මට තේරුණා, ගෙයින් පිටතට යන්න වගේ මගේ බිරිඳ ඇඳුම් මාරුකරමින් සුදානම් වෙන අයුරු. ඇය සැරසී අවසන් වෙලා ඇඳුමෙන් හිස මුදුනත් ආවරණය කර ගත්තා. මේ අවේලාවේ ගමනක් යන්න සුදානම් වෙන එක ගැන, නිදිමනේම මගේ දෙනෙල් අතරින් යමක් කියවෙන්නයි ගියේ. නමුත් හොඳින් දැස් ඇර බැලූ මට, ඉට්පන්දම් එළියෙන් ඇගේ මුහුණේ පෙනුම පැහැදිලිවම පෙනුණා. ඒ වෙලාවේ ඒ දර්ශනයෙන් මම දැඩි හිතියකට පත්වුණා.

මං කිසිදාක දැකල නැහැ එහි එවැනි ස්වභාවයකට පත්වෙලා ඉන්න හැටි. ඇගේ මුහුණ මළමිනියක් වගේ සුදුමැලි වී තියුණා. මහත් අපහසුවෙන් වේගයෙන් හුස්ම ගනිමින්, මා නිදා සිටි දිහා ඇය බැලුවේ, ඇගේ ශබ්දය නිසා මට ඇහැරුණාදෝ කියලයි. ඊළඟට මට තදින් නින්ද ගිහිත් වෙන්න ඇති කියල හිතාගෙන, කිසිම ශබ්දයක් නොනඟා ඇය කාමරයෙන් පිටවුණා. ඊට පස්සේ දොරක් ඇරලා, යළි එය වහන "කිරි කිරි" ශබ්දයත් මට ඇහුණා. ඒ හඬ නැගෙන්නේ, ගෙදර ඉස්සරහ දොරෙන් බව මට හොඳට අහල පුරුද්දයි.

මං ඇඳ උඩ වාඩිවෙලා පිටිඅල්ලෙන් ඇඳේ විට්ටමට ගැහුවා. මට උවමනා වුණේ මේක හිතයක්ද, තැත්නම් මං අවදියෙන් දකින

හැබැ සිදුවීමක්ද කියන එක දැනගන්න. කොට්ටය යට තිබුණු මගේ මරලෝසුව අරගෙන බලද්දී වෙලාව පාන්දර තුනයි. මේ ගම්බද පළාතක, ගෙයින් එළියෙ, මහ පාරේ, පාන්දර තුනට මගේ බිරිඳට තියෙන රාජකාරිය මොකක්ද?

මේකට හේතුව හිතාගන්න බැරුව, මම මිනිත්තු විස්සක් විතර ඇඳ උඩ වාඩිවෙලා කල්පනා කරමින් සිටියා. හිතන්න හිතන්න අවුල පට තවත් පැටළුණ මියක් වියදීමක් නම් ලැබුණේ නැහැ. මං මෙහෙම කල්පනා කරමින් ඉන්න අතරේ, ආයෙමත් ඉදිරි දොර ඇරී, වැහෙන ශබ්දයක්, මගේ බිරිඳ තරප්පුව දිගේ උඩට නගින ශබ්දයක් ඇහුණා.

"ඔයා මොන ලෝකෙක ගියාද එහි?" මං ඇහුවේ ඇය කාමරයට ඇතුළුවෙද්දී.

එයින් එක්වරම තිගැස්සීමට පත්වුණු ඇගේ උගුරෙන් මහත් කම්පනයක් වගේ ශබ්දයක් පිටවුණා. එයින් මට එක්වරම වැටහුණේ ඇය මොනවා හරි වැරදි ක්‍රියාවක යෙදී ඇති බව. මගේ බිරිඳ කවදටත් විවෘත මතකක් තිබු, ඉතාම අවංක කැනැත්තියක්. තමන්ගේ ස්වාමීපුරුෂයා කථා කළාම, මේ වෙලාවේ ලැජ්ජාවෙන් වගේ මුහුණ හංගාගෙන, කාමරය ඇතුළට රිංගන එක ගැන මගේ හිත හරිම කලකිරීමකට පත්වුණා.

"ඔබට ඇහැරුණාද ජැක්?" ඇය සිතහ නගමින් ඇසුවේ කරමක් කැළැඹීමට පත්වෙලා.

"මං හිතාගෙන හිටියේ මොනවා කරල වත් ඔබට ඇහැරෙන්නෙ නැහැ කියල."

"එහි කොහෙද ගියේ?" මං ඇහුවේ කිසිම ලිහිලක් නොදක්වමින්.

"ඔයා මේ විදියට විමකියට පත්වෙලා ඉන්න එක ගැන මං පුදුමයට පත්වෙන්නෙ නැ."

ඇය එහෙම කිව්වත් හිස් ආවරණය ගළවද්දී ඇගේ අතේ ඇඟිලි වෙවිලන හැටි මම දුටුවා.

"ඇයි ඉතින් මේ වගේ දෙයක් මට කලින් මගේ ජීවිතේටම කරපු බවක් මට නම් මතක නෑ. සිද්ධ වුණේ මේ කාමරේ ඇතුළේ

වාතය, මට හුස්ම ගන්න අපහසු වීඩියෝ හුස්ම හිරකරන ගතියක් දැනුණා. මට ඕනෑවුණා පිරිසිදු වාතය ටිකක් ආශ්වාස කරන්න. මං තවදුරටත් කාමරේ ඇතුළේ රැඳී හිටිය නම් මං හිතන්නේ මාව ක්ලාන්ත වෙන්න ඉඩ තිබුණා. මං දොර ඇරගෙන එළියට ගිහිං මිනිත්තු කීපයක් හිටියා. දැන් ඔන්න ඇහට හරි පහසුයි."

මේ කතාව කරගෙන යද්දි ඇය එක මොහොතකටවත් මගේ ප්‍රභූ දිහා කෙළින් බැලුවේ නෑ. ඊළඟට ඇගේ කටහඬේ ස්වරයත් වෙනදාට වඩා හොඳටම වෙනස්. ඇය මේ කියන්නේ පට්ටපල් බොරුවක් කියන එක, මට එවේලේම හොඳින් තේරුණා. ඇයට කිසිම පිළිතුරක් නොදී මං අනෙක් පැත්තට හැරුණා. මගේ හිතේ සැකය හා අවිශ්වාසය පිරුණු හැඟීම්, දහස් ගණනක් ඇතිවෙන්න ඇති. මගේ බිරිඳ මගෙන් මොනවද මේ හංගන්නේ? මීට ටික වෙලාවකට කලින් කොතේද ඇය ගිහින් හිටියේ? ඒක හරියට දැනගන්න තුරු මගේ හිතට කිසිම සැනසීමක් නැති බව මං දැන හිටියා. නමුත් ඇය මට කිව්වේ බොරුවක් බව මතක් වුණාම, තවත් ඒ ගැන අහන්න මට හැකියාවක් තිබුණේ නෑ. ඊට පස්සේ රෑ එළිවෙන තුරු, මට එක මොහොතක් නින්ද ගියේ නෑ. දිගින් දිගටම නොයෙක් ආකාරයේ දේ, මගේ හිතට ආවා.

පහුවදා මට නගරයට යන්න තිබුණු දවසක්. නමුත් මගේ ව්‍යාපාරික කටයුතු වලට හොඳ අවධානයක් යොමු කරන්න තරම් පැහැදිලි මානසික තත්ත්වයක මං හිටියේ නැහැ. මගේ බිරිඳත් හිටියේ මං වගේම හරිම කැළැඹීමෙන්.

ඇය කිව් කථාව මං විශ්වාස නොකළ බව එහි තේරුම් ගන්නා. ඇය වරින් වර මා දිහා බැලූ හැටියෙන් මට ඒක වැටහුණා. නමුත් මේකට කළ යුත්තේ කුමක්ද කියන එක ඇය දැන හිටියේ නෑ. උදේ කෑම වෙලාවේදී අපි දෙන්නා අතර එක වචනයක්වත් හුවමාරු නොවුණු තරමයි. ඊට පස්සේ මං ගෙයින් එළියට බැහැලා ටිකක් ඇවිදින්න ගියා. හරියට උදෑසන හමන පිරිසිදු සිසිල් සුළඟේ මගේ ප්‍රශ්නය පා කරල යවන්න පුළුවන් වේවි කියල හිතුව වගේ.

මම ක්‍රිස්ටල් පැල්ස් මන්දිරය දක්වා ගියා. ඒ භූමියේ පැයක් ගතකරලා නෝබර් වලට ආපහු එනකොට, දවල් එක පමණ

වෙලා. මං ආපහු එන අතරේ මට එන්න-වුණේ අර කුඩා නිවස ඉදිරිපිටින් වැටී තිබුණු මාවතේ. ඒ එන අතරේ මං ඒ ගේ ඉදිරිපිට මොහොතකට නැවතුණා. කලින් දවසේ මං දුටු අර පුදුමාකාර මුහුණ දකින්න ලැබේවිද කියලා, මං මොහොතක් නිවස දෙස බලාගෙන හිටියා. මගේ සිතේ ඇතිවූ විස්මය ඔබට අදහාගන්න පුළුවන්ද හෝමිස් මහත්මයා. ඒ මොහොතේම කුඩා නිවසේ ඉදිරි දොර විවෘත වුණා. එයින් එළියට බැස්සේ මගේ බිරිඳ!!

මහත්මයා. මං පත්වුණු පුදුමය කොයි තරම්ද කියනවා නම් මට එක්වරම කපාකරගන්න පවා බැරිවුණා. ඒ වුණත් ඇගේ මුහුණෙන් ප්‍රකාශ වුණු හැඟීම්වල හැටියට, මට ඇතිවුණු ඒවා මොනවද? එක් නිමේශයකට ඇයට හිතෙන්න ඇති ආපහු ගේ ඇතුළටම රිංගා ගන්නා නම් හොඳයි කියලා. ඊළඟට එහෙම හැංගෙන්න ඇය ප්‍රමාද වැඩියි කියලා දැනගත්තාම ඇය ඉදිරියට ආවා. මුහුණ සුදුමැලි වෙලා; දැස් වලින් පැවසුණේ හීනිය. ඒත් ඇය දෙතොලට සිනාවක් නගා ගන්න උත්සාහ කළා.

"ආ. . . . ජැක්? මං මේ ආවා බලන්න, අපේ අලුත් අසල්වාසීන්ට අපෙන් මොනවා හරි-ලද්දිවක් උවමනාද කියලා දැනගන්න. මොකද ජැක් ඔයා මේ විදියට මං දිනා බලාගෙන ඉන්නේ? ඔයා මාත් එක්ක තරහ නැහැ නේද?"

"හො හෝ! ඊයෙ රැ ඔබ ආවේ මේ ගෙදරටයි එහෙනම්?"

"මොකක්ද ඒ කතාවේ තේරුම?" ඇය ඇසුවේ උස් හඬින්.

"ඔබ ආවේ මෙහේට තමයි. මට ඒ ගැන සහතිකයි. ඔබට ඒ වගේ වෙලාවක, රහසින් මෙහේ එන්න සිදුවෙලා තියෙන්නේ, කවුද මේ ගෙදර ඉන්න මිනිස්සු?"

"මං මීට කලින් මෙහේ ඇවිත් තැ."

"ඇයි එහි, බොරු කියලා ඔබ හොඳටම දන්න දෙයක් කියන්නේ? ඔහොම කපා කරද්දි ඔබේ කටහඬ පවා වෙනස් වෙනවා. ඔබට නොකිව් රහසක් මගේ තිබුණේ කවදද? මං මේ දැන් යනවා මේ ගේ ඇතුළට. ගිහින් භාරා අවුස්සලා බලනවා මොකක්ද මේතුන තියෙන රහස කියලා."

123. "එපා ජැක් එපා! දෙවියන්ගේ නාමෙන් ඒක කරන්න එපා!"

"එපා ජැක් එපා! දෙවියන්ගේ නාමෙන් ඒක කරන්න එපා!" ඇය ආයාචනා කළේ හැඟීම් බර විධියට. ඊළඟට මං දොරට ලං වෙද්දී, මහ වෙරක් දමලා ඇ මගේ කබා අතෙන් අල්ලා ඇද්දා.

"ජැක් මං ඔබට ආයාචනා කර සිටිනවා, මේ දේ කරන්න එපා කියලා. මං ඔයාට දිවුරලා පොරොන්දු වෙන්නම්, මේ හැම දෙයක්ම ඔයාට හෙළිකරනවා කියලා. ඔබ දැන් මේ ගෙට ඇතුළුවුණොත්, එයින් ලැබෙන්නේ ඉතාම අවාසනාවන්ත ප්‍රතිඵලයක් විතරයි."

මගේ ඇඟේ එල්ලී හිටී ඇය ඉවත් කරන්න මං කොයිතරම් උත්සාහ කළත් මට ඒක කරගන්න බැරිවුණා. ඇය පිස්සුවෙන් වගේ මගේ අතෙන් අල්ලාගෙන ඇද්දා.

"මාව විශ්වාස කරන්න ජැක්! මේ වතාවට විතරක් මාව විශ්වාස කරන්න. එතකොට ඔයාට කවදාවත් පසුතැවිලි වෙන්න සිදුවෙන්නේ නෑ. ඔබ දන්නවා නේ මං කවදාවත් ඔබට හෙළිනොකර රහස්‍යත් කියාගෙන හිටියේ නැති බව. මේ වෙලාවේ මං ඒක ඔබට හෙළි නොකරනවා නම්, ඒක ඔයාගේ යහපතටමයි. අපි දෙන්නගෙම ජීවිතේ රැඳී තියෙන්නේ මේ කාරණාව උඩයි."

ඔයා මාත් එක්ක ගෙදර යන්න ආවොත් මේ ඔක්කොම හොඳින් විසඳේවි. ඔබ මාවත් තල්ලු කරල දාල, ගේ ඇතුළට කඩා වැදුණොත් අපේ සම්බන්ධයත් එතැනින් ඉවර වේවි!"

ඇය දැඩි අවධාරණයෙන් ඒ දෙවල් කිව්ව හැටියට, මං කරන්න හැදෑ දේ මඳකට හරි නවත්වන්න මට සිදුවුණා. මං දොර ඉදිරිපිට හිටගෙන හිටියේ, කිළියුත්තේ මොකක්ද කියලා හිතාගන්න බැරිව.

"හොඳයි මං ඔබ ගැන විශ්වාසය තියනවා. ඒත් එක කොන්දේසියක් උඩ. මේ අහිරහස් වූඩේ වහාම මේතැනින් නවත්වන්න ඕනෙ. ඔබේ රහස්‍ය ඔබට ඕනෙ නම් හංගලා කියාගන්න. නමුත් මට පොරොන්දු වෙන්න, මීට පස්සේ රැට කරන ගමන් බිමත් සම්පූර්ණයෙන්ම නවත්වනවා කියල. ඔන්න මට හංගලා කිසිම දෙයක් කරන්න, ඔබට අවසර නෑ. පහුගිය හැම දෙයක්ම අමතක කරන්න මමත් සූදානම්. නමුත් ඉස්සරහට මේ වගේ කිසිම දෙයක් නොකරන බවට, ඔබත් පොරොන්දු වෙන්න ඕනෙ."

"ඔයා මං කිව් දේ අහලා, මා හැන විශ්වාසය තියන බව මං දැන හිටියා ජැත්." ඇය කිව්වේ සැනසුම් සුසුමක් හෙළමින්. "ඔබට කැමැති හැටියට හැම දෙයක්ම සිද්ධ වේවි. අපි යමු ගෙදර යන්න."

තවමත් මගේ කබා අත තදින් අල්ලාගෙන, අර ගෙදරින් ඉවතට ඇය මාව කැඳවාගෙන ගියා. මං එක්වරම ආපහු හැරලා උඩතට්ටුවේ අර ජනේලය දිහා බැලුවා. මා මව්තයට පත් කළ අර කහ පැහැති, අස්වාභාවික අමනුෂ්‍ය මුහුණ, අප දෙස පරීක්ෂාවෙන් බලාගෙන ඉන්න හැටි මං දුටුවා. ඒ අපූර්ව ප්‍රාණියා සහ මගේ බිරිඳ අතර තිබෙනවා ඇත්තේ මොන වගේ සම්බන්ධයක්ද? එහෙමත් නැත්නම් මා කලින් දවසේ දුටු, අර සැරපරුෂ කුරිරු ගැහැනිය සමග මගේ බිරිඳගේ තිබෙන හිතවත්කම මොකක්ද? මේක මහ පුදුමාකාර ප්‍රභේදිකාවක්. නමුත් ඒක විසඳා අවසන් වෙනතුරු, මගේ හිතට තම් කිසිම සැනසීමක් නැති බව මා දැන හිටියා.

මේ සිද්ධියෙන් පස්සේ දින දෙකක් යනතුරු මං හිටියේ ගෙදරමයි. මට කොහේවත් යන්න අවශ්‍යතාවයක් තිබුණේ නෑ. මං දන්න තරමින් මගේ බිරිඳත් අර පොරොන්දු වුණු ආකාරයට ගෙදරින් පිටවෙලා ගියේ නෑ. නමුත් තුන්වැනි දිනයේ ඇය ගෙදර රැඳී නොසිට ඉවතට ගිය බවට, මට සැහෙන්ත සාක්ෂි තියෙනවා.

එදා මට නගරයට එන්න සිදුවුණා. සාමාන්‍යයෙන් මං ආපහු ගෙදර යන්නේ තවස 3.36 දුම්රියෙන්. නමුත් එදා මං තවස 2.40 දුම්රියෙන් ආපහු ගියා. මං ගෙදරට ඇතුළුවෙද්දී, අපේ සේවිකාව ගේ ඇතුළට දිවගියේ හිතියට පත් මුහුණෙන්.

"කෝ තෝන මහත්තයා?" මං ඇහුවා.

"මං හිතන්නේ තෝන මහත්තයා ඇවිදින්න ගියා." සේවිකාව පිළිතුරු දුන්නා.

නමුත් මගේ හිතේ එක්වරම සැකයක් ඇතිවුණා. බිරිඳ ගෙදර ඉන්නවාද කියන එක තහවුරු කරගන්න මං වහාම උඩ තට්ටුවට දුවගෙන ගියා. එහෙම යද්දී මං ජනේලයෙන් දුටුවා, මොහොතකට පෙර මා සමග කලා කළ සේවිකාව, අපේ නිවසින් ඉවතට දිවයන හැටි. ඇය කුඹුරු හරහා වේගයෙන් දිවගියේ අර කුඩා නිවස

දෙසටයි. සිද්ධවුණේ මොකක්ද කියන එක, මට එක්වරම තේරුම් ගියා. මං නැති අතරේ මගේ බිරිඳ අර නිවස වෙත ගිහිත් තියෙනවා. යම් විදියකින් මා හදිසියේ ආපහු ආවොත් වහාම ඇයට දැනුම් දෙන්න සේවිකාවට නියම කරලා. මං පහළට බැස්සේ කෝපයෙන් වෙවුලමින්. වහාම අර කිව්ව වෙත ගිහිත්, එයට ඇතුළු වෙලා, සිද්ධවෙන්නේ මොකක්ද කියලා දෙකින් එකක් දැනගන්න මං තීරණය කළා.

ඒක දුරක් යද්දී මං දැක්කා මගේ බිරිඳත් සේවිකාවත් අතේ නිවස දෙසට ඉක්මනින් ඇවිදගෙන එන හැටි. නමුත් ඔවුන් සමග කථාකරන්න මං නැවතුණේ නැහැ. "මගේ විවාහ ජීවිතය කඩා ඉතිරිවන්න පුළුවන් රහස් තියෙන්නෙ අර කුඩා ගෙදරයි. මං ගිහිත් ඒ රහස් හොයාගත යුතුමයි. සිදුවෙන දෙයක් වුණොව්" මං දැඩිව අධීක්ෂණ කරගත්තා. ඒ ගෙදරට ළඟාවුණොම, දොරට තට්ටු කළේවත් නැතිව මම දොර ඇරගෙන ඇතුළට ගියා.

බිම තට්ටුවේ තිබුණේ සුදුම නිශ්ශබ්දතාවයක්. කුස්සියේ චතුර කේතලයක් උතුරමින් තිබුණා. කුරුවාට ලොකු බෙලෙක් කුඩයක් ඇතුළේ චතුරුවෙලා හිටියා. නමුත් ඔයා මං දැකපු ගැහැනිය පෙනෙන්න හිටියේ නැහැ. මං අනික් කාමරයත් බැලුවා. ඒකෙන් කවුරුත් හිටියෙ නැහැ. ඊළඟට මම උඩ තට්ටුවට දිවගියා. එහි තිබුණු කාමර දෙකෙන් කිසිවෙකු හිටියේ නැහැ. මුළු ගෙයම කිසිවෙකු ඉන්නා බවක් පෙනුණේ නැහැ. ගේ පුරා තිබුණු ලී බඩු සහ බිත්තිවල එල්ලා තිබුණු පින්තූර, බාල වර්ගයේ මහ කමකට නැති ඒවා. නමුත් උඩ තට්ටුවේ එක කාමරයක පමණක් තත්ත්වය ඊට ඉඳුරාම වෙනස්. ඒ අර මම අමුතු මුහුණක් දුටු ජනේලය ඇති කාමරයේ. එහි බොහොම හොඳ ලී බඩු තබා, සුවපහසු හා අලංකාර ලෙස සකසා තිබුණා. මේ දක්වාත් මගේ සිතේ තිබුණු සැකය, දැඩි කෝපයක් බවට පෙරළුණේ, මේ කාමරයේ ගිනි උදුන් පඩිය මත තිබූ දෙය දැකීමෙන්. ඒ තමයි මගේ බිරිඳගේ සම්පූර්ණ ප්‍රමාණයේ ඡායාරූපයක පිටපතක්. මේ ඡායාරූපය මාස තුනකට කලින් ගත්තේ මගේ ඉල්ලීම පිටයි.

ගෙයි කිසිකෙනෙකු නැද්ද කියලා සැකහැර දැනගන්න තුරු මං ඒ තුළ රැඳී සිටියා. ඊට පස්සේ මම ගෙයින් එළියට බැහැලා

ආවා. එහෙම එද්දී ජීවිතේ වෙන කවරදාකවත් නොදැනුණු තරම් හිතේ බරක් මට දැනුණා. මං අපේ ගෙදරට ඇතුළු වෙද්දී මගේ බිරිඳ සාලයට ආවා. මගේ හිතේ තිබුණු වේදනාව හා කෝපය නිසා ඇය සමග කථා කරන්න උවමනාවක් මට තිබුණේ නෑ. මං ඇයව පහුකරගෙන මගේ කන්තෝරු කාමරයට ගියා. නමුත් මා පසුපස ආ ඇය, මා එහි දොර වසාගන්න කලින් කාමරයට ඇතුළුවුණා.

"මං ඔබට වුණු පොරොන්දුව කඩකළා ජැක්. මට සමාවෙන්න. නමුත් මං පත්වෙලා හිටී තත්ත්වය ඔබ හරිහැටි දැන හිටියා නම් ඔබ මට සමාව දෙනවා" ඇය කීවා.

"එහෙනම් මට ඔක්කොම ඇත්ත කියන්න."

"මට කියන්න බෑ ජැක්! මට කියන්න බෑ!" ඇය හඩන්න පටන් ගත්තා.

"අර ගෙදර පදිංචිවෙලා ඉන්නේ කවුද කියන තුරු, ඔබේ ඡායාරූපය අර ගිහිං දිලි කියෙන්නේ කාටද කියල කියන තුරු, අපි දෙන්න අතරේ විශ්වාසයක්වත් හොඳ හිතක්වත් තබාගන්න විධියක් නෑ."

එහෙම කිව් මම ඇගේ ග්‍රහණයෙන් මිදිලා ගෙයින් පිටවෙලා ආවා.

හෝමස් මහත්මයා. මේ දේ සිද්ධ වුණේ ඊයෙ. ඊට පස්සෙ මං මගේ බිරිඳව දුටුවේ වත් නෑ. මේ සුදුමාකාර සිදුවීම් මොන තත්ත්වයකට දැන් පත්වෙලාද කියන එක මං දන්නෙත් නෑ.

මේ අපි දෙන්න අතරේ ප්‍රශ්නයක් ඇතිවුණු මුල්ම වාරයයි මහත්මයා. මං ඒකෙන් හරිම කලකිරීමකට, සිත් තැවුලකට පත්වෙලයි ඉන්නේ. මේක කොහොම විසදාගත යුතු එකක්ද කියල මට නම් තේරෙන්නෙ නෑ. මේ ගැන කල්පනා කරමින් ඉන්න කොට මට එක්වරම මතක් වුණා ඔබ ගැන. මේ ප්‍රශ්නයට උපදෙස් ගතයුත්තේ ඔබෙන් කියලා මට එවේලේම හිතූණා. ඒ නිසා මං මේ පුළුවන් ඉක්මනින් ආවේ ඔබව හමුවෙන්න. කිසිම කාරණයක් හංගන්න මං බලාපොරොත්තු වෙන්නෙ නෑ මහත්මයා. අහන්න ඔබට ඕන ප්‍රශ්නයක්. මං පිළිතුරු දෙන්නම්. ඔබට පැහැදිලි නැති තැනක්

128. "මම කියන්න බෑ ජැක්! මම කියන්න බෑ!" ඇය හඬන්න පටන් ගත්තා.

නියෙනවා නම් ඒ ගැනත් මගෙන් අහන්න. නමුත් ඒ ඔක්කොටම කලින් කියන්න මං ගතයුතු පියවර මොකක්ද කියලා. ඒ මොකද මගේ හිතේ ඇතිවෙලා තිබෙන වේදනාව සහ කලකිරීම මට තවත් නම් ඉවසගෙන ඉන්න බැහැ."

අපේ අනුග්‍රාහකයා පැවසූ ඉතා අසාමාන්‍ය කථාන්තරයට අප දෙදෙනා මහත් උනන්දුවෙන් සවන්දීමෙන් සිටියෙමු. සිය අත්ල මත නිකට තබාගත් මගේ මිත්‍රයා ඊක වේලාවක් කල්පනාවේ නිමග්නව සිටියේය.

"මට මෙන්න මේ කාරණාව කියන්න මුත්තේරේ මහත්තයා. අර ජනේලය ලෙ දැකපු මුහුණ මනුෂ්‍ය මුහුණක් නෙමෙයි කියල ඔබට දිවුරන්න පිළිවින්නද?"

"මං ඒක දැකපු හැමවිතාවකම, මං හිටියේ ඊට තරමක් දුරින්. ඒ නිසා මට ඒක හරියටම කියන්න බැහැ."

"ඒක ඔබට තරමක් අප්‍රසන්න දෙයක් වුණත්, හිතේ කුතුහලයක් ඇතිකිරීමට සමත් වුණා?"

"එහි සමේ වර්ණය ඉතාම අස්වාභාවික කහ පැහැයක් බව මට පෙනුණා. ඒ වගේම, මුහුණේ අංශෝපාංග වලින්, කිසිම හැඟීමක් ප්‍රකාශ නොවන දැඩි බවක් මට පැහැදිලිවම පෙනුණා. මා එයට ලං වෙද්දී එය ගැස්සී අතුරුදන් වුණා."

"ඔබේ බිරිඳ පවුම් සියයක් ඉල්ලා දැන් කොයිතරම් කාලයක් වෙනවද?"

"මාස දෙකකට කිට්ටයි."

"ඇගේ කලින් සැමියාගේ ඡායාරූපයක් ඔබ දැක තිබෙනවාද?"

"නැහැ. ඔහුගේ මරණය සිදුවුණු අලූත, ඇවිලැන්ටාහි මහා ගින්නක් ඇතිවෙලා. ඇය ලෙ තිබුණු ලියකියවිලි, ඡායාරූප ඔක්කොම ගින්නෙන් විනාශ වෙලා."

"ඒ වුණත් මරණ සහතිකයක් ඇය ලෙ තිබුණා. ඔබ ඒක දුටුවා නේද?"

"ඒක මරණ සහතිකයේ අනුපිටපතක්. ගින්නෙන් පස්සේ ඇය ඒක ලබාගෙන තිබුණා."

"ඇමෙරිකාවේදී ඇයව හඳුනා කිසිවෙකු ඔබට හමුවී තිබෙනවාද?"

"නැහැ."

"නැත්නම් ඇයට ඇමෙරිකාවෙන් ලියුම් ලැබුණාද?"

"නැහැ."

"හොඳයි ඔබට ස්තූතියි මහත්මයා. මං කැමතියි මේ ගැන වැඩිදුර කල්පනා කරලා බලන්න. පදිංචිව සිටි මිනිස්සු අර හේ අත්හැරල ගියා නම්, ප්‍රශ්නය විසඳා ගැනීම අපට අමාරු වෙන්න පුළුවනි. අනෙක් අතට ඔවුන් කවමත් ඉන්නවා වෙන්නත් පුළුවනි. ඒ වෙලාවේ නම් ඔබ එන බව දැනගෙන ඔවුන් තාවකාලිකව ගෙදරින් පිටවුණා වෙන්න ඇති. එහෙම නම් මේ වෙනකොටත් ඔවුන් ආපහු නිවසට ඇවිත් ඇති. එහෙම නම් අපට ප්‍රශ්නය විසඳා ගැනීම පහසු වෙනවා."

මං දැන් ඔබට දෙන උපදෙශය මේකයි මහත්මයා. ආපසු තෝබර් වෙත පිටත්වෙලා යන්න. අර නිව්සේ ජනේලය ගැන ආරක්ෂාවෙන් ඉන්න. ඒකෙ නිවැසියෝ ආපහු ඇවිත් කියල හිතාගන්න ආරණ්‍යා තියෙනවා නම්, බලෙන් දොර තල්ලුකරගෙන ඇතුළුවෙන්න එපා. මටත් මගේ මිත්‍රයාටත් වීදුලි පුවතකින් ඒ බව දන්වා එවන්න. ඒක අපට ලැබ්ලා පැයක් ඇතුළත අපි එනවා කියලා මං ඔබට පොරොන්දු වෙන්නම්. එකකොට මේ අහිරහස මොකක්ද කියලා සම්පූර්ණයෙන්ම සෝදිසි කරලා බලන්න පුළුවනි."

"ගෙදර හිස්වෙලා නම්? කවුරුත් නැත්නම්?"

"එහෙම වුණොත් මං හෙට තෝබර් වෙත එනවා. ඇවිත් ඔබ එක්ක කතාකරන්නම්. එහෙම වෙන්න හේතුවක් තියෙනවා කියලා ජැහැදිලිව දකිනතුරු, කෝපයට හෝ කැවිල්ලට පත්වෙන්න එපා. ඔබට ශ්‍රම දවසක්."

ග්‍රාන්ට් මුන්රෝ මහතා අපෙන් සමුගෙන පිටත්ව ගියේය.

"මට පෙනෙන හැටියට නම් මෙතැන වෙන්නේ බොහොම අවලක්ෂණ සිදුවීමක් වොට්සන්. ඔබට මොනවද හිතෙන්නේ?"

"මටත් හිතෙන්නේ ඒ වගේ තමයි."

"ඔව්. මට වැද්දිලා නැත්නම්, කප්පම් ඉල්ලා තර්ජනය කිරීමක්."

"කවුද එහෙම කප්පම් ඉල්ලන පුද්ගලයා?"

"ඇයි අර උඩතට්ටුවේ සුබෝපහෝගී කාමරයේ ජීවත්වෙන පුද්ගලයා. ඇගේ ඡායාරූපය ගිනිඋදුනේ පඩිය මත තබාගෙන ඉන්න තැනැත්තා. අර ජනේලය ලග මුත්රෝ දැකපු සුවිශේෂ මුහුණ, අපට මේ සිද්ධියට ආකර්ෂණය කරන ලකුණක්. මේක ලෝකයක් වටිනා පරීක්ෂණයක් වොට්සත්."

"එහෙනම් ඔබ දැනටම යම් උපකල්පනයක් කරල ඇති?"

"ඔව්. තවම බොහොම දළ උපකල්පනයක්. නමුත් ඒ උපකල්පනය, ගැටලුවට විසඳීම වුණොත් මං පුද්ගලයාට පත්වෙන්නෙ නෑ. අර ගෙදර ඉන්නේ කාන්තාවගේ මුල් ස්වාමිපුරුෂයා."

"ඔබ මොකද එහෙම හිතන්නෙ?"

"එහෙම නොවෙයි නම් මුත්රෝ මහත්මිය අර ගෙට ඇතුළුවේ කියල බයේ ඇය තදින්ම කැළැඹීමට පත්වුණේ ඇයි? මට පෙනෙන හැටියට කාරණය වික සිද්ධිවෙලා තියෙන්නෙ මෙන්න මෙහෙමයි.

මේ කාන්තාව ඇමරිකාවේදි විවාහ වුණා. සැමියාගේ ඇතිවෙනවා යම් තත්ත්වයක්. ඒක ඇයට හා ඔහුට එකට ජීවත්වෙන්න බැරි විධියේ එකක්. අපි හිතමු ඒක බොහොම ප්‍රකෝපකාරී දරුණු ස්වභාවයක් කියල. එහෙමත් නැත්නම් සමාජයෙන් ඔහුට වෙන්කර තබන ලාදුරු වගේ රෝගයක්. එහෙම නැත්නම් උත්මත්තක ස්වභාවයක් ඇතිවුණා වෙන්න පිළිවනු. ඇය ඔහුගෙන් බේරිලා එංගලන්තයට පැන එනවා. නමත් වෙනස් කරගෙන අලුත් ජීවිතයක් අරඹනවා. ඇය විවාහ වෙලා අවුරුදු තුනක් ගතවුණා. ඇය හිතනවා ඇගේ තත්ත්වය බොහොම ආරක්ෂා සහිතයි කියලා. ඇය අරගෙන තියෙන හෙබ්‍රොන් කියන නම ඇති කෙනෙකුගේ මරණ සහතිකය ඇගේ දෙවැනි සැමියාට පෙන්වනවා.

ඊළඟට අපට මෙහෙම හිතන්න පුළුවනි. ඇය එංගලන්තයේ සැහව් ඉන්නා ස්ථානය ගැන තොරතුරු ඇගේ පළමු සැමියාට හෝ ඔහු සමග සම්බන්ධ වී ඇති අර ගැහැනියට ආරංචි වෙනවා.

එංගලන්තයට ඇවිත් මුන්රෝ මහත්මයාම සියලුම දේ එළිකරන බවට තර්ජනය කොට ඔවුන් ඇයට ලියුමක් එවනවා. ඇය පවුම් සියයක් ඔවුනට යවලා ඒ තත්ත්වයෙන් ගැළවෙන්න උත්සාහ කරනවා. නමුත් ඒක සාර්ථක වෙන්නේ නැහැ. ඔවුන් එනවා නෝබර් වලට.

අර නිවසට කවුදෝ අලුතෙන් පදිංචියට ඇවිත් කියල, මුන්රෝ මහත්මයා තමන්ගේ බිරිඳට කියන්නේ සාමාන්‍ය ආරංචියක් හැටියට. නමුත් ඇය කොහොම හරි දැනගන්නවා, මේ තමන් පසුපස එළවාගත එන අය කියල. ස්වාමියාට තිත්ද යන තුරු සිටින ඇ ඉක්මනට යනවා ඔවුන් හමුවෙන්න. තමන්ට තිදහසේ ඉන්න දීල එහෙත් පිටවී යාමට ඔවුන් කැමැති කරගන්නයි ඇය උත්සාහ කරන්නේ. මුල් වාරයේ සතුටුදායක ප්‍රතිඵල නොලැබුණු නිසා, ඇය ඊළඟ දවසේ උදෙන් යනවා. එතැනදීයි ඇයට සැමියාව හමුවෙන්නේ.

ආයෙත් එහි නොයන්න ඇය ඔහුට පොරොන්දු වුණා. නමුත් දින දෙකකට පස්සෙන් ඔවුන් නෝබර් වලින් නොගියාම, මේ හිංසාකාරී අසල්වැසියන්ගෙන් තිදහස් වෙන්න ඇය තවත් උත්සාහයක් දරනවා. මෙවර ඇය ඇගේ ජායාරූපයක් අරගෙන යනවා. සමහර විට ජායාරූපයක් ගෙනැවිත් දෙන මේන් ඔවුන් ඇයට බලකර සිටින්න ඇති. මේ සාකච්ඡාව අතර මැදදි ගෙදර සේවිකාව දුටු ඇවිත් මුන්රෝ මහත්මියට කියනවා, මුන්රෝ මහතා ගෙදර ඇවිත් බව. ඇය දන්නවා ඔහුගේ මිලඟ සියවර වෙන්නේ, අර ගෙදරට ඇවිත් හොයා බලන එක බව. ඇය ගෙදර සිටින අය පස්සා දොරෙන් පිටකර යවනවා. සමහර විට අර කලින් කියැවුණු, ෆර් ගස් සහිත කැළැරොදේ ඔවුන් යැහැවෙන්න ඇති. ඒකයි ගෙදර කිසිවකු සිටින බවක් මුන්රෝ මහතාට දකින්න නොලැබුණේ. අද හැන්දෑවේ ඔහු නිවස පරීක්ෂා කළාමත් ගෙදර කිසිවකු නොසිටියොත් ඒක ලොකු පුදුමයට කරුණක්. මගේ උපකල්පනය ගැන මබ්බ මොනවද හිතෙන්නේ වොට්සන්?"

"ඒක අනුමාන කිරීමක් පමණයි එහෙම නේද?"

"ඔව්. නමුත් ඒක අපට දකින්න ලැබිල තියෙන කාරණා හැම එකකටම ගැළපෙනවා. ඊළඟට අපට තවත් යමක් අලුතෙන්

දැනගන්න ලැබුණාම මේකට ගැළපෙනවද බලමු. මේකට ගැළපෙන්නේ නැත්නම් එහි වෙනසක් කිරීම ගැන අපට සලකා බලන්න පුළුවනි. අපේ මිත්‍රයා තෝබර් ඉඳලා පණිවුඩයක් එවන තුරු, අපට තවත් කළහැකි දෙයක් නැ.”

එහෙත් ඒ සඳහා අපම බොහෝ වේලා බලා සිටීමට සිදුනොවීය. අප තේ පානය අවසන් කරනවාත් සමගම විදුලි පුවතක් ලැබිණ.

“නිවසෙහි වසන්නෝ තවමත් සිටිති. ජනේලය අසල මුහුණ දුටුවෙමි. හතට ළඟාවෙන දුම්ඊයෙන් එන්න. දුම්ඊයපොළේදී හමුවෙමු. ඔබ පැමිණෙන තුරු කිසිවක් නොකරමි.”

අප දුම්ඊයෙන් බසිද්දී මුහු වේදිකාවේ සිටිනු අපි දුටුවෙමු. මුහුගේ මුහුණ සුදුමැලි වී තිබූ අතර, මනසේ තිබූ කැළැඹීම හැසිරීමෙන් ද ප්‍රකාශ විය.

“උන් තවමත් ඒ ගෙදර ඉන්නවා හෝමස් මහත්මයා. මං මෙහෙට එද්දී ගෙදර දැල්වෙන පහන්වල එළිය මං දුටුවා. අපි මේක දැනම ඉවරයක් කරමු.”

මුන්රෝ මහතා පැවසුවේ මගේ මිත්‍රයාගේ කබාඅත දැඩිව අල්ලා ගනිමිනි.

“මොකක්ද ඔබ කරන්න හිතාගෙන ඉන්නෙ?”

හෝමස් ඇසුවේ ගස්වලින් සෙවණ වූ මාවත දිගේ අප බදිරියට ගමන් කරද්දීයි.

“මං ඒ ගෙදරට බලෙන් ඇතුළු වෙතවා. ගිහිං බලනවා කවුද ඉන්නේ කියලා. මං කැමැකියි ඔබ දෙදෙනා ඉන්නවා නම් සාක්ෂිකාරයෝ හැටියට.”

“මුන්රෝ මහත්මයා, ඔබේ බිරිඳ ඔබට කිව්වේ මේ අහිරහස ඔබ විසඳන්න උත්සාහ නොකරන්නවා නම් වඩාත් හොඳයි කියලා. ඇයට එකඟ නොවී ඔබම මේක විසඳන්න අවසන් කිරණයක් අරගෙනද ඉන්නෙ?” හෝමස් ඇසීය.

"ඔව්. මං ඒ ගැන දැඩිව අධීෂ්ඨාන කරගෙනයි ඉන්නෙ."

"කමක් නෑ. මටත් හිතෙනවා ඔබ හරි කියලා. කොයිතරම් තීරය වුණත් ඇත්ත දැනගන්න එක වඩා හොඳයි. අවිශ්වාසයෙන් කාලය ගතකරනවාට වඩා. අපි කෙළින්ම ඒ ගෙදරට යමු. නීතිය පැත්තෙන් බැලුවොත් අපි මේ කරන්නෙ සම්පූර්ණයෙන්ම නීතිවිරෝධී වැඩක්. ඒ වුණත් මේක යොදල බලන්න වටිනා උත්සාහයක්."

එය ඉතා අත්කරා රාත්‍රියක් විය. ප්‍රධාන පාරෙන් අතුරු පාරකට හැරෙද්දී සිහින් වැහිපොදක් ඇදහැඳීමට ද පටන් ගත්තේය. අතුරු පාරෙන් අප පිවිසුණේ තැනින් තැන වල ගොඩැලි සහිත රළු පාරකටයි. එය දෙසය පඳුරු වලින් වැසී තිබිණි. ග්‍රාන්ට් මුත්රෝ මහත් නොඉවසිල්ලෙන්, ඔහුගෙන් ඉදිරියට ගමන් කළේය. ඉතා අපහසුවෙන් නමුත්, අපට හැකි පරිදි, අපි ඔහු පසුපස ගමන් කළෙමු.

"අර වළිය පෙනෙන්නෙ මගේ ගෙදර." ඔහු පැවසුවේ ගස් අතරින් දැකිය හැකි නිවසක ආලෝකය පෙන්වමිනි.

"මං ඇතුළුවෙන්න හදන නිවස කියෙන්නේ මෙන්න මෙතැන."

පටුමගේ වංගුවකින් හැරුණු වහාම එකී නිවස අප තුදුරින් ම දැකිය හැකි විය. මිදුලට කහ පැහැති ආලෝක කදම්බයක් වැටී තිබුණු නිසා, ඉදිරි දොර හොඳින් වසා නොමැති බව අපි වටහා ගත්තෙමු. උඩ තට්ටුවේ එක් ජනේලයක් සමග තිබූ කාමරයේ දීප්තිමත් ආලෝකයක් දුටුවෙමු. අප එම නිවසට හොවෙද්දී අදුරු සෙවණැල්ලක්, එම ජනේලය ලිහින් මැත්වෙන අයුරු අපට දක්නට ලැබිණ.

"අන්න මං කිව්ව හොල්මන." මුත්රෝ කැගැසීය. "එතැන කවුරු හරි ඉන්න බව ඔබටම බලාගන්න පුළුවන් නේද? මගේ පිටිපස්සෙන් එන්න. වැඩිවෙලා යන්න කලින් අපට පුළුවන් ඔක්කෝම හොයාගන්න."

අප ඉදිරි දොර අසලට ළංවුවා පමණි. නිවස ඇතුළේ සිටි කාන්තාවක් විවෘතව තිබූ දොරෙන් පිටවීමට සූදානම් වූවාය. ඇය පැමිණියේ හොඳින් ආලෝකය වැටී තිබුණු තැනට වුවත්, ඇගේ මුහුණ මට දැකගැනීමට නොහැකි විය. එහෙත් මුත්රෝ දුටු විගස,

බැගෑපත් ආයාචනයක යෙදෙන අයුරින් ඇගේ දැන් ඉහළට එසවෙන ආකාරය මම දුටුවෙමි.

"අනේ එපා ජැක්! දෙවියන්ගේ නාමෙන් එපා! අද හැන්දෑවේ ඔබ මෙහේ එයි කියල මට ඉවකින් වගේ වැටහුණා. තව ටිකක් ඉවසල මං කියන දේ අහන්න ජැක්. ආයෙමත් මාව විශ්වාස කරන්න. ඔබට කවදාවත් පසුතැවෙන්න වෙන්නෙ නෑ."

"මං ඔයා ගැන විශ්වාසය තැබුවා හොඳටම වැඩියි එහි. මට යන්න දෙන්න! මට ඉක්මනට යන්න ඉඩ දෙන්න! මගේ මිත්‍රයන්ගේ මමත් මේ ප්‍රශ්නය විසඳලා දෙකෙන් එකක් දැනගන්නවා. ඔව් අද මේක ඉවරයක් කරනවා!"

තම බිරිඳ පැත්තකට තල්ලු කර දැමූ මුත්තේරෝ මහතා ඉදිරියට ගමන් කළේය. අපි ඔහු පිටුපස ගමන් ගතිමු. ඔහු දොර හොඳින් විවෘත කරගෙන ගේ තුළට යාමට සැරසෙද්දී, වයස්ගත කාන්තාවක් ඉදිරියට පැමිණ මහ අවුරා සිටගන්නාය. ඔහු, ඇය පිටුපසට තල්ලු කර දැමීමේය. මොහොතකින් අපි උඩුමහලට පිවිසියෙමු. ග්‍රාන්ථ මුත්තේරෝ කෙළින්ම ගමන් කළේ, දිප්තිමත් ආලෝකයක් තිබූ කාමරය වෙතටයි. අපි ඔහු පසුපස ගියෙමු.

එය ගෘහභාණ්ඩ රැසක් තබා තිබූ සුවපහසු ලෙස සැකසූ කාමරයක් විය. මේසය උඩ ඉටිපත්දම් දෙකක් දල්වා තිබූ අතර තවත් දෙකක් ගිනි උදුන් පඩිය මත දැල්විණ. කාමරයේ එක් මුල්ලක තිබූ ලියන මේසයක් දෙසට පහත් වී සිටියේ කුඩා දැරියකි. අප ඇතුළු වෙද්දී ඇගේ මුහුණ අනෙක් පසට හැරවී තිබුණත්, ඇය රතු ගවොමක් හැඳ, සුදු පැහැති අත්මේස් පැළඳ සිටි බැව් අපි දුටුවෙමු. ඇය එක්වරම මුහුණ හරවා අප දෙස බැලුවාය.

එක්වරම ඇතිවූ තැනිගැන්ම හා සුදුමය නිසා මට කැගුසිණ. ඇය අප දෙසට හැරවූ මුහුණේ තිබුණේ ඉතාම අස්වාභාවික කහ පැහැයකි. අමනුෂ්‍ය බවක් දිස්වූ මේ මුහුණේ ඇස් හෝ තොල්වල වලනයක් හෝ කිසිදු හැඟීම් ප්‍රකාශ වීමක් නොවීය. මේ අභිරහස කුමක්දැයි එක් ක්ෂණයකින් අපට වැටහිණ. හෝමස් සිතාසෙමින් දැරියගේ කහ පිටුපසට අත යැව්වේය. ඔහුගේ අතට ගැළවී ආවේ වෙස්මුහුණකි! ඊට යටින් අපට දක්නට ලැබුණේ අතුරු මෙන් කළු පැහැති නිග්‍රෝ දැරියකගේ මුහුණයි. අප මහත් විස්මයට පත්වූ

අසුරු දුටු දැරියගේ මුහුණේ සුදෝසුදු දත්දෙපෙළකින් දහකාර සිනාවක් නැගිණි. ඇගේ සතුව දුටු මවද කොක් හඩලා සිනා පහළ විය. එහෙත් තම උගුර අල්ලාගත් මුත්තරෝ දැරිය දෙස බලා සිටියේ ඉමහත් සුදුමයෙනි.

"දෙයියන්ට ඔපුටු වෙච්චාවෝ මොකක්ද මේ වැඩේ තේරුම?"

"තේරුම මොකක්ද කියලා, මං ඔබට කියන්නම් ජුන්."

මුත්තරෝ මහත්මිය උස් හඩින් හැවසුවේ කාමරයට කඩාවදිමිනි.

"මම මේක හෙමින් සැරේ, සුදුසු පරිදි ඔබට දැනුම් දෙනතුරු ඉන්නේ නැතිව ඔබ බලෙන්නම ප්‍රශ්නය මැදට ආවා. දැන් ඉතින් අපි දෙන්නාටම එකෙ මොකක් හරි විසඳුමකට එන්න සිදුවෙනවා. මගේ ස්වාමීපුරුෂයා ඇවිලන්නටවෙදි මියගියා. නමුත් මගේ දරුවාගේ ජීවිතය බේරුණා."

"ඔබේ දරුවා?"

මුත්තරෝ මහත්මිය රිදී දම්වැලකින් ඇගේ ගෙලේ එල්ලා ගෙන සිටි රිදී ලොකට්ටුවක් අතට ගත්තාය.

"ඔබ මේකෙ ඇතුළු දෑකල නැහැ නේද ජුන්?"

"මං හිතුවේ එක අරින්න බැහැ කියලයි."

ඇය කුඩා බොත්තමක් එබූ විට ලොකට්ටුව විවෘත විය. එහි ඇතුළත වූයේ බුද්ධිමත් පෙනුමක් කිබූ, ඉතා කඩවසම් නිග්‍රෝ කරුණයෙකුගේ ඡායාරූපයකි.

"මේ තමයි ඇවිලුන්ට, තමන්ගේ පේත් හෙබ්‍රොන්." කාන්තාව පැවසුවාය.

"ඒ තරම් උතුම් මහත්මයෙක් මේ මිනිසිට ඉඳලා නෑ. ඔහු සමග විවාහවීම සඳහා මට මගේ පවුලේ හැමදෙනාම අත්හැර දමන්න සිදුවුණා. එහෙත් ඔහු ජීවත්ව සිටින තුරු මට ඒ ගැන එක මොහොතක්වත් පසුතැවිලි වෙන්න සිදුවුණේ නැහැ. අපේ එකම දරුවාට සැමියාගේ නිග්‍රෝ පෙනුම ලැබුණේ අපේ අවාසනාවට. මේ විධියේ විවාහ වල හැටි එහෙමයි. පුංචි ලුසි ඇගේ තාත්තාටත් වඩා කළු පාටයි. කළු වූණත් සුදු වූණත් ඇය මගේ එකම දරුවා. මගේ පුංචි හුරතල් කෙල්ල."

ඒ වදන් ඇසූ කුඩා දැරිය ඉවැඩින් මවගේ උකුලට පැන ඇයට තුරුලු වූවාය.

"මං ඇමරිකාවෙන් පිටවෙලා ඒදි අසනිපය නිසා ඇය හිටියේ බොහොම දුර්වලව. ඇමරිකාවේ සිට එංගලන්තයට නැවෙන් ඒමේදී මුහුණපාන්න වෙන වෙනස්කම්, ඇගේ ශරීර සෞඛ්‍යයට අහිතකර ලෙස බලපා වි කියල තමයි. මම ඇයව එහේ රඳවලා ආවෙ. මගේ දුම ගැන බලාගැනීම, මගේ නිතවත් ස්කොට්ලන්ත ජාතික කාන්තාවකට භාරදීම එන්න මට හැකියාව තිබුණා. මේ කාන්තාව කාලයකට පෙර අපේ නිවසේ සේවිකාවක වෙලා හිටියා. මොනම හේතුවක් නිසාවත් මගේ දියණිය, මගේ දරුකමෙන් අයින් කරන්න මං නිතෙකින්වත් හිතුවේ නැහැ.

ජැක් ඔබ මට මුණගැහිලා, මං ඔබට ආදරය කරන්න පටන්ගත්තාම, මගේ දුටු ගැන ඔබට කියන්න මට බය හිතුණා. මං එහෙම නොකිව් එක ගැන දෙවියන් විහත්සේ මට සමාව දෙව්. මං හිතුවේ එහෙම කිව්වොත් ඔබත් මට අහිමිවෙව් කියලයි. අවුරුදු කුනක් තිස්සේ මගේ දුටු මං ඔබට රහස්‍යක් හැටියට තබා ගත්තා. දුටු බලාගන්න කාන්තාව මට දත්වල එව්වා දුටු දැන් සම්පූර්ණ සුවය ලබා සිටිනා බව. ඉතින් මට ලොකු ආයාචක් ඇතිවුණා, ඇයව දැකබලාගන්න. ඒ ආශාව යටපත් කරගන්න උත්සාහ දැරුවත්, ඒක හරිහියේ නැහැ.

මගේ දුටු එංගලන්තයට ගෙන්වා ගන්න පුළුවන් නම් ඇයගේ දුක සැප බලන්න පුළුවන් තෙද කියන අදහස මගේ සිතේ ඇතිවුණා. මේක විකක් අවදානම් වැඩක් වුණත්, සති කිහිපයකට හරි ඇයව එංගලන්තයට ගෙන්වා ගත්තා මම. කිරණය කළා. ඉතින් මම සේවිකාවට පවුම් සියයක් යැවුවා. මගේ මැදිහත්වීමක් නැතුව එංගලන්තයට ඇවිත්, මේ අසල්වැසි නිවසේ පදිංචි වෙන අයුරු ඇයට දන්වලා යැවුවා. දරුවා දවල් කාලයේදී ගේ ඇතුළේ තබාගත යුතු බවට, මං ඇයට උපදෙස් දුන්නා. කර්නම ඇති ලෙසෙක් මේ ගෙදර ඉන්නවා දැක්කොත්, අසල්වාසීන් අතර කවිත් කට, මිසාදුප පැතිර යා හැකියි. ඒ නිසා ඇයට ජනේලයෙන් දුටුවොත් අමුත්තක් නොහිතෙන්න, පුංචි මුහුණ සහ දැන් ආවරණය කර තබාගත යුතු බව මං සේවිකාවට කිව්වා. දැන් මට හිතෙනවා එහෙම ප්‍රවේශම්

නොවුණා නම් ප්‍රතිඵල වඩාත් හොඳවීමට ඉඩ තිබුණා කියලා. නමුත් මං මහත් හයකින් සිටියේ ඔබ ඇත්ත දැනගනිව් කියලයි.

නිවසට කවුදෝ පදිංචියට ඇවිත් කියන කරුණ මට මුලින්ම දැනුම් දුන්නේ ඔබයි. පසුවදා උදේ වනතුරු මං ඉවසා සිටිය යුතුව තිබුණා. නමුත් සිතේ ඇතිවුණු සතුට ඉවසාගන්න බැරුව, මට නින්ද ගියෙන් නෑ. ඔබව ඇහැරවන්න තියෙන අමාරුව දන්නා නිසා, මං හිතුවා ඔබට හොරෙන් යන එක පහසුවේව් කියලා. නමුත් මං පිටත්ව යන හැටි ඔබ දැක්කා.

මගේ කරදර පටන් ගත්තේ අන්න එතැනින්. ඊළඟ දවසෙන් මගේ රහස ඔබ ඉදිරියේ පිළිවෙන්න ගියා. නමුත් තවදුරටත් එක හාරා අවුස්සන්නේ නැතිවී සිටීමට තරම් ඔබ උතුම් පුද්ගලයෙක් වුණා. දවස් තුනකට පස්සේ, ඔබ මේ ගෙදරට ඇතුළුවෙන්න මොහොතකට කලින්, පස්සා දොරෙන් එළියට පැන ගන්න සෙව්කාව හා දරුවා සමත් වුණා. දැන් ඉතින් ඔබ හැමදෙයක්ම දන්නවා. මටත් දරුවාටත් අත්වෙන ඉරණම මොකක්ද කියලා මං ඔබෙන් දැනගන්න කැමතියි?"

එහි මුත්තරේ මහත්මිය සිය දෑත් එකට පටලවා ගෙන සැමියාගෙන් පිළිතුරක් බලාපොරොත්තුවෙන් බලා සිටියාය.

ග්‍රාන්ථි මුත්තරේ නිහඬතාවය අවසන් කළේ මිනිත්තු දහයකට පසුවයි. එහෙත් ඔහු ඇයට පිළිතුරු දුන් අයුරු දැනුණු මා සිහිකරන්නේ සෙනෙහස පිරුණු හැඟීමකිනි.

දැරිය දැනිත්ම ඔසවා ගත් මුත්තරේ ඇය සිපගත්තේය. මිළඟට කුඩා දැරිය ඔසවාගෙනම, තම අතෙක් අතෙන් බිරිඳගේ අතගත් ඔහු දොරටුව වෙත පා නැගුවේය.

"එහි, අපට මේ ගැන ගෙදර ගිහිං නිව්හැනහිල්ලේ කතාකර ගන්න පුළුවනි. මගේ මතය නම්, ඔබ මං ගැන හිතාගෙන හිටියාට වඩා, මං හොඳ මිනිසෙක්."

හෝමස් සහ මම ඔවුන් පිටුපස පාර දිගේ පියමැන්නෙමු. මඳ දුරක් යද්දී හෝමස් මගේ කබා අතෙන් අල්ලා ඇද්දේය.

"වොට්සන්, මං හිතනවා අප දැන් තෝබරියේ සිටීමට වඩා, ලන්ඩනයේ සිටීම වඩා ප්‍රයෝජනවත් වේවි."

එදින රාත්‍රියේ නින්දට යාමට සූදානම් වන තුරු මේ සිද්ධිය ගැන හෝම්ස් එක වචනයක් වත් කථා නොකළේය. ඔහු මා ඇමතුමේ නින්දට යාමට පෙරයි.

"වොට්සන්, යම් දවසක මගේ හැකියාවන් ගැන ප්‍රමාණයට වඩා ආත්ම විශ්වාසයකින් මා කටයුතු කරන බව ඔබට පෙනී ගියොත්; එහෙමත් නැත්නම් කුමක් හෝ බැරෑරුම් ගැටලුවකට බුද්ධිය මෙහෙයවීම මා ප්‍රමාණවත් ලෙස නොකරන බව ඔබට පෙනී ගියොත්; අන්ත එදාට මගේ කනට "නෝබර්" කියන වචනය හෙමිත් කොඳුරන්න. එහෙම කළොත් මං ඔබට අනියයිත්ම කෘතඥවෙනවා."

Reading Purpose Only.. Not For Print.

භාෂා පරිවර්තනය

හාමා පරිවර්තකයා

මා පර්ලොක් හෝමස් ඇසුරු කළ දීර්ඝ කාලය තුළ, කිසිවිටෙකත් ඔහු තම ඥාතීන් ගැන සඳහන් කරනු මට අසන්නට ලැබී නොතිබිණි. එපමණක් නොව, ඔහුගේ ජීවිතයේ තරුණ හෝ ළමා කාලය පිළිබඳව ඔහු සඳහන් කළේ නම් ඒ ඉතා කලාතුරකිනි. මේ නිසාම හෝමස් ජීවත්ව සිටින ඥාතීන් කිසිවෙකු නොමැති අනාථයෙකු යයි මම විශ්වාස කළෙමි. එහෙත් එක් දිනක් මා ඉමහත් පුද්ගලයෙකු පත් කරමින් හෝමස් තම සොහොයුරා පිළිබඳව කථා කරන්නට පටන් ගත්තේය. ඒ කතාබහ ඇරඹුණේ මෙසේයි.

"හෝමස් ඔබ කියල තියෙන තොරතුරු අනුව එක දෙයක් මට පැහැදිලියි. නිරීක්ෂණය අදහා ඔබට ඇති සුවිශේෂ හැකියාවත්, ඒ මගින් නිගමනයන්ට පැමිණීමේ නික්මණ බුද්ධියත් ඔබට ලැබී තියෙන්නේ, ඒවා ක්‍රමානුකූල විධියට පුහුණු කළ නිසා."

"ඔව්, තරමක් දුරට" ඔහු පිළිතුරු දුන්නේ කල්පනාකාරී වෙමිනි.

"මගේ මුතුන්මිත්තෝ, හැමදාමත් ඒකාකාරී ජීවිත ගතකළ, ගම්බද, ඉඩම්හිම රඳා මිනිස්සු. ඒ නිසා මට මේ දක්ෂකම ලැබෙන්න ඇත්තේ මගේ මිත්තණියගේ ලේ වල දුරුමයෙන් වෙන්න පුළුවනි. ඔබ අහල ඇති වර්තවී නම් ප්‍රශ්න ජාතික සුප්‍රසිද්ධ විත්‍රශිල්පියා ගැන. ඔහු මගේ මිත්තණියගේ සහෝදරයා. කලා ශිල්ප පිළිබඳ ඇති කුසලතාවය ලේ වලින් ආවම, ඒක පුද්ගලාකාර විධියට වෙනත් දක්ෂතාවයන් බවට හැරෙන්න ඉඩ තියෙනවා."

"නමුත් ඔබ කොහොමද කියන්නෙ ඒක ප්‍රවේණියෙන් ආව කියලා?"

"ඒ මොකද මගේ සහෝදරයා මයික්ලෝටත් මේ හැකියාවම පිහිටලා තියෙනවා. නිරීක්ෂණයට හා නිගමනයට ඔහු මටත් වඩා දක්ෂයෙක්."

"මේ බවත් මං කවදාවත් අහල තිබුණෙ නෑ? ඔබගේ දක්ෂතා තියෙන තවත් එක් පුද්ගලයෙක් හරි එංගලන්තයේ ඉන්නවා නම් කොහොමද පොලීසිය හරි මහජනයා හරි ඔහු ගැන තොදන්නේ? කොහොම වුණත් ඔබේ සහෝදරයා ඔබටත් වඩා දක්ෂයෙක් බව පිළිගැනීමෙන් පෙනෙන්නේ ඔබේ නිහතමානී කම."

"වොට්සන් මගේ මිත්‍රයා. නිහතමානීකම යහපත් ගතිගුණයක් ලෙස සලකන අය සමග මේ වෙලාවේ මට එකඟවෙන්න පුළුවන් කමක් නෑ. තර්කානුකූලව සමත් තීරණය කරන්නාවා හොඳ ගතිගුණ ගැන හිත හිතා ඉන්න බෑ. තමන්ගේ දක්ෂකම් අතිශයෝක්තියෙන් පවසන එක වැරදියි. ඒ වගේම තමන්ගේ දක්ෂකම් ගැන අඩු තක්සේරුවක් කරන එකත් වැරදියි. මං මේ නිහතමානී වෙන්න හැදුවා නෙමෙයි. මයික්ලෝට මටත් වඩා සිදුම් නිරීක්ෂණ ශක්තියක් තියෙනවා කියල මං කිව්වොත්, මං කියන්නේ ඉතාම නිවැරදි සම්පූර්ණ සත්‍යයක්. ඒ බව ඔබට විශ්වාසයට ගන්න පුළුවන්."

"සහෝදරයා ඔබට වඩා වයසින් බාලද?"

"නෑහැ. ඔහු මගේ අයියා. මට වඩා අවුරුදු හතක් වැඩිමහල්."

"ඉතිං කොහොමද ඔහු මේ තරම් අප්‍රසිද්ධ පුද්ගලයෙක් වුණේ?"

"ආ. . . . ඔහු, ඔහුගේ ක්ෂේත්‍රයේ අය අතර හුඟක් ප්‍රසිද්ධයි."

"ඒ කියන්නේ කොහේද?"

"උදාහරණයක් වශයෙන් අපි කියමු, ඩයොජිනීස් සමාජයේ."

"එහෙම සමාජයක් ගැන මං කවදාවත් අහල නෑහැ."

"ඩයොජිනීස් සමාජය කියන්නේ උන්ධනයේ තිබෙන ඉතාම පුද්ගලාකාර මිත්‍ර සමාජයක්. මයික්ලෝට කියන්නෙත් පුද්ගලාකාර ගතිගුණ ඇති කෙනෙක්. ඔහු හැමදාමත් හවස හතරයි හතළිස් පහේ ඉඳලා රැ අටට විස්සක් වෙනතුරු එතුන ඉන්නවා. දැන් වෙලාව හයයි. මේ ලස්සන හැන්දෑවේ ටීකක් ඇවිදින්න යන්න ඔබ

කැමැතිද වොට්සන්? එහෙම නම් මට බොහොම සන්තෝෂයෙන් ඔබට හඳුන්වා දෙන්න පුළුවන් දේවල් දෙකක් තියෙනවා."

මිනිත්තු පහකින් අපි පිටත් වී ගියෙමු. අප ගමන් කළේ රීජන්ට් වට රවුම දෙසටයි.

"වොට්සන් ඔබ ඇහුවා තේද, ඇයි මයික්ලොෆ්ට් ඔහුගේ හැකියාවන් අපරාධ පරීක්ෂණය සඳහා යොදවන්නේ නැත්තේ කියලා? ඔහුට ඒ වැඩේ නම් කරන්න අමාරුයි. . . ."

". . . . ඒ වුණට ඔබ කිව්වා?"

"ඔව් මං කිව්වා අයිශාව මට වඩා තියුණු විධියට නිරීක්ෂණය හා නිගමනය කිරීමේ දක්ෂතාවයක් තිබෙනවා කියල. අපි හිතමු, අපරාධ පරීක්ෂණ ශාස්ත්‍රය, භාෂි පුටුවකට වෙලා, නිරීක්ෂණයන් ඊක එකට ගලපා නිගමනයන්ට එළැඹීමෙන් ඉවර කරන්න පුළුවන් කියලා. අන්න එහෙම වුණොත් මගේ අයිශා ලෝකයේ බිහිවූ ශ්‍රේෂ්ඨතම අපරාධ පරීක්ෂකයා වේව්. නමුත් ඔබ දන්නවා අපරාධ භාරයෙක් අල්ලා ගැනීම, නිගමනයකට එළැඹීමෙන් ඉවර වෙන්නේ නෑ. ඒ සඳහා කළයුතු වැඩ තව හුඟක් තිදුයනවා. මේ ක්ෂේත්‍රයේ ඉහළට යන්න නම් ඒ හැම දෙයක්ම කැපවීමෙන් කළ යුතුයි. නමුත් මයික්ලොෆ්ට් ඒකට කිසිම ආශාවක් නෑ. ඔහුට වෙහෙස මහන්සි වෙලා, දිගින් දිගටම වැඩකරන්න හැකියාවක් ඇත්තෙන් නෑ. වෙන එකක් කියා නිගමනවලින් ඔහු කරපු සොයාගැනීමක් නිවැරදිද කියල හොයල බලන්නවත්, ඔහු වෙහෙසෙන්නේ නැහැ. කවුරු හරි කිව්වා කියල හිතමු මයික්ලොෆ්ට්ගේ නිගමනය වැරදියි කියල. ඔහු තමන්ගේ නිගමනයේ නිවැරදි බව ඔප්පු කරන්න කිසිම උත්සාහයක් දරන්නේ නැහැ. වැරදියි කිව්වොත් ඒක භාරගෙන තිහඩ වෙනවා.

මට ආව ගැටලු සහිත තැන් විශාල ගණනක් මං අයිශා ලෙහට ගෙන ගිහිං, ඔහුගෙන් උපදෙස් අරගෙන තියෙනවා. ඔහු දුන් නිගමන, තීරණ, ඉතාම නිවැරදි බව පරීක්ෂණය අවසානයේදී ඔප්පු වුණා. යම්කිසි අපරාධයක් සිදුවුණොත්, අපි කල්පිතයක් ගොඩ නගලා, නිගමනවලට පැමිණියා කියමු. ඒක එතැනින් තවහින්තේ නැහැ. ඒක උසාවිය ඉදිරියට ගෙනයාමට නම් සම්පූර්ණ කළයුතු ප්‍රායෝගික පැත්තක් තියෙනවා. මෙන්න මේ ප්‍රායෝගික කොටස ගොඩනගන්න මයික්ලොෆ්ට් හැකියාවක් නෑ."

"ඔහුගේ වෘත්තීය එහෙත්ම අපරාධ පරීක්ෂණය නෙමෙයිද?"

"කොහොමටත් නැහැ. මං අපරාධ පරීක්ෂණයේ යෙදෙන්නේ මගේ ජීවනෝපාය ලෙස, රැකියාව ලෙස. නමුත් මයික්ලෝට් එක කරන්නේ මේ කෙනෙකුට ඇති ආශාව නිසා, විනෝදාශයක් ලෙස.

මයික්ලෝට් සතුව තියෙනවා ගණන්, මිනුම්, දත්ත, නිවැරදිව මතකයේ තබාගන්න මහ පුද්ගලිකාර ඇකියාවක්. ඒ නිසා රජයේ දෙපාර්තමේන්තු සමහරක ඔහු විගණන කටයුතුවල යෙදෙනවා. මයික්ලෝට් පදිංචි වෙලා ඉන්නේ පෝල්මෝල් හි. ඉතින් වයිට්හෝල් පැත්ත ඔහුට පයින් යන දුරක්. උදේට එහේට ඇවිදගෙන ගිහි-හවසට ආපසු ගෙදර එනවා. අවුරුද්ද පුරාම ඔහු කරන්නේ ඒ වැඩේ. ඔහු වෙත කිසිම ව්‍යායාමයක හෝ කටයුත්තක යෙදෙන්නේ නැ. ඩයොජීනීස් සමාජයේ ඇරෙන්න වෙත කොතැනකවත් ඔහුව දකින්න ලැබෙන්නෙ වත් නැහැ."

"මය කියන සමාජය ගැන මට ඒ හැටි මතකයක් නැහැ."

"ඒකෙ පුද්ගලයෙක් නැ. මබ දත්තවාද මොට්සන් මේ ලන්ඩනයේ මහත්වරුන් විශාල සංඛ්‍යාවක් ඉන්නවා, කිසිකෙනෙකු ආශ්‍රය කිරීමට කැමැති නැති. මිනිස් සමාජයට ඇති අප්‍රියතාවය නිසා හෝ පෞද්ගලික ලැජ්ජාශීලී ගතිය නිසා, ඔවුන් කවුරුවත් සමග කතාබහ කරන්නවත් කැමැති නැහැ. ඒ වුණත් සුවපහසු අසුන්වලට වෙලා අලුත්ම පුවත්පත් සහරා කියවන්න ඔවුන්ගේ අකමැත්තක් නැහැ. මෙන්න මේ පුද්ගලයින් සඳහායි ඩයොජීනීස් සමාජය පටන් ගත්තේ. සමාජ ආශ්‍රයට අකමැති මිනිසුන් විශාල ගණනක් දැන් ඒකෙ සාමාජිකයන් බවට පත්වෙලා. කිසිම සාමාජිකයෙකුට තවත් සාමාජිකයෙක් දිනා බලන්නවත් තහනම්. අමුත්තන්ගේ කාමරය තුළදී හැර, සමාජශාලාවේ වෙනත් තැනකදී කිසිම හේතුවක් නිසා, වචනයක්වත් කථාකරන්න තහනම්. ඒ වැරද්ද තුන්වරක් කළොත් ඔහුගේ නම කම්ටුටට ඉදිරිපත් කරලා, සමාජයෙන් තෙරපා දමන්න පුළුවනි. මගේ අයියා නම් සමාජයේ ආරම්භක සාමාජිකයෙක්. මේක කෙනෙකුගේ මතයට ඉතාම ප්‍රවදායක පරිසරයක් බව මටත් පෞද්ගලිකව වැටහිලා තියෙනවා."

කතාබහේ යෙදෙමින් අපි පෝල්මෝල් වෙත ළඟාවී සිටියෙමු. කාල්ටන් සමාජශාලාවට නුදුරින් පිහිටි දොරටුවක් අසල හෝම්ස්

නැවතුණේය. මිලහට කිසිත් කළා නොකරන ලෙසට මට සංඥා කරමින් ඔහු එම ගොඩනැගිල්ල තුළට මා කැඳවාගෙන ගියේය.

බිත්තියේ වූ විදුරු කවුළු තුළින් විශාල කාමරයක් මට දකින්නට ලැබිණි. තම තමන්ටම වෙන්වූ මුලු මුලු වලට වී, පුද්ගලයෝ රාශියක් නිහඩව පුවත්පත් කියවමින් සිටියහ. මා කුඩා කාමරයක රඳවා පිටවී ගිය හෝමස්, මිනිස්තුවකින් පමණ කිසිවෙකු කැඳවාගෙන ආවේය. ඒ අත්කිසිවෙකු නොව ඔහුගේ සොහොයුරා බව බැලූ බැල්මටම මට සිතාගත හැකි විය.

මයික්‍රොෆෝන් හෝමස්, ෂර්ලොක්ට වඩා ප්‍රමාණයෙන් විශාල, ශක්ති සම්පන්න පුද්ගලයෙකු ලෙස පෙනිණ. මුහුණ ද ප්‍රමාණයෙන් තරමක් විශාල වූ නමුත් කම සොහොයුරා සතු බුද්ධිමත් පෙනුම මයික්‍රොෆෝන්ගේ මුහුණේ ද දැකිය හැකිවිය. දෑස්වල තිබුණේ ලා අළු පැහැයකි. සංකීර්ණ ගැටලුවක් විසඳීම සඳහා තියුණු උත්සාහයක යෙදෙද්දී පමණක් ෂර්ලොක් හෝමස්ගේ මා දකින දෑස්, මයික්‍රොෆෝන් ස්වභාවයෙන්ම පිහිටා තිබිණ.

"ඔබ හමුවෙන්න ලැබීම ගැන සන්තෝෂයි මහත්මයා."

සිල් මත්ස්‍යයෙකුගේ වරල් පතක් වැනි යෝධ සුරත මා වෙත දිගු කරමින් ඔහු පැවසීය.

"ඔබ මගේ මල්ලිගේ වාර්තාකාර කහතුර භාරගන්නට පස්සේ මට ඔහු ගැන නිතර දෙවෙලේ අහන්න ලැබෙනවා. ඒක නෙමෙයි ෂර්ලොක්. අර වලව් ගෙදර පරීක්ෂණය සම්බන්ධයෙන් ඔබ ගිය සතියේ මාව මුණගැහෙන්න ඒවා කියලා මං බලාගෙන හිටියා. මං හිතුවා ඒක ඔබට ටිකක් විසඳගන්න අමාරු වේවි කියල."

නෑ. මං ඒක විසඳුවා?"

"එතැන වගකිව යුතු පුද්ගලයා ඇඩම් තේද?"

"ඔව් ඇඩම් තමයි."

"මුල ඉඳලම මට ඒ බව ඒත්තු ගියා."

මේ කතාබහ සිදු කෙරුණේ ඩයොපිනීස් සමාජ ශාලාවේ අමුත්තන්ගේ කාමරයේදීය. එය පිහිටියේ ප්‍රධාන පාරට මායිම්වයි. පාරේ ගමන් කරන අය දැකිය හැකිවන පරිදි, පැහැදිලි දිග

විදුරුවක් සවිකළ ජනේලයක්, එතැන බිත්තියේ විය. මහපාර දෙසට මුහුණ දමා වාඩිවිය හැකි සොපාවේ අපි හිඳ ගත්තෙමු.

"මනුෂ්‍ය වර්ගයා ගැන හදාරන්න උවමනා කෙනෙකුට මෙතැන තමයි නියම තැන." මයික්‍රොෆ්ට් කීවේ ජනෙල් විදුරුව හරහා බලමිනි.

"උදාහරණයක් වශයෙන් බලන්න මේ දිනාවට ඇවිදගෙන එන දෙදෙනා දිනා."

"එක්කෙනෙක් බිලියඩ් සටහන් කරුවෙක්. නමුත් අනෙකා කවුද?" මගේ මිත්‍රයා ඇසීය.

"හරියට හරි. අනෙකා ගැන මොනවද කියන්න පුළුවන්?"

පාරේ ඇවිද ආ දෙදෙනා ජනේලය අසල නතරවූහ. එයින් එක් අයෙකුගේ කබායේ සාක්කු අසල රටහුණු පාවිච්චි කිරීම නිසා ඇතිවූ ලකුණු මම දුටුවෙමි. ඔහු බිලියඩ් ක්‍රීඩාවට සම්බන්ධ අයෙකු බව කීමට මා දුටුවේ එසමණකි. අනෙක් තැනැත්තා දුඹුරු පැහැති සමක් තිබූ, උසෙන් අඩු කරබාරු මිනිසෙකි. පිටුපසට බර වනසේ හිස් වැස්මක් පැළඳ සිටි ඔහුගේ අතේ, පාර්සල් කිහිපයක් ද විය.

"පරණ සොල්දාදුවෙක් කියලයි මට හිතෙන්නේ." ෂර්ලොක් කීය.

"ඔව්. නමුත් ඔහු සේවයෙන් ඉවත්වෙලා තියෙන්නේ බොහොම දිනදී." මයික්‍රොෆ්ට් කීය.

"මට පෙනෙන හැටියට ඉන්දියාවෙන් සේවය කරලා තියෙනවා."

"වරනොලත් නිලධරයෙක් වගෙයි."

"මට හිතෙනවා රාජකීය කාලතුවක්කු හමුදාවේ සේවය කළ අයෙක් කියල." ෂර්ලොක් පැවසීය.

"බිරිඳ මියගිය කණ්ඩායමේ පුද්ගලයෙක්."

"නමුත් ළමයෙක් ඉන්නවා."

"ළමයෙක් නෙමෙයි කොල්ලෝ, ළමයි ඉන්නවා."

"මොකක්ද මේ වැඩේ? මේව මට ටිකක් තේරුම් ගන්න අමාරුයි?" මම සිනාසෙමින් කීවෙමි.

"ඇයි වොට්සන්; ගාම්භීර පීඩියට අඩිය තබා ඇවිදීම, කණ්ඩායමක් මෙහෙය වන්නෙකුගේ කතාබස් විලාසය, අවිච්ච පිළිස්සුණු හම. මේ හැම එකකින්ම පෙනෙන්නේ යුද්ධ හටයෙන්. සාමාන්‍ය හටයෙකුට වඩා නිලධරයෙක්. හමේ පාටෙන් කිව්ව හැකි, ඉන්දියාවේ ඉඳල ඇවිත් වැඩි කාලයක් නැහැ කියල." ෂර්ලොක් පැවසුවේය.

"හමුදාවෙන් ඉවත්වෙලා වැඩි කාලයක් නැහැ කියන එක කියන්න පුළුවනි, ඔහු පැළැඳගෙන ඉන්න හමුදා බුට්ස් සපත්තු වලින්." මයික්‍රොෆෝන් කීය.

"ඔහු ඇවිද ගිය ආකාරයේ නිබ්‍රණේ නැහැ අශ්වායෝහක හටයෙකුගේ ගමන් විලාසය. තමුන් හිස් වැස්ම පැළැඳ සිටියේ හිසේ එක් පැත්තකට බර වෙන්න. මුහුණේ ඒ පැත්ත සහ ඇතිබැම ප්‍රදේශය අවිච්ච පිළිස්සී තියෙන්නෙ අඩුවෙන්. ඔහුගේ ශරීරය හුඟක් තරබාරුයි. ඒ නිසා ඉංජිනේරු බලකායේ කෙනෙක් විය නො හැකියි; කාලතුවක්කු හමුදාවේ විය යුතුයි."

"රිහෙට අපට පෙනෙනවා ඔහු ඉන්නේ දැඩි ශෝකයකට පත්වෙලා බව. ඒකෙන් කියන්න පුළුවනි ඔහු හුඟක් ආදරය කරන කෙනෙක් ඔහුට අහිමිවී ඇති බව. වෙළඳපොළට ඇවිත් බඩුබාහිරාදිය තමන්ම අරගෙන යන එකෙන් හිතන්න පුළුවනි, මියගිහිත් තියෙන්නේ ඔහුගේ බිරිඳ විය යුතුය යන්න. ඔහු දරුවන් සඳහාත් බොහෝ දේ මිලට ගෙන තියෙනවා. එයින් එකක්, අර සොලවන විට ශබ්දයක් නැහෙන "රැට්ල්" එකක්. ඒකෙන් තේරෙනවා එක ළමයෙක් ඉතාම ලාබාලයි. බිරිඳ මියයන්නට ඇත්තේ බොහෝ විට දරු ප්‍රසූතියේදී වෙන්නක් පිළිවිත්. ඔහුගේ අතේ පිත්තුර පොතක් තියෙනවා. ඒකෙන් අපට හිතාගන්න පුළුවනි ඔහුට තවත් කුඩා දරුවෙක් සිටිනා බව."

ෂර්ලොක් හෝම්ස් පැවසුවේ තීරීක්ෂණ හා නිගමන ශක්තියෙන් තම සොහොයුරා තමාටත් වඩා දක්ෂයෙකු බවයි. එය සම්පූර්ණ සත්‍යයක් බව මට ප්‍රත්‍යක්ෂ විය. හෝම්ස් මා දෙස බලා සිනාසුණේ මගේ සිතේ ඇතිවූ හැඟීම් වටහාගෙන විය යුතුය.

තම කබා සාක්ෂුවෙන් කැස්බෑ ලෙලි දුම්කුඩු හෙප්පුවක් එළියට ගත් මයික්‍රොෆෝන්, එයින් දුම්කුඩු ස්වල්පයක් නාසයට ඉරුවේය.

අනතුරුව කබායේ උඩ සාක්කුවෙන් රතුපැහැති සේද ලේන්සුවක් අතට ගෙන, කබාය මත වැටුණු දුම්කඩු පිසදා හැරියේය.

"ඒක නෙමෙයි ඔර්ලොක්. ඔබ ප්‍රියකරන කාලේ ගැටලුවක් පහුගියදා කෙනෙක් මා වෙතට අරගෙන ආවා. ඇත්තෙන්ම ඒ ගැන දුටු පැනල හොයාබලන්න මට හැකියාවක් තිබුණේ නැහැ. එයට අදාළ කාරණා ගැන පවා සම්පූර්ණයෙන් විමසා බලන්න මට ඉඩක් ලැබුණේ නැහැ. ඒ වුණත් මට අහන්න ලැබුණු දෙයින් සිත්ගන්නා නිගමනයක් කිහිපයකට එන්න මට හැකියාව ලැබුණා. ඔබ ඒ ගැන අහන්න කැමති නම්. . . ."

". . . . ඒ ගැන අහන්න මං හරිම ආසයි මයික්‍රොෆ්ට්."

සාක්කුවේ තිබූ සටහන් පොත අතට ගත් මයික්‍රොෆ්ට් එහි කොළයක යමක් ලියුවේය. මිළහට සිනුවා නාදකොට සේවකයකු කැඳවා ලියුම් කැබැල්ල ඔහු අතට දුන්නේය.

"මං මෙලාස් මහත්තයට ලියුම් කැල්ලක් යැව්වේ මෙතාට එන්න කියලා. ඔහු නැවතී ඉන්නේ, මා පිදිටි ගොඩනැගිල්ලේම ඉහළ තට්ටුවේ. ඒ නිසා ඔහු සමඟ මගේ තරමක දැනහැඳුනුම් කමක් තියෙනවා. මේ ප්‍රශ්නය ගැන ඔහු ඇවිත් මට කරා කළෙන් ඒ නිසයි.

මෙලාස් මහත්මයා ග්‍රීක් ජාතිකයෙක්. ඔහු භාෂා විශාරදයෙක් බවයි මට අහන්න ලැබුණ නියෝගයෙන්. ඔහු ජීවනෝපාය වශයෙන් උසාවියේ භාෂා පරිවර්තකයෙකු ලෙස සේවය කරනවා. ඊට අමතරව නොදම්බලන්ඩ් මාවතේ හෝටල්වලට, පෙරදිගින් පැමිණෙන සංචාරකයින්ට මහ පෙන්නුම්කෙක් හැටියටත් කටයුතු කරනවා. ඔහුට මුහුණ දෙන්න සිද්ධ වෙලා නියෝගයෙන් අපූරු අත්දැකීමකට. ඒක ඔහුගේ කට්ත්ම අසා ගැනීම වඩා හොඳයි."

මිනිත්තු කිහිපයකට පසු අප හමුවට පැමිණියේ මිටි, තරමක් තරබාරු සිරුරක් තිබූ මහත්මයෙකි. ඔහුගේ සමේ තිබූ ඔලිව් පැහැයත් කෙස්වැටියේ කර පැහැයත් ඔහු දකුණු යුරෝපීයයකු බව පෙන්නුම් කළේය. එහෙත් මෙලාස් මහතාගේ භාෂා විලාසය, උගත් ඉංග්‍රීසි ජාතිකයෙකුගේ මෙන් විය. අඳුරාධ පරීක්ෂණ විශේෂඥයා, තම කරාවට සවන්දීමට සූදානම් බව දැනගත් විට මෙලාස් මහතාගේ දෑස් ප්‍රීතියෙන් දීප්තිමත් විය.

"පොලීසිය නම් මගේ කථාව විශ්වාසයකට ගත්තේ නැහැ මහත්මයා. දෙයියම්පා! ඔවුන් හිතන්නේ මගේ කථාව බොරුවක් කියල." ඔහු පැවසුවේ හැඩුම්බර ස්වරයකිනි.

"ඔවුනට මේ වගේ කිසිම පැමිණිල්ලක් ලැබිල නැතිලු. ඒ නිසා මෙහෙම දෙයක් සිදුවුණෙ වෙනත් බැහැ කියලයි පොලීසිය කියන්නේ. ඒ වුණට මහත්මයා, මුහුණේ පැලස්තර අලවාසු අර අසරණ මනුස්සයාට සිද්ධ වුණේ මොකක්ද කියල දැනගන්න තුරු මගේ හිතට නම් සැනසීමක් නෑ."

"මං සුදානම් ඔබේ කථාව අහන්න."

"අද බදාදා රැනොවු. මේක සිදුවුණේ දවස් දෙකකට කලින් සළදා රැ. මං භාෂා පරිවර්තකයෙක්. මගේ අසල්වාසී මේ මහත්තයා ඔබට ඒ බව කියන්නත් ඇති. මං භාෂා හැම එකක්ම වගේ පරිවර්තනය කරනවා. නමුත් උපතින් මං ග්‍රීක් ජාතිකයෙක්. මගේ නමක් ග්‍රීක් නමක්. දැන් අවුරුදු ගණනක් තිස්සේ ලන්ඩනයේ සේවය කරන ප්‍රධාන ග්‍රීක් භාෂා පරිවර්තකයා මමයි. ඒ නිසා හෝටලවල උදවිය මාව හොඳට හඳුනනවා."

සමහර විට භාෂා පරිවර්තන කටයුතු සඳහා මාව කැඳවන්නේ මහ අවේලාවල. ඒක වරක් දෙවරක් නොවෙයි, නිතර නිතර සිදුවෙන දෙයක්. මහ රැ වෙලා ලන්ඩනයට හොඳෙන සංචාරකයෝ, එහෙමත් තැත්නම් බලාපොරොත්තු නොවූ කරදර වලට මුහුණ පාන අය, මාව කැඳවන්නේ අවේලාවෙමයි. ඒ නිසා, එදා සළදා රැ ලැටිමර් කියල මහත්මයෙක් ඇවිත්, ඔහු සමග අශ්ව කරත්තයෙන් යන්න සුදානම් වෙන්න කිව්වාම මං පුදුම වුණේ නැහැ. ලැටිමර් මහත්මයා බොහොම අලංකාර විධියට තැඳ පැඳේ ගෙන හිටී තරුණයෙක්. ඔහු මට මෙහෙම කිව්වා.

"මෙලාස් මහත්මයා, ව්‍යාපාරික කටයුත්තක් සඳහා ග්‍රීක් ජාතික මගේ මිත්‍රයෙක් ලන්ඩනයට පැමිණ සිටිනවා. ඔහුට කථාකරන්න පුළුවන් ග්‍රීක් භාෂාව පමණයි. ඉතින් භාෂා පරිවර්තකයෙකුගේ සේවය අපට අත්‍යවශ්‍ය වෙලයි තියෙන්නේ. මං පදිංචි වෙලා ඉන්නේ ටිකක් ඈත, කෙන්සිංටන් වල. එළියේ කුලී රථයක් සුදානම් කියෙනවා. ඔබට ඉක්මනින් සුදානම් වෙලා එන්න පුළුවන් නම් ලොකු උදව්වක්."

බොහොම හදිසියෙන් සිටි ඔහු, අප පාරට බැහැරු හැටියෙම මාව ඉක්මනට ඔහුගේ කුලී රථයට නග්ගා ගත්තා.

මං කුලී රථයක් කිව්වට, ඒක ඇතුළට නැගපු හැටියෙම මට ඒ ගැන සැක හිතුණා. ඒක මේ ලන්ඩනයේ සාමාන්‍යයෙන් දකින්න ලැබෙන, අබලන්, රෝද හතරේ අශ්ව කරත්තය නෙමෙයි. ඒක ඇතුළෙ ඊට වඩා හුඟක් ඉඩ තිබුණා. ආසන සහ ඇතුළත ඉතා හොඳ තත්ත්වයේ තිබුණා. ලැටිමර් මහත්තයා වාඩිවුණේ මා ඉදිරියෙන්. අපි වාරිංක්‍රොස් වලින් පිටත්වෙලා භාෆ්ට්බර් මාවත දිගේ ඔක්ස්ෆර්ඩ් වීථිය දෙසට ගමන් කළා. මං ඔහුට කිව්වා,

"කෙන්සිංටන් වලට යන්න මේ පැත්තෙන් යන්නෙ මොකටද මහත්මයා. මේක හුඟක් දුර පාරක් නේ?"

මං එහෙම කිව්වා විතරයි ඔහු මගේ කථාව නැවැත්තුවේ අමුතු විධියේ හැසිරීමකින්.

ඔහු තමන්ගේ සාක්කුවෙන් මහ දරුණු විධියේ පෙනුමක් තියෙන මුගුරක් එළියට ඇදලා ගත්තා. ඒකෙ ඉහළ කෙළවර භාරලා, රියම් පුරවා බරින් වැඩිකර තිබුණේ ආයුධයක් විධියට ප්‍රයෝජනයට ගන්න. මට පෙනෙන අයුරින්, ඒක අතේ එහාට මෙහාට පදවපු ඔහු, එය තමන්ගේ අසුන උඩ තබා ගත්තා. ඒත් වචනයක්වත් කථා කළේ නැහැ. ඊළඟට ඔහු අශ්ව කරත්තයේ විවෘතව තිබූ කවුළු වැහෙන විධියට, දෙපැත්තෙම ජනෙල් පියන් උඩට එසෙව්වා. මේ ජනෙල් පියන් වල වීදුරුව හරහා පිටත බලන්න බැරි වෙන විධියට, ඒවායේ කළු කඩදාසි අලවා තිබූ බව දැකලා මම මහත් පුදුමයට පත්වුණා.

"ඔබට ජනෙලයෙන් පිටත බලන්න ඉඩක් නොදීම ගැන මට කණගාටුයි මෙලාස් මහත්මයා." ඔහු කිව්වා.

"ඒකට හේතුව, අප ගමන් කරන්නේ කොතැනටද කියලා ඔබ දැනගන්නවාට මම කැමැති නැහැ. ඒ මොකද ඔබ තවත් සැරයක් එතැන හොයාගෙන ආවොත් ඒක මට ලොකු කරදරයක් වෙනවා."

ඉතින් හෝමිස් මහත්මයා ඔබට හිතාගන්න පුළුවන් තේද මේ කතාවට මගේ හිතේ ඇතිවුණු හැඟීම? මගේ හිතේ අප්‍රමාණ හයක් ඇතිවුණා. ඔහු පුළුල් උරහිස් ඇති ශක්තිමත් තරුණයෙක්.

ඔහු ලෙහ තිබුණු ආයුධය ගැන අමතක කළත්, ඔහු සමග පොරබදල ජයගන්න මට කොහොමවත් හැකියාවක් තිබුණේ නැ.

"මේක මහ අයුක්ති සහගත හැසිරීමක් ලැටිමර් මහත්මයා. ඔබ කරන වැඩේ නිසි විරෝධී ක්‍රියාවක්. ඒ බව ඔබ දන්නවා ඇති?"

"මේ පිළිවෙළ ටිකක් අතිශයී බව ඇත්තයි. නමුත් ඒකට අපි ඔබට අමතරව මුදල් ගෙවන්නම්. ඒ වුණත් මෙලාස් මහත්මයා, මං ඔබට එක අනතුරු ඇඟවීමක් කරන්න කැමතියි. අද රාත්‍රියේ කොයි වෙලාවක හරි, ශබ්ද නගා කැගහල කිලබල කරන්න උත්සාහ කළොත් ඔබ අමාරුවේ වැටෙනවා. එහෙමත් නැත්නම් මං අකමැති විධියට හැසිරෙන්න උත්සාහ කළොත් ඔබට කරදර විදින්න සිදුවේවි. ඔබට මුහුණ දෙන්න වෙන්නෙ බොහොම දරුණු ප්‍රතිඵල වලටයි. කරුණාකරල මතක තියාගන්න. ඔබ කොහේ ගියාද කියල කිසිකෙනෙක් දන්නෙ නැ. මේ අශ්ව කරත්තය ඇතුළෙදි හරි, මගේ ගෙදරදි හරි, කොහේ වුණත් ඔබ ඉන්නේ මගේ අණසක යටතේ."

ඔහු කථා කළේ බොහොම මෘදු හඬකින්. නමුත් ඔහු ඒවා කිව් ආකාරයේ මහා කෲර ස්වභාවයක් තිබුණා. මම නිශ්ශබ්දව වාඩිවෙලා බලාගෙන හිටියා. මං කල්පනා කළේ, පුදුමාකාර විධියට මාව මෙහෙම පැහැරගෙන යාමේ තේරුම කුමක්ද කියලයි. එක කාරණයක් මට පැහැදිලි වුණා. ඒ, ඔහුට විරුද්ධ වෙලා ඔහුගේ ග්‍රහණයෙන් ගැළැවෙන්න උත්සාහ කිරීමෙන් වැඩක් නැති බව. මට ඉතිරිවෙලා තිබුණේ, එන දේට මුහුණ දෙන්න බලාගෙන ඉවසා සිටීම පමණයි.

මේ විධියට පැය දෙකක් තිස්සේ අශ්ව කරත්තය ගමන් කළා. අප ගමන් කළේ මොන පැත්තටද යන්න යන්නමින් හරි දැනගන්න මට ක්‍රමයක් තිබුණේ නැහැ. සමහර අවස්ථාවල ගල් දමා සකස් කළ පාරවලත්, සමහර වෙලාවට බොරළු පාර වලත් ගමන් කළ බව, රෝද වලින් නැඟුණු ශබ්දයෙන් මට තේරුණා. ඒ ඇරෙන්න අප ගියේ කොහේටද යන්න යන්නමින් හෝ හිතාගන්න හැකියාවක් මට තිබුණේ නැහැ. අප පෝල්මෝල් වලින් පිටත්වෙලා එද්දි වෙලාව හතයි කාලයි. ගමන අවසන් වෙලා අශ්ව කරත්තය තතර වෙද්දි වෙලාව නවයට දහයයි.

මගේ අනුග්‍රාහකයා කරන්න කවුළුවේ විදුරු පියන් පහතට දැමීමා. මං දැක්කා පහත් ආරුක්කුවක් සහිත දොරටුවක්; එයට ඉහළින් එල්ලෙන ලාම්පුවක් එළිය. බොහොම ඉක්මනින් ඔහු මාව කරන්නයෙන් බස්සවාගෙන ගේ ඇතුළට අරගෙන ගියා. මං ඇතුළුවුණු තැන දෙපැත්තේ ගස් සහ මිදුලක් තිබුණා වගේ මං යන්නමට දුටුවා. නමුත් අප ඇත්ත වශයෙන්ම සිටීමේ ගම්බද ප්‍රදේශයකද තැන්නම් පොද්ගලික වත්තක් තැනු නිවසකද? මේ ආදී කිසිවක් ඔබට දැනුම් දෙන්න තරමට මට විටපිටාව පැහැදිලිව දැක ගන්න බැරිවුණා.

වර්ණවත් එළියක් විහිදුණු ගෑස් ලාම්පුවක් නිවස ඇතුළේ දල්වා තිබුණා. එහි තිබූ ආලෝකය ප්‍රමාණවත් නොවූ නිසා, එතැනදීත් වැඩි යමක් බලාගන්න මට අපහසු වුණා. නමුත් සාලය තරමක් විශාල එකක් බවත්, බිත්තිවල පින්තූර එල්ලා තිබූ බවත් මං දුටුවා. අප වෙනුවෙන් දොර විවෘත කළ පුද්ගලයා මැදි වයසේ කෙනෙක්. තරබාරු, මිටි පුද්ගලයෙකු වූ ඔහුට තිබුණේ දුෂ්ඨ පෙනුමක්. ඔහු අප දෙසට හැරෙද්දී උපැස් පුගලක් ඇඟිලි කෙනෙකු බව මද ආලෝකයෙන් මට පෙනුණා.

"හැරල්ඩ්. මේ මෙලාස් මහත්මයාද?" ඔහු ඇසුවා

"ඔව්."

"බොහොම හොඳයි. ඔබ සමග අපේ කිසි තරහක් නෑ මෙලාස් මහත්මයා. ඔබ නොමැතිව අපට මේ වැඩේ කරගෙන යන්න විධියක් තිබුණේ නෑ. ඔබ අප සමග අවංකව කටයුතු කළොත්, ඔබට දුක්වෙන්න පසුකැවෙන්න හේතුවක් වෙන්නේ නෑ. නමුත් ඔබ අපට වංචා කරන්න හැදෑරෙන්නම්, ඔබට දෙයියන්ගෙම පිහිටයි!"

ඔහු කථා කළේ ස්නායු ආබාධයක් ඇති පුද්ගලයෙකු මෙන් වරින්වර තිගැස්සෙමින්. කථා කරන අතරේත් ඔහු ශබ්ද නඟා, අවිනිත විධියට සිතාපුණා. කොහොම වුණත් ඔහුගේ පිළිවෙළ නිසා, අර තරුණයාටත් වඩා හයක් මට මොහු ගැන ඇතිවුණා.

"මොනවද ඔබට මගෙන් කෙරෙන්න ඕනෑ?"

"අප හමුවෙන්න ඇවිත් ඉන්නවා ග්‍රීක් ජාතික මහත්මයෙක්. ප්‍රශ්න කීපයක් තියෙනවා ඔහුගෙන් අහන්න ඊළඟට ඔහු දෙන

පිළිතුරු ඉංග්‍රීසියට හරවා අපට දැනුම් දෙන්න. එවිටරයි. හැබැයි අප කියනවාට වැඩි දෙයක් ඔහුගෙන් අහන්න එහෙම එපා. . . !”

ඔහු යළිත් පෙර විධියට හිනාවුණා.

“එහෙම කළොත් ඔබ මෙලොවට නුපන්න නම් හොඳයි කියල හිතෙවි.”

ඔහු කථා කරද්දීම දොරක් ඇරල මාව කාමරයක් තුළට කැඳවාගෙන ගියා. බොහොම අලංකාර විධියට වටිනා ගෘහ භාණ්ඩ තබා තිබූ එහි, ලාම්පුව දැල්වුණේ බාගෙට. කාමරය ප්‍රමාණයෙන් ඉතා විශාල එකක්. එයට ඇතුළු වෙද්දී මා තැබූ පය, බුමුතුරුණ තුළට ගිලා බැස්ස ආකාරයෙන්ම තේරුණා, එය ඉතා වටිනා එකක් බව. පුටු සියල්ල සකසා තිබුණේ විල්ලු රෙද්දෙන්. ගිනි දුන්නේ ඉහළ කොටස හා පඩිය කිහිපයකින් නිමකොට තිබුණා.

එල්ලා තිබූ ලාම්පුවට කෙළින්ම පහළින් පුටුවක් තබා තිබුණා. මැදිවියේ පුද්ගලයා මට එහි අසුන් ගන්නා මෙන් සංඥා කළා. තරුණයා මේ වෙත කොට පිටවෙලා ගිහින. නමුත් මොහොතකින් වෙනත් දොරක් විවෘත කරගෙන ඔහු අප සිටි කාමරයට යළිත් ආවා. ඔහු තවත් මහත්මයෙකු කැඳවාගෙන ආවා. ඉතාම බුරුල් පිට කබායකින් සැරසී සිටි මේ මහත්මයා, ඉදිරියට ආවේ බොහොම හෙළිත් හෙළිත්. ඔහු තවත් ළං වෙලා, පහතේ ආලෝකය වැටෙන සීමාවට ආවාමයි, මං ඔහුගේ මුහුණ හරහාටි දැක්කෙ.

ඔහුගේ පෙනුමෙන් මගේ ඇඟ හිනියෙන් කිළිපොළා ගියා. ඔහු සිටියේ මළමිනියක් වගේ සුදුමැලි වෙලා. දින ගණනක් කැමක් බීමක් නොලැබීම නිසාදෝ ශරීරය ඉතා දුර්වල තත්ත්වයක තිබුණු බව මට පෙනුණා. ඔහුගේ ඊළියට තෙරා ආ දෑසෙන් මට හිතුණේ, මේ පුද්ගලයාගේ ශරීර ශක්තියට වඩා ආත්ම ශක්තිය හොඳ බවයි. ඔහුගේ කායික දුර්වලතාවයට වඩා, මං කම්පා වුණේ වෙනත් දෙයක් දැකීමෙන්- ඒ තමයි ඔහුගේ පෙනුම විකෘති වෙන විධියට, මුහුණ පුරා සෑම අතකටම පැලැස්තර අලවා ඇති හැටි. වෛද්‍යවරුන් කුඩාල වලම උඩින්-දමන, තදින් ඇලවෙන පැලැස්තර මුහුණේ හැම තැනකම තිබුණා. කටට උඩින් විශාල පැලැස්තර කැබැල්ලක් අලවා තිබුණා.

කාමරයට ගෙනා මේ පුද්ගලයා පුටුවේ වාඩිවුණා නෙමෙයි, පුටුව මතට ඇද වැටුණා.

"කෝ හැරලි ගල්ලෑල්ල හෙතෙවිද?"

වයසක මිනිසා උස් හඬින් ඇසුවා.

"ඔහුගේ අත්වල බැමි බුරුල් කළාද? හරි. දැන් ඔහුගේ අතට දෙන්න ගල්කුරු.

මෙලාස් මහත්මයා ඔබට තීබෙන්නේ ප්‍රශ්න අහන්න. ඔහු ඊට පිළිතුරු ගල්ලෑල්ලේ ලියාවි.

මුලින්ම ඔහුගෙන් අහන්න ඔහු ලියවිලි වලට අත්සන් කරන්න සූදානම්ද කියලා?"

ඒ අසරණ මිනිසාගේ දෑසෙන් කෝපයේ ගිනි පුපුරු පිටවුණා. මං ග්‍රීක් භාෂාවෙන් අසන ප්‍රශ්නවලට ඔහු පිළිතුරු ගල්ලෑල්ලේ ලියවා.

"කිසි දවසක නැහැ."

"මොනම කොන්දේසියක් උඩවත් කැමැති නැද්ද?" දුෂ්ට මිනිසාගේ ඉල්ලීම පිට මං ඇහුවා.

"මා හඳුනන ග්‍රීක් පුස්තකවරයෙකු ඉදිරිපිටදී ඇයව චාරිත්‍රානුකූලව විවාහ කරගන්නවා නම් පමණයි."

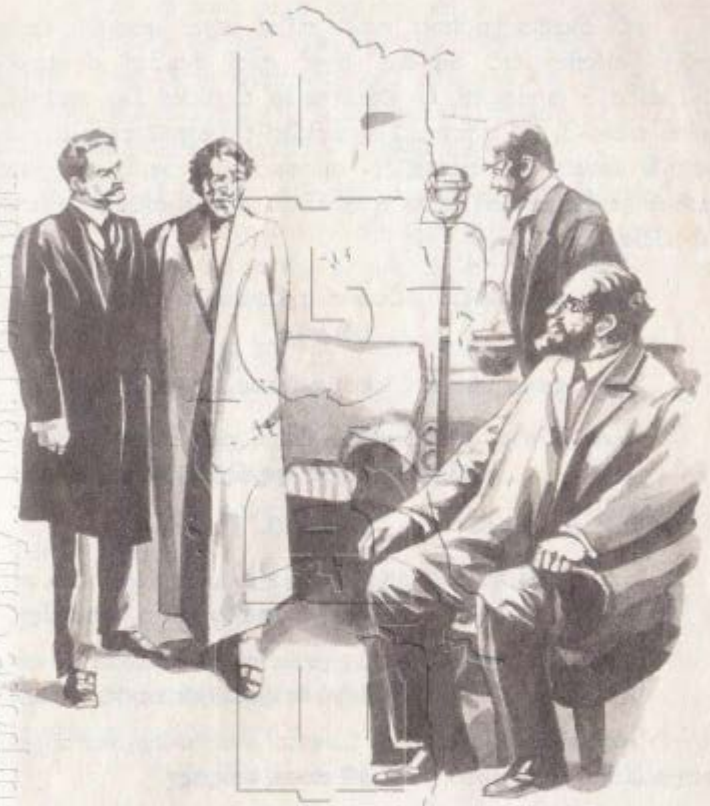
දුෂ්ට මිනිසා ඔහුගේ දුෂ්ට සිතාව පෑවා.

"ඔබ දන්නවාද ඔබට අත්වෙන ඉරණම?"

"මට මොනවා වුණත් මට කමක් නැ."

මන්න මය විධියට තමයි අපේ, කොටසක් කථාකරන, කොටසක් ලියන සංවාදය පැවැත්වුණේ. මට කිහිප වාරයක්ම දිගින් දිගටම අහන්න සිදුවුණා, ඔහු පරාජය භාර අරගෙන ලියවිලි වලට අත්සන් කරනවාද කියලා. නමුත් ඒ හැම වතාවකදීම ඔහුගෙන් ලැබුණේ කෝපයෙන් දුන් කලින් පිළිතුරමයි. මේ අතරේ මගේ හිතට හොඳ අදහසක් පහළ වුණා.

Reading Purpose Only. Not For Print.

155 "ඔහු සිටියේ මළමිනියක් වගේ සුදු මැලිවෙලා."

මට නියමිත ප්‍රශ්නය අගට තබමින් යමක් අමතරව එකතු කරලා අහන්න මට හිතුවා. මුලදී අපේ මිත්‍රයින් දෙදෙනාට වැටහේවිදැයි සැකයෙන්, මං එකතු කළේ භානියක් විය නොහැකි යමක් පමණයි. අර දෙන්නාට ඒ කිසිවක් වැටහුණේ නැති බව මං තේරුම් ගන්නා. ඊට පස්සේ මං බොහොම අවදානම් සෙල්ලමක් කරන්න පටන්ගන්නා. ඉතින් අපේ සංවාදය පැවැත්වුණේ මෙන්න මේ විධියට.

"මෙහෙම මුරණ්ඩුව සිටීමෙන් ඇතිවෙන පලක් නෑ.
ඔබ කවුද?"

"ඒකට කමක් නෑ. මම ලන්ඩනයට අමුත්තෙක්."

"ඔබේ ඉරණම අවාසනාවන්ත එකක් කරගන්නේ ඔබමයි.
කොයිතරම් කාලෙක ඉඳන්ද ඔබ මෙහේ ඉන්නේ?"

"එහෙම වුණාවෙ. සති තුනයි."

"දේපල කිසිවක් ඔබ සතුව තබාගන්න ඉඩ ලැබෙන්නෙ නෑ.
ඔබට තියෙන අසනීපය මොකක්ද?"

"දේපල තක්කඩි දුෂ්ටයන්ට ලැබෙන්න මං ඉඩ තියන්නෙ නෑ.
ඔවුන් මා දිගටම තිරාහාරව තබනවා."

"අත්සන් කරන්න කැමැති වුණොත් ඔබට මෙතැනින් නිදහස්
වෙලා යන්න ලැබෙනවා. මේ කාගෙ ගෙදරද?"

"මං කිසිදාක අත්සන් කරන්නෙ නෑ.
මං දන්නෙ නෑ."

"ඔබ මෙහෙම කළා කියල ඇයට අත්වන ප්‍රයෝජනයක් නෑ.
ඔබේ නම් මොකක්ද?"

"මං කැමතියි ඒක ඇගේ නමින්ම අහන්න.
ක්‍රිඩෙස්."

"අත්සන් කළොත් ඔබට ඇයව දකින්න ලැබෙවි.
ඔබේ ගම කොහේද?"

"එහෙම නම් මට ඇය බලන්න උවමනා නෑ.
ඇතැන්ස්."

මට තව මිනිත්තු පහක් තිබුණා නම්, ඔවුනට නොදැනෙන්ම ඔවුන් ඉදිරිපිටදීම මේ මුළු රහස් ගනුදෙනුවම මට එළියට ඇදගන්න තිබුණා. මගේ ඊළඟ ප්‍රශ්නයෙන් මට තව හුඟක් දේවල් පැහැදිලි කරගන්න තිබුණා. නමුත් ඒ මොහොතේම එක්වරම දොර විවෘත කරගෙන කාන්තාවක් කාමරය ඇතුළට ආවා.

යත්තමින් දැල්වුණු එළියෙන් මට ඇයගේ ස්වභාවය හරිහැටි බලාගන්න ලැබුණේ නැහැ. නමුත් ඇය උස, ඉතා රූමත් කාන්තාවක් බවත්, කළු පැහැති හිසකේ තිබුණු ඇය, සුදු ඇඟැති ලිහිල් ගවුමකින් සැරසී සිටි බවත් මා දුටුවා.

ඇය කරා කළේ කැඩුණු ඉංගිරිසියෙන්.

"හැරල්ඩ්. මං කොහොමද ඊතේට වෙලා තනියෙන් ඉන්නේ? එතේ හරිම පාළයි. . . . දෙවියනේ! මේ පොල් තේද!"

මේ අත්තිම වචන ඇගේ කවින් පිටවුණේ ග්‍රීක් භාෂාවෙන්. අර අසරණයා දැඩි උත්සාහයක් දරලා ඔහුගේ කට වටේ අලවා තිබූ පැලැස්තරය ගලවා විසිකළා.

"සොඹි! සොඹි!" කියා කැනගිමින් ඇය වෙතට ගිය ඔහු, ඇය විසින් දැනින් බදාගනු ලැබුවා. ඔවුනට ඒ විධියට ඉන්න ලැබුණේ එක් මොහොතක් පමණයි. තරුණයා පැමිණ කාන්තාව බලෙන්, කාමරයෙන් එළියට ඇදගෙන ගියා. ඒ අතරේ වැඩිමහලු තැනැත්තා අර අසරණ ග්‍රීක් ජාතිකයාව තවත් දොරකින් කාමරයෙන් එළියට ගෙන ගියා. ස්වල්ප වෙලාවකට මං කාමරයේ තනිවුණා.

(21) මං මේ ඉන්නේ කොහේද කුමන නිවසකද යන්න බලාගන්න උත්සාහයක් කරල බලන්න ඕනෙ කියන සිනිවිල්ලක් මගේ හිතට ආවා. මං එක්වරම පුටුවෙන් නැගිටිවා. අඩියක් දෙකක් ඉදිරියට හොතැබූ එක මගේ වාසනාවක්. මං දැක්කා වයස්ගත මිනිසා දොරෙන් ඇතට වෙලා, හොඳට මා දිහා බලාගෙන ඉඳපු හැටි."

"ඔබෙන් කෙරෙන්න ඕන රාජකාරිය ඉවරයි මෙලාස් මහත්මයා. ඔබට පෙනෙන්න ඇති, අපි ඔබ ගැන විශ්වාසය තබලා අරගෙන ආවෙ, බොහොම පෞද්ගලික ව්‍යාපාරික කටයුත්තකට උදව් කරගන්න, ඔබට මේ සඳහා කරදර කරන්න අපේ බලාපොරොත්තුවක් තිබුණෙ නැ. නමුත් මේ සාකච්ඡා මුලින්ම පටන්ගනිපු, ග්‍රීක්

158. "සොඹි! සොඹි! කියා කැගසමින් . . . දැනින් බදාගනු ලැබුවා."

ජාතිකයාට, නොගිහිංම බැරි කාරණයකුට ආපසු ග්‍රීසියට යන්න පිළිවුණා. ඔහු වෙනුවෙන් කෙනෙකු යෙදවීම අපට අත්‍යවශ්‍ය කරුණක්. ඔබ මෙවැනි වැඩ වලට ඉතාම දක්ෂයෙක් බව දැනගන්න ලැබුණේ අපේ වාසනාවට."

මං ඔහුට හිස නමා ආචාර කළා.

"මෙන්න මෙතැන පවුම් හදක් තියෙනවා. මං හිතන්නේ එක ප්‍රමාණවත් ගාස්තුවක්, ඒ වගේම මෙන්න මේ ටිකත් හොඳින් මතක තියාගන්න." ඔහු මගේ පසුවට තට්ටු කරමින් කිව්වේ අර අවිනිත ආකාරයට යළිත් සිනාසෙමින්.

"එක මිනිස් ආත්මයකට ඔබ මේ ගැන කට හොලවලා තිබුණොත් ඔව්. මතක තියාගන්න. එක මිනිස් ආත්මයකට ඔබ මොකුත් කියලා තිබුණොත් . . . දෙවියනි! එහෙම වුණොත් ඔබේ ආත්මයට දෙවියන් වහන්සේගේ පිහිට අනුකම්පාව ලැබේවා!"

හෝමස් මහත්මයා. මේ ක්‍ෂාර මිනිසා මගේ සිතේ ඇතිකළ හිතියත්, පිළිතුලත් මට වචන වලින් විස්තර කරන්න බෑ. ගැස් ලාම්පුවේ එළිය ඔහුගේ මුහුණට දැන් හොඳින් වැටුණු නිසා ඒ මුහුණ මට පැහැදිලිව බලාගැනීමට හැකිවුණා. ඔහුගේ මුහුණ ඇටකටු පෑදුණු, කහපැහැයට හැරුණු එකක්. නිකටේ තිබුණේ රැවුළු ගස් කිහිපයකින් සෑදුණු උල් වූ යටි රැවුලක්. යම්කිසි ස්නායු ආබාධයක් නිසා සිදුවන අයුරින්, ඔහු කථා කරද්දී තොල් හා ඇසිපිය වල මස්පිඩු නොනම්න්නාම නමන, වෙවුලන ස්වභාවයක් මං දුටුවා. ඔහුගේ මුවට නිතර නැඟුණු අර අවිනිත සිනාවක් මේ ස්නායු ආබාධයේම කොටසක් වෙන්න ඇති කියලයි මට ඒ වෙලාවේ හිතුවේ. ඔහුගේ මුහුණ තිබුණේ නම් අනුකම්පා විරහිත මහ ක්‍ෂාර ස්වභාවයක්.

"ඔබ මේ ගැන කථා කරල තිබුණොත් අපට හැම දෙයක්ම ආරංචි වෙනවා. ඒවා භෞයාගන්න අපි උපක්‍රම යොදලයි තියෙන්නේ. කරත්තය ලැහැස්කියි. මගේ මිත්‍රයා ඔබව ගිහින් ඇරලවයි."

මාව යළිත් අශ්ව කරත්තයට ඉක්මනින් නැග්ගෙව්වා. ඒ අතරේ නිවස ඉදිරිපිට ගෙලයකින් සහ ගස් කිහිපයක් ඇතිබව මට යන්නමින් දකින්න ලැබුණා. ලැට්මර් මහත්තයා මගේ පිටුපසින් ඇවිත්, මා ඉදිරියෙන්ම වාඩිවුණේ එක වචනයක්වත් කථා නොකර.

කළින් විදියට ජනෙල් කවුළු වසා දැමූ පසු අපි ගමන ඇරඹුවා. කිසි කතාබහක් නැතිව, එය ගණන්කේ අශ්ව කරත්තයේ අප ගමන් කළා. මධ්‍යම රාත්‍රිය පසුවේදී කරත්තය නැවැත්වුවා.

"ඔබ මෙතැනදී කරත්තයෙන් බැසිය යුතුයි මෙලාස් මහත්මයා, ඔබේ නිවසට මේ තරම් ඈතින් ඔබට දමන්න සිදුවීම ගැන කණගාටුයි. නමුත් මට වෙන කරන්න දෙයක් නැහැ. අපව ළුහුබදින්න එහෙම උත්සාහ කරන්න එපා. එහෙම කළොත් ඔබට තුවාල සිදුවෙලා තමයි ඉවරයක් වෙන්නේ."

මෙහෙම කිව් ලැටිමර් දොර විවෘත කළා. මං හරියට බිමට බැහැගන්නත් කළින් රියදුරා කරත්තය ඇද්දවා. එය බොහොම වේගයෙන් පිටත්වෙලා ගිය හැටි මං දුටුවා. මහත් පුදුමයෙන් මං වටපිට බලන්න පටන් ගත්තා. මට එක් පැත්තකින් දකින්න ලැබුණේ විවෘත තණබිම් සහිත ප්‍රදේශයක්. බොහොම ඈත ගෙවල් තිබුණු හැටිත් මං දැක්කා. පාරේ අනෙක් පැත්තේ දුම්රිය මාර්ගයක තරමක් ඈත, රතුපාට සංඥා එළි මට දකින්න ලැබුණා. මාව ගෙනැත් දාපු අශ්ව කරත්තය මේ වෙනකොටත් සැනෙන දුරක් ගිහිත්. මං මේ ඉන්නේ කොහේද කියලා කල්පනා කර කර මං වටපිට බැලුවා. එතකොට මං දුටුවා අඳුරේම, කවුදෝ මං ඉන්න දිනාවට එන හැටි. ඔහු ළඟට ආවම, ඒ දුම්රිය ස්ථානයක පෝටර් වරයෙකු බව මං නිල ඇඳුමෙන් හඳුනාගත්තා.

"මං මේ ඉන්නේ කොහේද කියලා ඔබට කියන්න පුළුවන්ද?" මං ඇහුවා.

"වොන්ඩ්ස්වර්ත්වල."

"ලන්ඩන් නගරයට යන දුම්රියක් අල්ල ගන්නෙ කොහොමද?"

"ක්ලැස්හැම් හන්දියේ දුම්රිය පොළට මෙතන ඉඳල හැතැක්මක් විතර දුරයි. ඔබ ඒ දුර ඇවිදගෙන ගියොත්, වික්ටෝරියා දුම්රිය පොළ බලා යන අන්තිම දුම්රිය අල්ලා ගන්න යන්නමට වෙලා තියෙවි."

ඉතින් හෝම්ස් මහත්මයා මගේ වික්‍රමාන්විත ගමන ඒ විධියට අවසන් වුණා. මං ගියේ කොහේටද, කපා කළේ කවුරුත් එක්කද ආදී කිසි දෙයක් මං දන්නේ නැ. නමුත් මෙතැන මොකක් හරි

වැඩි වැඩක්, අපරාධයක් සිදුවෙන තෙක් බව නම් මට විශ්වාසයි. මුළුමනින් කමක් තියෙනවා නම් අප අසරණ මනුෂ්‍යයාට, හැකි විටියකින් උදව්කරන්න මං කැමතියි. පහුවදා උදේම මං මේ සම්පූර්ණ ස්ථාවර මයික්‍රොෆෝන් හෝම්ස් මහත්මයාට කිව්වා. ඊට පස්සේ පොලීසියටත් දැනුම් දුන්නා.”

මෙම පුද්ගලාකාර කථාන්තරය ඇසීමෙන් පසු අපි මඳ වේලාවක් සිටියෙමු. ඊට පසු මර්ලොක් හෝම්ස් තම සොහොයුරා දෙස බැලුවේ ප්‍රශ්නයකට යොමුවෙමිනි.

“අයිය මේ ගැන මොකුත් පියවරක් ගත්තද?”

මෙය මත තිබුණු කේලිනිව්ස් පත්‍රය අතට ගත් මයික්‍රොෆෝන් මිනිසුන් දැන්වීමක් වෙත අපේ අවධානය යොමු කළේය.

“ඇතැන්ස් සිටි වංගලන්තයට පැමිණ සිටින, පෝල් කුට්ටේස් නම් මහතෙකු පිළිබඳව හරි ආරංචියක් සපයන්නෙකුට වර්තා තනාගයක් පිරිනමනු ලැබේ. කුට්ටේස් මහතාට ඉංගිරිසි කථා කිරීමේ හැකියාවක් නොමැත. සොරි නමින් මුල් නමක් ඇති ශ්‍රීක් ජාතික කාන්තාව පිළිබඳව තොරතුරක් සැපයුවහොත් ඵලදායී තනාගයක් හිමිවේ. ඔබ දන්නා තොරතුරු පත්‍රය බාරේ X - 2473 දරන අංකයට යොමු කරන්න. ”

“හැම පුවත්පතකම අපි මේ දැන්වීම පළකළා. ඒත් කිසිම ප්‍රතිචාරක් ලැබුණේ නැහැ.”

“ශ්‍රීක් තනාපති කාර්යාලයෙන් විමසල බැලුවද?”

“ඔව්. ඔවුන් කිසිදෙයක් දන්නේ නැ.”

“ඊහෙම නම් ඇතුන්ස් පොලීසියට විදුලි පණිවුඩයක් යවල බැලුවේ නැද්ද?”

මයික්‍රොෆෝන් සිනාපහළ විය.

"මේ වගේ වැඩකට දුටල පැනල ඒකත්සි වෙන්න පුළුවන් ශක්තිය, ඔර්ලොක්ට වගේ අපේ පවුලේ වෙන කිසිකෙනෙකුට නෑ."

මා දෙසට හැරුණු මයික්‍රොෆෝන් කිය.

"හොඳයි ඔර්ලොක්. ඔබ මේ පරීක්ෂණය භාරගන්න. මොනවා හරි සාර්ථක ප්‍රතිඵල ලැබෙනවා නම් මටත් දන්වන්න."

"සත්තකින්ම ඔව්." මගේ මිත්‍රයා පැවසුවේ අසුනෙන් නැගී සිටිමිනි.

"මං ඔබටත් මෙලාස් මහත්මයාටත් ඒ ගැන දන්වන්නම්. ඒ අතරෙම මෙලාස් මහත්මයා ඔබ ඔබේ ප්‍රවේශම ගැන දැඩි අවධානයක් යොමු කළොත් හොඳයි. මේ දැන්වීම දුටුවාම ඔවුන් දැනගනීවි ඔබ ඔවුන් පාවාදී ඇති බව."

අපි ආපසු යාමට පිටත්විමු. ඇවිද යන අතරේ විදුලි පණිවුඩ කාර්යාලයට ගොඩවැදුණු හෝම්ස් විදුලි පණිවුඩ කිහිපයක්ම යැව්වේය.

"ඔබට පෙනෙනවා නේද වොට්සන් අද හැන්දෑ වරුව අපගේ හිසේ නෑ. මගේ පරීක්ෂණ වලින් බොහොමයක් සිත්ගන්නා සුදු ඒවා කිහිපයක්ම මට ලැබුණේ මයික්‍රොෆෝන්ගෙන්. දැන් අහන්න ලැබුණු ගැටලුව ගැන බලමු. ඒකටම විශේෂ ගති ලක්ෂණ කිහිපයක් තිබෙන බව ඇත්තයි. නමුත් මට පෙනෙන විධියට මේක තේරුම් කරන්න පුළුවන් එකම ආකාරයකටයි."

"ඔබ විශ්වාස කරන්නෙ මේක විසඳන්න පුළුවන් වේවි. කියලද?"

"අපි දැන් සැහෙන තරම් තොරතුරු ප්‍රමාණයක් දන්නවානෙ. මේකෙ ඉතුරු ටික අපට හොයාගන්න බැරිවුණොත් ඒකත් පුදුමයක්. අපට අහන්න ලැබුණු විස්තර වල හැටියට මොකක්ද වොට්සන් මේ ගැන ඔබේ හිතේ ඇතිවුණු දපකල්පනය?"

"මට පෙනෙන හැටියට මේ හැරලඩ් ලැටිමර් කියන ඉංග්‍රීසි ජාතිකයා ග්‍රීක් තරුණියව පැහැරගෙන ඇවිත් තියෙනවා."

"කොහෙන්ද පැහැරගෙන ඇවිත් තියෙන්නේ?"

"බාගවෙලාවට ඇතුන්ස් වලින්ම."

ඒය අනුමත නොකරන අයුරින් හෝම්ස් හිස සෙලව්වේය.

"ලැටිමර් තරුණියාට ග්‍රීක් භාෂාවේ එක වචනයක්වත් බැහැ. තරුණියාට සෑහෙන තරම් දුරට ඉංග්‍රීසි පුළුවනි. එතකොට අපට හිඟමනය කරන්න පුළුවනි, ඇය සෑහෙන කාලයක් එංගලන්තයේ ගතකරල තියෙනවා, නමුත් ඔහු ග්‍රීසියට ගිහින්නවත් නැහැ."

"එහෙම නම් අපි මෙතෙම හිතුටොත්; ඇය සංචාරයක් සඳහා එංගලන්තයට පැමිණ සිටිනවා. හැරලි ලැටිමර් ඇයව කැමති කරගන්නවා ඔහු සමග යන්න."

"ඔව්. ඒක බොහොම දුරට වෙන්න පුළුවනි."

"මං හිතන්නේ අර තැනැත්තා පෝල්, ඇගේ සොහොයුරා. මේ සම්බන්ධයට විරුද්ධ වෙලා, සොයුරිය ගැන හොයා බලන්න ඔහු ග්‍රීසියේ ඉඳන් එංගලන්තයට ආවා. ප්‍රවේශම් නොවීම නිසා පෝල්, ලැටිමර්ගේත් ඔහුගේ මැදිවියේ උදව්කාරයාගේත් ග්‍රහණයට හසුවෙනවා. ඔවුන් පෝල්ව අත්අඩංගුවේ රඳවාගෙන දරුණු හිරිහැර පවුරුපුලා, ඒ මගින් ඔහුගේ අත්සන යම් ලියවිල්ලකට ලබා ගන්න උත්සාහ කරනවා. මේ ලියවිලි සමහර විට අර තරුණියට උරුම වෙන දේපල පිළිබඳ ඒවා වෙන්න ඇති. එහි භාරකාරයා හැටියට ඉන්නේ ඇගේ සොහොයුරා වෙන්න ඇති. එයට කිකරු වීම ඔහු ප්‍රතික්ෂේප කරනවා. ඔහු සමග තවදුරටත් යාකව්ජා කරල ප්‍රශ්නය විසඳාගැනීමේ අරමුණෙන් ඔවුන් මෙලාස් මහත්මිය යාදවාගෙන එනවා. කළින් ඔවුන් ඒ සඳහා වෙන කෙනෙක් යොදාගන්න ඇති. තරුණිය අන්නේ නෑ ඇගේ සොහොයුරා මෙහි ඇවිත් සිටින බව. ඇය ඒ බව දැනගන්නේ අහම්බෙන්."

"විශිෂ්ටයි වොට්සන්. මං හිතන්නේ ඔබ කිව් දේ තමා බොහොම දුරට සිදුවෙන්න ඇත්තේ. මේ සෙල්ලමේ තුරුම්පු කොළ ඒක ඔක්කොම නියන්නෙ අපේ අතේ බව ඔබට පෙනෙනවා ඇති. අපට හයවෙන්න තියෙන එකම දේ, ඔවුන් එක්වරම යම්කිසි බිහිසුණු ක්‍රියාමාර්ගයකට පෙළඹේද කියලයි. අපට අවශ්‍ය කරන්නේ කාලය. ඒක ලැබුණොත් ඔවුන් හිරිහැරයට ගන්න අපට බැරවෙන්නේ නෑ."

"ඒ වුණත් අපි කොහොමද මේ නිවස හොයාගන්නෙ?"

"අපි අනුමාන කරන පිළිවෙළ නිවැරදි නම් තරුණියගේ තම සොරි ක්‍රට්ටෙයි. එහෙම නම් ඇයව හොයාගන්න එව්වර අමාරු

වෙන්න බැ. ඒක තමයි අපේ ප්‍රධාන අරමුණ විය යුත්තේ. ඒ මොකද සොහොයුරා සම්පූර්ණයෙන්ම කිසිවෙකු නොදන්නා පුද්ගලයෙක්. හැරුණු මේ තරුණිය සමග හිතවත් කමක් පටන් අරගෙන තරමක කාලයක් ගතවෙනවා කියල අපට හිතන්න පුළුවනි. අඩු ගණනේ සති කිහිපයක්වත් ගතවෙන්න ඇති. ඒ මොකද සහෝදරයාට ඒක මෙහේ ඉඳල ග්‍රීසියට ආරංචිවෙලා ඔහු එහේ ඉඳල මෙහේට එන්නත් කාලය ගතවුණා නේ. මේ කාලය වේද්දත් ඔවුන් ජීවත්වෙන්නේ ඒ ගෞරව නම්, මයික්‍රොෆෝන් දැන්වීමට පිළිතුරු ලැබෙන්න බොහොම දුරට ඉඩ තියෙනවා.

කතාබහේ යෙදෙමින් අපි බේකර් වීථියේ නිවසට ඇවිදගෙන ආවෙමු. මට ඉදිරියෙන් තුරප්පු පෙළ තැන ගිය හෝම්ස් විසින් කාමරයේ දොර විවෘත කළේය. එක්වරම ඔහුගේ මුවෙන් නිකුත් වූයේ විස්මය පළකරන හඬකි. ඔහුගේ උරහිසට ඉහළින් එබී බැලූ මම ද අතිශයින්ම පුදුමයට පත්වුණෙමි. හාන්සි පුටුවකට වී සුරුටුවක් උරමින් සිටියේ මයික්‍රොෆෝන් හෝම්ස්ය.

"ඇතුළට එන්න මර්ලොක්. වොට්සන් මහත්මයා එන්න ඇතුළට." ඔහු සිනාමුසු මුහුණින් පැවසුවේය.

"මේ තරම් ක්‍රියාශීලී බවක් ඔබ මගෙන් බලාපොරොත්තු වෙන්න නැහැ නේද? කොහොම වුණත් මේ පරීක්ෂණය මගේ සිත තදින්ම ඇදගන්න සමත්වුණා."

"ඔබ කොහොමද අපට කලින් මෙහේ ආවේ?"

"ඔබ පයින් එද්දී මං අශ්ව කරත්තයකින් ඔබට පහකරගෙන ආවා."

"අලුත් කාරණා මොනවා හරි දැනගන්න ලැබුණද?"

"මගේ දැන්වීමට පිළිතුරක් ලැබුණා."

"හැබැ?"

"ඔව්. ඔබ පිටත්වෙලා ගිහින් මිනිත්තු කිහිපයකින් මට ඒක ලැබුණේ."

"මොකද කියල තියෙන්නේ?"

මයික්‍රොෆෝන් තම සාක්කුවෙන් කඩදාසියක් එළියට ගත්තේය.

"මේ තියෙන්නේ. මේක රෝයල් ක්‍රීම් කඩදාසියේ "ජේ" තලය සහිත පෑනකින් ලියලා තියෙන්නේ, ශාරීරිකව දුර්වල මැදිවියේ කෙනෙක්."

මහත්මයාණෙනි,

අද පුවත්පතේ ඔබ විසින් පළකර තිබූ දැන්වීම සම්බන්ධයෙනි. මේ කාන්තාව හොඳින් හඳුනා නව මම දැන්වීමට කැමැත්තෙමි. ඇගේ බෙදුපනක කථා පුවත පිළිබඳ යමක් ඔබට පැවසීමට මට හැකියාව ඇත. දැනට ඇය බෙකන්හැම් ප්‍රදේශයේ "ද මර්ටල්ස්" නම් නිවසේ වාසය කරයි.

මෙයට හිතවත්

ජේ. ඩැවින්පෝට්.

"ඔහු ලිපිය එවල තියෙන්නේ පහළ බ්‍රික්ස්ටන් වල ඉඳල. මර්ලොක් ඔබට හිතෙන්නෙ නැද්ද අපි වහාම, මේ මිනිසා හොයාගෙන බ්‍රික්ස්ටන් වලට ගිහින් විස්තර දැනගන්නොත් හොඳයි කියල?"

"නංගි පිළිබඳ කථාන්තරයට වඩා, අයියාගේ ජීවිතය වැදගත් වෙනවා මයික්‍රොෆෝන්. මං හිතන්නේ අපි වහාම ස්කොට්ලන්ඩයාඩ් පොලීසියට ගිහිං, එහි පරීක්ෂක ග්‍රෙග්ස්ටන් හමුවෙන්න ඕන. අපි ඔහුත් රැගෙන යමු බෙකන්හැම් වලට. අප දන්නවා යම් මිනිසෙක් මරණයට පත්වීමට හැකි විධියේ දරුණු වධහිංසා වලට මුහුණ දෙනවා. ඒ නිසා හැම පැයක්ම වැදගත්."

"අප යන අතරේ මෙලාස් මහත්තයවත් අශ්ව කරත්තයට ගමු. අපට භාෂා පරිවර්තකයෙක් උවමනා වෙන්න ඉඩ තියෙනවා." මම කීවෙමි.

"ඒක බොහොම හොඳයි. සේවක ළමයාට යවන්න ලොකු කුලී රියක් අරගෙන එන්න. අප වහාම පිටත්විය යුතුයි." පැවසූ හෝම්ස් ලාච්චුව විවෘත කොට රිවෝල්වරය සාක්කුවට දමා ගත්තේය.

"ඔව් වොට්සන්. මේක උඩමනා වෙන්න ඉඩ තියෙනවා. අපට අහන්න ලැබුණු දේවල් වල හැටියට අප ගනුදෙනු කරන්නේ දරුණු මැරවරයින් සමගයි."

අප පෝල්මෝල් ප්‍රදේශයට ළඟාවෙද්දී ඇඳිරි වැටෙන්නට පටන්ගෙන තිබිණි.

"මෙලාස් මහත්මයාද? කවුද කෙනෙක් ආවා ඔහු හමුවෙන්න, මිනිත්තු කිහිපයකට කලින්. මෙලාස් මහත්තය ඔහු එක්ක ගියා." දොර විවෘත කළ කාන්තාව පැවසුවාය.

"යන්නෙ කොහේට කියලද කිව්වෝ?"

"මම දන්නෙ නැහැ මහත්මයා. මං දන්නෙ ඔහු ඒ මහත්තය එක්ක අශ්ව කරත්තයෙන් ගිය බව විතරයි."

"ඒ මහත්මයාගෙ තම සඳහන් කළාද?"

"නැහැ."

"ඔහු කඩවසම් උස් තරුණ මහත්මයෙක්ද?"

"අපොයි නෑ. ඔහු උපැස් යුගයේ පැළඳ සිටි, මිටි මැදිවියේ කෙනෙක්. කපාකරන අතරෙන් ඔහු නිතරම සිනායුණා."

"අපි ඉක්මන් කරමු." පර්ලොක් හෝම්ස් පැවසුවේ උස් හඬිනි.

"මේක බොහොම දරුණු අතටයි හැරෙන්නෙ." හෝම්ස් පැවසුවේ අප ස්කොට්ලන්ඩියාඩ් පොලීසිය බලා යන අතරතුරයි.

"මේ අපරාධකාරයෝ මෙලාස්ට ආයෙමත් අල්ලගෙන. ඔහු ඒ තරම් කාය ශක්තියක් ඇති නිර්භය පුද්ගලයෙක් නෙමෙයි. උන් ඒ බව දන්නවා. අර තක්කඩියාට පුළුවන් වුණා, මේතැනට ආව ගමන් මෙලාස්ට හිතියට පත් කරලා, තව සැරයක් ඔහුව පැහැරගෙන යන්න. ඔහුට තවත් පරිවර්තන කටයුත්තක් ඇති බවට සැකයක් නෑ. නමුත් ඔහුගෙන් අවශ්‍ය ප්‍රයෝජනය ගත්තට පස්සෙ ඔහුට දඩුවම් කරන්න ඉඩ තියෙනවා. ඔවුන් පිළිබඳ තොරතුරු පිටකළ එකට ඔහුට සමාව දෙන එකක් නෑ."

අප බලාපොරොත්තු වූයේ බේකන්හැම් වෙත දුම්රියෙන් ගමන් කොට, ඔවුනට පෙර එහි ළඟාවීමටයි. එහෙත් ස්කොට්ලන්ඩියාඩ් පොලීසියේදී අපට බලාපොරොත්තු නොවූ ප්‍රමාදයකට මුහුණ පෑමට සිදුවිය. පොලීස් පරීක්ෂක ග්‍රෙග්සන්ගේ ආධාරය ද ලබාගෙන, නිවස සොදිසි කිරීමේ වරෙන්තුවක් ලබා ගැනීම සඳහා, පැයකට වැඩි කාලයක් ගතවිය. ලන්ඩන් පාලම අසලට එනවිට රෑ නවයයි

හතළිස්පහ වූ අතර, බෙකන්හැම් දුම්රිය පොළෙන් බසිද්දී වේලාව රාත්‍රී දහයමාර වී තිබිණි.

දුම්රිය පොළෙන් කුලී රථයක නැගී අපි සිටිදෙනා, "ද මර්ටල්ස්" නම් නිවස බලා පිටත්වූයෙමු. සැතපුම් හාගයක් පමණ දුරින් පිහිටි මේ නිවස, විශාල අඳුරු ශාඛයක් විය. එය ප්‍රධාන පාරට තරමක් දුරින් වත්තක් මැද පිහිටා තිබිණි. ප්‍රධාන පාරෙන්ම කුලී රිය හරවා යවා, නිවස වෙත වැටී තිබුණු අඳුරු මාවත දිගේ අපි නිහඩව පිය නැඟුවෙමු.

"ජනෙල් එකකවත් කිසි එළියක් නෑ. ගේ අත් ඇරදාල ගිහි-වගෙයි." ග්‍රෙග්සන් කීය.

"අපේ කුරුල්ලෝ පැනල ගිහි-කුඩුව හිස්වෙලා." හෝමස් කීය.

"ඇයි ඔබ එහෙම කියන්නේ?"

"මහ විශාල බඩු තොගයක් පටවපු අස්ව කරත්තයක්, පහුගිය පැය ඇතුළත මේ නිවසෙන් පිටවෙලා ගිහිනි තියෙනවා."

"කරත්ත රෝදවල සලකුණු නම් ගේමුවු කුරුණේ එළියෙන් මම දැක්කා. ඒත් කරත්තවල බඩු පටවාගෙන ගිය බව ඔබ කොහොමද කියන්නේ?"

පොලිස් නිලධරයා ඇසුවේ සිනාසෙමිනි.

"ඔබ හොඳින් බැලුවොත් පෙනේවි, එම කරත්තයේම රෝද මූලින් නිවස දෙසට ගමන් කළ ලකුණු. නමුත් නිවසෙන් පිටතට ගිය රෝද ලකුණු වඩාත් ගැඹුරට හැරීලා තියෙනවා. ඒ නිසා සැකයක් නැතිවම කියන්න පුළුවනි සැහෙන බඩු තොගයක් පටවා තිබු බව."

"හෝමස් මහත්මයා. ඔබ එතැනදී මාව පරද්දල විකක් ඉදිරියෙන් ඉන්නවා."

ග්‍රෙග්සන් පැවසුවේ නොසකුටු ස්වරයෙනි.

"මේ දොර නම් කඩන එක ලේසි වෙන එකක් නැහැ. නමුත් දොරට ගහල කවුරු හරි කැඳවාගන්න බැරිවුණොත් කඩන්න උත්සාහ කරමු."

එසේ පැවසූ ග්‍රෙග් සන් දොරටු තිබීමට පටන් ගත්තේය. අනතුරුව ඔහු සිත්තුව නොනවත්වා නාද කළේය. එහෙත් ඒ කිසිවකට ප්‍රතිචාරයක් නොලැබිණ. අප සමග නොදැකී කොහේදෝ ගිය හෝමිස් මිනිත්තු කිහිපයකින් ආපසු පැමිණියේය.

"මං ජනේලයක් ඇරගත්තා." ඔහු කීය.

"හෝමිස් මහත්මයා, ඔබ ඉන්නේ පොලීසියට පක්ෂපාත පැත්තේ එක අපේ පුද්ගල වාසනාවක්. ඔබ අපට විරුද්ධ පැත්තේ වුණා නම් අපි ඉවරයි."

මගේ මිත්‍රයා වසා තිබූ ජනේලය විවෘත කරගැනීමට දක්වා තිබූ දක්ෂතාවය දුටු ග්‍රෙග් සන් පැවසුවේය.

"උදගත වෙලා තිබෙන තත්ත්වයේ හැටියට අපට ඇතුළුවෙන්න පුළුවන් ආරාධනාවක් නැතුවම."

එකා පිටුපස් එකා බැගින් අපි ජනෙල් කවුළුව තුළින් ගෙට ඇතුළුවියෙමු. මෙය මෙලාස් මහතා විසින් විස්තර කළ නිවස බව අපට පැහැදිලි විය. ග්‍රෙග් සන් ඔහුගේ ලන්කෑරුම් දැල්වූයෙන් මෙලාස් විස්තර කොට තිබූ බොහෝ දේ අපි දුටුවෙමු.

විදුරු දෙකක්, හිස් වූ බේරන්ඩ් බෝතලයක් සහ බාගෙට අනුභවකොට ඉතිරි වූ කෑම චේලක් මේසය මත විය.

"මොකක්ද අර ශබ්දය?" හෝමිස් එක්වරම ඇසුවේය.

අපි සියලුදෙනාම නොසෙල්වී සිට ඒ හඩට සවන් යොමු කළෙමු. අපේ හිස්වලට ඉහළින් කොහේ හෝ තැනක සිට කිසිවකු වේදනාවක් කෙඳිරිගාන හඬයි ඒ.

හෝමිස් විසින් කාමරය තුළට දුවගොස් සවන් දුන්නේය. ශබ්දය නැඟුණේ උඩුමහල දෙසිනි. ඔහු වේගයෙන් තරප්පු පෙළ ඉහළට දිවුවේය. හෝමිස් පිටුපස ග්‍රෙග් සන් සහ මම දිව ගියෙමු. තරබාරු මයික්‍රොෆෝන් ඉහළ කට්ටුවට නැගීමට මද වේලාවක් ගතවිය.

විටෙක බොහෝ දුරට අඩුවෙමින් ද, විටෙක වඩාත් තීව්‍ර වෙමින් ද, එම ශබ්දය නැඟුණේ නිවසේ උඩුමහලේ මැද කාමරයකිනි. දොර යතුරු දමා තිබුණත්, යතුර එහි යතුරු කවේ විය. දොර විවෘත කළ හෝමිස් ඉක්මනින් කාමරයට ඇතුළු විය. එහෙත්

169. උගුරට අත තබාගෙන ඔහු කාමරයෙන් එළියට පැන්නේය.

මොහොතකින් උගුරට අත තබාගෙන ඔහු කාමරයෙන් එළියට පැන්නේය.

"ගල් අතුරු දුමෙන් කාමරේ පිරිල. හුස්ම ගන්න බෑ. මිනිත්තු කීපයක් දොර ඇරල තියවු. ඒක ඉවත්වෙලා යාවි."

අපි කාමරයට එබී බැලුවෙමු. එයට ආලෝකය ලැබුණේ කාමරය මැද තබා තිබූ කකුල් තුනේ ඩිශාල පිත්තල පහතකිනි. එයින් තිකුත් වූ නිල් පැහැති දැල්ලෙන් දුටු දසුනෙන් අපි මව්නයට පත්වීමු. අඩක් බිත්තියට හේත්තු වී, අඩක් බිම වැතිරී මිනිස් ශරීර දෙකක් එහි තිබිණි. ඒ සමගම කාමරය තුළින් අප වෙත ගලා ආ විෂද්ධමය නිසා අපට හුස්ම ගැනීම පවා අපහසු විය. නොනැවතී මතුපිට කැස්ස සමග, හුස්ම ඉහළට ගැනීමට දැඩි උත්සාහයක් දැරීමට සිදුවිය.

හෝමස් අඩියට දෙකට, පියගැට පෙළේ තරප්පු කිහිපයක් ඉහළට දිව ගියේය. වේගයෙන් කිහිප වාරයක් හුස්ම ඉහළ පහළ හෙරු ඔහු, යළිත් පහළට පැමිණ කාමරය තුළට කඩාවැදුණේය. එක් ක්ෂණයකින් ජනේලයට වේගවත් පහරක් එල්ල කළ හෝමස් එය විවෘත කොට, පිත්තල පහත කවුළුව තුළින් එළියට විසි කළේය.

"තව මිනිත්තුවකින් අපට ඇතුළට යන්න පුළුවනි." ඔහු පැවසුවේ වේගයෙන් කාමරයෙන් පිටතට පැමිණෙමිනි.

"කෝ ඉටිපන්දමක්? ඒත් මේ වායුවේ ගිනිකුරක් පත්තුකරන එකක් සැකයි. ඉටිපන්දම දොර ළහින් නියාගන්න. අපි වේගයෙන් ඇතුළට දුව ගිහින්, හැකි ඉක්මනින් ඔවුන් එළියට ඇදගෙන එමු. මයික්‍රොෆෝන් සුදානම්ද? . . . හරි යමු!"

හැකි වේගයෙන් කාමරය තුළට කඩාවැදී, මිනිස් සිරුරු දෙක ශාලාව තුළට ඇදගෙන ආවෙමු. ඔවුන් දෙදෙනාගේම මුහුණු, ඉදිමි නිල් පැහැ ගැන්වී තිබිණ. ඔවුනගේ දෑස් ඉදිරියට තෙරා විත්, පෙනුම කොයිතරම් විකෘති වී තිබුණද යත්, මෙලාස් මහතා හඳුනාගැනීමට පවා අපහසු විය. උස ශරීරයක් තිබූ අනෙක් පුද්ගලයාගේ මුහුණ පුරා පැලැස්තර අලවා තිබිණ. දිගු කාලයක් ආහාර පාන නොලැබීම නිසා ඔහුගේ ශරීරය දිරාපත් වී, ඇට සැකිල්ලක් බවට පත්වී ඇති අයුරු අපි දුටුවෙමු.

සාලයට ඇදගෙන විත් මඳ වේලාවක් යඳි කෙටිවූ තැනැත්තාගේ මුවෙන් ශබ්ද පිටවීම නැවතිණ. ඔහුට ආධාර ලබාදීමට අප ප්‍රමාද වී වැඩි බැව් එක් බැල්මකින් මම වටහා ගත්තෙමි. මරණාසන්නව සිටි මෙලාස් මහතාට ඇමෝනියා සහ බිරැන්ඩි ලබාදී, ඔහුගේ ජීවිතය ගෙවා ගැනීමට අපි යුහුසුඵ වූයෙමු. පැයක පමණ කාලයක් තිස්සේ මා දැරූ දැඩි උත්සාහයකින් පසු, මෙලාස් මහතාගේ ජීවිතය බේරාගන්නට හැකිවීම මට මහත් සැනසීමක් විය.

ඔහුට පැවසීමට තිබුණේ සරල කථාන්තරයකි. අප අනුමාන කළ බොහෝ දේවල් එයින් ස්ථිර විය.

"මගේ කාමරයට ඇතුළුවුණු ගමන්ම ඒ මිනිසා කොහෙන්දෝ පිස්තෝලයක් එළියට ඇදල ගත්තා. ඔහුට කීකරු නොවුණොත් මාව මරණ බවට තර්ජනය කරල ඔහු දෙවැනි වතාවටත් මාව පැහැරගෙන ගියා.

මාව කෙළින්ම අරගෙන ආවේ බෙකන්හැම් වලට. ආයෙත් සැරයක් මට අර අවාසනාවන්ත මනුස්සයාගේත්, ඉංග්‍රීසි ජාතිකයන් දෙදෙනාගේත් භාෂා පරිවර්තකයා ලෙස කටයුතු කරන්න සිදුවුණා. ඔවුන්ගේ ඉල්ලීමට කැමැති නොවුණොත්, වහාම මරා දමන බවට ඔවුන් අර ග්‍රීක් ජාතිකයාට තර්ජනය කළා. ඔවුන්ගේ කිසිම තර්ජනයකට ග්‍රීක් ජාතිකයා බිය නොවන බව ඔවුන් තේරුම් ගත්තා.

රිට් පස්සේ ඔහුව අර කාමරයට ගෙන ගියා. ඔවුන්ගේ රහස් හෙළිකළාට මටත් දඬුවම් කරන බව පැවසූ ඔවුන් මගේ නිසට සැරයටියකින් පහරක් එල්ල කළා. ඒකෙන් මට සිහිය නැතිවෙන්න ඇති. එතැනින් එහාට මට කිසි දෙයක් මතක නැහැ. ඊළඟට මා දුටුවේ ඔබ සියලුදෙනා මගේ මුහුණ දෙසට පහන් වී සිටින හැටි පමණයි."

ග්‍රීක් භාෂා පරිවර්තකයා හා බැඳුණු සුවිශේෂ පරීක්ෂණය මෙයයි. මෙයට සම්බන්ධ වූ පුද්ගලයින් හා රිට් අදාළ වූ කරුණු වලින් සමහරක් තවමත් අහිරහසක්ව පවතී. කෙසේ වෙතත් අපට ලිපිය එවූ ඩැවන්පෝට් මහතාගෙන්, සොඞ් ක්‍රිඩෙස් පිළිබඳ තවත් තොරතුරු දැනගැනීමට හැකිවිය.

මේ තරුණ කාන්තාව ශ්‍රීසියේ ධනවත් පවුලක තැනැත්තියකි. එංගලන්තයේ සංචාරයකට පැමිණ හිතවතුන් සමග නැවතී සිටී ඇයට හැරල්ඩ් ලැටිමර් නම් තරුණයා හමුවී ඇත. ඔහුගේ කතාබහට වසඟවුණු සොඳි, විවාහ වීමේ අරමුණෙන් ලැටිමර් සමග පැනගොස් ඇත. මෙයින් මහත් කම්පනයට පත් වූ ඇගේ පවුලේ හිතවතුන්, මෙම සිද්ධිය ගැන ශ්‍රීසියේ ඇගේ සොයුරාට දන්වා යවා ඇත.

සොඳි සොයා එංගලන්තයට පැමිණි සොයුරා, ලැටිමර්ගේ ග්‍රහණයට හසුවීණි. ඔහුගේ උදව්කරුවා වූයේ විලියම් කෙම්ප් නම් නම්ගිය අපරාධකාරයෙකි. ඔවුන් තැත්කොට ඇත්තේ මරණ තර්ජන ඵලල කොට ක්‍රිඩ්ඩෙස් පවුලට අයත් දේපල තමන්ගේ නමට ලියවා ගැනීමටයි.

දැවැන්පෝට් මහතාගෙන් අපට දැනගන්නට ලැබුණේ එයයි.

පෝල් ක්‍රිඩ්ඩෙස් අත්සන් කිරීම ප්‍රතික්ෂේප කළ නිසා අපරාධකරුවන් කැමරීම නොදී ඔහු සිරකර තබාගන්නට ඇත. ඔහුගේ මුහුණේ පැලැස්තර රැසක් අලවා ඇත්තේ, යම් අයුරකින් සොහොයුරියට දකින්නට ලැබුණකොත්, හඳුනාගැනීමට අපහසු වීම සඳහායි. තරුණ කාන්තාව ද මේ වනවිට සිරකාරියක බවට පත්ව සිටී බැවින්, ඇයට කළ හැකි කිසිවක් නොතිබෙන්නට ඇත. නිවසේ සේවකයා හා රියැදුරා ලෙස කටයුතු කළ තැනැත්තා ද, සේවිකාව වූ ඔහුගේ බිරිඳ ද අපරාධකරුවන්ගේ සහායකයෝ වූහ. රහස්‍ය හෙළිවූ බව දැනගත් පසු පැනයන්නට අපරාධකරුවන් තීරණය කරන්නට ඇත. නිවස කුලියට ගත් එකක් නිසා, එය අත්හැර දමා යාම ඔවුනට අපහසු වන්නට නැත. තමනට කීකරු නොවූ ශ්‍රීක් ජාතිකයා සහ භාෂා පරිවර්තකයාගෙන් පළිගැනීමට අමතක නොකළ අපරාධකරුවෝ, තරුණිය ද රැගෙන පලාගියහ.

මාස කිහිපයකට පසු භංගේරියාවේ බ්‍රඩාපේස්ට් නගරයෙන් අප වෙත ලැබුණු පුවත්පතක තිබූ එක් වාර්තාවක් කෙරෙහි අපේ අවධානය යොමු විය.

එහි මෙසේ සඳහන් වීණි.

පුදුමාකාර දිවිත්ව මිනීමැරුමක්

"දේශ සංචාරයක යෙදෙමින් සිටි ඉංග්‍රීසි ජාතිකයන් දෙදෙනෙක්, ඉතා පුදුමාකාර අන්දමින් මරණයට පත් වී ඇති බැව් බුද්ධාපේක්ෂව පොලීසියට වාර්තා විය.

හැරල්ඩ් ලැටිමර් නම් තරුණයෙකු සහ කෙමිස් නම් මැදිවියේ තැනැත්තෙකු පිහි ඇනුම් වලින් බරපතල තුවාල ලබා මෙසේ මියගියහ. ඔවුන් දෙදෙනා අතර කෝලාහලයක් ඇතිවී, එහිදී මුවහත් ආයුධ වලින් දෙදෙනාම එකිනෙකාට ඇණ ගැනීමෙන් මරණ සිදුවී ඇති බවට පොලීසිය විශ්වාස කරයි.

කෙසේ වෙතත් මේ දෙදෙනා සමග දේශ සංචාරයේ යෙදෙමින් සිටි තරුණිය ආ ගිය අතක් දැනගන්නට නොමැත."

"වොට්සන් ඔබ හිතන්නේ මේ දෙන්නා දඹර වෙලා එකිනෙකාට පිහිවලින් ඇත ගන්නා කියලද?"

"ඇයි හෝමිස් ඔබ හිතන්නේ මොනවා වුණා කියලද?"

"අර ග්‍රීක තරුණිය හොයා ගන්න නම් අපට ඒ වික දැනගන්න කිබුණා; ඇයගේ ජීවිතය අදුරේ හෙළා, ඇගේ සහෝදරයාගේ ජීවිතය විනාශකොට කළ අපරාධයට, කවුරුත් හෝ අර තක්කඩින්ගෙන් පළිගත්තේ කොහොමද කියල අපට දැනගන්න කිබුණා."

ගල් පාළමේ ඩේදුවාචනය

ගල් පාළමේ බේදවාටකය

කොක්ස් සහ සමාගමට අයත් බැංකුවේ සුරක්ෂිතාගාරයක, තැළි, පර්දු වී, දුර්වර්ණ වී ගිය ලෝහ චුන්ක පෙට්ටියක් තැන්පත්ව ඇත.

ඉන්දියන් යුද්ධ හමුදාවේ කලින් සේවය කළ පොස්තර ජෝන්. එම්. වොට්සන් (එම්.ඩී.&

යනුවෙන් පිටත පින්තාරු කොට ඇති ඉමේ පෙට්ටිය, කඩදාසි සහ ලිපිගොනු වලින් පිරී ඇත. මේ කඩදාසි සියල්ලක්ම පාහේ, මහේ මිත්‍ර ජර්නලක් හෝමස්, විවිධ කාල වලදී කළ පරීක්ෂණ පිළිබඳ විස්තර සටහන්ය. මින් කිහිපයක් විසඳීමට නොහැකි වූ අසාර්ථක වූ ඒවාය. විසඳීමට නොහැකි වූ ගැටලුවක් කියවීමෙන් පාඨකයා වෙනසට පත්වනවා මිස, ඔහුට ආශ්වාදයක් නොලැබේ. ඒ නිසා එම කථා ඔබට ඉදිරිපත් කිරීමට මම අදහස් නොකරමි.

ජේම්ස් ෆිලිමෝ මහතා පිළිබඳ කථාව ද ඒ අතර ඇති එක් කථාවකි. තම කුඩය ගෙන ඒම සඳහා නිවසට ඇතුළු වූ ඔහු, මෙලොව කිසිකෙනෙකුට දැනගැනීමට නොහැකි වන සේ සම්පූර්ණයෙන්ම අතුරුදන් විය. "ඇලිසියා" නම් වූ රුවල් නැව පිළිබඳ කථාව තවත් එකකි. එක් මිදුම් සහිත උදාසනක, සහ මිදුම සහිත මුහුදු ප්‍රදේශයකට යාත්‍රා කරමින් තිබූ "ඇලිසියා" නෞකාව ඉන්පසු කිසිදිනෙක කිසිවෙකුට දකින්නට නො ලැබිණි. මේ ආකාරයේම තවත් කථාවක් වන්නේ සුප්‍රසිද්ධ පුවත්පත් කලාවේදියකු මෙන්ම ද්විත්ව සබ්න් ශූරයෙකු වූ ඉසරෝරා පර්සානෝ පිළිබඳ විස්මයජනක කථාන්තරයයි. හිස් ගිනිපෙට්ටියක් තුළ සිටි පණුවෙකු දෙස ඇසිපිය නොහෙළා බලාගෙන සිටි පර්සානෝ

හිතියෙන් ගල්ගැසී සිටියේය. එම හිතිය-නිසාම ඔහුගේ සිතිය විකල් වූ බව පසුව හෙළිවිය. මෙම සුවිශේෂ පණුවා විද්‍යා ලෝකයට තවමත් අහිරහසකි.

මීට අමතරව එංගලන්තයේ, සුප්‍රසිද්ධ පවුල් කිහිපයක පෞද්ගලික ගැටලු නිරාකරණය කිරීම ද ලිපිගොනු අතර වෙයි. රහසිගත භාවය ආරක්ෂා කිරීම සඳහා මෙම ඒවා විනාශකර දමමි. එවිට ඉතිරි වන අහිරහස් පරීක්ෂණ වලින් තෝරාගත් සමහරක් යථා කාලයේදී ඔබ වෙත ඉදිරිපත් කිරීමට මම බලාපොරොත්තු වෙමි. මේ එවැන්නකි.

ඒ ඔක්තෝබර් මාසයේ උදෑසනක් බව මට හොඳින් මතක ඇත. උදේ ආහාරය සඳහා තරප්පුව බැස පහළ තට්ටුවට ආ මට දක්නට ලැබුණේ, හෝමස් ඉමහත් ප්‍රීතියෙන් සිටිනා බවයි.

"ඔබට අලුත් පරීක්ෂණයක් ලැබ්ලාද හෝමස්?" මම ඇසිමි.

"නිරීක්ෂණය මගින් නිගමනයන්ට එළඹීමක් පහසුවෙන්ම බෝවෙනවා වගෙයි වොට්සන්. ඔබට හැකිවුණා තේද මගේ සිතේ තිබුණු රහස දැනගන්න. ඔව් මට අලුත් පරීක්ෂණයක් ලැබුණා. මාස ගණනක් තිස්සේ අපි සුළු සුළු දේවල් අතපත ගාමින් හිටියේ. ඔන්න අප යළිත් ඉදිරි ගමනේ. . . ."

"ඔබේ රහස මාත් දැනගන්නට කමක් නැද්ද?"

"ඔබට කියන්නට තියෙන්නේ කරුණු බොහොම ස්වල්පයයි. අපේ අලුත් කෝකියා පිළියෙල කළ බිත්තර තැම්බුම ඔබ රසවින්දට පස්සේ අපි පරීක්ෂණය ගැන කථා කරමු."

මා උදෑසන ආහාරය අවසන් කළ පසු හෝමස් තම සාක්කුවෙන් ලිපියක් ඉවතට ගත්තේය.

"ඔබ අතල තියෙනවද වොට්සන්, 'රත්තරන් රජා' හෙවත් තීල් හිබියන් ගැන?"

"ඔබ ඔය කියන්නේ ඇමරිකානු සෙනෙට් මන්ත්‍රී මණ්ඩලයේ මන්ත්‍රීතුමා ගැනද?"

"ඔහු කාලයක් ඇමරිකාවේ බටහිර පැත්තේ ජනපදයක් සඳහා මන්ත්‍රී ධුරයක් දැරූ බව ඇත්තයි. නමුත් වඩාත් ප්‍රසිද්ධියට පත්වෙලා

ඉන්නේ, රත්රන් ඉල්ලම් ගැරමෙන් ධනවත් වෙලා, ලෝකයේ අංක එකට සිටින ධනතුටේරයා හැටියට."

"ඔව්. මං ඔහු ගැන අහල තියෙනවා. ඔහු කාලයක් එංගලන්තයේත් ජීවත්වුණා මං හිතන්නේ. කොහොම වුණත් ඔහුගේ නම හොඳට අහල පුරුදු එකක්."

"ඔව්. ඔහු අවුරුදු පහකට, විතර කලින් හැම්බයර් ප්‍රාන්තයේ මහා විශාල වතුයායක් මිලට ගන්නා. ඔහුගේ බිරිඳගේ බේදජනක මරණය ගැනත් සමහරවිට ඔබට අහන්න ලැබෙන්න ඇති?"

"අන්න හරි. ඔහුගේ නම මට හොඳට මතක හිටියේ අන්න ඒ සිද්ධිය නිසා. නමුත් ඒ ගැන විස්තර කිසිවක් මට දැනගන්න ලැබුණේ නැහැ."

හෝමස් පුටුවක් මත තිබූ පුවත්පත් කිහිපයක් වෙත අත දිගු කළේය.

"මං කොහොමටවත් හිතුවේ නෑ මේක මට භාරවේවි කියල. තැත්තං පුවත්පත් වල පළවු තොරතුරු සියල්ල එකතු කරගෙන මං සූදානම්නේ ඉන්නවා. ලොකු ප්‍රසිද්ධියකට පත්වුණත් මේතැන විසඳන්න බැරි ගැටලුවක් තියෙන බවක් පෙනෙන්න නැහැ. විත්තිකාරිය ඉතාමත් රුමත් කාන්තාවක් වුණත්, ඇයට විරුද්ධව ඇති සාක්ෂි බොහොම ප්‍රබලයි; ඒ වගේම පැහැදිලියි. මරණ පරීක්ෂණයේදී කියැවුණු දෙයින්, මහේස්ත්‍රාත් උසාවියේදී ලැබුණු සාක්ෂි වලින් ඒ බව ඔප්පු වෙනවා. දැන් නම් නඩුව විත්ටෙස්ටර්හි මහාධිකරණය වෙත යොමු කරලයි තියෙන්නේ. මට නම් හිතෙන්නේ අප මේකට සම්බන්ධ වීම ප්‍රයෝජනයක් නැති වැඩක් කියලයි. පොලීසිය නුදුටු කාරණා, සාක්ෂි කිහිපයක්, මට මතුකරගන්න බැරිවෙන්නේ නෑ. නමුත් මට ඒවා වෙනස් කරන්න බෑ. මෙතෙක් දකින්න නොලැබුණු සම්පූර්ණයෙන්ම අලුත් දෙයක් මතුවුණොත් මිස, මං හිතන්නේ නෑ මගේ අනුග්‍රාහකයාගේ බලාපොරොත්තු ඉටුවේවි කියල."

"ඔබේ අනුග්‍රාහකයාගේ?"

"ආ. . . . මට අමතක වුණා. මට ඒ ගැන ඔබට කියන්න බැරිවුණා නේ. මටත් දැන් ඔබේ පුරුද්ද බෝවෙලා වගෙයි ආවටයත්,

කථාවක් අවසන් කෙළවරෙන් පටන් අරගෙන ආපස්සට යනවා. ඉස්සර වෙලා මේ ලියුම් කියවලා ඉන්න."

ක්ලැරිස් හෝටලය
ඔක්තෝබර් 3 වැනිදා

හිතවත් ෂර්ලොක් හෝම්ස් මහත්මයාණෙනි,

දෙවියන් වහන්සේ විසින් මවන ලද, උත්තම බවින් පරිපූර්ණම කාන්තාව මරණ දඬුවම වෙත කැපවෙමින් සිටියි. ඇය මරණයෙන් ගළවා ගැනීම සඳහා, කළහැකි හැම උත්සාහයක්ම නොයොදා තිබීම බලා සිටීම, මට කළ නොහැකි දෙයක්. මේවා සිද්ධ වී ඇත්තේ කුමන ආකාරයකටද යන්න තේරුම් කිරීමට, මට හැකියාවක් නැහැ. නමුත් මා එක් දෙයක් දන්නවා. එනම් ඔන්ටා මෙනෙවිය සම්පූර්ණයෙන්ම නිර්දෝෂයි.

මේ සිද්ධිය ගැන පැවසුණු සියල්ල ඔබට අහන්න ලැබෙන්න ඇති - කාටද අහන්න නොලැබුණේ? ඇත් එය රටපුරා ඕපාද්‍රව්‍යයක් බවට පත්වෙලා. එහෙත් ඇය වෙනුවෙන් කට ඇරලා වචනයක් කථාකරන්න කිසිවෙක් ඉදිරිපත් වුණේ නැ! මෙතැන සිද්ධවෙන අසාධාරණය පෙනෙන විට මගේ ඔලුව තරක් වෙනවා. මේ කාන්තාවට තියෙන්නේ මැස්සෙකුටවත් හිංසාවක් කරන්න බැරි කාරුණික හදවතක්.

මා හෙට උදේ එකොළහට ඔබ හමුවීමට පැමිණෙන්න බලාපොරොත්තු වෙනවා. මේ ගැටලුව නිරාකරණය කර ගැනීමට ආලෝකයක් ලබාදීමට ඔබට හැකිවේදැයි බලමු. සමහර විට මා දන්නා යමක් ඔබට ප්‍රයෝජනවත් වෙන්න ඉඩ තියෙනවා. කෙසේ වුවත් ඔබට ඇය ගළවා ගත හැකි නම්, දන්නා හැම දෙයක්ම ඔබට හෙළිකිරීමට මා සූදානම්. ඔබේ ජීවිත කාලය තුළ ඉතා අවුල් සහගත වූ ගැටලු වියදීමට, සුවිශේෂ දක්ෂතා පෙන්වා ඇති, එහෙනම් ඒ දක්ෂතාවය යොදන්න මේ ගැටලුව වියදීමට.

මෙයට හිතවත්

ටේ. නිල් ගිබ්සන්.

"මින්ත මං දන්න තොරතුරු වික."

හෝමස් පැවසුවේ උදේ අහරින් පසු දැල්වූ පයිප්පයේ අළු ඉවත්කොට, යළිත් එය දුම්කොළ වලින් පුරවා ගනිමිනි.

"මං දැන් හමුවෙන්න බලාපොරොත්තුවෙන් ඉන්නේ මින්ත මය මහත්මයා තමයි. පුවත්පත් වල මේ අපරාධය ගැන පළවී ඇති විස්තර සියල්ලක්ම කියවන්න ඔබට දැන් වෙලාවක් නෑ. ඒ නිසා මං එහි සාරාංශය ඔබට කියන්නම්. එහෙම නැතිවුණොත් මෙතැන සිද්ධවෙන කතාබහ කිසිවක් ඔබට තේරුම් ගන්න බැරවෙනවා.

මේ තැනැත්තා තමා මේ ලෝකයේ ඉන්න ධනය අතින් ඉතාම බලවත්ම පුද්ගලයා. ඒ වගේම මට අහන්න ලැබුණු හැටියට ඔහු ස්වභාවයෙන්ම ඉතාම දරුණු, කිසිවේකුට යටත් නොවෙන කෙනෙක්. ඔහු කලකට ඉහත දී විවාහ වුණා. ඒ බිරිඳ තමා මේ සිද්ධියේදී ඉතා බේදජනක අයුරින් මියගිහිත් තිබෙන්නේ. ඇය මැදි වයසට එළඹුණු කාන්තාවක් කිසිතව්ව ඇරෙන්න, ඇය ගැන වැඩි තොරතුරක් මා දන්නේ නෑ. නමුත් ඇගේ අවාසනාවට වගේ මේ ගිබ්සන් යුවලගේ ලාබාල දරුවන් දෙදෙනාගේ ගුරුවරිය හැටියට තරුණියක් බඳවා ගැනුණා. ඇය ඉතාමත් රුමක් තරුණියක්. මය වැඩිහිටියන් කුන්දෙනා තමයි මේ සිද්ධියට සම්බන්ධ අය. මෙය සිදුවුණේ එංගලන්තයේ ගම්බද පළාතක, මහා වතුයායක් මැදදේ තිබෙන පුරාණ වලව්වක.

රිඟෙට අපි සිදුවීම ගැන බලමු. නිවසට සැතපුම් හයයක් පමණ දුරින් තිබී ගිබ්සන් මහත්මියගේ මළසිරුර හමුවුණා. ඒ වෙලාවේ ඇය හැඳ සිටියේ රාත්‍රි හෝර්ජනයට ඒම සඳහා සැරසුණු ඇඳුම් පැළඳුම්. ඊට අමතරව කරට උඩින් සළුවක් දමාගෙන හිටියා. මළසිරුර හමුවුණේ හුඟක් රු බෝවුණාට පස්සේ. මරණයට හේතුව ඇගේ මොළය විනිවිද ගිය වෙඩිපහරක්. ඇය අසල තිබී කිසිම ආයුධයක් හමුවුණේ නැහැ. මිනීමැරුම සිදුවූ ආකාරය ගැන වෙනත් හෝඩුවාවක් ඒ අවට තිබුණේත් නැහැ. ඇය අසල තිබී කිසිම ගිනිඅවියක් සොයා ගැනීමට හැකිවූයේ නැහැ. ඒ ගැන ඔබේ අවධානය යොමුකරන්න වොට්සන්, අපරාධය සිදුකර ඇත්තේ රාත්‍රිය භොවේදී බවයි පෙනෙන්නේ. කොහොම වුණත් රාත්‍රි එකොළහට පමණ

මළසිරුර උදාන පාලකයෙකුට දකින්න ලැබුණා. ඊළඟට සිරුර නිවසට ගෙන ඒමට පෙර පොලීසිය විසින් සහ වෛද්‍යවරයෙකු විසින් පරීක්ෂා කරනු ලැබුවා. ඔබට මං කියන දේ පැහැදිලිද වොටියන්?"

"හොඳට පැහැදිලියි. නමුත් මේකට කුඩා ළමයින්ට උගැන්වීමට පැමිණි ගුරුතුමිය සැකකරන්නෙ ඇයි?"

"ඔව්, ඒකට බොහොම පැහැදිලි සාක්ෂි තියෙනවා. ඇගේ එනම් මේ ගුරුතුමියගේ ඇඳුම් අල්මාරියේ පහළම තට්ටුවේ තිබේ. රිවෝල්වරයක් හමුවුණා. ඒක එක්වරක් පාවිච්චි කොට ඇතිබව පෙන්වමින් එහි එක් කාණුවක පතරොම් හිස්වී තිබුණා. ඊළඟට මේ ගිනිඅවියේ පතරොම් වල උණ්ඩ වර්ගයේම උණ්ඩයකින්මයි ගිබියත් මහත්මිය මියගිහිත් තිබුණේ."

හෝමස් එම වාක්‍යයේ චුදගත් කොටසක් යළිත් වරක් වචන වෙන්කොට පැවසුවේය.

"ඇගේ. . . . අල්මාරියේ පහතම. . . . තට්ටුවේ. . . . තිබේ." එසේ කිව් හෝමස් නිහඬවී කල්පනාවක වෙළුණේය. ඔහුගේ සිහිවිලි දාමය බිඳ නොදමා මම ද නිහඬ වී බලා සිටියෙමි. ඔහු එක්වරම යළිත් කථාව පටන් ගත්තේය.

"ඔව් වොටියන්. එය හමුවුණේ ඒ විධියටයි. එතකොට ඇය බෙල්ලෙන්ම හිරවෙනව නේද? ජූරි සභාවලට නම් හිතූණේ එහෙමයි.

එපමණක් නොවෙයි. මියගිය ගිබියන් මහත්මිය අතේ ගුළිකරගෙන හිටියා ලියුම් කැබැල්ලක්. ඒකෙ සඳහන්ව තිබුණා විත්තිකාර ඩන්බා මෙනෙවිය, ගිබියන් මහත්මිය හමුවෙන්න කල්තබා යොදාගත් හමුවීමක්. කොහේදීද? මේ මිනිය හමුවූ ස්ථානයේදී. එම ලිපිය ඩන්බා මෙනෙවිය අත්සන් කර තිබුණා. එතකොට කොහොමද තත්ත්වය?

ඊළඟට මිනීමැරීමේ අරමුණ. සෙනෙට් මන්ත්‍රී ගිබියන් කියන්නේ ආකර්ෂණීය පුද්ගලයෙක්. ඔහුගේ බිරිඳ මියගියොත් ඒ තැන හිමිවෙන්නේ කාටද? මේ වනවිටත් රූමත් ගුරුතුමිය වෙත මන්ත්‍රීවරයාගේ අවධානය යොමු වී ඇති බව සත්‍යයක්. ආදරය, මිල මුදල්, බල පුළුවන්කාරකම්, ඉහළ සමාජය; මේ හැම දෙකටම

බාධකය වෙලා තියෙන්නේ එක් මැදිවියේ කාන්තාවක් පමණයි. මේක පෙනෙන හැටියටම බොහොම අශෝභණයි. එහෙම නේද වොට්සන්?"

"ඇත්තෙන්ම ඔව් හොමිස්."

"මේ මරණය සිද්ධවෙන වෙලාවේ තමන් හිටියේ වෙනත් තැනක බව ඔප්පු කිරීමට ඩන්බා මෙතෙවියට කිසිම සාක්ෂියක් නෑ. ඒ මදිවාට ඔය අපරාධය සිද්ධවුණා කියන වෙලාවේ, ඒ මළසිරුර වැටී තිබුණු ගල් පාළමට නුදුරින් තමන් සිටී බවත් ඩන්බා මෙතෙවියට පිළිගන්න සිදුවුණා. ඇයට එය ප්‍රතික්ෂේප කිරීමට විධියක් තිබුණේ නෑහැ. මේ අසලින් ගිය ගැමියන් කිහිප දෙනෙකුම ඇය එතැන සිටිනු දැක තිබුණා.

"එහෙනම් ඉතින් කථාකරල වැඩක් නෑ."

"ඒ වුණත් වොට්සන්, ඒ වුණත්! . . .

තෝර් වැව යනුවෙන් හඳුන්වන මේ විශාල ජලාශය, ගැඹුරු, වල් පැළෑටි පෙද පාසිවලින් භහණ ඔයක් වැනි එකක්. එහි පළල අඩු තැනකින් තමා මේ පාළම සාදා තිබෙන්නේ. එය ගල් අතුරා යකස් කළ පාළමක්. එහි දෙපැත්තේ ඇති ආරක්ෂක දෙවැට පාෂාණ බිරළු යොදා තැනු ඒවා. මියගිය කාන්තාව වැටී සිටියේ පාළම පටන් ගන්නා තැනමයි. මං මේ ඔබට කිව්වේ සිද්ධියට අදාළ ප්‍රධාන කරුණුයි. මට වැරදීමක් නොවේ නම්, නියම කරගත් වේලාවටත් කලින් මේ එන්නේ අපේ අනුග්‍රාහකයා විය යුතුයි."

අපේ සේවක ලමයා වූ බිලී දොර විවෘත කොට අමුත්තා ඇතුළට කැඳවාගෙන ආවේය. එහෙත් බිලී පැවසුවේ වෙනත් නමකි. මේ අප බලාපොරොත්තු නොවූ අමුත්තෙකි.

මාලෝ බේට්ස් නම් වූ ඔහු, අප දෙදෙනාම නොහඳුනන පුද්ගලයෙකු විය. කලබලකාරී, කෙසෙසු පුද්ගලයෙකු වූ ඔහුගේ දෑසේ තිබුණේ, අතිශය හිතියට පත් විලාසයකි. වෛද්‍යවරයෙකුගේ ඇසින් මට මේ පුද්ගලයා පෙනුණේ, ස්නායු ආබාධයක් නිසා සිහිවිකල්වීමට ඔත්ත මෙන්න කියා සිටිනා අයෙකු ලෙසයි.

"බේට්ස් මහත්මයා! මට පෙනෙන්නේ ඔබ බොහොම කලබලයට පත්වී ඇති අයුරකුයි. කරුණාකරල වාඩිවෙන්න. ඔබට කියන්නත්

කණගාටුයි. මට ඔබ වෙනුවෙන් වෙන්කළ හැක්කේ මිනිත්තු කිහිපයක් විතරයි. එකොළහට මා වෙනත් කෙනෙකු හමුවීමට වෙලාව යොදාගෙනයි ඉන්නෙ."

"මං ඒ බව දන්නවා මහත්මයා. ඔබ එහෙම යොදාගෙන ඇති බව මම දන්නවා. ඒමට නියමිත නිල් ගිබ්සන් මහත්මයා නේද? මං ඔහු යටතේ සේවය කරන කෙනෙක්. ඔහුගේ චතුරයායෙ කලමනාකරු මමයි. නිල් ගිබ්සන් මහා නක්කඩයෙක්. නොමිමර එකේ අධමයෙක්; වංචාකාරයෙක්."

"ඔබ පාවිච්චි කරන්නෙ බොහොම බැරෑරුම් වචන නේ බේට්ස් මහත්මයා."

"වෙන කරන්න දෙයක් නැහැ හෝමස් මහත්මයා. මට තියෙන්නේ සුළු වෙලාවයි. මා ඔහුගේ නියම ස්වභාවය වචන කිහිපයකින් හෙළි කළයුතුයි. මුළු ලෝකෙම දෙනවා කිව්වත්, මා මෙහි පැමිණි බව ඔහු දකිනවාට මං කැමැති නැහැ. මට මීට කලින් එන්න විධියක් තිබුණේ නැහැ. දැන් ඔහු කොයි මොහොතේ හෝ මෙහාට ඒව්. ගිබ්සන් මහත්තයා ඔබ හමුවෙන්න යොදාගෙන ඇති බව, ඔහුගේ ලේකම් ෆ්ට්ස්සන්ගෙන් අද ලදෙයි මට දැනගන්න ලැබුණේ."

"ඔබයි ඔහුගේ කලමනාකරු?"

"මං රස්සාවෙන් අස්වෙන බව ඔහුට දැනුම් දීලයි තියෙන්නෙ. තව සති කිහිපයකින් ඔහුගේ වහල් සේවයෙන් මං නිදහස ලබනවා. ඔහු මහා දරදඬු හිතක් ඇති මිනිසෙක්, හෝමස් මහත්මයා. ඔහු වටා ඉන්න කිසිම කෙනෙකුට ඔහුගෙන් අනුකම්පාවක් නැහැ. ඔහු ඔය මහ විශාල ධන පරිත්‍යාග සිදු කරනවා නේද? ඒ මොකටද? ඒ ඔක්කොම ඔහු අතින් සිදුවන කෲරකම්, අසාධාරණකම් වහගන්න කරන ඒවා."

කොහොම වුණත් ඔහුගේ ප්‍රධාන ගොදුර බවට පත්වුණේ අහිංසක ගිබ්සන් මහත්මයායි. ඔහු ඇයට සැලකුවේ මහා තිරිසන් විධියට. ඔව් මහත්මයා. නියම තිරිසනෙක් වගේ. ඇය මියගියේ කොහොමද කියන්න දන්නෙ නැ. තමුත් ඇයට. ඇගේ ජීවිතය මිහිපිට අපායක් බවට පත් කළේ ඔහුයි. ඇය මේ සර්ම කලාපික

රටකින් පැමිණි - උපතින් බ්‍රසීල ජාතික කාන්තාවක්. ඒක මඬ සමහර විට දන්නවාත් ඇති?"

"නෑ නෑ. ඒක මං දැනහිටියේ නෑ."

"වණ්ඩ සුර්ය රණ්ඞිය ඇති කළාපයේ උපන් ඇය, ස්වභාවයෙන්ම වණ්ඩයි. තදින්ම කෝපයට පත්වෙනවා. ඒ වගේම ඇය ඔහුට තදින්ම ආදරය කළා, මං අහල තියෙනවා ඇය ඉස්සර ඉතාම රුමත් කාන්තාවක් කියලා. මැදි වියසට එද්දි ඇගේ රූප ගෝභාව ටිකෙන් ටික නැතිවී ගියා. එතකොට තවදුරටත් ගිබ්සන් මහත්මයාගේ සිත බැඳ තබාගැනීමේ හැකියාවක් ඇයට තිබුණේ නෑ. සේවක මණ්ඩලයේ හැම කෙනෙක්ම ගිබ්සන් මහත්මියට හරි කැමැත්තෙන් හිටියේ. ඇයට විදින්න සිදුවුණු වධ කරදර අපේ සිත්වලට ලොකු වේදනාවක් වුණා. ඔහු ඇයට සැලකූ අන්දම ගැන අපි හැමදාමත් ඔහුට වේරු කළා. නමුත් ඔහු මහ කපටි වංචාකාරයෙක්. මට කියන්න තියෙන්නේ එව්වරයි. ඔහු ඔය පෙන්වන හොඳ මුහුණට රැවටෙන්න එපා මහත්මයා. ඔය පිටතින් පෙන්වන එක නෙමෙයි ඇතුළතින් තියෙන්නේ. දැන් මම යන්නම්. බෑ බෑ මට තවත් ඉන්න බෑ. දැන් කොයි මොහොතේ හරි ඔහු ඒවි."

හිතියට පත් මුහුණෙන් බිත්ති ඔරලෝසුව දෙස බැල්මක් හෙළා අමුත්තා, වේගයෙන් දොරවුව චේත දුටුගොස් නොපෙනී ගියේය.

"හරිම අසුරුයි!" හෝමස් පැට්‍රස්ට් මද නිහඬතාවයකට පසුවයි.

"ගිබ්සන් මහත්මයාට හොඳ පක්ෂපාත සේවක මණ්ඩලයක් ඉන්නවා වගෙයි. කොහොම වුණත් ඒ අනතුරු ඇඟවීම අපට ප්‍රයෝජනවත්."

මීළඟට බරට අඩි තබමින් කිසිවකු අපේ පියගැට පෙළ නැග එන හඬ ඇසිණි. හරියටම නියමිත වෙලාවට සුප්‍රසිද්ධ කෝට්ටනියා අපේ කාමරයට කැඳවාගෙන එනු ලැබිණ.

ඔහුගේ මුහුණේ පෙනුම මම දැඩි අවධානයෙන් නිරීක්ෂණය කළෙමි. ඔහුගේ සේවකයන් ගිබ්සන්ට දැඩි හයක් මෙන්ම අප්‍රසාදයක් පළ කළේ ඇයිද යන්න මට එක්වරම පෙනිණි. එපමණක් නොව, ව්‍යාපාරික ලෝකයේ ඔහු සමග තරඟ කළ අය, ගිබ්සන් මහතා

අපවාදයට ලක්කිරීමට හේතුව ද මට සිතාගත හැකිවිය. අයෝමය ආත්ම ශක්තියක් ඇති, සාර්ථකත්වයේ ප්‍රතිඵලයක් බඳු මිනිසෙකුගේ පිළිගැනීමක් නිර්මාණය කිරීමට අවශ්‍ය නම්, ගිබ්සන්ගේ මුහුණ තරම් සුදුසු මුහුණක් ප්‍රතිමා ශිල්පියෙකුට යොදාගත හැකි වේදැයි සැක සහිතය. කළු ගලෙන් නෙළු පිළිමයක වැනි දැඩි බවක් ඔහුගේ මුහුණෙන් දැකිය හැකිවූ අතර, දැස්වල තිබුණේ අනුකම්පා විරහිත දරදඩු බවකි. හෝමස්ගේ ඇරයුමෙන් ඔහු අසුන් ගත්තේය. ඒ තම උතුරු ඇස්වලින් අප දෙදෙනා තියුණු ලෙස පරීක්ෂා කරමිනි.

"මං ඔබට මුලින්ම කියන්න කැමැතියි හෝමස් මහත්මයා, මේ ගැටලුව විසඳීම සම්බන්ධයෙන් සල්ලි මට ප්‍රශ්නයක් නෙමෙයි. මේක විසඳාගැනීම සඳහා ඔබට සල්ලි පුළුස්සන්න උවමනා නම් ඒකත් කරන්න. මේ ගැන සම්පූර්ණයෙන්ම අහිංසකයි. ඇය කෙසේ හෝ බේරාගත යුතුයි. ගාස්තුව ඔබට කැමැති ගණනක් කියන්න. මට ප්‍රශ්නයක් නෑ."

"මහත්මයා මං මේ වෘත්තිය සම්බන්ධයෙන් අයකරන ගාස්තුව ස්ථාවර එකක්. පුද්ගලයා දිනා බලලා, මං ඒක අඩු වැඩි කරන්නෙ නෑ. වෙනසක් වෙතොත් ඒ, ගාස්තුව මම සම්පූර්ණයෙන්ම ප්‍රතික්ෂේප කරන අවස්ථාවලදී පමණයි."

"හොඳයි සල්ලි වලින් ඔබට වැඩක් තැත්නම් මේක විසඳුවොත් ඔබට ලැබෙන විශිෂ්ට කීර්තිය ගැන හිතන්න. එංගලන්තයේත් ඇමරිකාවේත් හැම පුවත්පතක්ම ඔබ ගැන මහ ඉහළින් වර්ණනා කරාවි. ඔබ මහාද්වීප දෙකක වීරයා බවට පත්වේවි."

"ඔබට සතුකියි ගිබ්සන් මහත්මයා. මං හිතන්නෙ නෑ, පුවත්පත් මගින් මහ ඉහළින් කරන වර්ණනා මට අවශ්‍යයි කියල. මං මේ වෘත්තියේ යෙදෙන්න කැමති බොහොම අප්‍රසිද්ධව. මගේ උනන්දුව, ආකර්ෂණය තියෙන්නේ ගැටලුවක් ඇති තැනට. කීර්තියට නෙමෙයි. ඒකෙන් කමක් නෑ. කාලය නාස්ති නොකර අපි වහාම කාරණයට බහිමු."

"මං හිතන්නේ ප්‍රධාන කාරණා සියල්ලම ඔබට පුවත්පත් වාර්තාවල දකින්න ලැබෙන්න ඇති. ඔබට ප්‍රයෝජනයක් වියහැකි තවත් යමක් ඊට එකතු කරන්න පුළුවන්ද කියල මම දන්නෙ නෑ. නමුත් ඔබට හොඳින් පැහැදිලි කරගත යුතු ගැටලු සහිත තැනක්

සියලුම නම් කියන්න. ඒ මිනුම එකක් ගැන දන්න හැම දෙයක්ම කියන්න මම සූදානම්."

"මට දැනගන්න උවමනා එක කරුණයි ගිබ්සන් මහත්මයා."

"ඒ මොකක්ද?"

"ඔබත්, ග්‍රේස් ඩන්බා මෙනෙට්ස් අතරේ ඇත්ත වශයෙන්ම හිඬුණේ මොන විටියේ සම්බන්ධකමක්ද?"

එකවරම තිගැස්සුණු රත්තරන් රජා, හෝම්ස් කියූ දෙය විශ්වාස කිරීමට අපහසු වුවාක් මෙන් පුටුවෙන් ඉහළට එසැවුණේය. එක්සාහයක් දරා සැනෙකින් තම හැඟීම් පාලනය කරගත් ඔහු ඔප්පු පුටුවේ හිඳ ගත්තේය.

"මං හිතන්නේ මේ ගැටලුව තිරාකරණය කිරීම සඳහා මේ වගේ දේවල් දැනගන්න ඔබට අයිතියක් තිබෙනවා. ඔබ කරන්නේ මෙබ් යුතුකම බව මට විශ්වාසයි හෝම්ස් මහත්මයා."

අපි එහෙම හිතමු." හෝම්ස් කීය.

"එහෙම නම් මට ඔබට කියන්න තියෙන්නේ අප දෙදෙනා අතරේ තිබුණේ සම්පූර්ණයෙන්ම ස්වාමියා හා සේවකයා අතර ඇති සම්බන්ධයක් පමණයි. මගේ ළමයින්ට පාඩම් උගන්වන වෙලාවට මට ඇය දකින්න ලැබුණා. එවැනි වෙලාවක හැර වෙනත් කිසිම වෙලාවක, කිසිම අයුරකින් ඇය සමග සුභද කතාබහක් තිබුණේ නැහැ."

හෝම්ස් තම අසුනෙන් නැගිටිවේය.

"මම හුඟක් වැඩ රාජකාරි තිබෙන කෙනෙක්, ගිබ්සන් මහත්මයා. තේරුමක් නැති කතාබහ දිගින් දිගට ගෙනියන්න මට වෙලාවක් ඇත්තෙන් නැහැ; මගේ කැමැත්තක් ඇත්තෙන් නැහැ. ඔබට ඉහ දවසක්."

අපේ අමුත්තා ද අසුනෙන් නැගිටිවේය. ඔහුගේ මුහුණෙන් ඔළුවයේ කෝපයකි. සුදුමැලිව තිබූ ඔහුගේ කම්මුල් දැන් රත්පැහැයට හැරී ඇති සැටි මම දුටුවෙමි.

"මොන යක්ෂ කතාවක්ද හෝම්ස් මහත්මයා ඒ? ඔබ කියන්නේ මගේ ගැටලුව විසඳාදීම ඔබ භාරගන්නේ නෑ කියලද?"

"මං හිතුව මං අදහස් කළ ඥානම පැහැදිලි වෙන්න ඇති කියල?"

"ඔව් පැහැදිලියි. නමුත් මොකක්ද ඒක පසුපසින් තියෙන හේතුව? අයකරන ගාස්තුව වැඩිකරන්නද? එහෙමත් නැත්නම් විසඳගන්න බැරවෙයි කියලා අනගනන්ත බයද? මොකක්ද හේතුව? මට තියෙනවා ඒක දැනගන්න අයිතියක්."

"ඔව් ඒක ඇත්ත. මං දෙන්නම් ඔබට හේතුවක්. මේ ගැටලුව පටන් ගැනීමේදීම බොහොම අවුල් සහගතී, පැටළුණු, සංකීර්ණ එකක්. ඒ මදිවාට මට ලැබෙන තොරතුරුත් අසත්‍ය නම්?"

"ඒ කියන්නේ මං කියාපු ඔක්කොම බොරු?"

"ඔබේ හිත තොර්දෙන් විධියට මං සියුම්ව කිව්වේ ඒකම නමො. නමුත් ඔබ ඒ වචනය පාවිච්චි කරන්න කැමති නම් මගේ විරුද්ධත්වයක් නෑ."

කෝට්ටිපතියා බලවත් කෝපයට පත්විය. ඔහුගේ මුහුණට නැහැනේ කෲර බිහිසුණු බැල්මකි. ඔහු අත් මව් මොළොවා ඉහළට ඔසවද්දී, මම හුනස්නෙන් නැගිට චිකා ඉදිරියට ආවෙමි. එහෙත් මේ කිසිවක් ගණනකට නොගන්නා සිතුවක් පෑ හෝම්ස් පයිප්පය අතට ගත්තේය.

"නිකං කලබල වෙන්න එපා හිබියත් මහත්මයා. උදේ ආහාර වේල ගත්ත හැටියෙම, පොඩි එවන හුවමාරුවකින් පවා හිත නොසන්සුන් වෙනවා. ඒ බව මං මීට කලින් දැකල තියෙන එකක්. උදෑසන හමන සිසිල් යුළුගේ පහසු විදිමින් ටිකක් ඇවිදින්න යන්න. එහෙම යද්දී නිසංසුලේ ටිකක් කල්පනා කරලා බලන්න. ඔබට එයින් ලොකු ප්‍රයෝජනයක් අත්වේවි."

රත්තරත් රජා දැඩි උත්සාහයක් දරා තම සිතට නැහැණු කෝපය පාලනය කරගත්තේය. දරුණු කෝපාවිෂ්ඨ ස්වභාවය එක් මිනිත්තුවකදී, ඉතා සන්සුන් නිවුණු බවකට හරවා ගැනීමට කෙනෙකුට හැකිවීම පුදුමයක් නොවේද? ඔහුගේ ඒ හැකියාව ගැන මම පැහැදුණෙමි.

"ඔව්. තීරණය තියෙන්නේ ඔබේ අතේ. ඔබේ ව්‍යාපාරය කරගෙන යන්න ඕන පිළිවෙළ තීරණය කළයුත්තේ ඔබයි. ඔබ ඊට

187. "ඒ කියන්නේ මං කියාපු ඔත්තොම බොරු?"

කැමැති නැත්නම්, මගේ ගැටලුව භාරගන්න කියලා මං කොහොමද ඔබට බලකරන්නේ? හෝමස් මහත්මයා. අද උදේ වරුවට ඔබ කරගත්තේ විශාල පාඩුවක්. ඔබට වඩා බොහොම ලොකු තනතුරු දැරූ, බලසම්පන්න මිනිස්සුන් බිමට වට්ටන්න මට හැකිවෙලා තියෙනවා. මගේ වටනෙට වරුද්ධව ගිය කිසි කෙනෙක් යහතින් හිටියෙ නැහැ හෝමස් මහත්මයා."

"ඔහොම පුරසාරම් දොඩුපු අය අනන්තවත් හිටියා. ඒ වුණත් තවමත් මං මේ යහතින් ඉන්නෙ."

හෝමස් පැවසුවේ සිනාවුසු මුහුණෙනි.

"කොහොම වුණත් ගිබ්සන් මහත්මයා ඔබට ශ්‍රවණ දවසක්. ඔබට තියෙනවා තවත් හුඟක් දේවල් ඉගෙන ගන්න."

අපේ අමුත්තා ශබ්ද නැහෙන සේ දොර වසා දමමින් කාමරයෙන් පිටවී ගියේය. තම අඩවත් දෑස් කාමරයේ සිටිලිම දෙස යොමු කරගෙන, හෝමස් නිහඬව පරික්ෂා ඉරුවේය.

"මොකුත් අදහස් එහෙම තියෙනවද වොට්සන්?"

"මං ඇත්තම කියන්නම් හෝමස්. මේ මිනිහා ඔහුගේ කටයුතු වලට බාධා කරන අය, සම්පූර්ණයෙන්ම විනාශ කර දමන කෙනෙක්. ඔහුගේ බිරිඳත් ඔහුගේ කටයුතු වලට බාධා වෙන විධියට හැසිරිලා විනාශ වුණා. අර බේට්ස් කියන මනුස්සයා අපට කිව් දේවල් ගැන කල්පනා කරන කොට මට හිතෙන්නෙ. . . ."

"හරියට හරි. මටත් හිතෙන්නෙ ඒකමයි."

"නමුත් ගිබ්සන් ඒ ගුරුවරිය සමග තිබූ සම්බන්ධය මොකක්ද? ඔබ කොහොමද ඒව දැනගත්තේ?"

"බොරු රහපෑමක් වොට්සන්! බොරු රහපෑමක්!! එහෙම සම්බන්ධයක් තිබුණු හෝ නොතිබුණු බවක් මට කොහොමවත් දැනගන්න ලැබුණෙ නෑ. ඔහු ස්වභාවයෙන් උඩඟු, රාජකාරි මට්ටමෙන් කටයුතු කරන කාලේ කෙනෙක්. නමුත් බලන්න ඔහු අපට එවා තිබූ ලියුමේ ස්වභාවය. ඒක බොහොම කම්පාවෙන් ලියූ එකක්. අපෙන් උදව් ඉල්ලා තියෙන්නේ බොහොම හැඟීම් බරව. ඒකෙන් පැහැදිලිව පෙනෙනවා ගිබ්සන්ගේ අනුකම්පාව හිමිවෙලා තියෙන්නේ මරණයට පත් ඔහුගේ බිරිඳට තෙමෙයි; ඇයව මරාදැමීම ගැන

වෝදනාව ලබා සිටින විත්තිකාරියා කියල. ඇත්තෙන්ම මෙහි සිදුවී ඇත්තේ මොකක්ද? ඒක නිවැරදිව හොයාගන්න නම්, මේ තුන්දෙනා අතර තිබූ සම්බන්ධය ඇත්ත වශයෙන්ම මොන වගේද කියල අපි සොයාගත යුතුයි. ඔබ දැක්ක තේද මං ඒ ප්‍රශ්නය කෙළින්ම ඔහුගේ මුහුණටම එල්ල කරපු හැටි. ඊළඟට ඔහු කිසිම කැළැඹීමකින් තොරව ඒක භාරගන්න හැටි. ඊට පස්සේ මං කළේ බොරු රහපෑමක්. මං ඔහුට පෙන්වුවා මව සියේට සියක් විශ්වාසයි කියල, මං අදහස් කරන කාරණය සත්‍යයක් බව. නමුත් ඇත්ත තත්ත්වය නම් මගේ හිතේ ලොකු සැකයක් තිබුණා පමණයි.

"එහෙනම් බාග වෙලාවට ඔහු ආපහු එන්නත් ඉඩ තියෙනවා?"

"ආපහු එන්න? කිසිම සැකයක් නෑ. ඔහු ආපහු එනවා වොට්සන්. ඔහු මෙහි පැමිණිය යුතුමයි. ඔහුට මේ ප්‍රශ්නය මේ අයුරින් අත්හැර දමන්න බැහැ. . . හෝ හෝ!. . . අර සිනුව නාද වුණා නේද? . . . ආ සය ඇහෙන්නේ ඔහුගේ අඩි ගබ්දය. හරි!

ආයුබෝවන් ගිබ්සන් මහත්මයා. මං මේ දොස්තර වොට්සන්ට කිය කියා හිටියේ ඔබ ටිකක් ප්‍රමාදයි කියල."

රත්තරන් රජා ආපසු පැමිණියේ, පිටව යද්දී ඔහු සතුව තිබූ බල බිඳී ගිය අයුරෙනි. උඩතු බව කඩාවැටීම නිසා ඇතිවූ සිත්වේදනා ගතිය තවමත් මුහුණේ පෙනෙන්නට තිබිණි. එහෙත් මෙම ගැටලුව නිරාකරණය කරගැනීමට නම් මාත්‍රය පලවා හැර, හෝම්ස් වෙත හිස නැමිය යුතු බව ඔහුගේ බුද්ධියට ප්‍රත්‍යක්ෂ වන්නට ඇත.

"මං තව තවත් මේ ගැන කල්පනා කරල බැලුව හෝම්ස් මහත්මයා. මට දැන් හිතෙනවා ඔබ කීව දේට මං කලබල වුණා වැඩියි කියල. ගැටලුව විසඳලා දෙන්න නම් ඇත්ත - බොරු මොනවද කියල ඔබ පැහැදිලිව තේරුම් ගැනීම අත්‍යවශ්‍යයි. ඒක මට හොඳට තේරෙනවා. නමුත් මං ඔබට සහතික කරල කියන්නම්. ඩන්බා බෙනෙට්‍යා හා මා අතර තිබූ සම්බන්ධය මේ සිද්ධියට කිසිසේත් අදාළ වෙන්නෙ නැහැ."

"ඒ බව තීරණය කළ හැක්කේ මටයි. එහෙම නේද?"

"ඔව්. එහෙම වෙනත් ඇති. ඔබ හරියට විශේෂඥ වෛද්‍යවරයෙක් වගෙයි. රෝගය මොකක්ද කියලා නිශ්චය කරන්න කලින් හැම රෝග ලක්ෂණයක් ගැනම භාරා අවුස්සන්නවා."

"හරියට හරි. ඔබ ඒක බොහොම හොඳට තේරුම් කළා. රෝගියෙක් තමන්ගේ තිබෙන වේදනා, රෝග ලක්ෂණ, අමාරුකම්, වෛද්‍යවරයාට හෙළි නොකර සඟවනවා නම්, ඒ යම්කිසි යටි අරමුණක් ඇතිවයි."

"ඔබේ කර්තව්‍ය ඇත්ත වෙන්ත පුළුවනි හෝමිස් මහත්මයා. නමුත් යම්කිසි කාන්තාවක් සමග ඔබේ කියෙන්නේ මොන විධියේ සම්බන්ධයක්ද කියලා ගත් කමටම ඇහුවාම, කොහොමද ඒකට එක්වරම උත්තර දෙන්නේ? බොහොමයක් දෙනාට ඒකෙන් ලැජ්ජාවක් ඇතිවෙනවා. ඒ ඉතින් තමන්ගේ හිතේ ඒ ආකාරයේ යම්කිසි හැඟීමක් තිබුණොත්. කාගේ වුණත් හිතවල තමන්ටම පොද්ගලික රහස් සඟවලා තියෙන පුංචි මුල්ලක් තියෙනවා. එතැනට පිට අය ඇතුළුවෙන්න හදනවාට කවුරුවත් කැමති නෑ. සිද්ධවුණේ එක්වරම ඔබ එතැනට කඩාවැදුණු එකයි. නමුත් ඒකට ඔබට සමාව ලැබෙනවා. ඒ මොකද ඔබේ අරමුණ වෙලා තියෙන්නේ ඇයගේ ජීවිතය බේරාගැනීමයි. හොඳයි. ඔබට කැමැති දෙයක් අහන්න. මොනවද ඔබට දැනගන්න උවමනා?"

"සම්පූර්ණ සත්‍යය."

රත්තරන් රජා මද වේලාවක් නිහඬව කල්පනා කළේය. ඒ ඔහුගේ සිතේ ගැඹුරේ තැන්පත් වී ඇති කරුණු ඉහළට මතුකර ගැනීමට විය යුතුයි. අනතුරුව ඔහු කර්තව්‍ය ඇරඹුවේය.

"මට ඒක වචන කීපයකින් වුණත් ඔබට කියන්න පුළුවනි හෝමිස් මහත්මයා. නමුත් සමහර දේවල් කියන්න ගියාම හිතට හුහක් වේදනාවයි. ඒ නිසා කාරුණික සම්බන්ධයෙන් පරතෙරටම නොගිහිං, අවශ්‍ය ප්‍රමාණය විතරක් මං කියන්නම්."

මං බොහොම කාලයකට ඉස්සර වෙලා, බ්‍රිසිලයේ රත්තරන් ඉල්ලම් හැරීමේ යෙදිල හිටියා. මගේ බිරිඳ මට හමුවුණේ එහිදීයි. මාරියා පින්ටෝ, මැනාමිස් නගරයේ රජයේ නිලධාරියෙකුගේ දියණිය. ඇය ඉතාමත් සුන්දර තරුණියකව සිටියා. දැන් වුණත් මං ආපහු මතක් කරලා බැලුවාම මට මතක් වෙනවා, ඇය ඉතාමත් කලාතුරකින්

දකින්න ලැබෙන, රූපශ්‍රියෙන් පරිපූර්ණ කාන්තාවක්. මගේ හිතේ ඇය ගැන ආදරයක් ඇතිවුණා. ඉතින් මම ඇයව විවාහ කරගන්නා.

කාලය ටික ටික ගතවෙලා යද්දී මට වැටහුණේ, අප දෙදෙනා අතරේ කිසිම ගැළැපීමක් නැති වග. මගේ සිතේ ඇය ගැන තිබුණු ආදරය සම්පූර්ණයෙන්ම නැතිවී ගියා. ඇගේ හිතෙහි තමා ඒ විධියට ආදරය නැතිවුණා නම් මට කිසිම ප්‍රශ්නයක් ඇතිවෙන්නේ නෑ. නමුත් මහත්මයා ඔබ දන්නවා නේ, ගැහැනුන් කියන්නේ මහ පුදුම ජාතියක්. මං මොනවා කළත් ඇගේ සිතේ මා කෙරෙහි තිබූ ආදරය නැති කරන්න බැරිවුණා. සමහරු කියනවා මං ඇයට මහා දරුණු ආකාරයට සැලකුවා කියල. මං එහෙම කළේ ඇය මා ගැන කලකිරුවන්න. ඇගේ හිතේ මා ගැන වෙරයක් ඇතිකරුවන්න. එහෙම වුණා නම් අප දෙන්නාටම පහසුයි. නමුත් ඒ කිසිදෙයකින් ඇයව වෙනස් කරන්න බැරිවුණා. අවුරුදු විස්සකට කලින් ඇමෙසන් හඳි තෙරේදී ඇය මා කෙරෙහි දැක්වූ ආදරය, ගම්බද එංගලන්තයේදීත් නොවෙනස්ව පැවතුණා. මං මොනවා කළත් ඇය මුළු හදින්ම මා වෙනුවෙන් කැපවෙලා හිටියා.

ඔන්න ග්‍රේස් ඩන්බා මෙනෙටියා අපේ නිවසට ආවේ මේ කාලෙදී. අපේ දරුවන්ට ගෙදරදීම උගන්වන්න ගුරුවරියක ඉල්ලලා අපි පුවත්පත් දැන්වීමක් පළකළා. ඒ අනුව ආ ඇය, අපි සේවයට බඳවා ගත්තා. බාගවෙලාවට ඔබ ඇගේ ඡායාරූපය පුවත්පත් වල දැකලා ඇති. නමුත් මුළු ලෝකයම පිළිගන්නවා ඇයත් ඉතාම ශෝභන කාන්තාවක් බව. දැන් මං ඔබට කියන්න හදන්නේ නෑ, මම අනෙක් මිනිස්සුන්ට වඩා බොහොම හික්මුණු, විනිත මිනිසෙක් කියලා; ඇය සමග එකම වහල යට ජීවත්වෙමින් දවස පුරාම ඇයව මුණගැහෙද්දී, ඇ ගැන පැහැදීමක්, ආදරයක් මගේ හිතේ ඇතිවුණා. ඒ ගැන ඔබ මට දොස් කියනවද හෝමස් මහත්මයා?"

"ඒ වගේ හැඟීමක් ඔබේ හිතේ ඇතිවුණු එක ගැන නම් මං දොස් කියන්නේ නෑ. නමුත් ඇය ඔබේ දරුවන්ට උගන්වන්න පැමිණ, ඔබේ ආරක්ෂාව යටතේ ජීවත්වුණු කෙනෙක්. ඒ නිසා ඔබේ හිතේ ඇතිවුණු හැඟීම් ඇයට ප්‍රකාශ කළා නම් මං ඔබට දොස් කියනවා."

"ඔව් ඒක ඇත්ත වෙන්න පුළුවනි. මං මගේ නියම ස්වභාවයයි ඔබට කියන්නේ. මං බොහොම ගුණ යහපත් පුද්ගලයෙක් කියල

පෙන්වන්න මම උත්සාහ කරන්නේ නෑ. මගේ මුළු ජීවිතය පුරාම මට යමක් උවමනා වුණා නම් මං ඒ දේවල් පහසුවෙන් ලබා ගන්නා. දැන් මට ඕනෑ වුණේ වෙන කිසිදෙයක් නෙමෙයි; මට ඕනෑ වුණේ ග්‍රේස්ගේ ආදරය. මට ඕනෑ වුණා ඇයව විවාහ කරගන්න. මං ඒ ගැන ඇයට කිව්වා.

"මොනවා? ඔබ ඒ බව ඇයට කිව්වා?"

හෝමස් ඇසීය. යම්කිසි කරුණක් නිසා කැළැඹීමකට පත්වුවහොත් හෝමස් ඉතා දරුණු වියහැකි බව මම දැන සිටියෙමි.

"මං ඇයට කිව්වා මා සතුව ඇති බලය යොදවලා මට උවමනා නං ඇයව විවාහ කරගන්න පුළුවන් කියලා. මං කිව්වා මිල මුදල් වලින් මට කිසිම ප්‍රශ්නයක් නෑ. ග්‍රේස් මෙනෙටියගේ ජීවිතය බොහොම සැපවත් කරලා සන්නේරයෙන් තබන්න මං ඕනෑම මුදලක් වියදම් කරන්නම් කියලා."

"බොහොම පරිත්‍යාගශීලීයි! අනේ හැබැට්!"

හෝමස් පැවසුවේ උපහාසාත්මක අයුරෙනි.

"මේ බලනවා හෝමස් මහත්තයා. මං මෙහේට ආවේ මගේ ගැටළුව විසඳා ගතයුතු ආකාරයක් දැනගන්න. ඒ මිසක් හැසිරීම සදාචාරය ගැන ඔබෙන් ඉගෙන ගන්න නෙමෙයි. ඔබේ විවේචන මට අවශ්‍ය නෑ."

"මං මේ පරීක්ෂණය භාරගන්නෙත් අර අමාරුවේ වැටිලි ඉන්න තරුණ කාන්තාව ගැන අනුකම්පාවෙන්. ඒ මිසක් වෙන හේතුවකට නෙමෙයි." හෝමස් පිළිතුරු දුන්නේ කිසිදු ගරු සරුවකින් තොරවය.

"ඔබම දැන් පිළිගන්නා ඔබේ වහල යටදී මේ අහිංසක තරුණියගේ ජීවිතය අඳුරු කර දමන්න උත්සාහ කළා කියලා. මට නම් හිතෙන්නේ ඒක බොහොම බරපතල තත්ත්වයක්. ඇය මේ චෝදනා ලබලා තියෙන මිනීමැරීමේ චෝදනාව වත් ඒ තරමටම බරපතල එකක්ද කියන එක මට සැකයි. ඔහේල වගේ සල්ලිකාර මිනිස්සු හිතාගෙන ඉන්නේ, ලෝකෙ හැම දෙයක්ම සල්ලි වලට ගන්න පුළුවන් කියලා; හැම දෙයක්ම අල්ලස් වලින් යටගහන්න,

අමතක කර දමන්න පුළුවන් කියලා. ඒක එහෙම නොවෙන බව අපිවත් කියල දෙන්න ඕනෙ.

මේ තරවටුව රත්තරන් රජා නිතඩුව අසා සිටි ආකාරය දැක, මම පුදුමයට පත්වීමි.

"මටත් දැන් ඒ ගැන හිතට අමාරුයි. දෙවියන්ට පිං සිද්ධ වෙන්න මගේ ඒ සැලසුම් එකක් වත් හරි ගියේ නෑ. මගේ ඒ යෝජනා කිසි එකකට ග්‍රේස් ඩන්බා කැමැති වුණේ නැහැ. ඇය වහාම රස්සාවෙන් අස්වෙලා යන්න තීරණය කළා."

"ඉතින් ඇයි නොගියේ?"

"ඊට එක හේතුවක් වුණේ ඇය උපයාගත් වැටුපෙන් තමා ඇගේ දෙමව්පියන් ඇතුළු පවුලේ හැමදෙනාම යැපුණේ. එක්වරම රැකියාව අත්හැර දමල ඔවුන් අසරණ කරන්න, ඇයට හැකියාවක් තිබුණේ නෑ. මං ඇයට දිවුරලා පොරොන්දු වුණා ඊට පස්සේ යෝජනා නොගෙනෙන බවට, කිසිම හිරිහැරයක් නොකරන බවට. ඊට පස්සෙයි ඇය කැමතිවුණේ නවතින්න. තවත් කාරණයක් තිබුණා. ඩන්බා මෙනෙවිය දැන හිටියා ඇය කියන ඕනෑම දේකට මගේ සිත නම්මා ගතහැකි බව. ලෝකෙ වෙත කිසිකෙනෙකුට නොමැති, ඇයට පමණක් ඇති මේ බලය ගැන ඇය ලොකු විශ්වාසයකින් හිටියා. ඇය තීරණය කළා මේක මිනිසාගේ යහපත සඳහා යොදවන්න."

"ඒ කොහොමද?"

"මගේ ව්‍යාපාර වැඩ කටයුතු ගැන ඇයට සැහෙන වැටහීමක් තිබුණා. ඒවා ඉතා විශාලයි. සාමාන්‍ය මිනිහෙකුට කරන්න තබා හිතාගැනීමටවත් බැරි තරම් විශාලයි. මට ඕනෙ නම් ගොඩ තහන්න, දියුණු කරන්න පුළුවන්; එහෙමත් නැත්නම් විනාශ කරන්න පුළුවන්. මොනවද? පුද්ගලයින් හෝ නගර නෙමෙයි හෝමිස් මහත්මයා. සමහර රටවල් පවා අත්ක දිලිඳු භාවයට ඇද දමා විනාශ කරන්න මට බොහොම පහසුවෙන් පිළිවන්. ව්‍යාපාර කරනවා කියන්නේ බොහොම භයානක, ඒ වගේම භාරදුර සෙල්ලමක් හෝමිස් මහත්මයා. අදක්ෂයා නවතින්නේ වළපල්ලට ගිහිං තමයි.

මට නැති බැරි කාලෙ මං කවදාවත් බැරිකම ගැන කිය කිය අඩ අඩා හිටියෙ නෑ. ඒ වගේම අනික් මිනිස්සු දුක් විඳිනවා, කාණු

පල්ලෙ අඩ අඩා ඉන්නවා දැක්කට මං ඒක ගණන් ගත්තෙන් නෑ. නමුත් ග්‍රේස් මේක දැක්කෙ වෙනත් ආකාරයකට. මට දැන් තේරෙනවා ඇය ඒ කී දේවල් හරි තියලා. ඇය කිව්වේ මනුස්සයෙකුට ජීවත්වෙන්න ප්‍රමාණවත් ධනයක් තිබුණාම හොඳටම ඇති. මිනිස්සු දහදාහක් ජීවිත අන්ත දුගී තත්ත්වයට පත්වෙලා අසරණව දුක් විදිනවා. එහෙම වෙද්දී ඔවුන්ගේ ජීවිත ගවොගන්න පුළුවන් මුදල් වලින්, ධනවතුන්, ධනකුවේරයන් බවට පත්වෙන්න උවමනා නැහැ කියලා ඇය කිව්වා. ඇයට පෙනුණේ ඒ විධියටයි හෝමිස් මහත්තයා. බොහොම දුරදිග දකින නුවණක් ඇයට තිබුණා. මේ ඩොලර් වලට වඩා කල් පවතින යමක් ගැන ඇයට පෙනුණා. ඇය කියන මේ දේවලට මං සවිත් දෙන බව ග්‍රේස් තේරුම් ගත්තා. ඇගේ වචනයට මං කීකරු වුණා. ඇය කියන පරිදි කටයුතු කිරීම සඳහා මාව කැමති කරගන්න ග්‍රේස් සමත් වුණා. ඇගේ එකම අරමුණ වුණේ මගේ මහා ධනයක්කත්ඬය, දුප්පත්, අසරණ මිනිසුන්ගේ යහපත සඳහා යොදවලා ලෝකයට සේවයක් කරන්න. ඒ නිසා මගේ සේවයෙන් ඉවත්වෙලා නොගිහිං මා ලා, සිටින්න ග්‍රේස් තීරණය කළා. ඔන්න එතකොටම තමා මේ දේ සිද්ධ වුණේ."

"මේ සිදුවීම ගැන අමතර විස්තර මොනවාද ඔබට කියන්න පුළුවන්?"

දැක්වල මුහුණ රඳවාගත් රත්තරන් රජා මිනිත්තු කිහිපයක් නිහඬව කල්පනා කළේය.

"ඇයට විරුද්ධව ඇති සාක්ෂි බොහොම බරපතලයි. මට ඒක හොඳට තේරුම් ගන්න පුළුවනි. ගැහැනුන්ගේ හිත්වල තියෙනවා අපට නොපෙනෙන පැත්තක්. ඩෙනස් සිතූම් පැතුම් වලින් පිරුණු ආත්මයක්. ඒ නිසාම පිරිමියෙකුට තේරුම් ගන්න බැරි, හිතාගන්න බැරි විධියේ දෙයක්, ඔවුන් සමහර විට කරන්න ඉඩ තියෙනවා. කිසිසේත් බලාපොරොත්තු නොවු මේ සිදුවීමෙන් මම මහත් පුදුමයට පත්වුණා. ග්‍රේස් කොහොමටවත් මේ විධියේ කෙනෙක් නෙමෙයි. ඒ වුණත්, අපට දැනට හිතාගන්න බැරි යම්කිසි හේතුවක් නිසා, ඇය මේ විධියේ අපරාධයක් කරන්න පෙළඹුනාදෝ කියලා හැඟීමක් මගේ හිතේ ඇතිවුණා. මෑ හොඳින් තේරුම් ගත් එක දෙයක් ඔබට කිව්‍යුතුයි මහත්මයා. මගේ බිරිඳ නම් ග්‍රේස් ඩන්බා ගැන හරිම දරුණු විධියේ ඊර්ෂ්‍යාවකිනුයි හිටියේ.

බිරිඳගේ හිතේ ඊර්ෂ්‍යාවක් ඇතිවෙන එක ස්වාභාවිකයි නමා. නමුත් මෙනැත තත්ත්වය ඊට වඩා බරපතලයි. මේ ඉංග්‍රීසි ජාතික තරුණියගේ සිතූම් පැතුම් වලට අනුව මා ක්‍රියාකරන බව මගේ බිරිඳ තේරුම් ගත්තා. ශ්‍රේෂ්ඨයේ අදහස් වලට මං සවිත් දෙන බව තේරුම් ගත්තාම, මගේ බිරිඳගේ සිතේ ඇතිවුණේ අමුතූම ආකාරයේ ඊර්ෂ්‍යාවක්. ඒ මොකද ඇයට කවදාවත් එවැනි තත්ත්වයක් තිබුණේ නැ. ශ්‍රේෂ්ඨයේ අදහස්වලින් මා යොමුවුණේ හොඳ පැත්තට, ලෝකයට සේවයක් කරන්න. ඒත් එහෙම කියලා මගේ බිරිඳගේ ඊර්ෂ්‍යාව ද්වේශය අඩුවුණේ නැ. ඒ නිසාම ඇය හසුවුණේ ශ්‍රේෂ්ඨ ගැන කැකුරෙන වෛරයකින්.

ඇමේසන් ප්‍රදේශයේ පුද්ගලයන් සතු දරුණු බිහිසුණු ස්වභාවය ඇය තුළත් නො අඩුව තිබුණා. මට එක් වෙලාවක හිතූණා මගේ බිරිඳ, ශ්‍රේෂ්ඨ ඩන්බාට වෙඩිතබා මරා දමන්න වුණත් ඉඩ තියෙනවා කියල. එහෙමත් නැත්නං අපි මෙහෙම කියමු. රිච්මන්ඩ් පෙන්වලා මරණ තර්ජන කරලා, ශ්‍රේෂ්ඨ ගෙදරින් පත්තා දමන්න ඉඩ තිබුණා. එහෙම වෙලාවක රිච්මන්ඩ් රුදුරාගන්න දෙන්නා අතරේ පොර බැදීමක් ඇතිවෙලා එවිට එය පත්තුවෙලා, එය රැගෙන හිටි තැනැත්තියට වෙඩි වැදුණා වෙන්නත් පිළිවිත්."

"එහෙම දෙයක් සිදුවුණා වියහැකියි යන්න මටත් හිතූණා. ඇත්තෙන්ම සිතාමතා කළ මිනීමැරුමක් නොවෙයි නම්, වෙන්න පුළුවන් එකම දෙයක් එයයි. ඩන්බා මෙතෙවිය මොකක්ද මේ ගැන කියන්නේ?"

"ඇය මේක සම්පූර්ණයෙන්ම ප්‍රතික්ෂේප කරනවා."

"එහෙම වුණා කියල මේ සම්බන්ධ අවසන් තීන්දුව එය වෙන්න බෑ, එහෙම නේද? මේ වගේ බැරෑරුම් ප්‍රශ්නයකට මැදිවුණු කාන්තාවක්, මානසික අවුලකට පත්වෙලා ගෙදර දුව එන හැටි අපට තේරුම් ගන්න පුළුවන්. බාග වෙලාවට ඇය ගිනිඅවිය අල්මාරියේ ඇඳුම් අතරට දමන්නත් ඇති. එය පොලීසියට හසුවුණාම තමා සම්පූර්ණයෙන්ම නිර්දෝෂයි කියල ප්‍රශ්නයෙන් ගැලවෙන්න බොරු කීවා වෙන්න පුළුවනි. නමුත් සිද්ධිය වුණේ මෙහෙමයි කියල උපකල්පනයට ඇතිවෙලා තිබෙන බාධාව මොකක්ද?"

"ධන්බා මෙනෙටියමයි."

"හොඳයි අපි බලමු." පැවසූ හෝමස් තම ඔරලෝසුව පරීක්ෂා කළේය.

"මට සැකයක් නෑ අවශ්‍ය බලපත්‍ර අපට අද උදේම පොලීසියෙන් ලබාගන්න පුළුවන්. හවස් වෙනකොට උමීරියෙන් වින්ඩෙස්ටර් නගරය වෙත ළඟාවෙන්න පුළුවනි. මං මේ තරුණ කාන්තාව හමුවෙලා කතාබහ කළාට පස්සෙ තමයි, ඔබට මගෙන් වැඩිදුර ප්‍රයෝජනයක් ලැබෙන්නෙ. කොහොම වුණත් මට පොරොන්දු විය නොහැකි කාරණයක් කියෙනවා. ඒ කියන්නෙ මා අවසානයේ ගන්නා නිගමන ඔබ කැමැති, ඔබ බලාපොරොත්තු වෙන ආකාරයේ ඒවා වේවිද මට කියන්න බැහැ."

රක්ෂිත බන්ධනාගාරයේ සිටි සැකකාරිය හමුවීම සඳහා නිල අවසර පත්‍ර ලබාගැනීමට සිතුවාව වඩා දිගු කාලයක් ගතවිය. වින්ඩෙස්ටර් නගරය දක්වා ගමන් කිරීමට අපට කාලයක් නොතිබිණ. ඒ වෙනුවට අපි නිල් ගිබ්සන් මහතාට අයත් හැම්ෂයර් වත්තේ පිහිටි තෝර් මන්දිරය වෙත යාමට තීරණය කළෙමු. ඒ ගමන යෑමට ඔහු අප සමග නොපැමිණියේය.

මෙම මිනීමැරුම් සිද්ධිය මුලින්ම විභාග කළ සාජන්ට් කොවෙන්ට්‍රිගේ ලිපිනය අප සතුව තිබිණ. අපි ඔහු හමුවීමට ගියෙමු.

ඉතා උස සිහින් සිරුරක් තිබූ කොවෙන්ට්‍රිගේ තිබුණේ, ඇවිදින මළසිරුරක වැනි උදාසීන පෙනුමකි. ඔහු වැඩිපුර කතාබහකින් තොර වූ පුද්ගලයෙකු විය. බාහිර පෙනුමෙන් දිස්වූයේ ඔහු අදහන ගතිපැවතුම් ඇති තැනැත්තෙකු ලෙසයි. එහෙත් තම කට්ටි පිට කළාට වඩා කාරණා බොහොමයක් කොවෙන්ට්‍රි දැන සිටි බව අපට ඉක්මනින් ඒත්තු ගියේය. දැඩි උත්සාහයක් දැරුවත් පරීක්ෂණය සාර්ථක නොවූ නිසා, ලැබෙන මිනෑම ආධාරයක් පිළිගැනීමට සූදානම් බව පෙන්වීමට මේ පොලිස් නිලධරයා ලැජ්ජා වූයේ නැත.

"ස්කොට්ලන්ඩයාඩ් පොලීසියෙන් ඇවිත් මේකට සම්බන්ධ වෙනවාට වඩා, ඔබ මේකට හවුල් වෙන එකට මං කැමතියි හෝමස් මහත්මයා. එයාල ඇවිත් මේක සාර්ථකව විසඳුවොත් ගෞරවය, කීර්තිය ඔක්කොම එයාලට. අපට කිසිම දෙයක් නෑ.

සමහර වෙලාවට අපට දොස් අහන්නත් වෙනවා. නමුත් ඔබ කීර්ති ප්‍රශංසා ගැන උනන්දු නොවී, පරීක්ෂණය සාර්ථක කරගන්න උත්සාහ කරන කෙනෙක් කියල මං අහල තියෙනවා."

"ප්‍රශ්නය සාර්ථකව විසඳගන්න ලැබුණොත් මගේ නම සඳහන් කරන්නවත් මිනෙ නෑ."

හෝමස් පැවසුවේ දොමිනාසින් සිටි පොලිස් නිලධරයා ඉමහත් සැනසීමට පත් කරමිනි.

"ඒක තේන්නං. ඔබේ ඒ හොඳ ගතිගුණ කොයි තරම් අගය කළයුතු ඒවාද. ඊළඟට ඔබේ මිත්‍රයා දොස්තර වොට්සන් විශ්වාසය කියන්න පුළුවන් කෙනෙක් බව මං දන්නවා. අපි සිද්ධිය වුණු තැනට යමු. ඒ අතරේ මට ඔබෙන් ඇසිය යුතු ප්‍රශ්නයක් තියෙනවා. මේක මං ඔබට හැරෙන්න වෙන කිසි කෙනෙකුට කියන්න කැමති නැහැ."

එසේ කියමින් ඔහු වටපිට බැලුවේ තම කතාබහට කිසිවෙකු සවන් දෙන්නේ දැයි සැකහැර දැන ගැනීමට මෙනි.

"හෝමස් මහත්මයා ඔබට හිතෙන්නේ නැද්ද මේ අපරාධය ගැන මෙතැනදී සැකය එල්ල වෙන්නේ නිල් ගිබ්සන් මහත්මයාටයි කියල?"

"මාත් ඒ ගැන කල්පනා කළා."

"ඔබට තවමත් එත්තා මෙනෙවිය සමග කතාබහ කරන්න ලැබුණේ නැහැනේ. ඇය ඉතාම හොඳ ගතිගුණ ඇති, හැම අතකින්ම ගුණ යහපත් කාන්තාවක්. ගිබ්සන් මහත්මයාට හිතෙන්න ඇති ඔහුගේ බිරිඳගේ කරදරෙන් බේරෙන්න. පිස්තෝල පාවිච්චි කිරීම ගැන මේ ඇමරිකන්කාරයෝ, එංගලන්තයේ අපට වඩා බොහොම දක්ෂයි. ඒ වගේම හරිම ඉක්මන්. මේකට සම්බන්ධ ඒ පිස්තෝලයේ අයිතිකාරයා ඔහුයි. ඔබ ඒක දන්නව නේද?"

"හැබැව? ඒ බව ස්ථිර වශයෙන්ම හොයාගෙන තියෙනවද?"

"ඔව් මහත්මයා. මේක ඔහු සතුව තිබූ පිස්තෝල ජෝඩුවෙන් එකක්."

"ජෝඩුවෙන් එකක්? එතකොට කෝ අනෙක?"

"ගිබ්සන් මහත්මයා ලඟ නොයෙක් වර්ගයේ ගිනිඅවි රාශියක් තියෙනවා. මේකට හරියටම ගැළපෙන අනෙක් පිස්තෝල අපට හොයාගන්න බැරිවුණා. නමුත් ඒ පෙට්ටිය හඳුලා තිබුණේ පිස්තෝල දෙකකටයි."

"මේක ජෝඩුවකින් එකක් නම්, මේකට ගැළපෙන අනෙක හොයාගන්න ඔබට අපහසු වෙන්න විධියක් නෑ?"

"නිවසේ තිබෙන ගිනිඅවි ඔක්කොම අපි එකම තැනකට එක්රැස් කරලයි තියෙන්නෙ. ඔබට කැමැති නම් ඒවා පරීක්ෂා කරල බලන්න පුළුවන්."

"ඔව්. අපි පත්‍රවෙලා ඒ භූත බලමු. දැන් අපි අපරාධය සිදුවුණු තැනට ගිහි බලමු."

මෙම කතාබහ ඇතිවුණේ සාපන්ට් කොවෙන්ට්‍රිගේ නිවසේ ඉදිරිපස කාමරයේයි. ගමේ පොලිස් ස්ථානය ලෙස, රාජකාරි කටයුතු සිදුකෙරුණේ ද එතැනයි. රත්වත් පැහැ වූ මීවණ ගස්වලින් පිරුණු බිමක් හරහා, නිවසේ සිට සැතපුම් භාගයක දුරක් අපි ගමන් කළෙමු.

මීළඟට අප පිටිසියේ නිල් ගිබ්සන්ට අයත් වතුයායේ පාර්ශ්වික ගේට්ටුවක් වෙතයි. එතැනින් වත්තට ඇතුළුවූ අපි, වළිකුකුළන්ගේ වාසය සඳහා වෙන්කළ කැලෑ රොඳක් පසු කොට, ඉදිරියට ගමන් කළෙමු. තරමක් එළිමහන් වූ බිමක දී කඳුගැටයක් උඩ පිහිටී, ගිබ්සන්ට අයත් තෝර් මැදුර අපට දැකගත හැකි විය. ටියුඩර් හා ජෝර්ජියානු රාජසමයන්හි තනා තිබුණු මේ මන්දිරයේ කොටසක් දැවයෙන් තනා තිබිණි.

අප ගමන් කළ පෙදෙස අවට විශාල ජලාශයක් පිහිටියේය. ඉතා සමූහව වැඩුණු පෙඳ පාසි, ජලය වල් පැළෑටි හා පඳුරු වලින් එය වැසී තිබිණි. වත්තේ අනෙක් කෙළවර තෙක් විහිදී තිබුණු මෙම ජලාශයේ පටු තැනකින්, අශ්ව කරත්ත වලට ගමන් කිරීමට හැකිවන සේ ගල් වලින් පාලමක් සාදා තිබිණි. ගල් පාලම දෙපස ජලාශය සැහෙන තරම් විශාල විය.

"ගිබ්සන් මහත්මයාගේ මළ සිරුර වැටී තිබුණේ අන්න අතන. මං ඒ තැන ගලකින් ලකුණු කළා."

ගල් පාලම පටන්ගන්නා තැනට පැමිණි සාප්ප්ටි කොටෙනට්ටි, බිමට ඇහිල්ල දිගු කරමින් පැවසීය.

"මළසිරුර ඉවත් කරන්න කලින් ඔබ මෙතැනට ආව බව මට අහන්න ලැබුණා?"

"ඔව්. ඔවුන් මට වහාම පණිවුඩයක් එවා තිබුණා."

"කවිද එහෙම කළේ?"

"නිල් ගිබ්සන් මහත්මයාමයි. අනතුර ගැන ආරංචිය අහන්න ලැබුණු වහාම ඔහු අනෙක් අය සමඟ ගෙදර ඉඳල මෙතැනට ඇවිත් තියෙනවා. පොලීසියෙන් එනතුරු කිසිම දෙයක් එහා මෙහා කරන්න එපා කියලා ඔහු හැමදෙනාටම අණ කළාලු."

"ඒක බොහොම තැණවත් ක්‍රියාවක්. මං උවුරා පුවත්පත්වල සඳහන් කර තිබුණා, වෙඩි පහර එල්ල කරලා තියෙන්නේ බොහොම හේ ඉඳලා කියලා."

"ඔව් මහත්මයා. ඉතාම ළඟ සිට."

"වෙඩිපහර වැදිලා තිබුණේ දකුණු පැත්තේ කනට ටිකක් ඉදිරියෙන්?"

"කනට ටිකක් ඉහළින් කිව්ව හැකි මහත්මයා."

"මළසිරුර වැටී තිබුණේ මොන ආකාරයටද?"

"උඩුබැලි අතට. පොර බැඳීමක් සිදුවූ බවට කිසිම ලකුණක් නෑ. තුවාල හෝ වෙනත් සලකුණු මොනවත් නෑ. ආයුධයක් නෑ. ධන්තා මෙනෙවියගෙන් ලැබුණු ලියුම් කැබැල්ල, ගිබ්සන් මහත්මයා දකුණු අතේ ගුළිකරගෙන සිටියා."

"අතේ ගුළිකරගෙන සිටියා කියලාද ඔබ කිව්වෝ?"

"ඔව් මහත්මයා. අතේ ඇහිලි දිගහැරල එය ඉවතට ගැනීමටත් අපට අපහසු වුණා."

"ඒක ඉතාම වැදගත් කරුණක්. මේ ලියුම් කැල්ල කාන්තාවගේ මරණයෙන් පස්සේ, පොලීසිය නොමඟ යැවීමේ අදහසින් කිසිවෙකු විසින් තැන්පත් කළා වේන්න බෑ. ඒකෙ තිබුණේ බොහොම කෙටි පණිවුඩයක් නේද?"

"රාත්‍රී නවයට මං ගල් පාළම අසලට පැමිණෙන්නම්.

ජී. ඩන්බා."

"එහෙම හේද?"

"ඔව් මහත්මයා."

"ඩන්බා මෙනෙවිය පිළිගන්නවාද ලියුම් කැබැල්ල ලියුවේ ඇයයි කියල?"

"ඔව් මහත්මයා."

"ඒ ගැන මොනවද ඇය නිදහසට කියන කරුණු?"

"ඇය කිසිම දෙයක් කියන්නේ නෑ. නිදහසට කරුණු උසාවියේදී ඉදිරිපත් කරනවලු."

"මේ ගැටලුව බොහොම සිත් ඇදගන්නා එකක්. නමුත් ලිපිය සම්බන්ධ කරුණු නම් බොහොම පැවසිලි සහගතයි. එහෙම හේද?"

"ඒ වුණත් මහත්මයා මඬ පෙනෙන විධියට මේ පැවසිලි සහගත සිද්ධියේ, එකම පැහැදිලි කරුණක් ලියුමයි." පොලිස් නිලධරයා කීය.

හෝම්ස් ඊට හිස සෙලෙව්වා මිස කිසිවක් පැවසුවේ නැත.

"හොඳයි. මේ ලියුම ඩන්බා මෙනෙවිය විසින් ලියූ එකක් බව අපට පිළිගන්න පුළුවනි. ඒක ගිබ්සන් මහත්මියට ලැබෙන්න ඇත්තෙ සැහෙන වෙලාවකට කලින්. . . . පැයකට හෝ පැය දෙකකට කලින්. නමුත් ඇයි ගිබ්සන් මහත්මිය ඒක වම් අතේ ගුළිකරගෙන හිටියේ? මේ තරම් පරෙස්සමෙන් ලියුම් කැබැල්ල මෙතැනට අරගෙන ආවේ ඇයි? ඩන්බා මෙනෙවිය හමුවුණාම ලියුම් කැබැල්ල ඉදිරිපත් කිරීමේ අවශ්‍යතාවයක් නැහැනේ? ඉතින් ඇයි ඒක අරගෙන ආවේ? ඔබට හිතෙන්නේ නැද්ද ඒ කාරණයේ මොනවා හරි වැදගත් කමක් තියෙනවා කියල?"

"මහත්මයා ඔබ ඒක කිව්වට පස්සෙ නම් මටත් එහෙම හිතෙනවා."

"මං කැමතියි මිනිත්තු කිහිපයක් මෙතැන වාඩිවෙලා, නිස්කලංකව කල්පනා කරලා බලන්න."

201. "මේක හරි පුද්ගලයක් නේ"

හෝමස් ගල් පාළමේ ආරක්ෂක වැටක් මත හිඳගත්තේය. පාෂාණයෙන් තෙරු බේරු වලින් තනා, ගල් හා බදාම් වලින් සම්පූර්ණ කර තිබූ ආරක්ෂක වැට මත වාඩිවී, හෝමස් කල්පනා කරන්නට විය. ඔහුගේ දෑස ඉතා වේගයෙන් ක්‍රියාත්මක වූ අයුරු මම දුටුවෙමි.

දෙපැත්තේ වූ ආරක්ෂක දෙවැට දෙස නිසුණු බැලුම් හෙළමින් සිටි හෝමස් එක්වරම නැගිටිවේය. ක්‍රියාත්මක වන දුන්නක් පරිද්දෙන් නැගිට සිටි ඔහු, තාප්පයේ පහළ කොටස දෙස මහත් උනන්දුවෙන් බැලුවේය. අනතුරුව සිසුම් දේ පරීක්ෂා කරන උත්තල කාටය තම සාක්කුවෙන් ඉවතට ගත්තේය. මිළහට හෝමස් එම පැත්තේ ආරක්ෂක වැටේ බදාමයෙන් හා ගලෙන් නිමකළ සෑම තැනක්ම ඉතා සුක්ෂ්ම ලෙස පරීක්ෂා කිරීම ඇරඹුවේය.

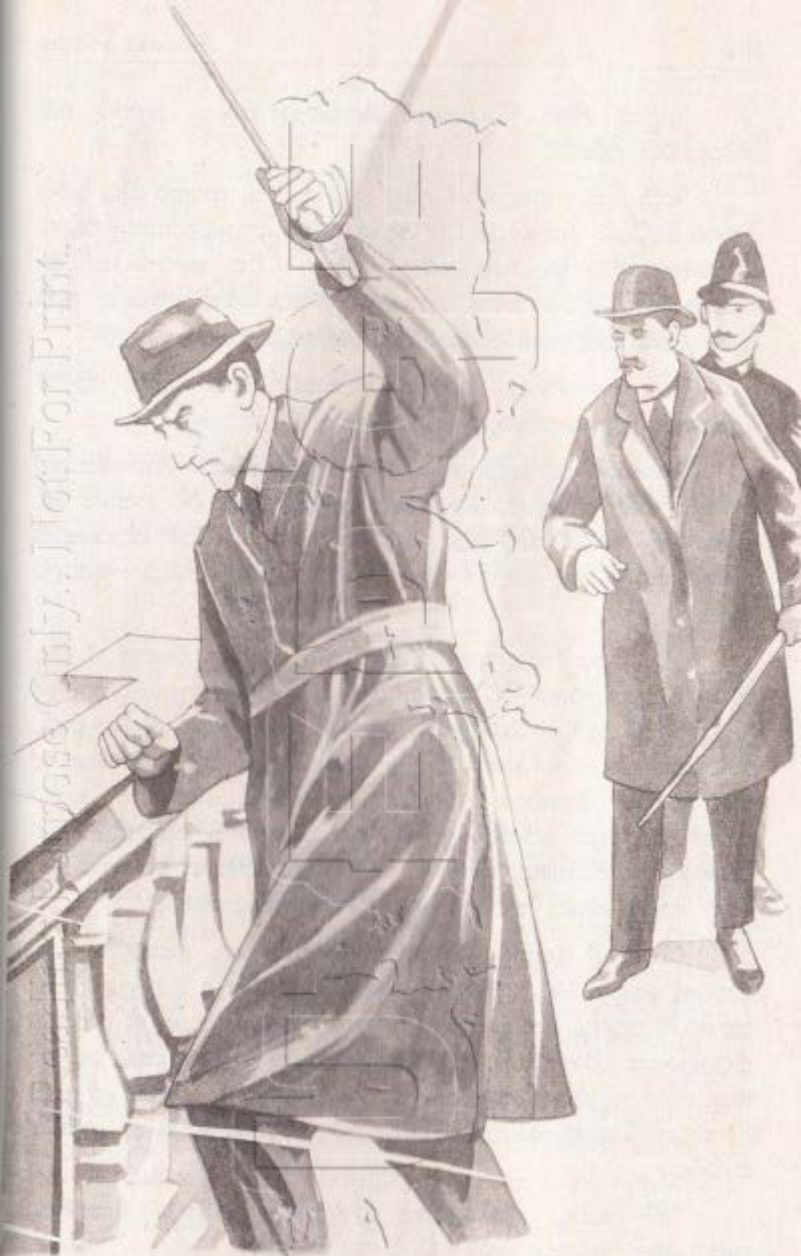
"මේක හරි පුදුමයක් නේ" හෝමස්ගේ මුවෙන් පිටවිය.

"ඔව් මහත්මයා. ඔය බදාමයේ පතුරක් ගැඹැවී ගොස් ඇති හැටි අප දුටුවා. මං හිතන්නේ මේ පාළමෙන් ගමන් කළ කෙනෙක් අතෙන් සිදුවූ දෙයක්."

මුළු තාප්පයේම මතුපිට තද අළු පැහැයක් තිබුණත්, හෝමස් සඳහන් කළ මෙම ස්ථානය තිබුණේ සුදු පැහැයටයි. එය පැත්ස හයේ කාසියක් තරම් කුඩා රවුම් ලකුණකි. ඉතා සම්පව් පරීක්ෂා කළ විට එහි නියම ස්වභාවය පැහැදිලිව අපට දැකගත හැකි විය. එම ලකුණ, ගල් හා බදාම් තාප්පයට ක්ෂණිකව එල්ල වූ නිසුණු පහරක් නිසා, ඒ මතුපිට පතුරක් ගැඹැවී යාමෙන් සිදුවූ එකක් බව අපි දුටුවෙමු.

"මෙවැනි දෙයක් සිදුවෙන්න නම් එතැනට වේගවත් පහරක් එල්ල වෙන්න ඇති." හෝමස් පැවසුවේ කල්පනාකාරී වේගිනි. අනතුරුව ඔහු තම වේවැල කෙළවරින් එම පෙදෙසට වේගවත් පහර කිහිපයක් එල්ල කළේය. එහෙත් බදාමයේ කිසිදු සලකුණක් කිරීමට හෝ පතුරක් ඉවත් කිරීමට එම පහර ප්‍රමාණවත් නොවීය.

"ඔව්. බොහොම තදින් වැදුණු පහරක්. එපමණක් නොවේද. ඒක වැදිලා තියෙන්නෙත් හරිම අසාමාන්‍ය තැනක. ඔබ්බ පෙනෙනවා ඇති මේක තියෙන්නේ තාප්පයේ ගැට්ටේ ධාරයේ."

203. තම වේවැලෙන් ඔහු වේගවත් පහර කීපයක් එල්ල කළේය.

<http://sherlockholmesinvestigations.blogspot.com>

"නමුත් මේක තියෙන්නේ මළසිරුර තිබුණු තැනට අඩි පහළොවක් දුරින්?"

"ඔව්. අඩි පහළොවක් දුරින් බව ඇත්ත. සමහර විට මෙම ලකුණ සිද්ධියට කොහොම වත් අදාළ එකක් නොවෙන්නත් පුළුවන්. ඒ වුණත් මේක කල්පනා කරල බලන්න වටිනා කාරණයක්. මං හිතන්නේ නෑ අපට තවත් හොයා ගැනීමට යමක් මෙතැන ඇති කියල. ඔබ කිව්වා තේද අඩිසටහන් මොකුත් නැහැ කියලා?"

"ඔව් මහත්මයා. පොළොව යකඩ වගේ තදයි. කිසිම ආකාරයක ලකුණක් නැහැ."

"එහෙනම් අපි යමු. ඉස්සර වෙලා යමු ගිබ්සන් මහත්මයාගේ නිවසට. ගිබ් බලමු අර ඔබ කිව්වා ආයුධ ගැන. ඊට පස්සේ අපි යන්න ඕනෑ වින්ටේටර් වලට. ඒ මොකද තවත් ඉදිරියට පරීක්ෂණය ගෙනයන්න ඉස්සර වෙලා මං කැමතියි ඩන්බා මෙනෙට්ස් හමුවෙලා ඉන්න."

අපි ගිබ්සන් මහතාගේ නිවස වෙත ගියෙමු. එහෙත් ඒ වන විටත් ඔහු නගරයේ සිට ආපසු සැමිණ සිටියේ නැත. එදා උදේ අප හමුවීමට ආ බේට්ස් මහතා මෙම නිවසේදී අපට මුණගැසිණි. නොයෙක් ප්‍රමාණයේ හා වර්ග වල ගිනිඅවි ඉතා විශාල සංඛ්‍යාවක් නිල් ගිබ්සන් මහතාගේ අවි එකතුවේ තිබිණි. බේට්ස් ඒ ආයුධ එකින් එක අපට පෙන්වා දුන්නේ ද්වේශ සහගත සතුටකිනි. තම වික්‍රමාන්විත ජීවිතයේ නොයෙක් කාල වලදී ගිබ්සන් මහතා විසින් මෙම ආයුධ එකතු කර ඇතිබව අපි තේරුම් ගත්තෙමු.

"ගිබ්සන් මහත්මයා හොඳින් හඳුනන අය දන්නවා ඔහුට සතුරන් ඉන්නා බව. මහත්මයා නිදාගන්නෙත් ඇඳ ලහ ලාවිවුවක පතරොම් පුරවපු පිස්තෝලයක් තබාගෙන. ඔහු බොහොම බිහිසුණු පුද්ගලයෙක්. මහත්මයා වෙලාවකට අපි හැම දෙනෙක්ම ඉන්නෙ ඔහු ගැන අප්‍රමාණ භයෙන්. මියගිය කාන්තාව වුණත් නිතරම ජීවත් වුණේ ප්‍රාණ භයෙන්. ඒ ගැන මට කිසිම සැකයක් නෑ." බේට්ස් පැවසීය.

"ඔබ කවදා හෝ දැකල තියෙනවාද ගිබ්සන් මහත්මයා ඇයට පහර දෙනවා හෝ වධ හිංසා කරනවා?"

"නැහැ. එහෙම දෙයක් දැකපු බවක් කියන්න මට හැකියාවක් නැහැ. නමුත් මට අහන්න ලැබීම නියතවා ඔහු ඇයට බැණවැදුණු හැටි. පිහියකින් අණිනවා වැනි දරුණු, අපහාසාත්මක වචන වලින් සේවකයින් ඉදිරිපිට දී පවා ඔහු ඇයට බැණ වැදුණා."

අපි එතැනින් දුම්රියපොළ වෙත පිටත් වී ගියෙමු.

"අපේ කෝටිපතියා ගෘහ ජීවිතයේදී නම් ඒ හැටි බැබළුණු බවක් පෙනෙන්න නැහැ." හෝමස් කීය.

"අපට තොරතුරු රාශියක්ම දැනගන්න ලැබුණා වොට්සන්. මෙයින් සමහරක් අලුත්. සමහරක් අප කලින් දැන සිටි ඒවා. ඒ වූණත් මට තවමත් හරි නිගමනයක් කිට්ටුවට වත් එන්න බැරවුණා. බේට්ස් මහත්මයා නම් ඔහුගේ ස්වාමියා සමග තරහින් ඉන්න කෙනෙක්. නමුත් ඔහුම කියනවා, මරණය ගැන දැනගනිද්දී ගිබ්සන් මහත්මයා සිටියේ ගෙදර පුස්තකාල කාමරයේ බවට, කිසිම සැකයක් නැහැ කියල. ඒ කැම කාල අවසන් වෙලා තියෙන්නේ ඒ අවහමාරට. ඒ වෙනතුරු හැමදෙයක්ම සාමාන්‍ය පරිදි සිදුවුණා. මරණය ගැන දැනගන්න ලැබුණා කරමක් ඒ බෝවෙලා බව ඇත්තයි. නමුත් මිනීමැරුම සිදුවුණේ ඇත්ත වශයෙන්ම ඊට කලින් - අර ලියුම් කැල්ලේ සඳහන් වෙලාවට වගේ.

ගිබ්සන් මහත්මයා නගරයේ ඉඳල ගෙදර ආවේ සවස පහට. ඊට පස්සේ ඔහු ගෙදරින් එළියට බැහැපු බවට කිසිම සාක්ෂියක් නෑ. අනෙක් අතට ඩන්බා මෙනෙවිය පිළිගන්නවා ඇය ගිබ්සන් මහත්මයාට පාළම හෙදි හමුවෙන්න යොදාගත් බවට. එතැනින් එතාට ඩන්බා මෙනෙවිය කිසිම දෙයක් කියන්නෙ නෑ. ඒ මොකද ඇගේ නීතිඥයා උපදෙස් දීලා තියෙනවා, තඩු විභාගයේදී ඉදිරිපත් කිරීම පිණිස, ඇගේ ප්‍රකාශය දැන්ම හෙළි නොකරන්න කියල. මේ තරුණ කාන්තාවගෙන් ඇසිය යුතු ඉතාම වැදගත් ප්‍රශ්න රාශියක් තිබෙනවා. ඇය හමුවෙනතුරු මගේ හිතට කිසිම සැහැල්ලුවක් නෑ. මං මෙන්න මේ දේ පිළිගන්නවා වොට්සන්. එකම කාරණයක් නිසා නොවෙන්න, ඇයට විරුද්ධව ඇති සාක්ෂි හරිම ප්‍රබලයි."

"මොකක්ද ඒ ඇගේ පැත්තට ඇති කාරණය?"

"ඇගේ ඇඳුම් අල්මාරියේ තිබී අර රිවෝල්වරය හමුවීම."

"දෙයියෝ සාක්කි හෝමිස් මව නම් පෙනෙන විධියට ඇයට විරුද්ධව ඇති දරුණුම, ප්‍රබලම සාක්කිය තමා ඒක."

"එහෙම නොවෙයි වොට්සන්. මේ සිද්ධිය ගැන මුලින්ම අහන්න ලැබුණු වෙලාවේ පවා, ඒ කාරණාව හරි සුදුමාකාර එකක් විධියටයි මට පෙනුණේ. කාරණා එකින් එක හොඳට තේරුම් ගන්නට පස්සේ මට මේ සිදුවීම ගැන යම්කිසි වැටහීමක් ලැබීම නියෙනවා. ඩන්බා මෙනෙවියගේ ගැලැවීමට ඇති එකම ප්‍රබල සාක්කිය ලෙස මට තවමත් පෙනෙන්නේ ඔය කරුණ පමණයි. මේක කොයිතරම් දුරට සැබෑ සිදුවීමක්ද කියන එක අපි විමසලා බලන්න ඕන. අවශ්‍ය සාක්කිය ඕනෙවිට වඩා පහසුවෙන්ම ලැබෙන්න නියෙන කොට, ඒක වංචා සහගත ක්‍රියාවක් වෙන්න පුළුවන්."

"මට නම් ඔබ කියන දේවල් කිසිවක් තේරුම් ගන්න අමාරුයි හෝමිස්."

"හොඳයි වොට්සන් ඔබ මොහොතකට මේ විධියට කල්පනා කරන්න. ඔබ ඔබේ විරුද්ධකාරියක් අනුකම්පා විරහිත අත්දැමින් මරාදමන්න සැලසුම් කරන කාන්තාවක්. ඔබ හැම දෙයක්ම ඉතාම හොඳින් සැලසුම් කරලයි නියෙන්නේ. ඇයට එන්න කියලා ලියුම් කැල්ලක් ලිව්වා. ඇය එතැනට ආවා. ඔබේ ළඟ ආයුධය තියෙනවා. අපරාධය සිදු කළා. නියම විධියට ඒ වැඩ කටයුතු ටික කෙරුණා. හොඳයි ඔබ දැන් කියන්නේ අපරාධය බොහොම ක්‍රමානුකූලව සිදු කළාට පස්සේ, වල්පැලෑටි වලින්, කොළ පැහැති පෙදපායි වලින් සම්පූර්ණයෙන්ම වැසුණු, ගැඹුරු ජලාශය තුළට රිවෝල්වරය විසිකරන්නේ නැතුව, ඔබ ඒක ආපසු ගෙනැවිත් ඔබේ අල්මාරියේ දමාගන්නවා කියලද? ආයුධය අදාකාලයටම සහවා තැබිය හැකි ජලාශය පතුළට නොදමා, මුලින්ම සෝදිසි කිරීමට භාජනය වන අල්මාරියේ තංගනවා කියලද? ඔබේ මිත්‍රයෝ කියාවි, වොට්සන් ඔබ මහ මෝඩයෙක් කියලා. මට නම් හිතන්න බෑ වොට්සන් ඔබ ඒ වගේ අදාන වැඩක් කරාවි කියලා."

"නමුත් ඒ සිද්ධියෙන් ඇතිවූ මානසික කැළැඹීම නිසා. . . ?"

"නෑ නෑ වොට්සන්. එවැනි දෙයක් මං කොහොමටවත් විශ්වාස කරන්නෙ නෑ. අපරාධයක් කරන්න කල් ඇතුව ප්‍රවේශමෙන් සැලසුම් කරන කොට, ඒක සහවන හැටින් ඒ විධියටම සැලසුම් කරනවා."

ඒ නිසා මං විස්වාස කරන්නේ අප යම්කිසි ප්‍රයෝගකාරී තත්ත්වයකට ධාවී සිටින බවයි."

"එහෙම වුණත් පැහැදිලි කළයුතු තැන් තව හුඟක් තියෙනවා."

"ඔව් අපි ඒකට උත්සාහයක් දරමු. බලමු ඒ තැන් පැහැදිලි කරන්නෙ කොහොමද කියලා. ඔබ ඔය ප්‍රශ්නය දිහා බලන කෝණය වෙනස් වෙද්දී, අපරාධය වෙනුවෙන් හොඳ සාක්ෂියක් ලෙස තිබු දේ, සත්‍යය වෙනුවෙන් සාක්ෂියක් ලෙස වෙනස් වෙනවා. උදාහරණයක් ලෙස අපි ගනිමු-මේ රිච්මන්ඩ් රෝස්. ඩන්බා මෙනෙවිය කියනවා මේවැනි ආයුධයක් ගැන කිසිම දෙයක් ඇය දැනතිටියෙ නැහැ. අප අලුතෙන් උපකල්පනය කළා ඇය කියන්නෙ ඇත්ත කියලා. එහෙම නම් කිසිවෙකු ඇගේ අල්මාරිය ඇතුළේ මෙම රිච්මන්ඩ් රෝස් තැබුවා විය යුතුයි. කවුද එහෙම කළේ? ඇයව මෙම අපරාධයට පටලැවීමේ අරමුණෙන් සිටි කෙනෙක්. මෙන්න මේ පුද්ගලයා නෙමෙයිද සත්‍ය අපරාධකාරයා? ඔබට පෙනෙනවා නේද? අප බොහොම ඉක්මනින් ඉතා ඵලදායී විමසීම් මහකට පැමිණ සිටිනවා."

සිරකාරිය හමුවීම සම්බන්ධයෙන් සම්පූර්ණ කළයුතු නීතිමය අවශ්‍යතා ඉටු වී නොතිබිණි. එහෙයින් බලාපොරොත්තු වූ පරිදි ඉක්මනින් ඇය හමුවීමට අවසර නොලැබිණ. අපි එදා රාත්‍රිය වින්ඩෙස්ටර් නගරයේ ගත කළෙමු. පසුවදා උදයේ නීතිඥවරයෙකු සමග ඇය හමුවීමට අවස්ථාව උදාවිය. ජොයිස් කම්ස් නම් වූ එම තරුණ අධිනීතිඥවරයා ඇය වෙනුවෙන් පෙනී සිටීමට නියමිතව සිටියේය.

කලින් අසන්නට ලැබී තිබුණු තොරතුරු නිසා රුමන් කාන්තාවක දැකීමට මම බලාපොරොත්තු වී සිටියෙමි. එහෙත් සිරමැදිරියෙහි සිටි ඩන්බා මෙනෙවිය දැකීමෙන් මා විස්මයට පත් වූ හැටි මට කිසිදිනෙක අමතක නොවේ. ඇයගේ ඉතා අසාමාන්‍ය රූපශෝභාවට මම වසී වූයෙමි. කෝටිපති ව්‍යාපාරිකයෙකුගේ බලසම්පන්න බව පවා, ඇයගේ රුමන් භාවය නිසා ඇතිවූ ආකර්ෂණයට හසුවීම පුදුමයක් නොවේ. උස සිහින් සිරුරක් තිබූ ඇගේ කෙස්වැටිය දුඹුරු පැහැති විය. උගුලක හසුවුණු අසරණ සනෙකුගේ දෑස්වල දැකිය හැකි ආයාචනාත්මක බැල්මක්, ඇගේ

දැසෙන් ද ප්‍රකාශ විය. තමා වටා ඇති උගුල ක්‍රම ක්‍රමයෙන් හිරවෙමින් ලි බවත්, එයින් ගැලවිය හැකි මහත් නොමැති බවත් ඇගේ මුහුණෙන් දිස්වූවා යයි මට සිතියි. මගේ සුප්‍රසිද්ධ මිත්‍රයා ඇගේ පිහිටට පැමිණ ඇති බැව් අයා, ධන්බා මෙනෙවියගේ සුදුමැලිව තිබූ දෙකමුල් රෝස පැහැයට හැරිණ.

"නිල් ගිබියන් මහත්මයා බාග වෙලාවට ඔබට කියන්න ඇති අප දෙදෙනා අතර තිබූ සුභද්‍ර වැටහීම ගැන?"

"ඔව්." හෝමස් පිළිතුරු දුන්නේය.

"කථාවේ ඒ කොටස යළිත් කියන්න උත්සාහ කරලා ඔබ සිත්වේදනාවට පත්වෙන්න එපා. ඔබ දකින්න ලැබුණට පස්සේ, ගිබියන් මහත්මයා ඔබ ගැන කිව් කාරණා සත්‍ය බව භාරගන්න මම සූදානම්. ඒ කාරණා වලින් එකක් තමයි, ඔහුගේ ධනය දුප්පතුන්ගේ යහපත සඳහා යෙදවීමට, ඔහුව නම්මා ගැනීමට ඔබට හැකිවූ බව. අනෙක ඔබ දෙදෙනා අතර තිබුණේ අයථා සමීඝ්‍ර ධයක් නොව, අභි-සක මිත්‍රත්වයක් බව. නමුත් ඇයි සම්පූර්ණ සත්‍ය සිද්ධියම උසාවියේදී හෙළි කළේ නැත්තේ?"

"මේ වගේ අඟුන වෝදනාවක් දිගින් දිගටම එල්ල කරලා, ඒක උසාවියට ඒත්තු ගන්වන්න පුළුවන් වේවි කියලා මං හිතුවේ නැහැ මහත්මයා. මට හිතූණා නිශ්ශබ්දව, ටිකක් ඉවසීමෙන් සිටියොත් ඇත්ත කුමක්ද කියල පැහැදිලි වේවි කියල. එහෙම වුණා නම් අප කාගේත් හිත්වලට වේදනාවක් ඇතිවෙන දේවල්, ඒ කියන්නේ ගිබියන් පවුලේ පෞද්ගලික තොරතුරු එළිකරන්න වෙන්නේ නැහැ. නමුත් දැන් මට අහන්න ලැබෙන විධියට ප්‍රශ්නය විසඳිලා නැහැ; අවුල් සහගත තත්ත්වය බොහොම බරපතල වෙලා."

"මගේ හිතවත් ධන්බා නෝනා. ඔබ අභි-සකයි කියල අනෙක් අයට පහසුවෙන් වැටහේවි. ඒ නිසා ඔබ නිකම්ම නිදහස් වේවි, කියල හිතාගෙන ඉන්න නම් එපා. ඒක ලොකු රැවටීමක්, මායාවක් පමණයි. මේ කම්-ස් මහත්මයා ඔබට කියල දෙවි, ඔබට විරුද්ධව ඇති හැම සාක්ෂියක්ම ඉදිරිපත් වෙලා තියෙන්නේ බොහොම බරපතල විධියට බව. මේ තත්ත්වයෙන් ගොඩ එන්න නම් අප විශාල උත්සාහයක් දරන්න සිදුවෙනවා. මිනීමැරීමේ අපරාධයට ඔබ වරදකාරිය කිරීමට ඒ තරම් පහසුවෙන්නෙ නෑ කියල කවුරු හරි

කිවිවොත් ඒක ලොකු බොරුවක්. ඔබට-හැකි සම්පූර්ණ උත්සාහයම යොදල මට උදව් කරන්න. එතකොට මට පුළුවනි සත්‍යය සොයා ගන්න."

"මං කිසි දෙයක් හංගන්නෙ නෑ මහත්මයා."

"හොඳයි එහෙම නම් මට කියන්න, ගිබ්සන් මහත්මයාගේ බේර්දයි ඔබයි අතරෙ තිබුණු හිතුවක්කම කොයි වගේද කියලා."

"හෝමස් මහත්මයා. ඇය මව වේර කළා. උෂ්ණ කළාපික රටවල මත්ස්‍යයින්ගෙ දක්නට ලැබෙන බොහොම රෝග ස්වභාවයෙන් මට වේර කළා. ඇය, අර, යම්කිසි දෙයක් බාගෙට නොකරන ජාතියේ ගැහැනියක්. ඇය බාගේම-නොවෙයි මුළු හදවතින්ම ඇගේ සැමියාට ආදරය කළා. ඒ විධියට-මුළු හදවතින්ම මට වේර කළා. මාත් ගිබ්සන් මහත්මයාත් අතර තිබුණු හොඳ හිත, බොහොම විට ඇය වැරදි විධියට කේරුම් භක්ත වෙන්නක් පිළිවත්. ඇයට දිගින් දිගටම දොස් පවරන්න මං කැමැති නැහැ. ඇගේ ස්වාමියා මා ගැන තිබූ පැහැදීම ඇයට කේරුම් ගැනීමට හැකියාවක් තිබුණේ නැහැ."

ඔවුන්ගේ වහල යට දිගටම රැඳී සිටීමට මම තීරණය කළේ එක් හේතුවක් නිසයි. ඒ මොකක්ද, ගිබ්සන් මහත්මයා මගේ අදහස් පිළිඅරගෙන, මං කියන විධියට ක්‍රියාකරන්න පටන් ගත්තා. ඔහුගේ මහා ධනස්කන්ධය දුප්පතුන්ගේ, අසරණයන්ගේ යහපත තකා, ලෝකයාට සේවයක් කිරීම සඳහා යොදවන්න පුළුවන් බව මං ඔහුට කියා දුන්නා. අන්න ඒ ත්‍රිසයි මං ඒ ගෙදර තවදුරටත් රැඳී සිටියේ. නමුත් දැන් මට තේරෙනවා මං කළ වැඩේ වැරදි බව. ඔවුන් දෙදෙනා අතරෙ අසමගියක් අසතුටක් ඇතිවෙන විධියට මං එහි රැඳී සිටිය එක වැරදියි. ඒත් මං එහි නොරැඳී පිටවෙලා ආව වුණත් ඔවුන් අතරෙ සමගියක් ඇති නොවෙන බව නම් මට සහතිකයි."

"හොඳයි ඩන්බා මෙනෙවිය එදා හැන්දෑවේ හරියටම මොකක්ද සිද්ධවුණේ කියල මට දැන් කියන්න."

"මගේ දැනුමේ හැටියට සම්පූර්ණ සත්‍යය මං ඔබට කියන්නම් හෝමස් මහත්මයා. නමුත් මට කිසිම දෙයක් ඔප්පු කරන්න විධියක්

නැ. ඒ වගේම සමහර දේවල් තියෙනවා, ඒවා ඒ විධියට සිදුවුණේ කොහොමද කියලා මට හිතාගන්නවත් බෑ."

"කාරණා ටික ඔබ කියන්න. බාගවෙලාවට අනෙක් අයට හැකිවෙයි ඒව එහෙම වුණේ ඇයි කියල තේරුම් කරන්න."

"එහෙම නම් මං කියන්නම්. එදා උදේ මට ගිබ්සන් මහත්මියගෙන් ලියුම් කැල්ලක් ලැබුණා. එහි සඳහන්ව තිබුණේ එදින රාත්‍රියට ගල් පාළම අසලදී ඇයව හමුවෙන්න කියලයි. එදා උදේ මේ ලියුම් කැල්ල මට ලැබුණේ ළමයින්ට උගන්වන්න පංති කාමරයට ගිය වෙලාවේ. පංති කාමරයේ මගේ මේසය උඩ ලියුම් කැල්ල තබා තිබුණා. සමහර විට එය එතැන තබන්න ඇත්තේ ගිබ්සන් මහත්මිය වෙන්නක් ඇති."

යම්කිසි වැදගත් කාරණයක් මගෙන් දැනගැනීමට ඇයට අවශ්‍ය නිසා, රාත්‍රි කෑමෙන් පස්සේ ඇයව හමුවෙන ලෙස මගෙන් ඉල්ලා තිබුණා. ඒ වගේම ඇය එහි සඳහන් කර තිබුණා තවත් කරුණක්. අප දෙදෙනා අතර ඇති මේ කතාබහ, ගෙදර අනෙක් අය දැනගන්නවාට කැමැති නැති නිසා, මේ ලියුමට පිළිතුරක් ලියලා ගෙදර උද්‍යානයේ සන්ධ්‍යාලය මත තබන්න කියා.

මට මේ දේවල් රහසිගතව කරන්න උවමනාවක් තිබුණේ නැහැ. නමුත් ඇය ඉල්ලා හිටි නිසා, ඒ වෙලාවට හමුවීමට හැකිබව සඳහන් කරලා ලියුමක්, ඇය කියූ විදියට සන්ධ්‍යාලය මත තැබුවා. ගිබ්සන් මහත්මියගේ ලියුමේ ඇය අවසන් වශයෙන් ඉල්ලා තිබුණා එම ලිපිය පුළුස්සා දමන ලෙස, පංතිකාමරයේ තිබෙන උදුනේ මං එය පුළුස්සා දැමීමා. ඇය ඇගේ ස්වාමීපුරුෂයාට විශාල භයකිනුයි පසුවුණේ. ඔහු නිතර දෙවේලේ බොහොම දරුණු විධියට, ඇයට තරවටු කළා. එසේ නොකරන ලෙස නිතර නිතර මං ඔහුට අවවාද කළා. ලියුම් කැබැල්ල පුළුස්සා දමන්න කියල ඉල්ලා හිටින්න ඇත්තේ, අප දෙදෙනාගේ හමුවීම ගිබ්සන් මහත්මිය දැනගනිමි කියන භයට වෙන්න ඇති.

"ඒ වුණත් ඔබේ පිළිතුර ඇය සුරැකිව ළග තබාගන්නා තේද?"

"ඔව් ඇය මියයන වෙලාවෙන් එය ඇගේ අතේ තිබුණු බව අහලා මං හරි පුදුමයකට පත්වුණා."

"හොඳයි. ඊට පස්සේ මොකද වුණේ?"

"ඇයට පොරොන්දු වුණු විධියට මං එතැනට ගියා. මං පාළම වෙතට යද්දී ඇය එතැනට වෙලා, මා එතැනුරු බලාගෙන හිටියා. මේ අසරණ ගැනි මා සමග මොන තරම් වේරයකින්, ක්‍රෝධයකින් පසුවුණාද යන්න ගැන ඒ වෙලාවේ තරම් මිට පෙර කිසිම අවස්ථාවක මට තේරුණේ නැහැ. ඇය ඒ වෙලාවේ හසුරුණේ පිස්සියක් වගේ. මං හිතන්නේ ඇය ඇත්තෙන්ම උමතු වෙලා හිටියේ. උත්මත්තක අය සතු ආකාරයේ කපටි බඩකුත් ඇගේ තිබුණා. එහෙම නැත්නම් කොහොමද, නිතර දෙමළේලේ මුහුණට හමුවෙන මං ගැන, ඒ තරම් වේරයක් ද්වේශයක් හදවතේ හංගාගෙන ඉන්නේ? ඇය පැවසූ දේවල් මං ඔබට කියන්න යන්නේ නෑ. නමුත් ඇගේ දැඩි කෝපය, දරුණු වේරය ඇය පිටකළේ, මහා අවිනිත, බිහිසුණු වචන රාශියකින් මට බැණ වැදීමෙන්. නොනවත්වාම ඇය මට බැණ වදින්න පටන් ගත්තා. මං ඒවට උත්තරයක් දුන්නේ නෑ. මං ඒවට මොනවා කියන්නද? ඒ වෙලාවේ ඇගේ මුහුණේ තිබුණේ බලන්න බැරි තරම් භයානක පෙනුමක්. මං මගේ දෑතෙන් මගේ කන් දෙක වසාගෙන පුළුවන් ඉක්මනින් එතුනින් ඉවතට දිව්වා. මං එතැනින් එද්දිත් ඇය පාළම පටන් ගන්නා තැනට වෙලා, විලාප නඟමින්, මට ශාප කාරමින් හිටියා."

"ඒ කියන්නේ පසුව ඇගේ මළසිරුර හමුවූ තැන?"

ඔව්. එතැනට යාර කිහිපයක් තුදුරින්."

"හොඳයි. අපි හිතමු ඇය මියගියේ, ඔබ එතැනින් පිටවෙලා ගිය ඉක්මනින් කියලා. ඒ වුණත් ඔබට වෙඩි ශබ්දයක් ඇහුණේ නෑ?"

"නැහැ මහත්මයා. මට කිසිම ශබ්දයක් ඇහුණේ නැහැ. නමුත් ඇත්ත වශයෙන්ම මම ඒ වෙලාවේ මහත් කැළැඹීමට හා හිනියට පත්වෙලයි හිටියේ. මගේ එකම අරමුණ වුණේ, මගේ කාමරයට දුවගෙන ඇවිත් ඒ බියකරු පරිසරයෙන් මිඳෙන්නයි. සමහර විට ඒ අතරේදී මොනවා හරි සිදුවුණත් ඒකෙ ශබ්දයක් මට නො ඇසුණා වෙන්න පිළිවන්."

"ඔබ කීව්වා ඔබ ආපසු ඔබේ කාමරයට ආව කියලා පහුවදා උදේ වෙන් කළින්, කොයිවෙලාවක හරි, ඔබ කාමරයෙන් පිටවෙලා ගියාද?"

"ඔව්. ගිබ්සන් මහත්මිය මැරී වැටී ඇති බවට ආරංචිය ආවාම ගෙදර අනෙක් අය සමග මාත් එහි දිවගියා."

"ඔබට ගිබ්සන් මහතාට හමුවුණාද?"

"ඔව්. මට හමුවෙනකොට ඔහු පාළම ලග ඉඳලා ආපහු ආවා විතරයි. ඔහු ඒ වන විටත් වෛද්‍යවරයාට සහ පොලීසියට පැමිණිව යවා තිබුණා."

"ඔබට පෙනුණු හැටියට ඔහු ලොකු කැළැඹිමකට පත්වෙලාද හිටියේ?"

"ගිබ්සන් මහත්තයා පහසුවෙන් නොයැලෙන මානසිකත්වයක් ඇති කෙනෙක්. මං හිතන්නේ නෑ ඔහුගේ හිතේ ඇතිවූ හැඟීම් කිසිවක් ඔහු පිටතට පෙන්වාටී කියල. ඔහුගේ පිළිවෙළ හොඳින් දන්නා නිසා මං ඒක තේරුම් ගත්තා. නමුත් ඔහු සෑහෙන තරම් කැළැඹීමට පත්වෙලයි හිටියේ."

"රිලිඟට අප එන්නේ ඉතාම වැදගත් කාරණයකට. ඒ කියන්නේ ඔබේ කාමරයේ තිබී හමුවූ රිච්ට්ටරය ගැන. ඔබ මීට කලින් ඒ ආයුධය දැක තිබෙනවාද?"

"කිසිදාක දැක නැහැ. මං දිවුරන්නම්."

"මොන වෙලාවේද ඒක හමුවුණේ?"

"පහුවදා උදේ පොලීසියෙන් යෝදිසි කරද්දී."

"එය තිබුණේ ඔබේ ඇඳුම් පැඳුම් අතර?"

"ඔව්. මගේ ඇඳුම් අල්මාරියේ පහතම තට්ටුවේ, මගේ ඇඳුම් වලට යටින්."

"කොයිතරම් කාලයක් එතැන තිබෙන්නට ඇති කියා ඔබට අනුමාන කරන්න පුළුවන්ද?"

"කලින් දවසෙ උදේ ඒක එතැන තිබුණේ නැහැ."

"ඔබ කොහොමද දන්නේ?"

"ඒ මොකද කලින් දවසෙ උදේ, මං අල්මාරිය අස්පස් කළා."

"හොඳයි. එහෙනම් ස්ථිර වශයෙන්ම කවුරු හරි ඔබේ කාමරයට ඇවිත්, ඔබට මේ මිනීමැරුමට පවළවන්න, රිවෝල්වරය එතැන සහචන්ත ඇති?"

"එහෙම විය යුතුයි."

"හොඳයි එහෙම නම් ඒක කරන්න ඇත්තෙ කොයි වෙලාවේ කියලද, ඔබ හිතන්නේ?"

"එක්කෝ මං කෑම කාමරයේ කෑම ගන්නා අතරතුර. එහෙමත් නැත්නම් මං ළමයින්ට උගන්වමින් සාසල් කාමරයේ සිටියදී."

"ඒ කියන්නේ ලියුම් කැබැල්ල ලැබෙද්දී ඔබ සිටිය තැන?"

"ඔව්. ඒ වෙලාවේ සිට මුළු උදේ වරුවම මා සිටියේ එතැනයි."

"ඔබට ස්තූතියි ධන්වා මෙනෙවිය. මේ පරීක්ෂණයේදී මට ප්‍රයෝජනවත් විය හැකියි කියා, ඔබට හිතෙන, වෙනත් කරුණු මොනවා හරි කියෙනවද?"

"එහෙම මොකුත් මට හිතාගන්න අමාරුයි."

"ගල් හා බදාම වලින් තැනුණු පාලමේ, ආරක්ෂක වැටට එල්ල වූ පහරකින් එක් තැනක පතුරක් ඉතා මැනදී ගැලැවී ගොස්, පඵදු වී තිබුණා. මේ තැන හරියටම මළසිරුර වැටී තිබුණු තැනට කෙළින්ම තැනක්. මෙවැනි දෙයක් සිදුවෙන්න හේතුවුණු යම්කිසි දෙයක් ගැන ඔබට අදහසක් දෙන්න පුළුවන්ද?"

"මං හිතන්නේ ඒක අහම්බෙන් වූ දෙයක් වෙන්න ඇති."

"පුදුමයි ධන්වා මෙනෙවිය, හරිම පුදුමයි. මේ මිනීමැරුමක් සිදුවූ අවස්ථාවේම, එය සිදුවූ තැනම තාප්පයේ මේ වගේ පඵදු වීමක් ඇතිවුණේ කොහොමද?"

"හොඳයි මහත්මයා. එවැනි දෙයක් සිදුවෙන්න හේතුව මොකක් කියලද ඔබ හිතන්නේ? ඔබ කියන විටියේ භානියක් තාප්පයට සිදුවෙන්න නම් සැහෙන පහරක් එතැනට එල්ල විය යුතුයි නේද?"

හෝමස් ඊට පිළිතුරක් දුන්නේ නැත. ඔහු ගැඹුරු කල්පනාවක වෙළී සිටි බව මම වටහා ගතිමි. හෝමස්ගේ මනසේ සිතුවිලි අතර

ඇතිවී තිබූ ගැටුම කොතරම් ප්‍රබලද යන්න තේරුම් ගත් නිසා, කතාබහක් නොකොට අපි නිහඬවම වාඩිවී සිටියෙමු. එක්වරම දුන්නකින් ඉහළට විසිකළාක් මෙන් හෝම්ස් පුටුවෙන් උඩට පැන්නේය. ඔහුගේ මුහුණේ පිළිබිඹු වූයේ දැඩි උදෝගයකි.

"යමු වොට්සන් යමු!"

"ඇයි හෝම්ස් මහත්මයා, මොකක්ද ඔබේ හිතට ආවේ?"

"ඒක මොකක් වූණත් කමක් නෑ නෝනා. ඒ ගැන ඔබට පසුව, කමිස් මහත්මයාගෙන් දැනගන්න ලැබේවි. සාධාරණත්වය, යුක්තිය ඉටුකිරීම භාර දෙවියන්ගේ ආධාරයෙන්, මං ඔබේ ගැටලුව විසඳන්නම්. ඒක මුළු එංගලන්තය පුරා රැවි පිළිඳවි දෙන, මහා ආන්දෝලනයක් ඇති කරන විසඳීමක් වේවි. හෙට වෙන කොට ඔබට දැනගන්න ලැබේවි අලුත්ම තොරතුරු. මේ අභිරහස වැඩි තිබුණු කළු වලාකුළු ඉවතට පාවී ගෙන යනවා. සත්‍යය කියන සුරියයා ඒ අතරින් මතු වෙන බවට මට හොඳටම විශ්වාසයි. ඒ ගැන මං ඔබට සහතික වෙන්නම්!"

වින්ට්ස්ටර් සිට තෝර් මන්දිරය දක්වා අපට ගමන් කිරීමට තිබුණේ එතරම් දීර්ඝ ගමනක් නොවේ. එහෙත් මට දැනුණේ එය ඉතා දුර බැහැර බවකි. ඊට හේතු වූයේ මේ ගැටලුව විසඳන බවට හෝම්ස් දුන් සහතිකය නිසා මගේ සිතේ ඇතිවූ නොඉවසිලිමත් බවය. මගේ මිත්‍රයා සිටියේ ද දැඩි නොඉවසිලිමත් ගතියකිනි.

දුම්රිය මැදිරිය තුළ නිහඬව වාඩිවී සිටීමට නොහැකිව, ඔහු ඉහළ පහළ ඇවිද්දේය. එසේත් නැතිනම් ලෙහ තිබූ අසුන් වලට නොනවත්වාම ඇහිලි වලින් තට්ටු කළේය. අපේ ගමනාන්තය ලංඩ්‍රේදී හෝම්ස් පැමිණීමා ඉදිරියෙන් වූ අසුනේ හිඳගත්තේය. එම පළමුවෙනි පංතියේ මැදිරියේ සිටියේ අප දෙදෙනා පමණකි. මගේ දණිස් මත සිය දෑත් තැබූ හෝම්ස්ගේ මුහුණේ දක්නට ලැබුණේ සුවිශේෂ බැල්මකි. ලොකු දහකාර වැඩකට සූදානම් වන දහකාර දරුවෙකුගේ මුහුණේ දැකිය හැකි එම බැල්ම, මගේ මිත්‍රයාගේ මුහුණේ මා මීට පෙර දැක තිබිණි.

"වොට්සන්. මට මතක හැටියට මේ වගේ ගමන් බිමන් යද්දී ඔබ ආයුධයක් අරගෙන යනවා. එහෙම නේද?"

215. "යම් මොටසන් යම්."

"ඔව්. ඔබට ඒක හොඳට මතකයි නේද? ඔබට පහරදීමට ආ මැරවරයින් මෙල්ල කිරීමට මගේ ඒ හමුදා රිවෝල්වරය බොහෝවිට උදව් වුණා. තමන්ගේ ප්‍රවේශමට ආයුධයක් ගෙනයන්න ඔබට මතක් වෙන්නේ බොහොම කලාතුරකින් නොවැ හෝමිස්."

"ඔව් ඔව්. ඒ වගේ දෙවල් මට බොහොම වෙලාවට අමතක වෙනවා. කොහොම වුණත් ඒ රිවෝල්වරය ඔබ ලෙස තියෙනවා ද?"

මම කලිසම් සාක්කුවට අත දමා රිවෝල්වරය ගෙන හෝමිස් අතට දුන්නෙමි. ප්‍රමාණයෙන් තරමක් කුඩා වුවත්, අවශ්‍ය වූ විටෙක හොඳ ආරක්ෂාවක් ලබාදිය හැකි එය, හුරුබුහුටි ආයුධයකි. ඔහු අතුළු බුරුල්කොට රිවෝල්වරයේ පුරවා තිබූ පතරොම් එළියට ගත්තේය. අනතුරුව ඔහු ගිනිඅවිය තවත් හොඳින් පරීක්ෂා කළේය.

"මේක බරයි - සැහෙන්න බරයි නේද වොට්සන්?"

"ඔව්. බොහොම ශක්තිමත්, විශ්වාසය තබන්න පුළුවන් ආයුධයක්."

ගිනිඅවිය ඒ මේ අත හරවමින් පෙරළමින් හෝමිස් මඳ වෙලාවක් කල්පනා කළේය.

"ඔබ දන්නවාද වොට්සන්? අප මේ කියුණු ලෙස පරීක්ෂණයට ලක් කරන අභිරහස් සමග ඔබේ රිවෝල්වරය ලෙහිත්ම සම්බන්ධතාවයක් දක්වනවා."

"හෝමිස් මගේ මිත්‍රයා. ඔබ විහිඳ කරනවා නේද?"

"නැහැ වොට්සන්. මේක විහිඳවක් නෙමෙයි. අප කළයුතු පොඩි පර්යේෂණයක් තියෙනවා. ඒක සාර්ථක වුණොත් හැමදෙයක්ම හොඳින් පැහැදිලි වේවි. පර්යේෂණයේ රඳා පවතින්නේ ඔබේ මේ පෑටි අවිය ක්‍රියාකරන පිළිවෙල අනුවයි. අපි ඒකෙ එක පතරොම්ක් එළියෙන් තබමු. අනෙක් පතරොම් පහ තිබුණු විධියට ගිනි අවියේ මංජුසාවට පුරවමු. දැන් ආරක්ෂක අතුළු දමමු. හරි! දැන් ඔන්න බර තවත් වැඩියි. පර්යේෂණය පැවැත්වීමට වඩාත් හොඳ වස්තුවක්."

ඔහුගේ සිතේ තිබූ සැලැස්ම කුමක්දැයි මට කිසියෙක් වටහා ගැනීමට නොහැකි විය. පර්යේෂණය කුමන ආකාරයක එකක්දැයි හෝමිස් මට තේරුම් කර දුන්නේ ද නැත. අප හැමිපයර් දුම්රිය පොළෙන් බැස්සෙමු. ඔහු නිහඩව කල්පනාවේ වෙළී හුන්නේය.

අබලන් වූ අශ්ව කරත්තයක නැගී හිඟවත් සාජන්ටි කොටෙන්ට්‍රිගේ නිවස බලා අපි පිටත් වී ගියෙමු. පැය කාලක් ගතවෙද්දී එහි ළඟාවීමට අපට හැකිවිය.

"මොනවා හරි හෝඩුවාවක් ඔබට ලැබිලා වගෙයි හෝමස් මහත්මයා. මොකක්ද ඒ?"

"හැමදෙයක්ම තීරණය වූයේ දොස්තර වොට්සන්ගේ රිවෝල්වරය හැසිරෙන ආකාරය උඩයි. මේ තියෙන්නේ ආයුධය. කොටෙන්ට්‍රි ඔබට ලබාදෙන්න පුළුවන්ද ශක්තිමත්, සනකම්, නූල් යාර දහයක්?"

ශක්තිමත් ටිට්සින් නූල් බේස්ලයක් අපි ගමේ කඩෙන් මිළදී ගත්තෙමු.

"මං හිතන්නේ අපට උවමනා කරන්නෙ එව්වරයි. හොඳයි. ඔබත් අප සමග එන්න කැමැති නම් මම සුදානම් පිටත්වෙන්න. මේක අපේ ගමනේ අවසාන අදියර වේවි කියලා මං විශ්වාස කරනවා."

ඉර බැසගෙන යාමට පටන්ගෙන තිබිණ. බැස යන හිරුගේ වෛවර්ණ ආලෝක කදම්බ හැමිසයර් විල්ලුව වෙත ගලා ආවේ, ඉතා සුන්දර දර්ශනයක් සිතුවම් කරමිනි. මගේ මිත්‍රයාගේ සිහිකල්පනාව හොඳ තත්ත්වයක පවතී දැයි, කොටෙන්ට්‍රිගේ සිතට සැකයක් මතු වී ඇති බව නිසැකය. ඒ බව පැවසෙන හැඟීම් මුහුණෙන් ප්‍රකාශ වුවත්, පොලිස් නිලධරයා අප සමග පැමිණියේය. අපරාධය සිදුවූ තැනටම අපි ගමන් කළෙමු. පර්යේෂණයක් සිදු කිරීමට සැරසෙන අවස්ථාවලදී හෝමස්ගේ ස්වභාවය සාමාන්‍යයෙන් සන්සුන්ය, තැත්පත්ය. එහෙත් මෙදින නම් ඔහු අතිශයින් කැළැඹීමට පත්ව සිටී අයුරක් මම දුටුවෙමි.

"ඔව් වොට්සන්," ඔහු පැවසුවේ මගේ එම ප්‍රශ්නයට පිළිතුරු දෙමිනි.

"මා කළ මෙවැනි පර්යේෂණ අසාර්ථක වූ හැටි ඔබ මීට පෙර දැකලා තියෙනවා නොවැ. මෙවැනි පර්යේෂණ පුරුද්දට වගේ උත්සාහ කරල බලන එක මගේ සිරිතක්. ඒත් සමහර වෙලාවට ඒවා අසාර්ථක බව මට පෙනිලා තියෙනවා. ධන්බා මෙතෙවිය

සිටි වින්ටෙස්ටර් වල රැඳුණු මැදිරියේදී මේ අදහස මගේ සිතේ ඇතිවුණා. ඒ වෙලාවේ නම් මට හිතුවේ පැහැදිලිවම විසඳුම මෙය බවයි. ක්‍රියාශීලී මනසක් ඇතිවීමත් එක අතකින් පාඩුවක්. ඒ මොකද නොයෙක් විකල්ප පැහැදිලි කිරීම් රාශියක් සිතේ ඇතිවෙනවා. නමුත් කමක් නෑ. අපි දක්ෂාත කරල බලමු වොට්සන්."

අප ඉදිරියට ඇවිදගෙන යද්දී හෝමිස් විවසින් තුළේ එක් කෙළවරක් රිවෝල්වරයේ මිටට තදින් ගැටගැසුවේය. මිළහට අපි බේදජනක සිදුවීම වූ ස්ථානයට පැමිණියෙමු.

පොලිස් නිලධාරියාගේ උපකාරය ලබාගත් හෝමිස්, මළසිරුර පාලම උඩ වැටී තිබුණු ආකාරය ඉතාම නිවැරදි ලෙස බිම සටහන් කළේය. ඉන්පසු ඔහු පහරෙන් ඉවතට ගොස්, මිවණ පඳුරු වැටී තිබුණු වැටි ඉවුර හාවන ලැහැබ පරීක්ෂා කිරීමට පටන් ගත්තේය. ඔහුගේ සෝදිසිය සාර්ථක වූ අයුරක් දිස්විය. සැහෙන තරම් ලොකු, බරෙන් වැඩි ගලක් ඔස්වාගෙන හෝමිස් අප සිටි තැනට පැමිණියේය. මිළහට ඔහු රිවෝල්වරයට ගැටගැසූ තුළේ අනෙක් කෙළවර ඉතා හොඳින් ගලට ගැටගැසුවේය. අනතුරුව හෝමිස් එම ගල, පාලමේ ආරක්ෂක වැට උඩින් දිය පහර දෙකම පහත් කළේ, රිවෝල්වරයට තුල ගැට ගැසූ තැනින් අල්ලාගෙනයි.

ගල, ඔයේ ජල මට්ටමට ඉහළින් සිටින සේ තබාගත් හෝමිස් කලින් ලකුණු කළ තැනට පැමිණ කෙළින් සිටගත්තේය. එක් කෙළවරකින් එල්ලා තිබූ ගලේ බර නිසා ද, රිවෝල්වරය ගැටගැසූ අනෙක් කෙළවර තදින් අල්ලාගෙන සිටීම නිසා ද, විවසින් තුල පාලමේ ආරක්ෂක වැටේ ඉහළ ගැටට හරහා තදින් ඇදී තිබිණ.

"ඔන්න දැන් බලාගන්න."

හෝමිස් කැගැසුවේය.

දැඩිව අල්ලාගෙන සිටි රිවෝල්වරය තමාගේ හිස දෙසට ගෙන ආ ඔහු එය එක්වරම අතහැරියේය. ගලේ බර නිසා තුල සමග වේගයෙන් ඇදී ගිය රිවෝල්වරය පාලමේ වැටේ දාරයේ වේගයෙන් වැදිණ. මිළහට ඒ මොහොතේම ඉහළට විසිවුණු ආයුධය එක් ක්ෂණයකින් පාලමේ වැටට ඉහළින් ගොස් ජලයේ ගිලී අතුරුදන් විය.

රිච්ට්ස්ටරය පාළම වැටේ වැදුණු තැන අසල දණ ගසාගත් හෝම්ස්ගේ මුවෙන් නිකුත්වූයේ ජයග්‍රාහී හඬකි. ඔහු දකින්නට බලාපොරොත්තු වූ දෙය, ඔහුට හමුවූවා විය යුතුය.

"මීට කලින් මේතරම් පැහැදිලිව යම් සිද්ධියක් සිදුවුණු ආකාරයක් ප්‍රදර්ශනය වෙලා තියෙනවද? බලන්න වොට්සන් ඔබේ රිච්ට්ස්ටරය ගැටලුව විසඳුවා."

ඔහු එසේ පවසමින් අපට පෙන්වූයේ-පාළම වැටේ අලුතෙන් ඇතිවූ පඵද වීමයි. බදාම දාරයේ යටි පැත්තේ කලින් එක ආකාරයේම, හැඩයෙන් හා ප්‍රමාණයෙන් සමාන, තවත් පඵද වීමක් අපි දුටුවෙමු.

"අපි අද රැට තානායමේ නවිනිමු."

හෝම්ස් පැවසුවේ විස්මයට පත්ව සිටි සාජන්ටි කොවෙන්ට්‍රිගේ මුහුණ දෙස බලමිනි.

"ඉතින් කොවෙන්ට්‍රි මහත්මයා. ඔබ දිග යකඩ කොක්කක් දමලා, මගේ මිත්‍රයාගේ රිච්ට්ස්ටරය-මගේ පතුලෙන් ඉවතට අරගෙන දෙන්න මිනෑ, එහෙම කරද්දි ඔබට හමුවේවි තුලකින් ගලකට ගැටගැසූ තවත් රිච්ට්ස්ටරයක්. ඒකෙන් තමා දරුණු ලෙස පළිගන්නා සිතක් තිබූ ගිබ්සන් මහත්මිය තමාගේම ජීවිතය හානි කරගත්තේ. ඒ මදිවාට මිනීමැරීමේ අපරාධයට අභි-සක් තරුණියක පටලවන්නක් ගිබ්සන් මහත්මිය අවසාන මොහොතේ උත්සාහ කළා. ගිබ්සන් මහත්මයාට දැනුම් දෙන්න මං හෙට උදේ ඔහු හමුවෙන්න එන බව. ඩන්බා මෙනෙවිය නිදහස් කරගැනීම සඳහා අප කළ යුත්තේ මොනවාද කියල එතකොට අපට බලන්න පුළුවනි."

එදා රාත්‍රි ගමේ තානායමේ රාත්‍රි ආහාරයෙන් පසු, අපි දෙදෙනා කතාබහ කරමින් සිටියෙමු.

"මේ ගල් පාළමේ අභිරහස් පරීක්ෂණය ඔබේ වාර්තා අතරට එකතු කිරීමට, ඔබ කල්පනා කරනවා වෙන්න පුළුවනි වොට්සන්. නමුත් මං හිතන්නේ නෑ මේකෙන් මං දැනට ලබා තියෙන කීර්තිය වැඩිදියුණු වේවි කියල. මෙතැනදී මගේ මනසේ ක්‍රියාකාරීත්වය සිදුවුණේ බොහොම හෙමින්. අපරාධ පරීක්ෂණ විද්‍යාවේ පදනම තමා, යම්කිසි සත්‍ය සිදුවීමක් උපකල්පන මගින් සිතේ මවා ගැනීමට

ඇති හැකියාව. ඒක ඉක්මනින් කරන්න මට හැකිවුණේ නෑ. අර ගල් තාප්පයේ බදාමයෙන් පතුරක් ගැලැවී ගිය එක, ගැටලුව විසඳීම සඳහා නිවැරදි දිශාවට මාව යොමු කරවීම සඳහා හොඳටම ප්‍රමාණවත්. නමුත් ඉතා ඉක්මනින් ඒක වටහා ගන්න බැරිවුණු එක මගේ වරදක්.

දැඩි කණගාටුවෙන් හා කලකිරීමෙන් සිටි ගිබ්සන් මහත්මියගේ යටි සිත ක්‍රියාකළේ මොන ආකාරයටද යන්න තේරුම් ගැනීම මට අපහසු වුණා. ඒ නිසාම, ඇය සුක්ෂ්ම ලෙස සැලසුම් කළ අපරාධයේ, සුලමුල හොයාගැනීම දුෂ්කර කටයුත්තක් වුණා. අපේ අපරාධ පරීක්ෂණ ජීවිතයේදී, ආදරය වෛරයට පෙරළීම නිසා ඇතිවුණු මේ වගේ සිද්ධියක් කවදාවත් දකින්න ලැබුණා කියලා, මං හිතන්නේ නෑ.

ගිබ්සන් මහත්මියගේ සිතේ ඊර්ෂ්‍යාවක් ඇතිවුණේ, ග්‍රේස් ඩන්බාගේ රුමත් පෙනුම නිසාද, එහෙමත් නැත්නම් තරුණියගේ සිතූම් පැතුම් වලට ගිබ්සන් මහතා ආකර්ෂණය වූ නිසාද යන්න අපි දන්නේ නෑ. නමුත් ගිබ්සන් මහත්මියගෙන් තරුණියට සමාවක් කිබුණේ නම් නෑ. ගිබ්සන් මහත්මියගේ මුල්ම තීරණය වුණේ තමන්ගේ ජීවිතය නැති කරගන්න. ඊළඟට ඇය තීරණය කළා ඇයගේ සැකිරිය වූ ඩන්බා මෙනෙවියගෙන් පළිගන්න. ග්‍රේස් ඩන්බාට මුහුණ පාන්න වෙන මිනීමැරීමේ චෝදනාව තමාගේ හදිසි මරණයට වඩා දරුණු එකක් වෙන බව ඇය දැන හිටියා.

අපරාධය සඳහා ගල් පාලම තෝරාගත්තේ ගිබ්සන් මහත්මියයි. නමුත් එතැන තෝරාගත්තේ ඩන්බා මෙනෙවිය බව ඇඟවෙන විධියට ලියුම් කැබැල්ලක් දක්ෂ ලෙස ඇයගෙන් ලබා ගත්තා. ඒක කොහොම හරි අනෙක් අයට දැනුම් දෙන්න ඇය උවමනාවටත් වඩා මහත්සි ගත්තා. අවසාන මොහොතේ ලියුම් කැබැල්ල අතේ ගුළිකරල තියාගන්න අමතක නොකළේ ඒ නිසයි. මේ සුළු දෙයින් පවා, මා විසින් සිතේ සැකයක් ඇතිකරගත යුතුව තිබුණා. නමුත් එය සිදුවුණේ පමාවෙලා.

ආයුධ ගබඩාවක වගේ, ගිබ්සන් මැදුරේ, නොයෙක් වර්ගයේ නොයෙක් ප්‍රමාණයේ ආයුධ තිබුණු හැටි මබ දුටුවා තේද වොට්සන්. ගිබ්සන් මහත්මිය එතැනින් රිච්මන්ඩ් ජෝඩ්වික් සඟවා ගත්තා.

එයින් එක් රිවෝල්වරයක එක් පතරොමක් පත්තු කර, ඇය ඒක ධන්ඛා මෙනෙවියගේ ඇඳුම් අල්මාරයේ සහවා තැබුවා. අනෙක් අයට නොදැනෙන්න රිවෝල්වරය පත්තු කරන එක, පහසුවෙන්ම වත්ත පහළ කැලෑරොදේ දී කරන්න ඇති.

රිළුනට පතරොම් පිරිසිදු අනෙක් එක පාළම උඩට යද්දි ගෙන ගියා. තමන්ගේ මරණයෙන් පසුව ආයුධය සොයාගන්න බැරවෙන විධියට එතැනදී මේ සුක්ෂ්ම උපක්‍රමය සුදානම් කළා. අනතුරුව ධන්ඛා මෙනෙවිය එහි පැමිණියාම අත්තිම හුස්ම ටිකෙන් කළේ තමන්ගේ සිතේ උතුරමින් තිබූ වෙරය, දවේශය පිටකිරීම. ඒවා නොඇසෙන විධියට දෙකත් වසාගෙන තරුණිය පැන දිව්වා. ඉතින් ගිබ්සන් මහත්මිය තමාගේ අවසානය, ළඟාකර ගත්තා. මේ සිද්ධියේ හැම පුරුකක්ම දැන් ඔබ්බට පැහැදිලියි නේද?"

මේ කථාන්තරය අප හෙළි කළාට පස්සෙ පත්තර වලින් අහව්, ඇයි මුලින්ම ජලාශය හිස් කරල, මධ්‍යරත් දාලා සෝදිසි කළේ නැත්තෙ කියලා. අහිරහස් හෙළිකළාට පස්සෙ බොහොම බුද්ධිමත් ආකාරයට හරස් ප්‍රශ්න අහන එක, මීනෑම කෙනෙකුට කළ හැකි පහසු දෙයක්. අනෙක් අතට කමත් හොයන්නේ මොකක්ද කියල දන්නේ නැත්නම්, වල් පැළෑටි, පෙඳ පාසි හා මඩ වලින් පිරුණු මේ ජලාශය සම්පූර්ණයෙන්ම හිස් කරලා සොයා බලන එක පහසුවෙන්නේ නෑ. ඉතින් වොට්සන් අප ශුණයහපත් කාන්තාවකටත්, බල පුළුවන්කාර මහත්මියකුටත් පිහිට වුණා. අනාගතයේදී ඔවුන් දෙදෙනා අත්වැල් බැඳගන්න ඉඩ තියෙනවා."

අවසන් ගැටලුව

හෙවත්

සර්ලොක් හෝම්ස්
අන්තරාය අඩවියක

අවසන් ගැටලුව

හෙවත්

මර්ලොක් හෝමිස් අන්තරාය අඩවියක

මෙම අවසන් වචන කිහිපය සටහන් කිරීම සඳහා මා පෑන අතට ගත්තේ දැඩි ශෝකයකිනි. මගේ සදාදරණීය මිත්‍රයා වූ මර්ලොක් හෝමිස් මහතා කළ අභිරහස් පරීක්ෂණ පිළිබඳව ඔබට පැවසීමට මෙයට පසු මට අවස්ථාවක් නොලැබෙනු ඇත.

ඔහු සමග ගතකළ කාල පරිච්ඡේදය තුළ අප මුහුණ දුන් තරායෙකුත් අත්දැකීම් පිළිබඳ තොරතුරු, මම වරින්වර ඔබ වෙත ගෙන ආවෙමි. අප දෙදෙනා මුල්වරට හමුවූයේ "ලෝහිත පරීක්ෂණයට" මුද් කලකට පෙරයි. මෑත කාලයේ ඔහු විසින් අවසන් පරීක්ෂණය මහා ජාත්‍යන්තර කලබැහැනියක් වළක්වාලීමට සමත්විය. මා එය ඔබ වෙත ගෙන ආවේ "නාවික ගිවිසුම" නමින් බව ඔබට මතක ඇතුළත නිසැකය. එයින් පසු මේ ලිවීම් සියල්ල සම්පූර්ණයෙන්ම අත්හැර දැමීමට මම තීරණය කර සිටියෙමි. ඒ මක්නිසාද යත් අවුරුදු දෙකකට පෙර සිදුවූ එම අභාග්‍යමත් සිද්ධිම මගේ ජීවිතයේ වශාල හිස් බවක් ඇති කළේය. ඒ අවාසනාවන්ත සිද්ධිය පිළිබඳව ඔබට හෙළිදරව් කිරීමට මම කිසියෙක් බලාපොරොත්තු නොවූයෙමි.

එහෙත් කර්නල් ජේම්ස් මොරියාට් විසින් මෑතක සිට, පුවත්පත් මගින් යම් යම් තොරතුරු ඉදිරිපත් කිරීමට පටන්ගෙන ඇත. කර්නල් මොරියාට් තම සොහොයුරා සිහිකරමින්, මහාචාර්ය මොරියාට්ගේ නිර්දෝෂ භාවය තහවුරු කිරීමට උත්සාහ දරා ඇත. ඒ විස්තර සියල්ල මහජනතාව නොමග යැවිය හැකි අමූලික තොරතුරු බව මෙහි ලා සඳහන් කළ යුතුය. එහෙයින් සිදුවූ සියල්ල, එනම් සම්පූර්ණ සත්‍යය හෙළිකිරීම මිස මට වෙනත් විකල්පයක් නොමැත.

මේ සිද්ධිය ඉතා නිවැරදි ලෙස දන්නා එකම පුද්ගලයා මා පමණකි. මා දන්නා තරමින් මේ සිදුවීම පිළිබඳව අවස්ථා තුනකදී පුවත්පත්වල විස්තර පළ වී තිබේ.

එනම් 1891 මැයි 6 වැනි දින "ජර්නල් ඩි ජිනීව්" නම් ස්විට්සර්ලන්ත පුවත්පතේ ද, මැයි 7 වැනිදා එංගලන්තයේ පුවත්පත් වලට රොයිටර් පුවත් සේවය මගින් සපයනු ලැබූ වාර්තාව සහ මා කලින් ද සඳහන් කළ මෑතකදී පුවත්පත් වල පළ වූ ලිපි ලේඛනයයි. මෙයින් මුලින් සඳහන් කළ වාර්තා දෙකම බොහෝ සෙයින් සංකීර්ණ ඒවා විය. නමුත් මා පසුව සඳහන් කළ ලිපි සත්‍යය සම්පූර්ණයෙන්ම විකෘති කළ, ඇත්ත කණ්ඩායම පෙරළා දැමූ ඒවා බව කියනු කැමැත්තෙමි. ෂර්ලොක් හෝම්ස් මහතා සහ මහාචාර්ය මොරියාට් අතර ඇත්ත වශයෙන්ම සිදුවූයේ කුමක්දැයි මුල්වරට මහජනතාවට හෙළිකිරීමේ කාර්යය මම භාරගනිමි.

මගේ විවාහයෙන් විකාශනයට පසු මම පෞද්ගලික වෛද්‍යවරයෙකු ලෙස රැකියාවේ යෙදීම ආරම්භවෙමි. මේ නිසා මා හෝම්ස් සමඟ තිබූ කිට්ටු ආශ්‍රයේ යම් පමණක දුරස්ථිමක් සිදුවිය. එසේ වුවද ඔහුගේ පරීක්ෂණ කටයුතු සඳහා උදව් කාරයෙකු අවශ්‍ය වූ විට මා සොයා පැමිණීමට හෝම්ස් අමතක නොකෙළේය. එහෙත් මෙලෙස වරින්වර ඔහු කළ පැමිණීම් ද ක්‍රමයෙන් අඩු වූ බව දැන් මගේ සිහියට නැතේ.

1890 වසරේ මා සහභාගි වූ අපරාධ පරීක්ෂණ පිළිබඳ වාර්තා ඇත්තේ තුනක් පමණකි. එම වසරේ ගින සෘතු වේදී හා 1891 මුල් කාලයේදී ප්‍රංශ ජනරජය විසින් අතීතය වැදගත් පරීක්ෂණ කටයුත්තක් සඳහා ෂර්ලොක් හෝම්ස් යොදවා ගත් බව මම පුවත්පත් වලින් දුටුවෙමි. මේ අතර නාබෝන් හා නයිමිස් නම් නගරවල සිට හෝම්ස් එවූ ලිපි දෙකක් ද මා අතට පත්විය. ඒ අනුව මෙම රාජකාරිය සඳහා මගේ මිත්‍රයාට දීර්ඝ කාලයක් ප්‍රංශයේ රැඳී සිටීමට සිදුවන බව මම වටහා ගනිමි. එහෙයින් අප්‍රේල් මස 24 වැනි දා හැන්දෑවේ, හදිසියේම ඔහු මගේ විකිත්සාගාරයට ඇතුළු වූ විට මම මහත් පුද්ගලයකුට පත්වුණෙමි. ඔහු වෙනදාට වඩා බොහෝ සෙයින් කෙටිවූ, ටී සුදුමැලි ටී සිටි බව ඔහු දුටු වහාම මට සනිටුහන් විය.

"ඔව් වොට්සන්, පත්‍රගිය කාලෙ කිසිම විවේකයක් නැතුව වැඩ කළා. මගේ හිස මත පැවරී තිබුණු රාජකාරි ප්‍රමාණය අධික වී තිබුණා. වොට්සන් ඔබේ මේ විකිත්සාගාරයේ ජනෙල් පියන්, මම වහලා දැමීමට ඔබේ අමනාපයක් නැහැ නේද?"

කාමරයට ආලෝකය ලැබුණේ මා පොත් කියවමින් සිටි මේස ලාම්පුවෙනි. හෝම්ස් අසුනෙන් නැගිට ගොස් ජනෙල් පියන් වසා, ඇතුළතින් අගුළු දැමීමේය.

"ඔබ මොනවා හරි දෙයක් ගැන භයෙන්ද ඉන්නේ?" මම ඇසිමි.

"ඔව්. ඒක ඇත්ත."

"මොනවා ගැනද?"

"වායු රයිෆල් ගැන."

"දෙයියෝ සාක්කි හෝම්ස්! මොනවද ඔබ මේ කියන කතා?"

"වොට්සන්, මා ඉතාම සුළු දෙයින් භයට පත්වෙන බයගුල්ලෙක් නොවන බව ඔබ හොඳින් දන්නවා නේ. ඒ වගේම තමන්ට බොහොම සමීප වී ඇති අන්තරාය හඳුනාගෙන, ඒකෙන් ප්‍රවේශම් නොවෙනා මෝඩයෙකුත් නෙමෙයි. මට ගිනිපෙට්ටිය දෙනවද?"

ඔහු සිගරට්ටුව දල්වා ගත්තේ සැනසුම් සුසුමක් හෙළමිනි.

"මේ තරම් රැ වෙලා ඔබට කරදර කරන්න සිදුවීම ගැන මං ඔබෙන් සමාව ඉල්ලා සිටිනවා වොට්සන්. ඒ වගේම මට ඔබෙන් ඉල්ලා හිටින්න වෙනවා තවත් ඉල්ලීමක්."

"ඒ මොකක්ද?"

"සාමාන්‍ය සිරිතට පටහැනි වුණත්, ඔබේ ගෙදර පිටුපස දොරෙන් එළියට බැහැලා, වත්තේ පිටුපස කාප්පය උඩින් පැනලා පිටවී යන්නයි මං අවසර ඉල්ලන්නේ."

"ඒ මොකටද ඒ? මොකක්ද මේකේ තේරුම?"

ඔහු තම අත දිගුකර මට පෙන්වීය. දකුණු අතේ ඇඟිලිවල පිට පැත්තේ සම පැළී, ලේ ගලමින් තිබූ බව මම ලාම්පු එළියෙන් දුටුවෙමි.

"ගණනකට නොගත යුතු සුළු දෙයක් කියල ඔබට හිතේවි. නමුත් මිනිසෙකුගේ ඇඟිලි කඩාගන්න තරම් බරපතල වැඩක්. කෝ වොට්සන් මහත්මිය ගෙදර ඉන්නවද?"

"ඇය ගෙදර නැහැ. මිතුරියක සමග නිවාඩුවක් ගතකරන්න ගිහි."

"හැබැට? එහෙනම් ඔබ තැනියෙන්?"

"ඔව්."

"එහෙනම් මේ ඉල්ලීම කරන්න මට වඩාත් පහසුයි. ඔබ එන්න ඕනෑ, සතියක් මා එක්ක යුරෝපයේ ගත කරලා එන්න, යන්න."

"යුරෝපයේ කොහේටද?"

"කොහේට හරි. මට කොතනත් එකයි."

මගේ මිත්‍රයාට මහත් අර්බුදකාරී තත්ත්වයකට මුහුණ දීමට සිදුවී ඇති බැව් මම චරිතා ගත්තෙමි. කිසිදු අරමුණක් නැතිව නිවාඩු ගත කිරීමට යාම හෝම්ස්ගේ සිරිත නොවේ. එමෙන්ම ඔහුගේ ඇදිගිය යුද්ධාලි මුහුණෙන් මට සිතාගත හැක්කේ, ඔහු දැඩි මානසික පීඩනයකට මුහුණ දී ඇති බවයි. මගේ සිතේ ඇතිවූ ප්‍රශ්නය ඔහුට වැටහෙන්නට ඇත.

දැනේ ඇඟිලිතුඩු එකට තබාගත් හෝම්ස් තමා මුහුණ දී ඇති තත්ත්වය පැහැදිලි කිරීමට පටන්ගත්තේය.

"බාගවෙලාවට ඔබ කවදාවත් මහාචාර්ය මොරියාට් ගැන අහල නැතුව ඇති?"

"කිසිදාක අහල නැහැ."

"අන්න බලන්න මිනිහගේ දක්ෂකමේ තරම. ඔහු ලන්ඩන් නගරය පුරා අණසක පතුරවනවා, ඒත් කිසි කෙනෙක් ඔහු ගැන අහල නෑ. අන්න ඒකෙන් තමා ඔහු අපරාධ වංශ කථාවේ වූඩාමාණිකය බවට පත්වෙන්නෙ. මං බොහොම වගකීමෙන් යුතුව එක් කාරණාවක් ඔබට කියන්නම් වොට්සන්. මට මේ මිනිසා යම් දවසක පරාජය කළ ආකි වුණොත්, ඔහුගේ දූෂිත ග්‍රහණයෙන් සමාජය මුදවා ගන්න ලැබුණොත්, එදාට තමයි මට සැනසුම්

සුසුම් හෙළන්න පුළුවන් වෙන්නේ. ඔයාට කමයි අපරාධ පරීක්ෂණ වෘත්තියේ මට ලබාගත හැකි අන්තිම ඉහළම ජයග්‍රහණය ලබාගන්නා වෙන්නේ. අන්න ඔයාට මං මේ වෘත්තියෙන් විශ්‍රාම ගන්නවා. විශ්‍රාම අරගෙන කොහේට හරි වෙලා මං විවේක සුවයෙන් කල් ගෙවනවා. ඔබට විතරයි මං මේ රහස්‍ය හෙළිකරන්නේ වොට්සන්; ස්කැන්ඩිනේවියානු රජ පවුලටත්, ප්‍රංශ ජනරජයටත් මා කළ සේවාව වෙනුවෙන් මට ලැබුණු පරිත්‍යාගය ඉතා විශාලයි. මේ වෘත්තියෙන් අයින් වෙලා සුබෝපගෝගී නීතඬ ජීවිතයක් ගතකරන්න ඒ මුදල හොඳටම ඇති. මං කවදත් ආය කරන රසායන විද්‍යාත්මක පර්යේෂණ වලට මගේ කාලය යොදවන්න මට පුළුවනි. ඒ වුණත් මහාචාර්ය මොරියාට් වගේ මිනිසෙක් මේ ලන්ඩන් නගරය පුරා නිදහසේ සැරිසරද්දී මං කොහොමද විශ්‍රාම ගැනීමක් ගැන හිතන්නෙවත්? මං කොහොමද පුද්ගලිකව වෙලා නිශ්ශබ්දව වාඩිවෙලා ඉන්නේ?"

"මොනවද ඔහු කරල තියෙන්නේ?"

"ඔහුගේ ව්‍යාගෝතු, රැකිරක්ෂා, ව්‍යාපාර ගැන කරා කළොත් ඒක ඉතා සුවිශේෂ කර්මයක් වෙනවා. මොරියාට් වැදගත් පවුලක උපත ලැබූ කෙනෙක්. ඔහුට විශිෂ්ට අධ්‍යාපනයක් ලබාගැනීමට හැකිවුණා. ගණිතය විෂයය සම්බන්ධයෙන් ඔහුට තිබෙන්නේ උපතින්ම ලැබූ කුසලතාවයක්. වයස විසිඑක වෙද්දී මොරියාට්ට පුළුවන් වුණා, ද්විපාද ප්‍රමේයය ගැන ශාස්ත්‍රීය නිබන්ධයක් ලියන්න. ඒකට යුරෝපය පුරාම විශාල පිළිගැනීමක් ලැබුණා. මේ නිසාම ඔහුට අපේ කුඩා විශ්ව විද්‍යාලයක ගණිතය පිළිබඳ මහාචාර්ය පදවියක් හිමිවුණා. ඒ අනුව මොරියාට් ඉතාම දීප්තිමත් අනාගතයකට හිමිකම් කීවා. නමුත් අපරාධකාරයෙක් වීමේ නැඹුරුවත් ඔහුට ප්‍රවේණියෙන්ම ලැබුණා. හිෂ්ණය, වංචාව ඔහුගේ ලේ වල තිබුණු දෙයක්. උගත්කම වැඩිවෙද්දී ඒක මහභරණවා වෙනුවට වුණේ වෙනත් දෙයක්. වඩාත් තියුණු බුද්ධියේ බලමහිමයෙන් ඔහු වඩාත් දරුණු අපරාධකරුවෙක් වුණා. ඔහු සේවය කළ විශ්ව විද්‍යාලය පිහිටි නගරයේ, මහාචාර්ය මොරියාට්ගේ ක්‍රියාකලාපය ගැන නොයෙකුත් කටකතා පැතිරෙන්න පටන් ගත්තා. අන්තිමට ඔහුට විශ්වවිද්‍යාලයේ මහාචාර්ය පදවියෙන් ඉල්ලා අස්වෙන්න සිදුවුණා. ඊළඟට ඔහු ආවා ලන්ඩනයට. මෙහිදී ඔහු යුද හමුදාවේ විද්‍යා උපදේශකයෙක් ලෙස රැකියාවක් සොයා ගත්තා. ලෝකයා ඔහු ගැන දන්නේ එපමණයි. නමුත් මම ඔහු

ගැන තොරතුරු රැසක් හොයාගෙන තිබෙනවා. ඒවා මං මතකයෙන් මතකයට ගෙනෙනවා.

මම දන්නවා නේ වොට්සන්, ලන්ඩනයේ පාතාල ලෝකය ගැන මා තරම් දන්නා කිසි කෙනෙක් නැ. එහි අපරාධකාරයින්ගේ රාජධානිය අති දක්ෂ ලෙස මෙහෙයවන මහා කෙරුම්කාරයෙක් ගැන මට අවුරුදු ගණනාවක් තිස්සේ ඉවහැටි තිබුණා. මේ කෙරුම්කාරයා හැමවිටම අනෙක් අපරාධකාරයින් ආරක්ෂා කළා. ඒ විතරක් නෙමෙයි. ඔහු නීතිය ක්‍රියාත්මක කිරීමටත් බාධා කළා. මිනීමැරුම්, ආයුධ සන්නද්ධව කළ මංකොල්ල කෑම්, හොර මුදල් නෝට්ටු අවිවු ගැසීම්, මේ ආදී අපරාධ දිගින් දිගටම සිදු වුණා. ඒ හැම එකක්ම මුල, මේ බලපූර්වත්කාරයා ඉන්නා බව, මට නැවත නැවතත් දකින්න ලැබුණු දෙයක්. මෙම පුද්ගලයා අර හැම අපරාධයකටම සම්බන්ධ බවට, මට තීරණය වීම සාක්ෂි හමුවුණා. පරීක්ෂා කිරීම සඳහා මට හාර තොටුණු, විසඳීමට අපහසු වූ අපරාධ රැසක් පිටුපසත්, මේ නැතැත්තා ඉන්නා බව මට පැහැදිලිව පෙනුණු කාරණයක්. අවුරුදු ගණනාවක් තිස්සේ මේ හැම එකක්ම ආවරණය කරගෙන තිබුණු කඩතුරාව කිඳ දමන්න, මං දැඩි උත්සාහයක යෙදුණා. අන්තිමට මට හමුවුණා මේ කඩතුරාවෙන් ලිහි ගිය නූලක කෙළවරක්. මේ නූල අල්ලාගෙන ඉදිරියට ගිහි-, දහසක් බාධක මැදදේ මට හැකිවුණා මේ කෙරුම්කාරයා කවුද කියලා හොයා ගන්න. ඔහු තමයි ගණිත ශාස්ත්‍රය පිළිබඳව විශ්ව කීර්තියට පත්, හිටපු මහාචාර්ය මොරියාට්.

අපරාධ ලෝකය ගන්නාම ඔහු ඒකෙ අධිරාජ්‍යයෙක්. ඔහු තමා අපරාධය පිළිබඳව නැපොලියන් නම් අධිරාජ්‍යයා. මේ ලන්ඩන් නගරයේ අපරාධ වලින් භාගයක සංවිධායකයා ඔහුයි. තවම හෙළිකරගෙන නැති අපරාධ සියල්ලේම නිර්මාතෘ ඔහුයි. ඔහු අති දක්ෂයෙක්. චිත්තකයෙක්. ඔහුට තියෙන්නේ අතිශයින්ම තියුණු බුද්ධියක්. විශාල දැනුම මැදදේ මකුළුවෙක් නිසලව ඉන්නවා වගේ, මොරියාට්ත් ඔහුගේ අපරාධ ලෝකයේ කේන්ද්‍රස්ථානයට වෙලා ඉන්නේ නිසලව. මේ දැනුම දහස් අතට විසිරිලා. එහෙත් එකට සම්බන්ධ වෙලා තියෙන්නේ. ඔහු ඉතා හොඳින් දන්නවා, ඒ සෑම නූලකම, කෙළවර ඉන්න පුද්ගලයින් සහ ඔවුන්ගේ කටයුතු. මොරියාට් කිසිදෙකම කෙළින්ම සම්බන්ධ වෙන්නෙ නැති තරමයි. ඔහු කරන්නේ

සැලසුම් කිරීම පමණයි. නමුත් ඔහුගේ නියෝජිතයන් රාශියක් ඉන්නවා. ඔවුන් ඉන්නේ හොඳට සංවිධානය වෙලා. අපි හිතමු අපරාධයක් කරන්න තියෙනවා කියලා; එක්කෝ මිනිස් ජීවිතයක් විනාශ කරන්න, නැත්නම් ගෙයක් බිඳින්න. මේ පිළිබඳව වචනය මුලින්ම යනවා මහාචාර්යතුමා හෙට. ඒක සැලසුම් කෙරෙනවා. ඊළඟට ක්‍රියාවට නංවනවා. නියෝජිතයා පොලීසියට අනුවෙන්න පුළුවන්. නමුත් ඔහුට ඇප දෙන්න, නඩුවේදී අපරාධකාරයා නිදහස් කරගන්න, මුදල් ගලාගෙන එනවා. නමුත් මේ අපරාධය සඳහා නියෝජිතයකු යොදවන, මුදුනේ ඉන්න මහ කෙරුම්කාරයා අනුවෙන්නෙ නෑ. කවුරුවත් ඔහු ගැන සැක කරන්නෙවත් නෑ. මෙන්න මේ සංවිධානය ගැනයි මං හොයාගෙන තියෙන්නෙ වොට්සන්. මේක රටට හෙළිදරව් කරන්න තමයි මගේ මුළු ශක්තියම කැප කළේ. දැන් මගේ සම්පූර්ණ උත්සාහය යොදන්නේ මේක විනාශ කරන්න.

නමුත් මගේ මේ කටයුත්තට සම්පූර්ණයෙන්ම බාධා වෙන විධියේ විශාල අවහිරයක් ඇති බව මට පෙනී ගියා. මහාචාර්යවරයා තමා ආරක්ෂා වෙන විධියට ඉතාම සියුම් වැඩ පිළිවෙළක් යොදලයි කියෙන්නේ. මං මොන ක්‍රමයකට උත්සාහ දැරුවත් ඔහු උසාවියක් ඉදිරියට කැඳවා දඬුවම් ලබාදීමට සාක්ෂි හොයාගන්න බෑ. මබ දන්නවා නේ මං කොයිතරම් උනන්දුවකින් මගේ අරමුණ මුදුන්පත් කරගන්න උත්සාහ දරනවද කියලා. මං මාස තුනක් මගේ උපරිම උත්සාහය යෙදුවා. ඒත් එය සාර්ථක වුණේ නැහැ. අන්තිමට මට පිළිගන්න වෙනවා, මහාචාර්ය මොරියාට් කියන්නේ මට පරාජය කිරීමට නොහැකි, බුද්ධියෙන් මා හා සමාන හතරෙක් කියලා. ඔහු ඉතාම දක්ෂ ලෙස මේ අපරාධ සැලසුම් කර, ක්‍රියාත්මක කළා. ඔහුගේ හපන්කම් ගැන පුදුමවෙත අහරේ, ඒ අපරාධවල පිළිතුල් සහගත බව, බිහිසුණු බව මට නො පෙනී ගියා.

නමුත් අන්තිමට මං අතින් කුඩා අනපසුචිත්තක් සිදුවුණා. බොහොම සුළු, ඉතාම කුඩා වැරදීමක්. නමුත් ඔහු වගේ කෙනෙකුට එහෙම සුළු අනපසු චිත්තක් වුණොත්, ඒක ඔහුගේ විනාශයට මුල. මං හිටියේ ඔහුට බොහොම ඉංවෙලා. මං ඒ අවස්ථාවෙන් උපරිම ප්‍රයෝජනය ගත්තා. එතැන සිට මම මගේ දැල වියන්න පටන් ගත්තා. දැන් දැල විශ්ලා සම්පූර්ණයි. තව දවස් තුනකින්, ඒ කියන්නේ සඳුදා වෙන කොට වැඩ ඔක්කොම හරි. මහාචාර්යතුමා

ඔහුගේ ප්‍රධාන ගෝලබාලයින් හැමදෙනාමත් සමග පොලිසියට කොටු වෙනවා.

ඔන්න එතකොට තමයි මහජනයාට දකින්න ලැබෙන්නේ, මේ ශතවර්ෂයේ විශාලතම අපරාධ නඩු විභාගය. සැඟවුණු අපරාධ හතළිහකට වැඩි ගණනක් අභිරහස් හෙළි වේවි. උන් ඔක්කොම යනවා එල්ලුම්ගස්. නමුත් අපි ඉක්මන් වෙන්න ගියොත් වැඩේ අඩුල් වෙනවා. ඔබට හේරෙතට් තේද? අපි කලබල වුණොත් උන් අත්තිම මොහොතේ හරි අපේ කනෙන් රිංගලා යාවි.

මේ වැඩ කටයුතු සියල්ල මහාචාර්ය මොරියාට්ට යන්නමින් හෝ දැනගන්න බැරවෙන විධියට කරන්න තිබුණා නම් කිසිම ප්‍රශ්නයක් වෙන්නෙ නෑ. ඔහු මහා සටකපට තක්කඩියෙක්. ඔහු වටේ දැල පටලවන්න මං ඉදිරියට තැබූ හැම පියවරක්ම මොරියාට් දැක්කා. දැල කඩාගෙන පතින්න ඔහු තැවත තැවතත් උත්සාහ දරුවා. ඒ-හැම වාරයකම ඔහුට රිංගන්න ඉඩ නොදී, මං මගේ ග්‍රහණය තවත් දැඩි කළා. ඔබට කියන්න මිත්‍රයා, ඔහු පතින්න හැදූ හැටිත්, මං ඔහුට අල්ලා ගත්ත හැටිත්, සෑම අවස්ථාවක්ම විස්තර සහිතව පොකුණ ලියා තැබුවා නම්. . . . එහෙනම් ඒක අපරාධ පරීක්ෂණ ඉතිහාසයේ අමරණීය කතන්දරයක් වේවි. ජීවිතයේ කවදාවත් අපරාධකාරයෙක් අල්ලා ගැනීමට මං ඔය තරම් මහත්සි වෙලත් නෑ. ඒ වගෙම අපරාධකාරයෙක් මට කවදාවත් ඔය තරම් අභියෝගයක් වෙලත් නෑ. ඔහු බේරෙන්න මොන ගැටේද ගැහුවේ. මං ඒ ගැටේ ලිහුවා. ගන්න තිබුණු අවසන් පියවරත් මං අද උදේ ගත්තා. වැඩසටයුතු සම්පූර්ණ වෙන්න අවශ්‍ය වෙලා තිබුණේ දවස් තුනයි. මං මගේ කාමරයට වෙලා මේ ගැන කල්පනා කර කර ඉන්න කොට එක්වරම දොර විවෘත වුණා. ඔහු කෙළින්ම ඇතුළට ආවා. කවුද? මහාචාර්ය මොරියාට්!

මං ඒ තරම් ලෙනෙසියෙන් තැනිගැනීමට පත්වෙන කෙනෙක් නෙමෙයි වොට්සන්. නමුත් මං දන්නා පියලු උපායන් යොදලා කොටුකරගන්න උත්සාහ දරමින් හිටි පුද්ගලයා මගේ කාමරේ දොර අසලට ඇවිත් හිටි හැටි දැක්කම, මං පුදුමාකාර විධියට තිගැස්සුණා. ඔහු හරි උසයි. ඒ වගෙම කෙටිවුයි. ඔහුගේ අර්ධ ගෝලාකාර පුඵල් තලේ තලය සුදු පැහැතියි. හිට් . . . ත්, රවුල

231. "ඔහු කෙළින්ම ඇතුළට ආවා. කවුද? මහාචාර්ය මොරියාට්!"

මුඩුකළ පුදුමැලි මුහුණෙන් දිස්වුණේ නියම මහාචාර්ය පෙනුමක්ම නමා. මුහුණ ඉදිරියට දිගුකරගෙන, ඔහු නොනවත්වාම පැත්තෙන් පැත්තට දෑස් හරවන්න පටන්ගත්තේ උරගයෙන් වගේ. මොරියාට ඔහුගේ රැළිවැටුණු දෑස්, හකුළුවමින් මා දිනා බලාගෙන හිටියේ පුදුමයෙන් වගේ.

"ඔහේගෙ හිස්කබලේ ඉදිරිපස කොටස මං හිතු තරම් වැටුණු එකක් නෙමෙයි" අන්තිමේදී ඔහු කථාව පටන් ගත්තා. ඊළඟට ඔහු කීවා,

"පත්තරොම් පුරවසු පිස්තෝලයක් පිට කබායේ සාක්කුවේ දමාගෙන, අතපත ගාන එක මහා අත්තරායදායක පුරුද්දක්."

ඔහු එහෙම කියන්න හේතු වුණේ මේකයි. මොරියාට කාමරයට ඇතුළුවෙද්දී එක් මොහොතකින් මට හේරුණා මං ඉන්නා අවදානම් තත්ත්වය. මොරියාටිට තියෙන එකම ගැළැවීම මාව නිශ්ශබ්ද කරන එකයි. ඉතින් මම ලාවිඩුවේ තිබුණු රිවෝල්වරය එක් ක්ෂණයකින් අතට අරගෙන මගේ පිට කබායේ සාක්කුවට දමාගත්තා. ඔහු අර කථාව කීවාම මම ආයුධය අරගෙන මේසය උඩින් නැබුවා. මොරියාටි මා එක්ක හිනාවුණා. නමුත් ඔහුගේ දෑසෙන් ප්‍රකාශ වුණේ අමුතු දෙයක්. රිවෝල්වරය ළඟපාතක තියෙන එක හිතට ලොකු සහනයක් වුණා.

"ඔහේ මාව හරියට අඳුනන්නෙ නෑ." ඔහු කීවා.

"සම්පූර්ණයෙන්ම වැරදියි මහාචාර්යතුමා. මං හිතන්නේ මං ඔබව හොඳට අඳුනනවා. කරුණාකර වාඩිවෙන්න. ඔබට කියන්න මොනවා හරි තියෙනවා නම්, මට ඒ වෙනුවෙන් මිනිත්තු පහක් ගතකරන්න පුළුවනි."

"මට කියන්න තියෙන හැම දෙයක්ම ඔහේ දැනටමත් දන්නවා." ඔහු කීවා.

"එහෙනම් මගේ පිළිතුරක් ඔබ දන්නවා ඇති." මං කීවා.

"ඔබ මේ කරන්න සුදානම් වෙන වැඩේ අත්හරින්නෙ නැද්ද එහෙනම්?"

"කිසියෙන් නෑ."

ඔහු තට්ටු කළා සාක්කුවට. මං විහාම මේසය උඩ තිබු රිවෝල්වරය අතට ගන්නා. නමුත් ඔහු සාක්කුවෙන් එළියට ගන්නෙ කුඩා සටහන් පොතක්.

"ඔහේ ජනවාරි 4 වැනිදා මගේ වැඩ කටයුතු වලට අනවශ්‍ය විධියට ඇහිලි ගැහුවා. ජනවාරි 27 වැනිදා මගේ වැඩවලට අකුල් හෙළවා. පෙබරවාරි මැද හරියේ මං කරගෙන ගිය වැඩකටයුතු වලට ඔහේ ලොකු බාධාවක් වුණා. මාර්තු අන්තිම වේදිදි ඔහේගෙ වැඩ නිසා මගේ සැලසුම් ඔක්කොම විනාශ වුණා. අප්‍රේල් මාසය අවසන් වේදිදි ඔහේ දිගින් දිගටම මා පස්සෙන් එළවන්න පටන්ගන්නා. දැන් මගේ නිදහස සම්පූර්ණයෙන්ම නැතිවේගන යන පාටයි පෙනෙන්නේ. මේක මට තවත් ඉවසන්න බෑ."

"ඔබ කියන්නේ ඒ ගැන මොකක් හරි යෝජනාවක් කරන්න කියෙනවා කියලද ඔබට?"

"මේ වැඩේ විහාම අත්හැර දමන්න ඕන හෝමිස් මහත්තයා. ඒක ඔබ නොදැන හිටින්න හේතුවක් නෑ?"

"සද්දාට පස්සෙ මං අත්හැර දානවා."

"ඔ: ඔ: ඔහේ වගේ බුද්ධිමත් මිනිසෙකුට තේරෙනවා තේද, මේව මෙහෙම දිගටම ගෙන ගියොත් කෙළවර වෙන්නේ එකම විධියටයි කියලා? ඔහේ විහාම මේ වැඩේ නවත්වන්න ඕනෑ. එහෙම නොකළොත් මට බොහොම දරුණු විධියේ ක්‍රියා මාර්ගයකට එළඹෙන්න සිදුවෙනවා. ඒක මගේ හිතට ලොකු කණගාටුවක්. මහත්තයෝ ඔහේ හිනාවෙනවා, ඒ වුණත් මං සහතික කරල කියන්නම්. අපේ වැඩපිළිවෙළ ඒකයි."

"අවදානම මගේ වෘත්තියේ කොටසක්."

"මෙතන අවදානමක් නෑ. ෆැබෙන්න කියෙන්නේ නොවරදවාම, විනාශය. ඔහේ මේ සවන් කරන්නේ තනි පුද්ගලයෙකුට විරුද්ධව නොවෙයි. විශාල සංවිධානයකට විරුද්ධව. මේ සංවිධානය කොයි තරම් විශාලද කියන එක ඔහේ තේරුම් අරගෙන නෑ. පැහිලා තැලෙන්නේ පොඩිවෙන්නෙ නෑකුව, පැත්තකට වෙලා ඉන්න හෝමිස් මහත්තයෝ. පැත්තකට වෙලා බේරිලා ඉන්න."

"මේ වගේ කථාවල යෙදුණට මං කළයුතු වැදගත් රාජකාරි මට කියෙනවා."

මම කිව්වා. එහෙම කිව්වාම ඔහු පුටුවෙන් නැගිටලා හිස සෙලෙව්වේ කණගාටුවෙන් වගේ.

"හොඳයි. හොඳයි. මට බොහොම කණගාටුයි. මට පුළුවන් හැම දෙයක්ම මං කළා. ඔහේ තියන හැම පියවරක්ම මට හොඳට තේරුම් ගන්න පුළුවන්. සඳුදාට ඉස්සර වෙලා, ඔහේට කිසිදෙයක් කරන්න බෑ. මේක දැන් අපි දෙන්නා අතර දවන්ට සටනක් වෙලයි තියෙන්නෙ. ඔහේ හිතාගෙන ඉන්නෙ මාව උසාවියේ විත්ති කුඩුවට තග්ගවන්නද? මං කවදාවත් ඔය විත්ති කුඩුවට තගින්නෙ නෑ. ඔහේ හිතාගෙන ඉන්නෙ මාව පරාජය කරන්නද? මං භය නැතුව කියන්නම්. ඔහේට කිසිදවසක මාව පරාජය කරන්න බෑ. ඔහේගෙ බලාපොරොත්තුව මාව විනාශය කරා ගෙනියන්නයි එහෙනම්? මං ඔහේට සහතික වෙන්නම්. ඔහේ විනාශයත් එක්ක මං ඔහේවත් විනාශ කරනවා!"

"මගේ හපන්කම් ඔබ කීප සැරයක් අගය කළා. පිළිතුරු වශයෙන් මටත් ඔබට අගය කරන්න ඉඩදෙන්න මහාචාර්යතුමා. ඔබට විනාශ කරන්න හැකිවුණොත්, මහජනතාව වෙනුවෙන් මගේ විනාශය මං සතුටින් භාරගන්නවා."

"මට පොරොන්දු වෙන්න පුළුවන් ඔබ පසුව කිව් එක, තමුත් කලින් එක නෙමෙයි." කියූ මොරියාටි කාමරයෙන් පිටවෙලා යන්න ගියා.

අන්න ඒක තමයි මහාචාර්ය මොරියාටි හමුවූ සුවිශේෂ අවස්ථාව. එයින් මගේ හිතේ රැළුණේ ඉතාම අප්‍රසන්න හැඟීම් රැසක්. මෘදු කටහඬකින් ඔහු මට කිව්වේ, ඔවුන් අභිචාර්යයෙක්ම ක්‍රියාත්මක කරන්න සූදානම් වෙත් සැලැස්මක්. සාමාන්‍ය වර්ණවියෙකුට ඒ වගේ කපාකරන්න බෑ. ඉතින් ඔබ අහව් මොරියාටිගෙන් එල්ල විය හැකි අනතුරක් ගැන, පොලිස් ආරක්ෂාව ඉල්ලා හිටින්නෙ නැත්තෙ ඇයි කියලා. ඒකට හේතුව, මට ප්‍රහාරය එල්ල වෙන්නෙ, කොහේ හරි හැංගිලා ඉන්න ඔහුගේ නියෝජිතයන්ගෙන්. ඒ බවට සාක්ෂි දැනටම මට ලැබිලා තියෙනවා."

"දැනටම ඔබට කවුරු හරි පහර දුන්නද?"

"මගේ හිතවත් ටොට්සන්. මහාචාර්ය මොරියාටි කියන්නේ, තමන්ගේ විනාශය සිදුවෙන්න ඇරලා, නිකං කාලය නාස්ති කරන

මිනිසෙක් නෙමෙයි. මගේ පොද්ගලික වැඩකට අද දවල් මං ඔක්ස්ෆර්ඩ් විථියට ගියා. බෙන්ට්ස් විථිය හා චෙල්බේක් විථිය ප්‍රධාන පාරට සම්බන්ධ වෙන හතරමං හන්දියේදී, අශ්වයින් දෙදෙනෙකු බැඳී ලොකු අශ්ව කරත්තයක් ඉතා වේගයෙන් මංසන්ධිය හරහා ගියා. ඒක කෙළින්ම ආවේ මගේ ඇඟට, මාව යටකරන අදහසින්. මං අහකට පැනගන්න සමත්වුණු නිසා, මනේ ජීවිතේ බේරුණේ අනුතවයෙන්. උන් මාලිබෝන් පවුමග දෙසට කරත්තය හරවාගෙන නොපෙනී ගියා.

රිට් පස්සේ මං දිගටම ගමන් කළේ පුදික වේදිකාවේ අයිනෙන්. එතෙක් මං විශර් විථියට අඩිය තිබ්බො පමණයි, හේක වහලෙන් පහළට ආවා ගඩොල් කැටයක්. ඒක තිබ්බ කඩ කුඩු වී ගියේ මගේ දෙපා මුල. මං වහාම පොලිසිය කැඳවලා එතැන ගොඩනැගිල්ල සෝදිසි කෙරෙව්වා. වහලේ යම්කිසි අලුත්වැඩියා කටයුතු සඳහා, ගඩොල් සහ අනෙකුත් ගොඩනැගිලි ද්‍රව්‍ය ගොඩගහල තියෙනවුල. පොලිසිය කියන්නේ ගඩොල් කැටය හුණු පාරට ගහගෙන ඇවිත් මා ඉදිරිපිට වැටෙන්න ඇති කියලයි! මම තම දැනගෙන හිටියා මොකද වුණේ කියලා, තමුත් ඒවා තිබ්බත් ඔප්පු කරන්න මට හැකියාවක් නෑ.

රිට් පස්සේ මං කුලී රියක නැගිලා මගේ අයිසා මයික්‍රොෆෝන්, පෝල්මෝල් වල තවානැතට ගියා. අද දවස මං එහේ ගතකළා. හවස් වේදී මං ආවේ ඔබ්බ හොයාගෙන. ඒ එන අතරමගදී යකඩ පොල්ලක් අරගනිපු මැරවිරයෙක් මා ඉදිරියට කඩාපැන්නා. මං උඩ බිම වැටෙන්න පහර දුන්නා. දැන් උං පොලිස් අත්අඩංගුවේ ඉන්නවා. තමුත් මං ඔබ්බ හොඳ පිත්තාසලයන් කියන්නම් වොට්සන්. මං මීට මොළවලා කරට එල්ල කළ පහරින්, දත් කිහිපයක් කඩාගත්ත ඒ මහත්තයා අතරත්, විශ්‍රාමලත් ගණිතය පිළිබඳ මහාචාර්යතුමා අතරත් කිසිම සම්බන්ධයක් කවදාවත් හොයාගන්න ලැබෙන එකක් නෑහැ. ඒ මහාචාර්යතුමා මේ වෙලාවේ හැතැක්ම දහයක් ඇත ගමක, ශිෂ්‍යයන් සඳහා කථාලාල්ලේ ගණිත ගැටලුවක් විසඳනවා ඇති. දැන් ඔබ්බ තේරෙනවා තේද වොට්සන්, නිවසට ඇතුළුවුණු ගමන් පතෙල් වහන්ත කිව්වෙන්, පිටුපස තාප්පයෙන් පැනල නිවසෙන් පිටවෙලා යනවා කිව්වෙන් ඇයි කියලා."

මගේ මිත්‍රයාගේ නිර්භීත භාවය සහ අප්‍රතිහත ධෛර්යය ගැන මම බොහෝ විට අතිශයින්, පැහැදීමට පත්වී ඇත්තෙමි. එහෙත් ඒ ගුණාංග අත් කවරදාටත් වඩා අගය කළ හැකි වූයේ නොනවතින භීෂණයකට මුහුණ දීමට සිදුවූ මෙදිනයි.

"ඔබ අද රැට මෙතෙක් නවතිනවා නේද හෝමිය?"

"නෑ මගේ මිත්‍රයා. මං බොහෝම අවදානම් සහගත අමුත්තෙක්. මගේ සහභාගිත්වයක් නැතුව පොලීසියට තක්කඩින් හිරභාරයට ගන්න පුළුවන් විධියට මං හැම දෙයක්ම සැලසුම් කරලයි තියෙන්නේ. උන් උසාවියට ඉදිරිපත් කරලා, දඬුවම් ලබාදීමට නම් මට මැදිහත් වෙන්න වේවි. ඒ නිසා මට කරන්න තියෙන හොඳම වැඩේ, දින කීපයකට මේ දර්ශනයෙන් ඉවත්වෙලා ඉන්න එකයි. එතකොට පොලීසියට නිදහස තියෙනවා, ඔවුන් කැමැති හැටියකට ක්‍රියාත්මක වීමට. ඒ නිසා ඔබට මාත් සමග යුරෝපා මහාද්වීපයට යාමට ආ හැකි නම් ඒක මට ලොකු සතුටක්."

"මේ දවස්වල රෝගීහුත් හුඟක් අඩුයි. මේ ළඟ ඉන්නවා මගේ හිතවත් වෛද්‍යවරයෙක්. විකිත්සාගාරයේ වේදකම් කරගෙන යන එක ඔහුට පවරන්න පුළුවනි. මං ඔබ සමග එන්නම් බොහෝම සන්තෝෂයෙන්."

"අපට හෙට උදේම පිටත්වෙන්න පුළුවන්ද?"

"අවශ්‍ය නම් එහෙමත් පුළුවනි."

"අපොයි ඔව්. ඒක අත්‍යවශ්‍යයි. එහෙනම් මෙන්න ඔබට ලැබෙන උපදෙස්. වොට්සන් මගේ මිත්‍රයා. ඔබ මේ හැම උපදෙසක්ම අත්තිම අකුරටම පිලිපදින්න ඕන. ඒක හරිම වැදගත්. ඒ මොකද ඔබට මේ සෙල්ලම කරන්න වෙලා තියෙන්නේ, නොමීමර එකේ අති දක්ෂ හොර තක්කඩියෙක් සහ යුරෝපයේ ඉන්න අපරාධකාරයින් සංස්ථාවක් සමග. ඔන්න අහගන්න."

ඔබට ගෙනයන්න තියෙන ගමන් බඩු අසුරන ට්‍රන්ක පෙට්ටියේ පිටත, නමක් හෝ ලිපිනයක් ලියන්න එපා. ඊළඟට ඒක විශ්වාස කටයුතු පණිවුඩකරුවෙකුගේ මාර්ගයෙන් වික්ටෝරියා දුම්රිය පොළට යවන්න. කුලී රථයක් කැඳවාගෙන එන්න කියලා, උදේ පාන්දරිත්ම පණිවුඩකරුවෙක් යවන්න. ඔහුට උපදෙස් දෙන්න, ඔහු ළඟට එන

කුලීරට වලින් පළමුවෙනි එකක්, දෙවැනි එකක් මහහැරලා, තුන්වැනි රිය අරගෙන එන ලෙස. කුලීරටය ළඟට ආව ගමන් ඉක්මනින් ඒකට නගින්න. ඔබ යා යුතු තැන ලිපිනය කොළයක ලියලා ඒක රියදුරාට දෙන්න. ඒ සමගම ඔබ ඔහුට කිවයුතුයි ඒක අහකට විසි නොකරන ලෙසට.

ඔබ ලොදර් ආරුක්කුව දන්නවා නේ වොට්සන්. ඔබ කුලී රියෙන් එන්න ඕනෑ ලොදර් ආරුක්කුවේ ස්ටැන්ඩ් පැත්තේ කෙළවරට. කුලීරයේ ගාස්තුව අහේ සුදානමින් තියාගන්න. රිය නැවැත්වූ මොහොතෙම ඉක්මනට කුලිය ගෙවලා රියෙන් බහින්න.

රියෙන් බැස්ස ඉක්මනින් ඔබ ආරුක්කුව ඇතුළතින් වේගයෙන් ඉදිරියට දිව යා යුතුයි. ඔබ ආරුක්කුවේ අනෙක් කෙළවරට ළඟාවෙන්න ඕන හරියට උදේ නවයයි කාලට. එතකොට ඔබට දකින්න ලැබේවි, පදික වේදිකාව අසල නවත්වා තිබෙන, තනි අඟවයා යෙදු, ආවරණය කළ අඟව කරත්තයක්. ඒකෙ රියදුරා හැඳ සිටින්නේ කොලරය දිගේ රතු ඉරක් සහිත කළුපාට ලෝඟුවක්. ඔබ වහාම මේ රියට නැගිය යුතුයි. එතකොට ඔබට වික්ටෝරියා දුම්රිය පොළට එන්න පුළුවන්, "මහාද්විජිත ශිෂ්ටාචාරී" දුම්රියට වෙලා ඇතිවි."

"මං කොහේදිද ඔබට හමුවෙන්නෙ?"

"දුම්රිය පොළේදි. දුම්රියේ ඉදිරි කෙළවරේ ඉඳල දෙවැනියට හමුවෙන පළමුවැනි පංතියේ දුම්රිය මැදිරිය, අප වෙනුවෙන් වෙන් කරලයි තියෙන්නෙ."

"දුම්රිය මැදිරිය ඇතුළේදිදි අපි හමුවෙන්නෙ එහෙනම්?"

"ඔව්."

එදා රාත්‍රිය මගේ නිවසේ ගතකරන මෙන් මා හෝම්ස්ගෙන් ඉල්ලා සිටි නමුත් ඉන් පලක් නොවීය. තමාට සෙවණ ගෙනෙන නිවසට ද, තමා නිසා අන්තරායක් එල්ල විය හැකියයි කියූ හෝම්ස්, ඒ ඉල්ලීම ප්‍රතික්ෂේප කළේය. අන්තිම මොහොතේ මා සමග වටන කිහිපයක් කපා කළ ඔහු, නිවස පිටුපස උද්‍යානයේ භාජපය උඩින් මෝටිමර් ඩීරියඩ් පැන්නේය. කුලී රියක් සඳහා ඔහු සිවුරුහන් කළ හඬක්, ඉන්පසු එම රිය පිටත්ව යන හඬක් මට අසන්නට ලැබිණි.

පසුවදා උදයේ මම හෝම්ස්ගේ නියෝග අකුරටම ක්‍රියාත්මක කළෙමි. උදේ ආහාරයෙන් පසු ගමනට පිටත්විමි. ඔහු දුන් උපදෙස් අනුව කුලී රියක් කැඳවාගෙන ලොඳර් ආරුක්කුව දක්වා ගමන් කළෙමි. එතැන් සිට මට හැකි වේගයෙන් ආරුක්කුව තුළින් ඇවිද ගියෙමි. හෝම්ස් පැවසූ පරිදි කළු ලොගුවක් හැඳගත් තරබාරු රියදුරෙකු සහිත, ආවරණය කළ අශ්වරියක් නියමිත තැන නවතා තිබිණි. මා එයට නැඟුණු විහස, රියදුරා රථය වික්ටෝරියා දුම්රියපොළ දෙසට වේගයෙන් ධාවනය කළේය. මා එයින් බිමට බට වහාම ඔහු රිය ඉවතට පදවාගෙන ගියේ, මා දෙස වත් නොබලමිනි.

මේ දක්වා සියල්ල සැලසුම් කළ පරිදි සාර්ථක විය. දුම්රිය පොළේදී මගේ ගමන්බඩු මට හමුවූ අතර හෝම්ස් පැවසූ චෙන්කළ දුම්රිය මැදිරිය ද අපහසුවකින් තොරව සොයාගැනීමට හැකිවිය. එය වඩාත් පහසු වූයේ "චෙන්කර ඇත" යනුවෙන් දැන්වීමක් අලවා තිබූ එකම මැදිරිය එය වීම නිසයි. මා කැළඹීමට පත්කළ එකම කරුණ, හෝම්ස් තවමත් දුම්රියපොළට පැමිණ නොසිටීමයි. දුම්රිය පිටත්වීමට තව ඉතිරිව තිබුණේ මිනිත්තු හතක් පමණි. මගේ මිත්‍රයා සිටීදැයි රැස්ව සිටි සෙනඟ පිරමින් මම පරීක්ෂා කර බැලුවෙමි. ඔහු පිළිබඳ කිසිදු සලකුණක් නොවීය.

මේ කලබල අතරේම, මට ඉතාලි ජාතික පූජකතුමෙකුට උදව් වීමට ද සිදුවිය. තම ගමන්බඩු සැරිය යුතු ගමනාන්තය පැරීසිය බව උන්වහන්සේ පැවසුවේ කැඩුණු ඉංගිරිසියෙනි. එය දුම්රිය සේවකයාට වටහාගැනීමට අපහසු වූ බවක් පෙනිණ. පූජකතුමා අදහස් කළේ කුමක්ද යන්න දුම්රිය සේවකයාට පහදා දීමට මම ඉදිරිපත් වූයෙමි. ඉන්පසු මගේ මිත්‍රයා සොයමින් සෙනඟ ගොඩේ රවුමක් ගසා ආපසු පැමිණියෙමි.

අපට චෙන්කළ දුම්රිය මැදිරියට නැඟුණු පසු දකින්නට ලැබුණු දෙයින් මම තරමක් පුදුමයට පත්විමි. මගේ මිත්‍ර ඉතාලි ජාතික පියතුමා, අපට චෙන්කළ මැදිරියට නැග, එහි අසුන්ගෙන සිටියේය. මා දන්නා ඉතාලි භාෂාවෙන්, මේ මැදිරිය මුදල් ගෙවා, කලින් චෙන්කරවා ගත්, එකක් බවත්, අන් අයට මෙහි ගමන් ගැනීමට අවසර නැති බවත් දන්වා සිටියෙමි. එහෙත් එයින් පලක් නොවීය. මගේ ඉතාලි භාෂා දැනුම දුර්වල එකක් වූ නිසා ඔහුට

239. මගේ මිත්‍ර ඉතාලි ජාතික පියතුමා අපේ මැදිරියේ අසුන්ගෙන සිටියේය.

මා කියූ දේ තේරුම් ගැනීමට නොහැකි වුවා විය යුතුය. ඉංගිරියෙන් තේරුම් කරදීමට තැන් කළත් ඔහුගේ ඉංගිරිය දැනුම දුර්වල වූ නිසා එයින් ද ප්‍රයෝජනයක් නොවීය. වෙනත් කළ හැකි දෙයක් නොමැති වූයෙන් මම පරාජය භාරගෙන නිහඩ වූයෙමි.

මගේ මිතුරා පිළිබඳව කිසිදු සලකුණක් නොමැති දැයි මහත් කැළැඹීමෙන් දුම්රිය කවුළුවෙන් එබී බැලුවෙමි. ඔහු නොපැමිණීමෙන් ඔප්පු වන්නේ, කලින් දා රාත්‍රියේ ඔහු යම්කිසි අන්තරායකට මුහුණ පාන්නට ඇති බවද? මගේ ඇඟ කිළිපොළා ගියේය. දොරවල් වසා දැමූ පසු, ගාඩ්වරයා තළාව පිහිනු ඇසිණ. එකෙනෙහිම මැදිරිය තුළින් මට ඇසුණේ. . . .

"මගේ හිතවත් වෛට්සන්. කෝ ඔබ, මට ශුභ උදෑසනක් ප්‍රාර්ථනා කළේ වත් නැහැනෝ!"

එක්වරම තිගුස්සීමට පත් මම ආපසු මැදිරිය තුළට හැරී බැලුවෙමි. වයස්ගත ඉතාලි ජාතික පියතුමා ඔහුගේ මුහුණ මොහොතකට මා දෙසට හැරෙව්වේය. ඔහුගේ නිකට හා නාසය ගැළැවී, ඉදිරියට නෙරා තිබූ යටිතොළ ඇතුළට ගියේය. මුහුණේ තිබූ රළු වැටීම් අතුරුදන් විය. ඒ මොහොතකට පමණි. එක්වරම මතු වූ ඡර්ලොක් හෝම්ස් ඒ සැණින් අතුරුදන් විය.

"දෙයියන්ට ඔප්පු වෙව්වාචෝ!! ඔබ මාව හරියට හය කළා හෝම්ස්."

"මේක මගේ ප්‍රවේශම සඳහා ගත් පියවරක්. මෙය ඒ විධියටම තබා ගැනීම තවමත් අවශ්‍යයි." ඔහු කීවේ කෙදිරිලි හඬිනි.

"මට හොඳටම විශ්වාසයි ඔවුන් මා පසුපස එළවාගෙන එන බව. ආ. . . . අර!. . . . මං කිව්වේ නැද්ද. . . . අර යන්නේ මහාචාර්ය මොරියාට්ම."

මේ වනවිට දුම්රිය සෙමෙන් සෙමෙන් ඉදිරියට ගමන් කිරීම අරඹා තිබිණි. සෙනග දෙපසට තල්ලු කරමින් ඉදිරියට දුටු ආ පුද්ගලයෙක්, දුම්රිය නවත්වා ගැනීමට මෙන් අනෙක් යම් සංඥාවක් කිරීමට පටන් ගත්තේය. එහෙත් එයින් පලක් නොවීය. දුම්රිය මේ වන විට වේගය ක්‍රමයෙන් වැඩිකරමින් දුම්රිය පොළෙන් ඇත්වීමට පටන්ගෙන තිබිණි.

"ඔබ දැක්කා හේද? කොයි තරම් ප්‍රවේශම් වුණත් අපි ඔහුගෙන් බේරුණේ අනුනවයෙන්." හෝම්ස් පැවසුවේ සිනාසෙමිනි.

ඔහු නැගිට, පුෂ්ප ලෝගුව, තොපපිය හා අනෙක් වෙස්වලා ගැනීමේ උපකරණ කියල්ල ඉවත් කළේය. අනතුරුව ඒවා අත්බැගයකට ප්‍රවේශමෙන් අසුරා ගත්තේය.

"ඔබ අද උදෑසන පුවත්පත් කියෙව්වද වොට්සන්?"

"නැහැ."

"ඔබ එහෙනම් බේකර් විලිය පැත්තෙ යන්නත් නැහැ?"

"බේකර් විලිය?"

"උන් ඊයෙ රූ අපේ කාමර වලට ගිනි කියල. බරපතල හානියක් නම් වෙලා නෑ."

"දෙයියෝ ඍක්කි හෝම්ස්! මේවා තවත් ඉවසන්නේ කොහොමද?"

"අර යකඩ පොල්ලෙන් මම පහරදිනු එකා පොලීසියට අනුවුණාට පස්සෙ, මට මොකද වුණේ කියල උන්ට නොයාගන්න බැර්වෙන්න ඇති. නැත්තං, මං බේකර් විලියෙ කාමරේට ආපත්‍ර එන්න ඇති කියල උන්ට හිතන්න හේතුවක් නැහැ. උන් සැඟවිලා ඔබ ගැනත් ඔත්තු බලල තියෙනවා. මොරියාටි වික්ටෝරියා දුම්රිය පොළට ආවෙ ඒකයි. එන අතරේ ඔබ අතින් මොකුත් අතපසුවීමක් වුණේ නැහැ හේද?"

"නැහැ. මං ඔබ දුන්නු උපදෙස් ඒ විධියටම අනුගමනය කළා."

"අර වහපු අශ්ව කරත්තයේ ඔබ ආවා?"

"ඔව්. ඒක මා එනතුරු නඩත්වාගෙන සිටියා."

"අශ්ව කරත්තයේ රියදුරා කවුද කියල හඳුනාගන්න ඔබට හැකිවුණාද?"

"නැහැ."

"ඒ මගේ අයිතිය, මයික්‍රොෆෝන්. මේ වගේ අවස්ථාවල ප්‍රදලට වැඩකරන අය වෙත විශ්වාසය තියන්නේ නැතුව, තමන්ගෙම කෙනෙකු

උදව්වට ගන්න පුළුවන් එක ලොකු වාසියක්. දැන් අපි කල්පනා කරල බලන්න ඕනෙ මොරියාටි මොකද කරන්නෙ කියල."

"මේක ශිෂ්‍යගාමී දුම්රියක්. කොටුපළේ බෝට්ටු නවත්වාගෙන ඉන්නෙ දුම්රිය එනතුරු සුදානමින්. අපි හිහිත් බෝට්ටුවට නැග්ග ගමන් ඒක පිටත්වෙව්. මං හිතන්නෙ නෑ මොරියාටිට අපිව අල්ලාගන්න හැකිවෙව් කියල."

"වොට්සන් මගේ මිත්‍රයා. මං මොරියාටි ගැන කිව් දේ ඔබ හරි හැටි තේරුම් අරගෙන නැහැ. මං ඔබට කිව්වේ බුද්ධි මට්ටමෙන් අප දෙන්නා එකම තලයක ඉන්න අය කියල. ඔබ නිකමට හිතන්න පිටුපසින් එළවාගෙන යන වැඩේ කරන්නෙ මම ය කියල. මේ වගේ සුළු පසුබෑමක් නිසා පැන දුවන මිනිසාට පනින්න ඇරලා, මම නිකං ඉදිව් කියල ඔබ හිතනවද? එහෙම නම් මොරියාටිගෙ බුද්ධිය ගැනත් අඩුවෙන් තක්සේරු කරන්න එපා."

"මොනවද ඔහුට කරන්න ඉතිරිවෙලා තියෙන්නෙ?"

"මං කරන වැඩේ."

"ඔබ මොකක්ද කරන්නෙ මෙහෙම වූණාම?"

"මං මුදල් ගෙවලා විශේෂ දුම්රියක් යොදවා ගන්නවා."

"නමුත් ඒක ප්‍රමාදයිනෙ."

"කොහොමටවත් නෑ. මේ දුම්රිය කැන්ටබර් දුම්රිය පොළේ නවත්වනවා. එතැනින් ගියත්, කොටුපොළ අසලදී දුම්රියෙන් බැහැලා හිහිත් බෝට්ටුවට නැග්ග කියල හිතමු. ඒක පිටත්වෙන්න පැය කාලක වත් ප්‍රමාදයක් හිටිනවා. මොරියාටි එතැනදී අපව අල්ලා ගනිව්."

"මේ කථාව ඇහුවම කෙනෙකුට හිතේව් අපරාධකාරයෝ අපියි කියල. බෝට්ටු කොටුපොළේදී ඔහුව හිරභාරයට ගන්න කියල පොලීසියට දැනුම් දෙමු."

"එහෙම කළොත් මං තුන්මාසයක් තිස්සේ ගොඩනගනු සැලසුම් ඔක්කොම විනාශ වෙනවා. අපි ඉස්සර වෙලා ලොකුම මාළුවා අල්ල ගන්න ඕන. ඊට පස්සෙ පොඩි මාළු ටික අල්ලගන්න පුළුවන්. සඳුදා වෙනකොට උන් ඔක්කොම දැලේ. ඒ නිසා අද මොරියාටිව හිරභාරයට ගැනීමක් ගැන හිතන්නවත් බෑ."

"හොඳයි එහෙම නම් මොනවද දැන් අපි කරන්න මීන?"

"කැන්ටබර් දුම්රිය පොළේදී අපි දුම්රියෙන් බහිමු."

"රිට් පස්සෙ?"

"රිට් පස්සෙ අපි රට හරහා ගොඩබිමින් ගමනක යෙදෙමු. තිව් හැවින් නගරයට. එතැනින් බෝට්ටුවක නැගිලා. . . . ඩියෙපි වලට යමු. මොරියාට් ආයෙමින් කරන්නෙ මං කරන දේමයි. ඔහු පැරිසියට ගිහිං අප එනතුරු බලාගෙන ඉන්නවා. අපේ ගමන්බඩු අහුරපු පෙට්ටි ටිකට ඉව අල්ලමින්, සුක්ෂ්ම බැල්මක් හෙළාගෙන අප එනතුරු ඔහු බලාගෙන ඉන්නවා. ඒ අතරේ අපි ගමන් මළු සීපයක් අරගෙන හෙමින් සැරේ, ලක්සම්බර්ග්, බැස්ලි හරහා ස්ටිට්සර්ලන්තයට ලඟාවෙමු."

කැන්ටබර් දුම්රිය පොළේදී අපි දුම්රියෙන් බැස්සෙමු. නිව්හැවින් දක්වා ගමන් ගන්නා දුම්රියක් එනතුරු තවත් පැයක් එකැන රැඳී සිටීමට සිදුවන බව අපට දැනගන්නට ලැබිණ.

අප දුම්රියෙන් බැස්සත්, අපේ ගමන් බඩු අඩංගු ට්‍රන්ක පෙට්ටි ඉවත් කර නොගත්තෙමු. මගේ හොඳම ඇඳුම් කට්ටල සිහිපයක් ද සහිත පෙට්ටි රැගත් දුම්රිය, අප වේදිකාවේ සිටියදී ඇදී යන දෙස මා බලා සිටියේ අපමණ කණගාටුවෙනි.

"අර බලන්න මං ඔබට කිව්වේ."

තරමක් ඇතිත් කෙන්ට් ප්‍රදේශයේ වන ලැහැබි වලට ඉහළින් සිහිත් දුම් රැල්ලක් නැඟෙනු අපි දුටුවෙමු. මිනිත්තුවක් ගතවෙද්දී එකම මැදිරියක් පමණක් අමුණා ගත් දුම්රිය එන්ජිමක්, දුම්රිය මාර්ගයේ ඇදී ආවේ පියාඹන්නාක් වැනි වේගයකිනි. වේදිකාවේ ගොඩ ගසා තිබූ බඩු මිටි කිහිපයක් පිටුපස අප සැහව් ගන්නා පමණි. කන් බිහිරි කරවන මහ හඬක් නංවමින්, ඒ දුම්රිය විදුලි වේගයෙන් ගමන් කළේ කළු දුම්බුළු අහසට නංවමිනි.

"අන්න යනවා මිනිහා" දුම්රිය දෙස තියුණු බැල්මක් යොමුකරගෙන සිටි හෝම්ස් කීය.

"අපේ මිත්‍රයාගේ බුද්ධියෙන් සීමාවක් තියෙනවා.

මං නිගමනය කළ දේ ඔහුත් නිගමනය කළා නම්, එයට සුදුසු විධියට ක්‍රියාකළා නම් ප්‍රහාරය දරුණු වෙන්න ඉඩ තිබුණා"

"අපි කලින් තොටුපොළට ගිහිං ඉඳල එන්නදී ඔහුට අහුවුණා නම් මොනවා කරයි ද?"

"කිසිම සැකයක් නෑ මා වෙත මාරාන්තික ප්‍රහාරයක් එල්ල වෙනවා. කොහොම වුණත් මේක දෙදෙනෙක් අතරේ කෙරෙන සෙල්ලමක්. දැන් තියෙන ප්‍රශ්න දවල් කෑම වේල කල්තියාම අරගෙන ඉන්නවද? නැත්නං නිව්නුවන්හි හෝස්නාගාරයකට යනකං බඩගින්නේ ඉඳිමුද?"

එදා රැ වෙද්දී අපි බෙල්ජියමේ බ්‍රසල්ස් නගරයට ගොවිමු. එහි අපි දින දෙකක් ගතකළෙමු. තුන්වැනි දිනයේ අපේ ගමනාන්තය වූයේ ස්ට්‍රැස්බර්ග් නගරයයි. සඳුදා උදෑසනම හෝම්ස් ලන්ඩන් පොලීසිය වෙත විදුලි පණිවුඩයක් යැව්වේය. ඊට පිළිතුරු සවස් වෙද්දී අපේ හෝටලය වෙත ගො වී තිබිණ. හෝම්ස් එය විවෘත කොට කියෙව්වේය. අතිශය කෝපයට පත් ඔහු උස් හඩින් ශාප කරමින් විදුලිපුවත ගුළිකොට ගිනිඋදුනට විසි කළේය.

"මං හිතුව ඔහොම වෙයි කියලා! ලෑ පැනල ගිහින්!"

"කවිද මොරියාට්ද?"

"මොරියාට් ඇරෙන්න මුළු අපරාධකරුවන් කණ්ඩායමම අල්ලාගෙන. මොරියාට් ලිස්සලා ගිහිං. ඕන තමයි ප්‍රශ්න. මම රටෙන් පිටවුණාම ඔහු ගැන බලාගන්න කිසිකෙනෙක් නෑ. නමුත් මං හිතාගෙන හිටියේ අපහසුවක් නැතිව ඔහුවත් අල්ලා ගන්න හැකිවේවි කියල. මං හිතන්නේ වොට්සන් ඔබ ආපසු එංගලන්තයට ගියොත් හොඳයි."

"ඒ ඇයි?"

"දැන් ඉතින් මා ඔබට බොහොම අත්තරායදායක මිත්‍රයෙක් වෙනවා. මොරියාට්ගේ ව්‍යාපාර හැම එකක්ම කඩාවැටිලා. දැන් ඔහු රස්සාවක් නැති මිනිසෙක්. ඔහු ආපසු ලන්ඩනයට ගියොත් විනාශයි. ඔහුගේ පිළිවෙළ ගැන මං දන්න විධිය හරි නම්, මොරියාට් ඔහුගේ සම්පූර්ණ ශක්තිය යොදාවී මගෙන් පළිගන්න. අප හමුවුණු වෙලාවේ ඔහු ඒ බව කීවා. සැකයක් නෑ ඔහු එය ක්‍රියාත්මක කරාවි. මං ඔබට කරන ආශාවතය මෙයයි වොට්සන්. ආපසු එංගලන්තයට යන්න. ගිහින් ඔබේ විකිත්සාගාරයේ වැඩකටයුතු වල නිරත වෙන්න."

එහෙත් සැබෑ සහාය මිත්‍රයෙකුට එවැනි ආයාචනයක් කොට එය සාර්ථක වේ යයි බලාපොරොත්තු විය නොහැක. ස්ට්‍රැස්බර්ග්හිදී පැය භාගයක් පමණ අපි ඒ පිළිබඳව වාද විවාද කරමින් සිටියෙමු. ඉන්පසු අපි ස්විට්සර්ලන්තයේ පිනිවා බලා පිටත්වියෙමු.

සතියක පමණ කාලයක් අපි රෝන් ගං මිටියාවතේ විවේකීව කාලය ගතකළ බව සඳහන් කළ යුතුය. ලියුක් ප්‍රදේශයට ඇවිද ආ අපි, එහිදී අපේ ගමන් මඟ වෙනස් කළෙමු. කඳු ශිඛර මැදින් වැටී තිබුණු ගෙම්ම දුර්ග මාර්ගය තවමත් සහකම් හිමි තව්ටුවකින් වැසී තිබිණි. එහෙත් ඒ මගින් පැමිණ ඉන්ටල්කන් හරහා මේරින්ගන් ගම්මානය වෙත ළඟාවියෙමු. ඉතා රමණීය පෙදෙස් හරහා කළ ඒ සංචාරය බෙහෙවින් සිත්ගන්නා සුළු විය. සුළු පැහැයෙන් වැසී තිබුණු ඒ කඳු පෙදෙසට තවමත් සිසිර සෘතුව වුවත්, හරිත පැහැගත් මිටියාවත් පෙදෙස පෙන්වුයේ, එයට වසන්ත සෘතුව උදාවී ඇති බවකි. මොන තරම් අලංකාර බීමක සංචාරය කළත්, තමා පිටුපස එන හිෂණයේ සෙවණැල්ල, මොහොතකට හෝ හෝමිස්ගේ සිතෙන් ඇත් නොවූ බව මට විශ්වාසය. අප පසුකර ගිය සෑම මුහුණක් දෙසම ඔහු හෙළවේ පරීක්ෂා සහගත බැල්මකි.

ගෙම්ම දුර්ගය පසුකොට විත් ඩොබන්සි විල් ඉවුර අසලින් අපි ඇවිද ගියෙමු. එහිදී අප මුහුණ පෑ එක් අසුරුව සිදුවීමක් මට සිහිවේ.

විශාල පර්වත හා නොයෙක් ප්‍රමාණවල ගල් වලින් ගහණ වූ විල් තෙරේ තරමක් පහතින් අපි ඇවිද ගියෙමු. එක්වරම ඉවුර මුදුනේ සිට යෝධ ගලක් ඉතා වේගයෙන් පහළට පෙරැළිගෙන ආවේය. තත්පර කිහිපයකට පෙර අප සිටි තැන හරහා මහා හඩක් නංවමින් පෙරැළී ගිය එය විලට වැටිණි. හෝමිස් එක් නිමේෂයකින් ඉවුර මුදුනට දිවගියේය. ඉතා උස්ව පිහිටි කොතක් වැනි පර්වත මුදුනකට වී ඔහු හිස කරකවා බලමින් මදවේලාවකින් මුළු ප්‍රදේශයම පරීක්ෂාවට ලක් කළේය. මේ සෘතුවේදී විල් ඉවුරේ ගල් පහළට පෙරැළී ඒම ස්වාභාවික සිදුවීමක් බව අපේ මඟ පෙන්වන්නා පැවසුවේය. එහෙත් මෙය තමා කල් තබා බලාපොරොත්තු වූ, කලින් දැන සිටි දෙයක්ය යන්න හෝමිස්ගේ සිතාවෙන් මම වටහා ගනිමි.

කොයිතරම් සුපරික්ෂාකාරීව සිටියත් හෝම්ස් සිටියේ කණගාටුවෙන් නොවේ. ඇත්ත වශයෙන්ම ඔහු මෙතරම් ප්‍රීති ප්‍රමෝදයට පත්ව ගතකළ කාලයක් මට සිහි කිරීමටත් අපහසුය. ඔහු නැවත නැවතත් මා සමග පැවසූ එක් කරුණක් මෙහිදී මගේ සිහියට නැගේ.

"මහාචාර්ය මොරියාට්ගේ ග්‍රහණයෙන් සමාජය මුදාගන්න පුළුවන් වුණු දවසක, මම බොහොම සතුටෙන් මගේ වෘත්තියෙන් සමුගන්නවා වොට්සන්."

මගෙන් සමාජයට ඉටුවිය යුතු මෙහෙවරක් ඉටුවුණේ නැහැ කියල, එහෙමත් නැත්නම් මගේ ජීවිත කාලය අපතේ ගියා කියල මං හිතන්නෙ නෑ. මගේ මේ අපරාධ පරීක්ෂණ වෘත්තිය අද රැට අවසන් වුණත්, ගෙවී ගිය කාලය දිනා මට උපේක්ෂා සහගතව බලන්න පුළුවනි. පරීක්ෂණ දහසකට අධික ගණනක මං යෙදිල කියෙනවා. මං දන්න කරමෙන් එයින් එකකදී වත්, සමාජයට අවුඩක් සිදුවෙන විධියට, දූෂිත-පුද්ගලයාට මගේ සහාය ලබාදිල නෑ. සමාජය විසින් නිර්මාණය කරපු කෘතිම ගැටලුවලට වඩා සොබාදහමෙන් නිර්මාණය වුණු ගැටලු විසදීමට මෑතක සිට මං වඩාත් ප්‍රිය කළා. යුරෝපයේ සිටින ඉතාම හයානක, ඉතාම බලසම්පන්න අපරාධකාරයා අල්ලාගත්තු දවසට තමා, මගේ වෘත්තියේ ඔවුන්න මං පළඳින්නෙ. ඔබේ පරීක්ෂණ චාරිකා ලිවීමත් එදාට අවසන් වෙනවා වොට්සන්."

මට තව පැවසීමට ඇත්තේ තොරතුරු ස්වල්පයක් පමණි. ඒවා කෙටියෙන්, එහෙත් නිවැරදිව ඔබ වෙත හෙළිකිරීම මගේ යුතුකමයි. මෙය යළි යළිත් සිහිකිරීමට මා ප්‍රිය කරන මාතෘකාවක් නොවේ. එහෙත් සත්‍ය තොරතුරු ඔබ වෙත දැනුම් දීමට මා වෙත පැවරී ඇති විශාල වගකීම මට අමතක කළ නොහැක.

අප මෙරිත්ගන් නම් කුඩා ගම්මානයට පැමිණියේ මැයි මස තුන්වැනිදාය. අප නවාතැන් ගත්තේ පීටර් ස්ටයිලර් නම් මහත්මයෙකු විසින් පවත්වාගෙන ගිය "ඉංග්ලිෂර් හෝල්" නම් හෝටලයේයි. ස්ටයිලර් මහතා එංගලන්තයේ ග්‍රොවිනර් හෝටලයේ වේටර්වරයෙකු ලෙස අවුරුදු තුනක් සේවය කොට තිබිණ. එහෙයින් ඉංග්‍රීසි භාෂාවේ මනා දැනුමක් ද තිබූ ඔහු බුද්ධිමත් පුද්ගලයෙකු විය.

යෝධ ගලක් ඉතා වේගයෙන් පහළට පෙරළිගෙන ආවේය

අප කැමැත්තක් දක්වන්නේ නම් මෙම හෝටලයට තරමක් දුරින් පිහිටි දර්ශනීය කඳු පෙදෙස තැරැම්මට යා හැකි බව ස්ටයිලර් මහතා මතක් කර දුන්නේය. ඔහුගේ එම යෝජනාව පිළිගෙන, කඳු මිටියාවත් ගවේෂණය කිරීමට අපි තීරණය කළෙමු. අප බලාපොරොත්තු වූයේ කඳු ශිඛර තරණය කොට රොසෙන්ලෝ නම් කුඩා ගම්මානයේ රාත්‍රිය ගතකිරීමටයි. ඒ අරමුණෙන් මැයි හත්වැනිදා අපරහාගයේදී අපි දෙදෙනා හෝටලයෙන් පිටත් වූයෙමු. එහෙත් කඳු මුදුනේ අඩක් දුර තිබ්බදී දක්නට ලැබෙන, රයිෂන්බාක් නම් මනස්කාන්ත දිය ඇල්ල හා ඒ අවට පෙදෙස තැරැම්මකින් තොරව ඉදිරියට නොයායුතු බවට ස්ටයිලර්ගෙන් උපදෙස් ලැබිණ.

රයිෂන්බාක් මහ දිය ඇල්ල ඇත්තෙන්ම සිතට බිය උපදවන තැනක් විය. කඳු මුදුනේ සිට ගලා ආ මහා ජල ධාරාවට, දියවෙමින් ආ හිම කුට්ටි එකතු වීමෙන්, එය දැවැන්ත ජල ප්‍රවාහයක් බවට පත් වී තිබිණි. එය ප්‍රපාතයට ඇද වැටෙද්දී එතැනින් නිකුත් වූ ජල වාෂ්පය, ගින්නකින් නිකුත්වන දුමක් ලෙස සනවෙමින් ඉහළට නැගිණ. මේ ජලකඳ ඇදහැරුණේ ගැඹුරු ප්‍රපාතයකටයි. ඒ අවට ප්‍රදේශය සම්පූර්ණයෙන්ම අඟුරු මෙන් කළු පැහැති පර්වත වලින් මායිම් වී තිබිණි. සුදෝසුදු ක්ෂීරධාරාවක් මෙන් ඇදහැරුණු ජල ධාරාව, උතුරන හැලියක් මෙන් බුබුළු නංවමින්, පෙණ කැටි විසුරුවමින්, ගල්තලා හා පර්වත මැදින් ඉදිරියට ගලා ගියේය. දිය ඇල්ලෙන් නැඟුණු කන් බිහිරි කරවන හඬක් එතැනින් ඉහළට නිකුත් වූ ජල වාෂ්පයෙන් සෑදුණු දුමාරයක් විටෙක කෙනෙකුගේ හිස ක්ලාන්ත ගතියෙන් මත් කරන තරම් ප්‍රබලය. අපි ගල් පර්වතයේ කෙළවරට වී, ප්‍රපාතය දෙස බලා සිටියෙමු. පහළට ඇද වැටෙන ජලස්කන්ධය, කළුගල් මත දී සුදු පෙණකැටි ගොඩක් බවට සුණු විසුණු වෙද්දී, ගැඹුරු ප්‍රපාතය දෙසින් නැඟුණේ සිත් සසල කරවන හඬකි. මිනිස් විලාපයකට මඳක් සමාන වූ ඒ ශබ්දයට අපි සවන් යොමු කරගෙන සිටියෙමු.

මනස්කාන්ත රයිෂන්බාක් දිය ඇල්ල ඉතා සම්පව් සිට තැරැම්ම හැකි වන පරිදි, ගල් පර්වතයට ළං විය හැකි මාර්ගයක් තිබිණි. යන්තමින් පා තබා ගමන් කළ හැකි අඩිපාරක් වූ එය, කඳු බෑවුම දිගේ කපා තිබිණ. ඉතාම අවදානම් මෙම අඩිපාර, වෙනත් කිසිදු මාර්ගයකට සම්බන්ධ නොවීය. එය දිය ඇල්ල සම්පයටම ගොස්

අවසන් වන නිසා, ඉදිරියට යන සංචාරකයාට ආපසු හැරී එම මාර්ගයේම එමට සිදුවේ. ඉදිරියට ගිය අප ආපසු හැරී එන අතරතුර, ස්විස් ජාතික තරුණයෙක් ලිපියක් රැගෙන අප සිටි දෙසට දුටු එන ආකාරය අපි දුටුවෙමු. මඳ වේලාවකට පෙර අප පිටත් වී ආ "ඉංග්ලිෂ් භෝල්" කෝටලයේ ලාංඡනය කවරයේ මුද්‍රිතව තිබිණි. හෝටල් හිමියා විසින් එම ලිපිය එවා තිබුණේ මා තමයි.

වෛද්‍ය ජෝන් වොට්සන් මහතාණෙනි,

ඔබ දෙදෙනා මෙතැනින් පිටත් වී ගොස් මිනිත්තු කිහිපයක් ඇතුළත ඉංග්‍රීසි ජාතික කාන්තාවක් බරපතල ලෙස රෝගාතුරව මෙම හෝටලය වෙත ගෙන එන ලදී. ඩාවෝස් ප්ලාටස් ප්‍රදේශයේ ගින සතුටු ගතකළ ඇය, ඇගේ මිත්‍රයින්ට එක්වීම සඳහා ලුසර්නි කුරා යමින් සිටියදී සිරුරෙන් හදිසියේ ලේ ගලා යාමකට මුහුණ පා ඇත. ගරිරයෙන් අධික ලෙස රුධිරය වහනය වීම නිසා ඇය ඉතා අසාධ්‍ය තත්ත්වයේ සිටියි. මේ අයුරින් ඇය තවත් පැය කීයක් ජීවත් වේද යන්න පවා සැක සහිතය. ඉංග්‍රීසි ජාතික වෛද්‍යවරයෙකුගේ අවධානය ලබා දිය හැකි නම් එය ඉමහත් සැනසීමක් බව ඇය පවසයි. කරුණාකර ඔබට ආපසු පැමිණිය හැකිද?

මේ හිතවත්

පීටර් ස්ටයිලර්.

ප:ලි

ඇය ස්විස් ජාතික වෛද්‍යවරයෙකු ගෙන් ප්‍රතිකාර ලබාගැනීම එකහෙළාම ප්‍රතික්ෂේප කරන්නිය. එහෙත් ඇයට යම්කිසි වෛද්‍ය ප්‍රතිකාරයක් ලබාදීම, ජීවිතය බේරා ගැනීමට කළ හැකි යමක් කිරීම, මගේ නිස මත පැවරී ඇති විශාල වගකීමකි. ඔබට ආපසු පැමිණ ඇය ගැන බැලිය හැකිනම්, එය පොද්ගලිකව මා වෙත කරන විශාල උපකාරයක් ලෙස සලකමි.

පී. එස්."

මෙම ආයාචනය මට කිසියෙක් ප්‍රතික්ෂේප කළ හැකි එකක් නොවීය. නාදුන්න දුරකතන රටක, මරණාසන්නව සිටින තමන්ගේ දේශයේම කාන්තාවක කරන ආයාචනය කෙසේ නම් ප්‍රතික්ෂේප කරන්නද? එහෙත් හෝමස් තනිකර දමා පිටත්ව යෑමට මගේ සිතේ වකිතයක් ඇතිවිය. අපි ඒ පිළිබඳව සාකච්ඡා කළෙමු.

මා ආපසු එනතුරු තමාගේ ආරක්ෂාව සඳහා ස්විස් ජාතික පණිවුඩකරුවා රඳවා ගත හැකි යයි හෝමස් පැවසුවේය. මම ඊට එකඟවීමි. තව ස්වල්ප වේලාවක් දිය ඇල්ල අසල රැඳී සිට, ඉන්පසු සෙමෙන් සෙමෙන් රොසෙන්ලෝ ගම්මානය දෙසට පිය නැඟීමට තමන් අදහස් කරන බව හෝමස් මට කීවේය. එම ගම්මානයේදී එදා සැන්දෑවේ යළි හමුවීමට අපි තීරණය කළෙමු.

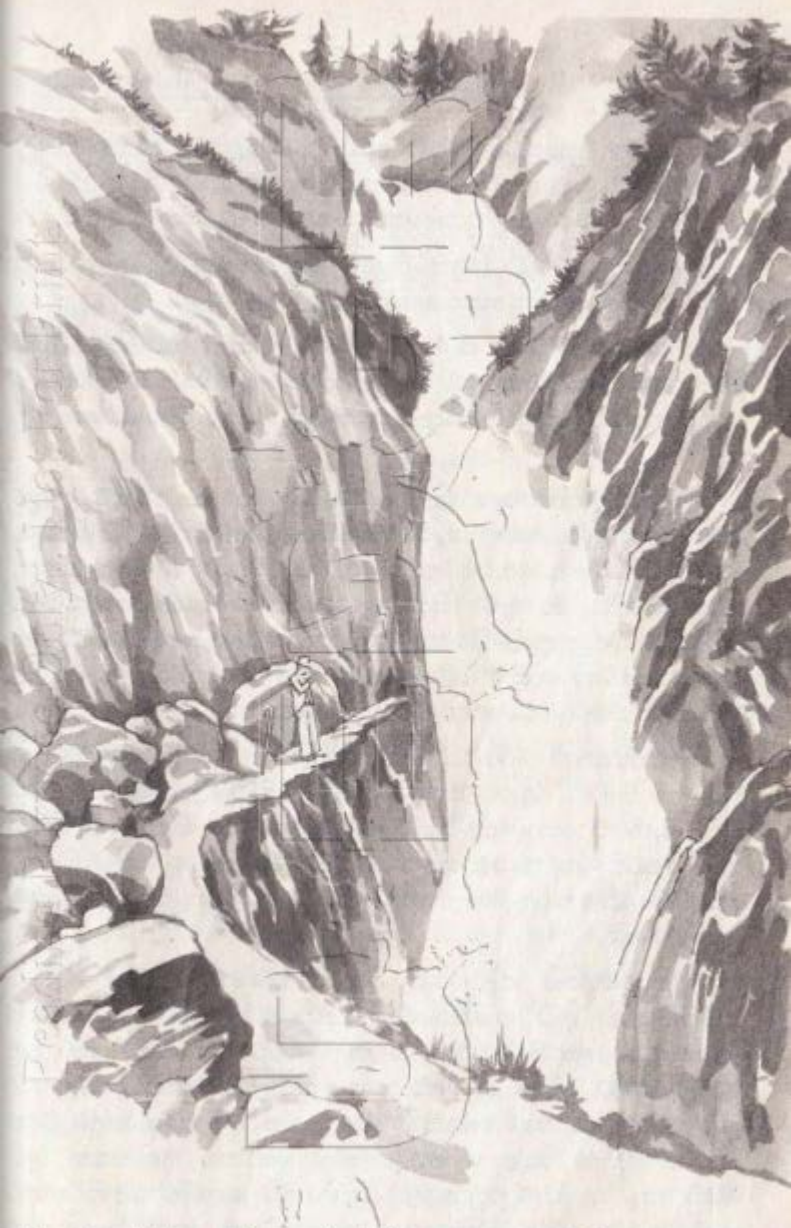
මම ආපසු හැරුණෙමි. ගල් පර්වතයකට හේතු වුණු හෝමස් දැන් එකිනෙක පටලවා ගෙන රයිෂන්බාක් දිය ඇල්ලේ දියකඳ දෙස ඇසිපිය නොහෙළා බලා සිටියේය. ඒ මගේ මිත්‍රයා වූ ෂර්ලොක් හෝමස් මට අන්තිම වරට දකින්නට ලැබුණු අවස්ථාවයි.

කන්ද බැසගෙන පහළට අවුත්, යළිත් මම ආපසු හැරී බැලුවෙමි. එතැන සිට මට දියඇල්ල දැක ගැනීමට නොහැකි විය. එහෙත් කළු බෑවුම මතින් දිය ඇල්ල දෙසට වැටී තිබුණු වංගු සහිත ගමන් මග මට පැහැදිලිවම දිස්වීය. මේ මාර්ගයේ ඉහළට ඉතා වේගයෙන් ගමන් කරමින් සිටි මිනිසෙකු පිළිබඳව මගේ මතකයේ ඇඳී ඇත.

කොළ පැහැති පසුබිම මතින් ඔහු හඳු සිටි කථා පැහැති ඇඳුම හොඳින් කැපී පෙනිණ. මහත් උනන්දුවකින්, ඉතා වේගයෙන් ඔහු ඉහළ නැගී ආකාරය වෙත මගේ අවධානය යොමු විය. එහෙත් මට පැවරී තිබුණු රාජකාරිය ගැන සිතමින් ඒ සඳහා පිටත් වෙද්දී ඔහු මගේ සිතෙන් මැකී ගියේය.

මට මයිරින්ගන් වෙත ළඟාවීමට පැයකට වඩා ගතවන්නට ඇත. වයසක ස්ටයිලර් ඔහුගේ හෝටලයේ පෝට්කෝව ඉදිරිපස සිටගෙන සිටියේය.

"කොහොමද? මං විශ්වාස කරනවා ඇගේ තත්ත්වය තවත් තරක අතට හැරීල නැතුව ඇති කියල?" මම ඇසුවෙමි.

251. මගේ මිත්‍රයා දිය ඇල්ලේ දියකර දෙස ඇසිපිය නොහෙළා
බලා සිටියේය.

<http://sherdookholmesinvestigations.blogspot.com>

ඔහුගේ චුහුණේ ඇදී ගියේ අතිශයින්ම පුදුමයට පත් හැඟීමකි. ඔහු පැවසූ කිසිවක් ඔහුට වටහාගත නොහැකි වුවාත් මෙන් ඔහුගේ කළල රැළි වැටීණි. මගේ හඳවන වේගයෙන් ගැහෙන්නට විය.

"මොනවා? මේ ලියුම ලියුවේ ඔබ නෙමෙයිද? අසනීප වූ ඉංග්‍රීසි ජාතික කාන්තාවක් මේ හෝටලේ නැද්ද?"

"කොහොමටවත් නෑ! ඒ වුණත් මේක හෝටලයේ ලියුම් ලියන කඩදාසියක්. හ හා! මේක ලියන්න ඇත්තෙ ඔබ පිටවෙලා ගියාට පස්සෙ මෙනාට ආපු උස ඉංග්‍රීසි ජාතික මහත්මයා. ඔහු කිව්වා"

හෝටල් හිමියාගේ කථාවේ ඉතිරි කොටස ඇසීමට මම මඳකුදු නොනැවතුණෙමි. දැඩි හීනියකින් මගේ සිත වෙළී ගියේය. මොහොතකට පෙර ඇවිද ආ පාරේ මම ආපසු දිය ඇල්ල දෙසට ගමන් කළෙමි. මා ඇවිද ගියා නොවී දිව ගියා, කීවොත් වඩාත් නිවැරදිය. දිය ඇල්ලේ සිට කන්ද බැස හෝටලයට පැමිණීමට මට පැයක් ගතවිය. එහෙත් යළිත් කන්ද නැග රයිෂන්බාක් දිය ඇල්ල වෙත ළඟාවීමට මට තවත් දෙපැයක් ගතවන්නට ඇත.

හෝම්ස්ගේ සැරයටිය ඔහු සිටි තැන පර්වතයට හේතු කළ අයුරින්ම තිබිණි. එහෙත් මගේ මිත්‍රයාගේ කිසිදු ලකුණක් හෝ මට දැක ගැනීමට නොහැකි විය. මම ඔහුගේ නම කියා මහ හඬින් කැගැසුවෙමි. ඉන් ප්‍රයෝජනයක් නොවීය. මට ලැබුණු එකම පිළිතුර වූයේ, මා කළ කැගැසීම, මා වටා තිබූ ගල්පර්වත වල වැදී ඇතිවූ දෝංකාරයයි.

හෝම්ස්ගේ සැරයටිය එතැන තිබෙනු දැකීමෙන් මම කම්පනයටත් දැඩි සංවේගයටත් පත්වුණෙමි. ඔහු රොසෙන්ලෝ ගම්මානය බලා පිටත්ව ගොස් නැති බවට එය සාක්ෂියකි. කඳු බෑවුම තුළට කපන ලද අඩි තුනක් පළල පටුමගෙහි, ඔහු රැඳී සිටින්නට ඇති. එක් සෙසකින් මහා ගල් පර්වත සහිත කඳුබෑවුමත් අනෙක් පසින් පතුළක් නොපෙනෙන හයානක ප්‍රපාතයක් ඇති මෙහි, සතුරා පැමිණ ඔහු අල්ලා ගන්නා තුරු හෝම්ස් රැඳී සිටින්නට ඇති. තරුණ ස්විස් ජාතිකයා ද පෙනෙන්නට නොසිටියේය. ඔහු මොරියාට් විසින් මුදලට යොදවා ගත් පුද්ගලයකු වන්නට ඇත. ඉංග්‍රීසි ජාතිකයන් දෙදෙනා එහි රැඳී සිටියදී තරුණයා ඉවත්වී

යන්නට ඇතුවා නිසැකයි. ඊට පසු සිදුවූයේ කුමක්ද? ඊටපසු සිදුවූ දෙය පැවසිය හැක්කේ කාහටද?

හිතියට මෙන්ම දැඩි කම්පනයට පත් මට, කළුපුතු දේ මේ යයි සිතාගැනීමට නොහැකි විය. ඉවසාගත නොහැකි ශෝකයෙන් ගල්ගැසී මම බලා සිටියෙමි. මිනිත්තුවක් හෝ දෙකක් ගතවෙද්දී මම යළිත් සිහිවළවා ගතහැකි තත්ත්වයට පත්වීමි. හෝමිස්ගේම ක්‍රම යොදමින්, මේ බේදවාටකය සිදුවූ අයුරු තේරුම් ගැනීමට උත්සාහ කළෙමි. එය එතරම් අපහසු නොවීය.

බැවුමෙහි කපා තිබූ පටු මහ කථාපැහැති පස් වලින් වැසී තිබිණ. දිය ඇල්ලෙන් නැඟුණු ජල වාෂ්පයෙන් පෙහි, එය නිතරම මැටි වැනි මෘදු ස්වභාවයක පැවැතිණි. අප දෙදෙනා කලින් කතාබහ කරමින් සිටියේ හෝමිස්ගේ සැරයටිය තිබූ තැනයි. අපි එතැනින් ඉදිරියට ගමන් නොකෙළෙමු. එහෙත් දැන් එතැනින් ඉදිරියට, පෙඟුණු පස් මත, දෙදෙනෙකුගේ පා සටහන් තිබෙනු දුටුවෙමි. ඒ පා සටහන් දෙවර්ගයම ඉදිරියට ගමන් කළා මිස, ආපසු ආ සලකුණක් නොවීය. පා සටහන් අවසන් වූ තැන, පොළොවේ පස හැරී, මඩ වී, මිවණ පඳුරු කැඩී, බිඳී පොඩිවී ගොස් තිබූ අයුරු මම දුටුවෙමි. එතැන බිම වැහිරී මම ගැඹුරු ප්‍රපාතය වෙත තෙත් හෙළාගෙන සිටියෙමි.

එහෙත් මට දැකගත හැකිවූයේ, කථා පැහැති ගල් පර්වත මත ඇඳහැරුණු සුදෝසුදු ජල ධාරාව පමණකි. ඇඳිරී වැටීගෙන එද්දී ක්‍රමයෙන් ඒ සියල්ල නොපෙනී ගියේය. මම හැකිතරම් ශබ්ද නගා කැගැසුවෙමි. එහෙත් මගේ දෙසවණට ඇසුණේ, කලින් ද අසන්නට ලැබුණු මිනිස් විලාපයට සමාන හඬ පමණකි.

අදෘශ්‍යමාන බලවේගයකින් මෙන්, මා වෙත සමුගැනීමේ වදනක් එවීමට මගේ මිත්‍රයා සමත් වී ඇති බව එක්වරම මම දුටුවෙමි. ඔහුගේ සැරයටිය පර්වතයට හේත්තු කළ අයුරන්ම තිබූ බැව් මම ඔබට කලින් පැවසුවෙමි. එම ස්ථානය ඉහළින් තිබූ තරමක් ලොකු ගලක් මත යමක් දිලියෙනු මම දුටුවෙමි. ඒ හෝමිස් නිතර පාවිච්චියට ගත්, රිදියෙන් කළ සිගරට් අසුරනයයි. එය අතට ගනිද්දී සුදු පැහැති හතරැස් කඩදාසි කැබැල්ලක් බිමට පාවී ආයේය. එය දිගහැර බැලීමි. මේ හෝමිස්ගේ කුඩා සටහන් පොතෙන් ඉරාගත්

පිටු තුනකි. තම කාමරයේ මේසය ළඟ සිට ලියන අයුරින්, ඉතා පැහැදිලිවම, කෙටියෙන් හෝම්ස් මා වෙත ලියා තිබූ ලිපියකි ඒ.

මා හිතාදර වොට්සන්,

මා මේ වචන කිහිපය ඔබ වෙත ලියන්නේ, මොරියාට් මහතා මට ලබාදී ඇති කාරුණික අවසරයෙනි. අප දෙදෙනා අතර පැන නැගී ඇති ප්‍රශ්න විසඳා ගැනීම සඳහා, අවසන් සාකච්ඡාව ඇරඹීමට ඔහු සූදානම් කිරීමයි.

එංගලන්තයේ පොලීසියට අහු නොවී කටයුතු කිරීමට, ඔහු යෙදූ ක්‍රම පිළිබඳව මොරියාට් මට කෙටියෙන් පැවසීය. ඒ සමගම අපේ ගමන් බිමන් ගැන තොරතුරු ද ඔහුට නීතිපතා ලැබුණු ආකාරය ඔහු හෙළි කළේය. ඔහුගේ දක්ෂතා පිළිබඳව මා ඔබට පැවසූ සියල්ල එයින් තවදුරටත් සනාථ වෙයි. ඔහු මේ සමාජයේ ජීවත්ව සිටීමෙන් එයට වන හානිය අවසන් කොට, මහජනයා එම ව්‍යසනයෙන් මුදාගැනීමට මට ඉඩක් ලැබී ඇති බව මම සතුටෙන් සඳහන් කරනු කැමැත්තෙමි. එහෙත් ඒ සඳහා මගේ හිතවත් මිත්‍රයන්ගේ, විශේෂයෙන්ම මගේ ආදරණීය මිත්‍රයා වන ඔබගේ, සතුට, සැනසුම, කැපකිරීමට මට සිදුවී ඇත. මගේ වෘත්තිය එහි ඉහළම හිනි පෙත්තට ළඟාවී ඇති බැව් මා මීට පෙර ඔබට පවසා ඇත. එහි අවසානය දැකීමට මා ගතයුතු මීට වඩා සුදුසු ක්‍රියාමාර්ගයක් ගැන මට සිතාගැනීමට වත් නොහැක. මේ අවස්ථාවේ එක් කරුණක් ඔබට නොසලකා ඔබට පවසනු කැමැත්තෙමි. එනම් ඔබ වෙතට හෝටලයේ සිට එවූයේ යයි කිවූ ලිපිය සම්පූර්ණ වංචාවක් බව මට එවේලේම වැටහිණි. එහෙත් එම කටයුත්ත සඳහා ඉවත්ව යෑමට මම ඔබට ඉඩ හැරියෙමි. ඊට හේතුව මෙවැනි තත්ත්වයක් ඇතිවේ යයි මා විශ්වාස කිරීම නිසයි.

අල්ලා ගත් අපරාධ කරුවන් සියල්ලටම විරුද්ධව චෝදනා ඔප්පු කළ හැකි සාක්ෂි, නිල් පැහැති කවරයක බහා පිටත 'මොරියාට්' යනුවෙන් ලියා, M අකුරෙන් ඇති ලාවිවුවේ තබා ඇත. ඒ බව පොලිස් පරීක්ෂක පැටර්සන්ට දැනුම් දෙන්න. මගේ දේපල පිළිබඳ අන්තිම කැමැති පත්‍රය එංගලන්තයෙන්

255. සුදු පැහැති කඩදාසි කැබැල්ලක් බිමට පාවි ආයේය.

පිටත්වීමට පෙර ලියා, එම කඩදාසි මගේ සොහොයුරු මයික්ලාගේ භාරදුන්නෙමි. වොට්සන් මහත්මිය ද සිහිකළ බව ඇයට පවසන්න.

මබ් සදාකල්හිම ආදරණීය මිත්‍රයා වූ මා
 ෂර්ලොක් හෝම්ස්.

කථාවේ ඉතිරි සියල්ල මව වචන කිහිපයකින් පැවසිය හැක. විශේෂඥයන් කිහිප දෙනෙකු විසින් රයිෂන්බාක් දිය ඇල්ල සමීපයේ අධිපාර අවට පරීක්ෂණ කරන ලදී. හෝම්ස් හා මොරියාටි අතර ඇතිවූ පොර බැදීමේදී දැන් පටළවා ගෙන සිටි දෙදෙනාම හයානක ප්‍රපාතයට ඇද වැටෙන්නට ඇති බවට සැකයක් නොමැති බැව් විශේෂඥයෝ පැවසූහ. මළසිරුරු සොයාගැනීමට උත්සාහ දැරීම කිසිසේත් කළ නොහැකි නිශ්චල ක්‍රියාවක් බව දැනගන්නට ලැබිණි.

රයිෂන්බාක් දිය ඇල්ල සමීපයේ ගැඹුරු ප්‍රපාතයේ, උතුරු ජලකඳ හා සුදෝස්සු පෙණකැටි මධ්‍යයේ, නීතිය සුරැකීම සඳහා හැමදා ක්‍රියා කළ වත්මන් පරපුරේ ශ්‍රේෂ්ඨතම පුද්ගලයා ද හයානකම අපරාධකාරයා ද සදාකල්හි වැළලී තැබෙනු ඇත. ස්විස් ජාතික තරුණයා පිළිබඳ යළි කිසිදු ආරංචියක් නොලැබිණි. ඒ මොරියාටිගේ නියෝජිතයෙකු බවට කිසිදු සැකයක් නැත.

මොරියාටිගේ අපරාධ කල්ලියට අත්වූ ඉරණම ගැන මහජනයාට තවමත් මතක ඇතුළුවා තිසැකය. හෝම්ස් විසින් එක්රැස්කර, ක්‍රමානුකූලව ඉදිරිපත් කර තිබූ සාක්ෂිවලින් අපරාධකරුවන්ගේ සියලු කටයුතු හෙළිදරව් විය. ඔවුන්ගේ බිහිසුණු නායකයා පිළිබඳව නවු විභාගයේදී කරුණු එළිවූයේ ස්වල්ප වශයෙනි. ඔහු විසින් පවත්වාගෙන ගිය ව්‍යාපාරයේ සත්‍ය ස්වභාවය පිළිබඳව මෙවැනි පැහැදිලි ප්‍රකාශයක් කිරීමට දැන් මට සිදුවී ඇත. ඊට හේතුව මට හමුවූ බුද්ධිමත්ම, ශ්‍රේෂ්ඨතම පුද්ගලයාගේ නාමයට මඩගැසීමට පුහු වීරයන් දැරූ උත්සාහයයි.

ෂර්ලොක් හෝම්ස්ට අත්වූ ඉරණම කුමක්ද??

ප්‍රභූවරුන්ගේ බලාපොරොත්තුවන්න

අර්ලෝක් හෝමිස්

අන්තරාය අඩවියක

අභිරහස් මිනීමැරුම් හා අද්භූත ගැටලු
විද්‍යානුකූලව විසඳූ සුප්‍රකට රහස් පරීක්ෂක අර්ලෝක්
හෝමිස්ගේ තවත් විශිෂ්ට පරීක්ෂණ හතක්

රතු කවයේ අභිරහස

නේවාසික රෝගියා

හානි පරිවර්තනය

ගල් පාලමේ බේදවාටක

රහස් පරීක්ෂකයාගේ මරණ මංගල්‍යය

අමනුෂ්‍ය මුහුණ

අවසන් ගැටලුව

195

පරිවර්තනය වින්දන මෙන්ඩිස්